

STORTINGET

Dokument 15:1

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1-150
01.–10. oktober 2021

Innhold

1.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. saksbehandlingstiden på klagesaker i Nav, besvart av arbeids- og sosialminister.....	11
2.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. vindkraftkonsesjoner gitt i tråd med EU-direktiva, besvart av olje- og energiminister.....	12
3.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. tap av jord, besvart av samferdselsminister.....	12
4.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. tyrkiske myndigheters politiske arrestasjoner rettet mot opposisjonen, besvart av utenriksminister.....	14
5.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. fremme Troms og Finnmarks fylkestingssøknad om å dele opp fylket, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	15
6.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. erstatte skole-pc og annet dyrt skoleutstyr når det oppstår fuktskader og andre typer uhell, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	16
7.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. skredutsatte strekninger på riksvegnettet, besvart av samferdselsminister.....	17
8.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. festivaler og koronatiltak, besvart av næringsminister.....	18
9.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. trygdeskandalen i Nav, besvart av arbeids- og sosialminister..	19
10.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. messer og festivaler innenfor bl.a. landbruk og matkultur, besvart av næringsminister.....	20
11.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. legemiddelmangel og Covid-19, besvart av helse- og omsorgsminister.....	21
12.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. vindkraftkonsesjoner, besvart av olje- og energiminister.....	22
13.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. vern av de ulike sauerasene i Norge, besvart av landbruks- og matminister.....	22
14.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. endringer i kravene til funksjonelt skille for nettforetak, besvart av olje- og energiminister.....	23
15.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. bygging av Intercity-strekningen på Østfoldbanen, besvart av samferdselsminister.....	24
16.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. elever med utviklingshemming, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	25
17.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. byvekstavtalen for Trondheimsregionen, besvart av samferdselsminister.....	26
18.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. industribedriftene i ikke-kvotepiktig sektor som betaler dobbelt så høy pris for sine CO2-utslipp, besvart av finansminister.....	26
19.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. kutt i yrkesfag, besvart av kunnskaps- og integreringsminister....	28
20.	Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. brudd på taushetsplikten ved Helgelandsykehuset, besvart av helse- og omsorgsminister.....	29
21.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. kampanje for Norges sete i FNs Sikkerhetsråd, besvart av utenriksminister.....	30
22.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. brannen på Equinors anlegg på Melkøya, besvart av olje- og energiminister.....	32
23.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. forslag til lovendring for å sikre sikkerhetstjenestene tilstrekkelige lovhjemler og regelverk til å kunne håndtere påvirkningsoperasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	33
24.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. bedre oppfølging av minoritetskvinner som skal føde, besvart av helse- og omsorgsminister.....	34
25.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. blå resept, besvart av helse- og omsorgsminister.....	35
26.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. helhetlig plan for Oslofjorden, besvart av klima- og miljøminister.....	36
27.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. reguleringsplan fra 1992 for Evenes flystasjon, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	36
28.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. kobbernettet til Telenor, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister.....	37
29.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Helgelandsykehuset og bruk av PR-byråer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	38

30.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utredningsinstruksen når det gjelder Akson, besvart av helse- og omsorgsminister.....	39
31.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. uregelmessigheter ved utbyggingen på Johan Castberg-feltet, besvart av arbeids- og sosialminister	40
32.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. kostnadene ved praksisplasser for studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	41
33.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. provenyet fra CO2-avgiften på drivstoff til skip som bunkrer i Norge, besvart av finansminister	42
34.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. statlige overstyringen av kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	43
35.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. kildeskatt på renter og royalty, besvart av finansminister. 43	
36.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. samværs sabotasje og foreldrefremmedgjøring/ foreldrefiendtliggjøring, besvart av barne- og familieminister	45
37.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. samværs sabotasje , besvart av barne- og familieminister	46
38.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. anbudskonkurranser på pensjon i kommunesektoren, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	47
39.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. CRS-data til forskningsformål, besvart av finansminister	48
40.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. folkehøyskolene, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	49
41.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. trafiksikkerhet og salting, besvart av samferdselsminister.....	50
42.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. poliklinisk tilbud i spesialisthelsetjenesten for flåttbårne sykdommer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	51
43.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. utsetting av vilt i naturen til jakttraining, besvart av klima- og miljøminister	52
44.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Equinor, besvart av olje- og energiminister	53
45.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. sikkerheten til både ansatte og innsatte i norske fengsler, besvart av justis- og beredskapsminister	54
46.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. utbyggingsplaner på Kjeller og statsrådets engasjement i saken, besvart av klima- og miljøminister.....	55
47.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. vedtaksbrev fra Nav, besvart av arbeids- og sosialminister	55
48.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. kongekrabbe, besvart av fiskeri- og sjømatminister	56
49.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. landslinje for fjellfriluft på den videregående skolen i Nord-Gudbrandsdalen avdeling Lom, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	58
50.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. PST og påvirkningsoperasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	59
51.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. rehabilitering av Brevik bru i Vestold og Telemark fylke, besvart av samferdselsminister	59
52.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. naturmålene for 2010-2020 (Aichi-målene), besvart av klima- og miljøminister.....	60
53.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. samværs sabotasje, besvart av barne- og familieminister	62
54.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. tyskerbarna vs. russerbarna, besvart av forsvarsminister 63	
55.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kollektivtransport, besvart av samferdselsminister	64
56.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. selvmord, besvart av helse- og omsorgsminister	64
57.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. Norges syn på blokaden av Gaza, besvart av utenriksminister	65
58.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. bedrifter som har utenlandsbosatte ansatte og pendlere av disse, besvart av helse- og omsorgsminister	66
59.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. klager på kommunal saksbehandling, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	67
60.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. minstepris på flyreiser, besvart av samferdselsminister.....	68
61.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. ferskfiskordningen, besvart av fiskeri- og sjømatminister .	68

62.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. utskifting av varmekilder og elektriske anlegg i historiske kirkebygg, besvart av barne- og familieminister.....	70
63.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. EU-domstolens storkammers kjennelse i sak C-623/17 (Privacy International), besvart av forsvarsminister.....	70
64.	Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. full åpningstid i barnehager for samfunnskritisk personell, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	71
65.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. midlene til Øyrekka folkehøyskole, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	72
66.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. Hurtigruten, besvart av samferdselsminister.....	73
67.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Stad skipstunnel, besvart av samferdselsminister.....	73
68.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. nasjonale veiledere for arbeidere som bur i brakkerigger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	74
69.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. ordningen med CO2-kompensasjon, besvart av klima- og miljøminister.....	75
70.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. tolkningen av havne- og farledsloven § 6, besvart av samferdselsminister.....	76
71.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. togstrekninger, besvart av samferdselsminister.....	76
72.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Austevollsbrua, besvart av samferdselsminister.....	77
73.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. norsk filmindustri, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	78
74.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Hurtigruten, besvart av næringsminister.....	79
75.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. konflikten mellom Armenia og Aserbajdsjan, besvart av utenriksminister.....	80
76.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. EU-kommisjonens gjennomgang av Solvens II-regelverket, besvart av finansminister.....	81
77.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. splitting av innvandringsregulerende familier, besvart av justis- og beredskapsminister.....	82
78.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. finansiering av ny Sarpsbru, besvart av samferdselsminister.....	82
79.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. bedriftene som har frivillig tilbakebetalt støtte fra kompensasjonsordningen for faste utgifter, besvart av finansminister.....	83
80.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. norsk luftfart, besvart av samferdselsminister.....	85
81.	Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. forskriftsendring slik at også vekstbedrifter kan søke undervisningstillatelse, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	86
82.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. tap av sau til jerven, besvart av klima- og miljøminister.....	87
83.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. de 14 biomodale togsettene som er bestilt til Trønder- Meråker- og Rørosbanen, besvart av samferdselsminister.....	88
84.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. flytilbud mellom Røros og Oslo, besvart av samferdselsminister..	88
85.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. formuesskattekutta, besvart av finansminister.....	89
86.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. de øremerkede ti mill. kr. til industripilot 4.0 på Kongsberg, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	90
87.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. eksklusjonen av personer med nedsatt funksjonsevne fra sammensetningen og mandatet til organet som skal diskutere ytringsfrihet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	91
88.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. autorisasjon basert på endt bachelorutdanning for barnevernspedagoger og sosionomer, besvart av barne- og familieminister.....	92
89.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. planleggingsmidler til InterCity- utbyggingen, besvart av samferdselsminister.....	93
90.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. den manglende klimaeffekten av budsjettforslaget for 2021, besvart av klima- og miljøminister.....	93
91.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. institusjonsbaserte tjenester, besvart av helse- og omsorgsminister.....	94
92.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. kvote på stomiutstyr, besvart av helse- og omsorgsminister.....	95

93.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. ansatte i kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	97
94.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. bruk av delingsøkonomi i persontransporten, besvart av samferdselsminister.....	97
95.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. forsvarsavtalen med de skandinaviske landene, besvart av forsvarsminister	98
96.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. utvikling av fiskerihavnene, besvart av samferdselsminister.....	99
97.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. at sjøfolk skal være salderingspost, besvart av næringsminister.....	100
98.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. det statlige investeringsfondet Nysnø, besvart av næringsminister.....	101
99.	Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. yrings- og trosfrihet i forhold til ny straffelov, besvart av justis- og beredskapsminister	101
100.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. vanskelige kjøreforhold over E134, besvart av samferdselsminister.....	102
101.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. soldater har Norge bidratt med i internasjonale operasjoner i perioden 1968–2020, besvart av forsvarsminister	103
102.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. krigføring i bykjerner og befolkede områder, besvart av utenriksminister.....	104
103.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. lensmannskontoret i Seljord, besvart av justis- og beredskapsminister.....	106
104.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. utenlandsadopterte, besvart av barne- og familieminister	106
105.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. videre finansiering av Bjerknessenteret for klimaforskning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	107
106.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Raftostiftelsen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	108
107.	Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. forsterke norske studenters rettssikkerhet knyttet til tap av studierett, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	109
108.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. Odeon Kino, Stavanger, besvart av finansminister	110
109.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. fergeavløsningsmidler fra staten, besvart av samferdselsminister.....	112
110.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. redningshelikopteret på Sola, besvart av helse- og omsorgsminister.....	112
111.	Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. skatteparadiset Mauritius, besvart av utviklingsminister.....	113
112.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. pengeløfter til Gullknapp, besvart av samferdselsminister.....	114
113.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kutt i rutetilbudet med Hurtigruten, besvart av samferdselsminister.....	115
114.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. nullskatteyttere, besvart av finansminister.....	116
115.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. de 10 kommunene med størst prosentvis vern i forhold til kommunens areal, besvart av klima- og miljøminister.....	116
116.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. mammografiprogrammet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	117
117.	Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. koronastøtte, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	118
118.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. bevilgning i statsbudsjettet 2021 til sykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister	119
119.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. ventetiden fra henvisning til helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister.....	120
120.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. forskrift om kvalitet på fisk og fiskevarer § 26, besvart av fiskeri- og sjømatminister	122

121.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. at fagutdanningen for fagfotografer er foreslått nedlagt, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	123
122.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. at flere slagrammede skal få anbefalt oppfølging i spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	124
123.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. ukontrollerte vester som skal være brukt i vakt og sikring i Norge og deltakelse i internasjonale operasjoner, besvart av forsvarsminister	126
124.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. base for trening og krigføring i Midt-Østen, besvart av forsvarsminister	126
125.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. økonomien til Hurtigruten, besvart av samferdselsminister	127
126.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. Hurtigruten, besvart av samferdselsminister	128
127.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. store formuer som har flyttet utenlands de siste årene, besvart av finansminister	129
128.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Norfunds investering av norske skattebetaleres penger i luksusfasiliteter tilrettelagt for oljeindustrien i Mosambik, besvart av utviklingsminister	129
129.	Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. planleggingsmidler til InterCity som er brukt på Vestfoldbanen syd for Tønsberg, besvart av samferdselsminister	131
130.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. brannvesenet i distriktene, besvart av helse- og omsorgsminister	131
131.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. seksuell trakassering og utnytting av makt i politietaten, besvart av justis- og beredskapsminister	132
132.	Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. mennesker med stomi, besvart av helse- og omsorgsminister	133
133.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. kravet om godkjent fagbrev, besvart av samferdselsminister	134
134.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. anslag for framtidig oljepris, besvart av finansminister	135
135.	Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. yringsfriheten, besvart av justis- og beredskapsminister	135
136.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. hurtigtester for covid-19, besvart av helse- og omsorgsminister	136
137.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Wizz Air, besvart av samferdselsminister	137
138.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. Navs forsikringsordning for sykepengen til små AS, besvart av arbeids- og sosialminister	137
139.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. foreldreretten, besvart av barne- og familieminister	138
140.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. forskrift om kompensasjon for avvikling av pelsdyrhold, besvart av landbruks- og matminister	139
141.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. elektriske biler, besvart av olje- og energiminister	140
142.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. avtaler ved vindkraftutbygginger, besvart av olje- og energiminister	140
143.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. Reisegarantifondet, besvart av næringsminister	141
144.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. innvandrergupper som utsettes for press og kontroll i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	143
145.	Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. bosette 16 flyktningene med spesielle behov, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	144
146.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Mattilsynet, besvart av landbruks- og matminister	145
147.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. valg av plassering av bomstasjoner, besvart av samferdselsminister	146
148.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. bruken av hjemmelekser i skolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	147
149.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. investeringsbehov, besvart av samferdselsminister	149
150.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. støtte til lading i borettslag, sameier og garasjelag, besvart av klima- og miljøminister	149

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Andersen, Karin (SV)	34, 77, 139
Andersen, Dag Terje (A)	129
Arnstad, Marit (Sp)	8, 10, 71
Asphjell, Jorodd (A)	81
Aukrust, Åsmund (A)	52, 57
Bastholm, Une (MDG)	90, 142
Bjørndal, Fredric Holen (A)	76
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	15, 69, 78
Bjørnstad, Sivert (FrP)	65
Borch, Sandra (Sp)	124
Breivik, Terje (V)	138
Christoffersen, Lise (A)	86
Eide, Petter (SV)	144
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	135, 145
Fagerås, Mona (SV)	19, 121
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	41, 115
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	46
Grande, Trine Skei (V)	63
Grimstad, Carl-Erik (V)	20, 107
Grung, Ruth (A)	12, 73, 105, 106
Halleland, Terje (FrP)	14, 18, 33, 100
Haltbrekken, Lars (SV)	22, 44, 134, 150
Hansen, Øystein Langholm (A)	3
Hansen, Svein Roald (A)	35, 79
Heggø, Ingrid (A)	68
Henriksen, Kari (A)	104
Hjemdal, Silje (FrP)	53, 113, 119
Hoksrud, Bård (FrP)	141
Huitfeldt, Anniken (A)	101, 102
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	54
Jensen, Siv (FrP)	132
Kjerkol, Ingvild (A)	118
Klinge, Jenny (Sp)	23, 82
Knutsen, Eigil (A)	114, 127
Lauvås, Stein Erik (A)	58
Leirtrø, Kirsti (A)	7, 17, 83, 84, 147, 149
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1, 31, 47
Liadal, Hege Haukeland (A)	2
Listhaug, Sylvi (FrP)	128
Lyngedal, Åsunn (A)	126, 143
Lysbakken, Audun (SV)	123
Marthinsen, Marianne (A)	111
Moflag, Tuva (A)	24, 25, 92

Mossleth, Siv (Sp)	70, 109, 125
Moxnes, Bjørnar (R)	9, 21, 74, 75
Myrli, Sverre (A)	60, 67
Mørland, Tellef Inge (A)	11, 42, 56, 112, 122
Njåstad, Helge André (FrP)	38, 72, 97
Nordlund, Willfred (Sp)	27, 28, 95, 96
Nævra, Arne (SV)	26, 43, 94
Olsen, Ingalill (A)	5, 66
Pollestad, Geir (Sp)	80, 137, 146
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	110
Skjelstad, André N. (V)	36, 37
Solberg, Torstein Tvedt (A)	6, 16
Steffensen, Roy (FrP)	13, 32, 59, 98, 140
Stordalen, Morten (FrP)	89
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	55
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	48, 61, 120
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	64, 117
Tajik, Hadia (A)	39, 85
Toppe, Kjersti (Sp)	29, 30, 116
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	99
Trettebergstuen, Anette (A)	108, 130
Vågslid, Lene (A)	50, 103, 131
Wilkinson, Nicholas (SV)	91, 136, 148
Wold, Morten (FrP)	62
Øvstegård, Freddy André (SV)	4, 87, 88
Aasen-Svensrud, Maria (A)	45, 93
Aasland, Terje (A)	51, 133
Aasrud, Rigmor (A)	40, 49

STORTINGET

Dokument 15:1

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 7. oktober 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Hvor lenge mener statsråden det er akseptabelt at personer må vente på å få klagesaker behandlet, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at det ikke begås saksbehandlingsfeil og for å holde saksbehandlingstiden nede på klagesaker i Nav?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i NRK 29.09.20 kan vi lese om Helge Edland som er blant dem som har fått avslag på søknad om dagpenger. Avslaget var gitt som følge av en feil hos Nav, og i etterkant har Nav beklaget og innrømmet feilen. Da Edland kontaktet Nav om avslaget, ble han bedt om å klage på avslaget, og da han gjorde dette fikk han til svar at klagesaken ville bli behandlet innen 34 uker. På Nav sin hjemmeside heter det at det for tiden er mange henvendelser, at saksbehandlingstidene vil endre seg og at det er spesielt vanskelig å beregne saksbehandlingstid på dagpenger. Nav oppgir at for å komme i mål med dagpengesøknadene, ble det flyttet ressurser fra klagebehandling. Dette viser at utfordringen handler om knapphet av ressurser i Nav. I Dagsavisen 01.10 kan vi lese at saksbehandlingstiden i AAP-klagesaker hos Nav er nær doblet siden mars. Navs mål er at klager skal behandles innen 12 uker. Likevel har Nav ikke vært i nærheten av å nå dette målet for flere av ytelsene, de siste årene også før koronapandemien. Når mennesker som har klaget på et vedtak må vente i over et halvt år på et svar, medfører dette en utrygghet knyttet til egen økonomi og rettigheter. Man risikerer å bli stående helt på bar bakke, uten en inntekt

å leve av mens klagesaken behandles. Det er viktig å sikre at saksbehandling i Nav gjøres grundig i første omgang, for å unngå feil som rammer mennesker økonomisk. Det er også viktig å sørge for at saksbehandlingstiden på klagesaker holdes nede slik at personer som har klaget på et vedtak raskt blir klar over om de har rett på en stønad eller ikke.

Svar:

Saksbehandlingstidene på klagesaker i Nav har tidvis vært for lange. Arbeids- og sosialdepartementet har derfor i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsetaten, over noen år hatt oppmerksomhet på arbeidet med å forbedre saksbehandlingstidene på klagesaker.

De siste fire årene har Arbeids- og velferdsetaten utviklet mer effektive systemer for klagesaksbehandling, og Nav Klageinstans har blitt styrket med 50 årsverk. Det har gitt utslag på saksbehandlingen. Fra 2018 til 2019 fikk 11 av 17 ytelsler forbedret gjennomsnittlig saksbehandlingstid på klagesaker.

Forventet saksbehandlingstid for klagesaker har økt kraftig som følge av koronapandemien. Arbeids- og velferdsetaten har siden mars i år vært under et historisk press. Etaten har mottatt nesten fem ganger så mange dagpengesøknader som i samme periode i 2019. For å sikre at permitterte og arbeidsledige skulle få penger til livsopphold, var det nødvendig for etaten å prioritere økt kapasitet til behandling av dagpengesøknader. Dette innebærer en intern omdisponering av saksbehandlere, noe som blant annet har gått ut over kapasiteten på klagesaksbehandlingen. Nå er saksbehandlingstidene på

nye søknader om dagpenger normalisert, og de utlånte saksbehandlerne er tilbakeført til klagesaksbehandling. I tillegg vil NAV Klageinstans styrkes med ytterligere 20 årsverk for å behandle klagesaker.

Det er ventet at antall klager vil øke i tiden som kommer, noe som vanligvis skjer 6-12 måneder etter et ekstraordinært søknadsnivå.

For å redusere saksbehandlingsfeil er det viktig med gode rutiner og god kvalitet i saksbehandlingen. Arbeids- og velferdsetaten har spesialisert behandlingen av ytels-er. Dette gir effektiv organisering og medarbeidere med

god kunnskap om ytelsen de behandler. Andre tiltak for å sikre kvalitet i saksbehandlingen er automatisering av deler av eller hele saksbehandlingsprosessen.

Jeg har forståelse for at mange opplever det som personlig krevende at saksbehandlingstiden på deres klage strekker seg over en lang periode. Det er viktig for at klagebehandlingen prioriteres, slik at folk kan få sakene sine avsluttet. Arbeids- og sosialdepartementet følger opp Arbeids- og velferdsetaten på dette området, og forventer at etaten tar nødvendige grep for å få saksbehandlingstiden på klagesaker ned på akseptabelt nivå.

SPØRSMÅL NR. 2

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 12. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Er norske vindkraftkonsesjoner gitt i tråd med EU-direktiva?

BEGRUNNELSE:

KS har hatt vindkraftseminar 30.9-1.10.2020 og en av foredragsholderne Asplan Viak sa i sitt innlegg 30.9.20 at det er trolige brudd på gitte konsesjoner sett ift. EU-direktiva.

Svar:

Spørsmålet fra representanten er svært generelt formulert. Jeg gjør derfor oppmerksom på at representanten Grung har stilt et tilsvarende spørsmål med referanse til det samme seminaret, der det fremgår at det er EUs konsekvensutredningsdirektiver det siktes til.

Jeg viser derfor til mitt svar på spørsmål nr. 12 fra representanten Grung, og går ut fra at det svaret også skulle være dekkende som svar på spørsmål nr. 2.

SPØRSMÅL NR. 3

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 9. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden legge til rette for en prosess, som skal føre til at bønder får eie dyrkbare arealer, opparbeidet i tilknytning til, og tett opp mot, de store veiprojektene som bygges gjennom landbruksområder, eksempelvis på strekningen E39 Ålgård–Lyngdal?

BEGRUNNELSE:

Tap av jord til samferdselsprosjekt er en utfordring i mange deler av landet. I forbindelse med prosjektet Ny E39 har Gjesdal kommune har satt et mål om å gjenskape 10 daa matjord for hvert daa en tar. Slake skråninger langs veien som kan høstes eller beites er et av tiltakene som er mulige. Dette bidrar og til å løse problemer med store mengder overskuddsmasser eller løsmasser, som lokalt

blir nyttet til å lage ny matjord. Da kan man konkret redusere tap av jord til veiprojekt. Dette er applaudert av grunneiere, kommunale politikere, næringsforening og Nye Veier AS. Saken ble opprinnelig tatt opp i Gjesdal, men er gjeldende i flere kommuner der store veibyggingsskjemaer går gjennom jordbrukslandskap.

Utfordringen er at Statens Vegvesen forlanger å eie noen meter utenfor bunnen på skråning/topp fylling, og at bøndene «stilltiende» kan nyttiggjøre seg jorda, men at de ikke får eie den.

Skal slake skråninger være hensiktsmessige for bøndene, så må bøndene eie disse arealene helt inn til viltgjerde/gjerde. Det er mer hensiktsmessig at Statens vegvesen har tilkomstrett på innsiden av viltgjerde/gjerde for nødvendige arbeid. Her er det naturlig at det ligger en landbruksvei. Grunnen til at bonden må eie jorda er for å sikre bruksrett til arealene, samt kunne få arealene godkjent som spreieareal av husdyrgjødsel, ha bedre mulighet for å nedkjempe ugras, og kunne få tilskudd på arealene - som er viktig når arealene er tungdrevne.

Bønder i tilknytning til nevnte veitrasé hevder at dersom en ikke oppnår at de bli grunneier på dette arealet, så er alt arbeid med slake skråninger som landbruksjord bare et problem. Slake skråninger vil da, igjen uttalt fra bøndene, ta store areal fra bonden. For bonden er det da et bedre alternativ med motorvei bygd på høye murer, der vegvesenet eier noen meter utenfor muren. Dette løser ikke utfordringene med overskuddsmasse, eller det at en kan gjenskape dyrket jord som går tapt, ei heller utvide dyrket jordareal som er et uttalt mål.

Svar:

Jeg vil først få understreke at Regjeringen har stort fokus på bevaring av naturressurser og spesielt verdiene i dyrkbare arealer.

Statens vegvesen opplyser at sideområdene langs veien er viktige for trafikksikkerheten. Hvordan disse skal utformes og hvilke avstandskrav som gjelder, er det gitt regler om i Statens vegvesens vegnormal N101 «Rekkverk og vegens sideområder». Statens vegvesen opplyser videre at der kostnadene ved å etablere sikkerhetssone er høye, kan det settes opp rekkverk. Videre, at ved bruk av rekkverk kan bredden på sikkerhetssonen reduseres og at nødvendig areal til å sette opp og vedlikeholde rekkverket normalt reguleres til vegformål og erverves. Statens vegvesen opplyser også at avklaring av om det skal settes opp rekkverk i stedet for å etablere sikkerhetssone, vil skje i den aktuelle reguleringsplanprosessen.

Hvilke arealer Statens vegvesen skal erverve/eie i sine prosjekter, framgår av NA-rundskriv 2011/4 «Retningslinjer for planlegging og erverv av sideterreng». Hovedregelen i rundskrivet er at Statens vegvesen skal eie sikkerhetssonen, samt to meter utenfor. Eventuelle skjæringer og fyllinger ut over dette skal normalt også erverves. Når det

gjelder bredden på sikkerhetssonen, opplyser etaten at den vil være avhengig av fartsgrense, trafikkmengde, kurvatur m.m. Det er viktig at sikkerhetssonen for veien eies, driftes og forvaltes av veieier slik at den forblir en sone som ivaretar sikkerheten for trafikantene og for naboer til veien. Rundskrivet åpner ifølge Statens vegvesen for unntak fra hovedregelen i saker som gjelder dyrket mark. Mot dyrket mark bør arealet som reguleres og erverves til vegformål etter etatens vurdering reduseres slik at det tilrettelegges for en forsvarlig bruk av dyrket mark. Hvor mye reduksjon det her er snakk om, vil da bero på lokale forhold og må vurderes særskilt i hvert enkelt tilfelle.

I spørsmålet vises det særskilt til planleggingen av E39 Lyngdal vest – Ålgård. Når det gjelder status for arbeidet med statlig kommunedelplan på E39 mellom Lyngdal vest og Ålgård, vil jeg opplyse om at Samferdselsdepartementet har oversendt sin tilråding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for videre vurdering. Det vil ikke være mulig for meg å angi tidspunkt for når en beslutning vil kunne foreligge.

I arbeidet med kommunedelplan for denne strekningen, opplyser Statens vegvesen at det har vært stort fokus på bevaring av landbruksjord. I planforslaget er det tatt inn en retningslinje om at «Ved utarbeidelse av reguleringsplan skal det tilstrebes å unngå omdisponering av dyrka mark». Det er også forslått en bestemmelse om at «Ved inngrep skal matjorda tas vare på slik at den kan disponeres til jordbruksformål. Hvordan matjord skal håndteres og tilbakeføring til landbruk på en hensiktsmessig måte skal avklares i reguleringsplanarbeidet for den aktuelle strekningen». Retningslinjen og bestemmelsen vil legge føringer for den videre reguleringsplanprosessen i den konkrete saken, sammen med gjeldende vegnormal og rundskriv.

Planen gjennomføres som statlig kommunedelplan etter plan- og bygningsloven og er til avsluttende behandling i departementene. Videre planlegging og utbygging skjer i regi av Nye Veier AS.

Nye Veier AS opplyser til meg at de ikke ser behov for å eie mer areal enn nødvendig og en løsning med landbruksdrift på arealer tett inn mot veglegget bør etter Nye Veiers vurdering være mulig så lenge trafikksikkerheten og forholdet til effektiv og trafikksikker drift av veien kan ivaretas.

I reguleringsarbeidet vil det derfor ifølge Nye Veier være naturlig, som representant Langholm Hansen spør om, at Nye Veier ser nærmere på den praktiske inndelingen av hvilke arealer staten må eie for å sikre mulighetene for etablering av en trafikksikker veg og trafikksikker drift av dette vegarealet, og hvilke arealer som forvaltes best gjennom eierskap av private grunneiere.

Nye Veier gjennomfører for tiden reguleringsarbeid for strekningen Bue til Ålgård, som den første innenfor den aktuelle kommunedelplanen. I dette planarbeidet er nevnte forhold i fokus, og Nye Veier har dialog med

berørte grunneiere og Gjesdal bondelag om de aktuelle forholdene. Det viktigste prinsippet her er iht. Nye Veiers vurdering å optimalisere veiutformingen med bakgrunn i vedtatt kommunedelplan, slik at inngrep i verdifulle landbruksområder blir minst mulig. Videre legges det

stor vekt på at det øverste (beste) matjordlaget skal brukes til landbruksformål i eller i nærheten av planområdet, og ikke til fyllinger, voller eller liknende. Det arbeides også med å minimere veiens og sidearealenes «fotavtrykk» for å minimere inngrep i verdifulle områder.

SPØRSMÅL NR. 4

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 8. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Den 25. september ga tyrkiske myndigheter ordre om å arrestere 82 politikere, tillitsvalgte og andre aktive medlemmer av det pro-kurdiske partiet HDP. Siden 2015 har over 5000 HDP-medlemmer blitt arrestert og fengslet i Tyrkia, inkludert parlamentarikere som fremdeles er fengslet.

Vil utenriksministeren fordømme tyrkiske myndigheters siste bølge av politiske arrestasjoner rettet mot opposisjonen?

Svar:

Menneskerettighetssituasjonen i Tyrkia er bekymringsfull. Vi ser en rekke negative trender og innskrenkning av ytrings- og forsamlingsfriheten som har resultert i at mange kritikere av myndighetene er satt under etterforskning og i arrest. Det er ikke kun medlemmer av partiet HDP som utsettes for menneskerettighetsbrudd. Menneskerettighetsforsvarere, herunder mange journalister, mediearbeidere, redaktører, forfattere og demonstranter, rammes hardt.

Under Tyrkias landhøring i FNs Menneskerettighetsråd i januar i år ga Norge tydelige anbefalinger til tyrkiske myndigheter om å forbedre menneskerettighetssituasjonen i landet. Dette inkluderte en klar oppfordring om å styrke rettsvesenets uavhengighet, sikre rettspraksis i henhold til Tyrkias internasjonale forpliktelser og standarder og fullt ut respektere retten til forsamlingsfrihet. Vi anbefalte også Tyrkia å sikre ytringsfrihet i alle former. Norge vil diskutere med likesinnede land i OSSE og Europarådet hvordan denne saken best kan behandles i disse fora.

I OSSEs råd har situasjonen i Tyrkia flere ganger vært på dagsorden de siste årene. I samarbeid med andre land har Norge minnet om deltakerstatenes forpliktelser, blant annet i forbindelse med rettssaker mot akademikere og

sivilsamfunnsrepresentanter etter kuppforsøket i 2016. Journalistsikkerhet har også vært et viktig tema for Norge.

En reell opposisjon er en nødvendig forutsetning i et demokrati. Tyrkia er, som medlem av Europarådet, forpliktet til å respektere Den europeiske menneskerettskonvensjonen og grunnleggende demokratiske og rettsstatlige prinsipper, inkludert ytringsfrihet og forenings- og forsamlingsfrihet. Norge har uttrykt forventning om at Tyrkia oppfyller sine internasjonale forpliktelser på dette området innen rammene av Den europeiske menneskerettskonvensjonen, herunder forpliktelsen til å iverksette dommer avsagt av Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Regjeringen har styrket støtten til sivil samfunn i Tyrkia i takt med den forverrede situasjonen. I 2018 gikk 11,5 millioner kroner til organisasjoner i Tyrkia som arbeider med menneskerettigheter. I 2020 økte denne støtten til 23 millioner. Alle disse midlene går til å støtte menneskerettighetsorganisasjoner i Tyrkia og prosjekter innen ytringsfrihet, pressefrihet, tros- og livssynsfrihet, arbeid mot tortur, for kvinners rettigheter, likestilling og LHBTI-rettigheter, og rapportering på menneskerettighetssituasjonen i landet. I tillegg støtter regjeringen en rekke organisasjoner som arbeider for å fremme og forsvare ytringsfrihet i Tyrkia, blant annet norske PEN og PEN International, OsloMet og Institutt for journalistikk. Vår ambassade i Ankara prioriterer høyt å være til stede ved rettssaker mot tyrkiske menneskerettighetsforkjempere, parlamentarikere og journalister. Ambassaden jobber også tett med andre land som ledd i denne innsatsen.

Rettferdig rettergang og tilgang til pålitelig informasjon er et viktig element i enhver rettsstat. Arbeidet for rettssikkerhet og rettsstat henger derfor tett sammen med arbeidet for ytringsfrihet og tilgang til informasjon. Regjeringen er opptatt av dette i vårt internasjonale menneskerettighetsarbeid, også i Tyrkia. Via norsk PEN støtter regjeringen blant annet et prosjekt der internasjonale juridiske eksperter undersøker om en rekke tiltaler som

er tatt ut mot tyrkiske menneskerettighetsforsvarere, inkludert journalister, redaktører og kulturarbeidere, holder internasjonal standard. Vi støtter også arbeidet med å oversette ekspertenes konklusjoner og dele konklusjonene med offentligheten. Dette gjør vi fordi vi mener at tilgang til pålitelig informasjon er grunnleggende for et sunt demokratisk system, og for at befolkningen skal kunne holde myndigheter ansvarlige for sine handlinger.

Vi forventer at menneskerettighetene blir respektert og at rettsstatlige prinsipper håndheves, også i Tyrkia. Vi forventer at politikere, tillitsvalgte og andre aktive medlemmer av det politiske landskapet i Tyrkia, inkludert fra opposisjonspartiet HDP, får ivaretatt sine rettigheter. Dette har regjeringen gitt uttrykk for gjentatte ganger både direkte til tyrkiske myndigheter og i multilaterale fora.

SPØRSMÅL NR. 5

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 8. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil kommunal- og moderniseringsministeren fremme Troms og Finnmarks fylkestingsøknad om å dele opp dette fylket til Stortinget, i den hensikt å ivareta lokaldemokratiet og imøtekomme befolkningens ønske?

BEGRUNNELSE:

Det er godt kjent at det i tidligere Finnmark og Troms fylke var sterk motstand mot å slå sammen disse to fylkene til ett fylke. I Finnmark var det folkeavstemning med et overveldende flertall mot sammenslåing. Denne holdningen gjelder fortsatt i befolkningen, til tross for at Storting og regjering vedtok sammenslåing, uten lokal støtte. Ap, SV og Sp gikk til fylkestingsvalg på lovnad om reversering og vant makten i det nye Troms og Finnmark fylke. De oppfyller nå sitt valgløfte og har søkt departementet om å dele opp Troms og Finnmark fylkeskommune i de opprinnelige fylkene.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet mottok søknad fra Troms og Finnmark fylkeskommune om at det bør settes i gang utredning av deling av fylkeskommunen 14. august 2020.

Det er Stortinget som har kompetanse til å dele og slå sammen fylkeskommuner. Departementet fremmet søknaden for Stortinget i Prop. 1 S (2020-2021), som ble lagt frem 7. oktober.

Stortinget vedtok 8. juni 2017 at Finnmark og Troms fylkeskommuner skulle slås sammen fra 1. januar 2020. Etter det har Stortinget behandlet representantforslag om å reversere sammenslåingsvedtaket høsten 2018 og

høsten 2019, uten at forslagene fikk flertall. Stortinget behandlet sist sammenslåingen i mai 2020, da det behandlet et representantforslag om blant annet at "Stortinget ber regjeringen innlede en dialog med Troms og Finnmark fylkeskommune og etablere en mekanisme der fylkeskommunen skal få innvilget søknad om å oppheve vedtaket om tvangssammenslåing og inndeling i de tidligere fylkene." Forslaget fikk ikke flertall.

Vedtaket om sammenslåing bygget på en utredning og tilrådning, som ble presentert i Prop. 128 S (2016-2017), jf. Innst. 422 S (2016-2017). Den sammenslåtte fylkeskommunen har nå eksistert i under ett år og det er etter departementets vurdering ingen nye momenter i saken. Argumenter mot sammenslåing, blant annet lokal motstand, har vært kjent siden før sammenslåingsvedtaket. På denne bakgrunn mener departementet at spørsmålet om deling av Troms og Finnmark fylkeskommune er godt utredet, og at det ikke er grunn til å sette i gang ny utredning nå.

I Prop. 1 S (2020-2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet tilrår departementet at sammenslåingen av Troms og Finnmark fylkeskommune opprettholdes i tråd med Stortingets tidligere vedtak. Vedtaket om sammenslåing bygget blant annet på at "Troms og Finnmark har et interessefellesskap som bør avspeiles i én fylkeskommune som kan støtte opp under utviklingen for innbyggere og virksomheter. Sammenslåing og felles perspektiv i dette området kan styrke kraften og mobiliseringen i utviklingsarbeidet". Videre at "Finnmark og Troms vil bli et fylke med forutsetninger for utvikling langs mange dimensjoner og på flere områder. En sammenslåing kan forsterke samspillet og dynamikken mellom byene, mindre steder og distriktene i Troms og Finnmark", jf. Prop. 128 S (2016-2017). Den nye sammenslåtte

fylkeskommunen har som nevnt eksistert i under ett år. Det er en krevende prosess for alle de nye fylkeskommunene å finne sin form, og fylkeskommunene bør nå få

ro til å utvikle organisasjonene videre, og til å levere gode tjenester til innbyggerne.

SPØRSMÅL NR. 6

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 6. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Mener statsråden det er riktig at foreldre må erstatte skole-pc og annet dyrt skoleutstyr når det oppstår fukt-skader og andre typer uhell som regnes som uaktsomme, og er det rimelig at foreldre kan få krav for opptil 5 000 kr for utstyr de verken kan råde over om eleven skal ha eller kan forsikre?

BEGRUNNELSE:

Rundt halvparten av elevene i grunnskolen har skole-pc eller nettbrett, ifølge forskere ved UiO. I tråd med gratisprinsippet skal skolen dekke nettbrett eller pc når dette er nødvendig undervisningsmateriell. Foreldre har erstatningsansvar for pc/nettbrett, slik de også har for lærebøker. Men ødelegges en lærebok koster det rundt 500 kroner å erstatte den. Blir skole-pc eller nettbrett ødelagt kan foreldre motta erstatningskrav på opptil 5 000 kroner. Erstatningsansvaret gjelder ikke bare dersom skaden har skjedd med forsett, men også ved såkalt uaktsomhet. Det er uklart hvor grensene for å kalle et barns atferd uaktsomt går, og det finnes heller ingen nasjonale retningslinjer. Regelverk, erstatningsbeløp og praksis varierer fra kommune til kommune, og det finnes ingen oversikt over hvordan kommuner innretter seg.

Det er også kommunen eller skolen alene som bestemmer hvor kostbart utstyr elever skal få ansvar for og da også hvor hardført utstyret er. Ettersom utstyret tilhører skolen har ikke foreldre mulighet til å forsikre utstyret. Og i realiteten har elever og foreldre ikke noe reelt valg om de ønsker å motta pc/nettbrett eller underskrive avtaler som følger dette. I fjor fortalte NRK at foreldrene til en elev i Tønsberg fikk erstatningskrav på 4 000 kr for en skade som hadde skjedd da pc-en lå til ladning i klasserommet mens eleven hadde kroppsøving (https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/foreldre-fikk-krav-om-4000-kroner-etter-ripe-i-skole-pc_-_-helt-bak-mal-1.14745540). Vi har fått henvendelser fra foreldre som har måttet betale enda mer for at barnets pc/nettbrett har fått fuktskader.

Svar:

Skolene skal dekke nødvendig undervisningsmateriell som lærebøker, nettbrett eller PC.

Det såkalte gratisprinsippet i opplæringsloven § 2-15 skal sikre alle barn like muligheter til å delta i alle aktiviteter i grunnskoleopplæringen, uavhengig av foreldrenes økonomi. Det er ikke, og bør heller ikke være, slik at foreldre kan velge om deres barn skal benytte seg av utstyret til skolen.

Det er de generelle reglene i skadeserstatningsloven som legger rammene for hvordan kommunene kan kreve erstatning for skoleutstyr og digitalt utstyr i skolen. Innenfor disse rammene har kommunene valgt litt ulike ordninger, for eksempel at summen på egenandel varierer. Jeg vil understreke at kommunene uansett ikke kan pålegge elevene eller foreldrene større erstatningsansvar enn det som følger av de alminnelige erstatningsrettslige reglene. Det betyr blant annet at det må foreligge skyld eller uaktsomhet. Hvis en elev ødelegger eksempelvis et nettbrett eller lærebok ved et uhell, skal ikke eleven måtte erstatte dette. Hvis en elev ødelegger eller skader noe med vilje, er hovedregelen at eleven må erstatte det. Skolen må vurdere erstatningsansvaret ut fra en rimelighetsvurdering, og ta hensyn til blant annet elevens alder, utvikling, utvist adferd og økonomiske evne. Det er for eksempel svært sjelden at barn under syv år blir pålagt erstatningsansvar, men man kan forvente mer av et barn jo eldre det blir. Dette er presisert på nettsidene til Utdanningsdirektoratet.

Det har hittil ikke blitt vurdert at det er behov for egne bestemmelser i opplæringsregelverket som regulerer dette nærmere. Jeg opplever at mange kommuner håndterer dette på en god måte, eksempelvis har flere ordninger for familier med lav inntekt. Det ser også ut til at elevene jevnt over tar godt vare på sine PCer og nettbrett, og jeg er ikke kjent med tall som viser at skadet digitalt utstyr er et stort problem for kommunene. Dersom det skulle komme mange tilbakemeldinger om

at kommunene håndterer reglene veldig ulikt, eller at re-

gelverket er uklart, vil vi se nærmere på om det er behov for nasjonale regler eller klarere veiledning.

SPØRSMÅL NR. 7

Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 8. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor mange punkt og strekninger på riksvegnettet vårt er definert som skredutsatt, hvordan er de klassifisert, og hva vil totalkostnaden på og utbedre alle være?

Svar:

Statens vegvesen har hvert fjerde år, utarbeidet en oversikt over skredutsatte punkt på riksveiene som grunnlag for arbeidet med Nasjonal transportplan. Siste oversikt ble utarbeidet i 2019 og er et faglig grunnlag som veieier kan

Tabellen under viser antall skredpunkt i høy- og middels skredfaktorgruppe og estimert kostnad (i mill. 2019-kr) for skredsikringstiltak på riksveinettet. Det er knyttet en usikkerhet ved kostnadsoverslagene, og en mer detaljert planlegging vil derfor kunne medføre justeringer.

legge til grunn for sine prioriteringer. Oversikten beskriver og synliggjør kostnadene for anbefalt sikring av skredpunkt med skredfaktor 2,5 eller høyere.

Det benyttes en regnemodell for skredfaktor, som er lik for skredpunkt på riksveier i hele landet. Modellen består av seks ulike faktorer som beskriver skredfare og konsekvenser for trafikanter og framkommelighet. De skredutsatte punktene på veinettet blir deretter delt inn i skredfaktor kategorier; høy skredfaktor > 3,5, middels skredfaktor 2,5 - 3,5.

Kategori	Riksveier	
	Antall	Kostnad
Høy	95	27 435
Middels	164	8 169
Sum	259	35 604

Tabell: Samlet oversikt over antall skredpunkt og kostnader fordelt på skredfaktorgruppene høy og middels, for riksveiene i 2019 (kostnader i mill. 2019-kr, nøyaktighetskrav +/- 40%).

SPØRSMÅL NR. 8**Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 9. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Mener statsråden det er riktig at festivaler som har gjennomført med redusert kapasitet på grunn av koronatiltak, skal bære hele tapet selv?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår å opprette en ny støtteordning for store publikumsåpne arrangementer, herunder messer og matfestivaler. De myndighetspålagte publikumsbegrensningene har gjort det umulig å avholde arrangementer med mer enn 200 deltakere siden 5. mars 2020. Noen arrangementer har kunnet la seg gjennomføre i et mindre format, noe som har ført til stor omsetningssvikt. Regjeringens forslag til ny støtteordning gjelder kun for arrangementer som er blitt avlyst som følge av myndighetspålagte restriksjoner i 2020.

Oi! Trøndersk Mat og Drikke står bak Trøndersk Matfestival, Bryggerifestivalen, Grønn Forskning, matriketmidt.no, Ung Matglede og arbeider med Trondheim og Trøndelag som Europeisk matregion i 2022. I tillegg har Oi! bidratt sterkt for at Trondheim og Trøndelag skal bli Europeisk matregion i 2022. Trøndersk Matfestival og Bryggerifestivalen omtales som Europas mest interessante i sitt slag. Oi! er en viktig institusjon for matprodusentene i Trøndelag, og vi lager folkefest og møteplass for 220 000 mennesker i Trondheim sentrum og representerer en samlet omsetning for lokale mat og drikkeprodusenter på 20 millioner kroner.

Trøndersk Matfestival 2020 ble ikke avlyst. Matprodusenter er flinke til å omstille seg. Selv om korona-utbruddet satte begrensninger for årets festivaler, ble Trøndersk Matfestival gjennomført på en alternativ måte i år - et sted nær deg! Nå er situasjonen den at Oi! har tapt 10 millioner kroner, og 50% av omsetningen. Får de ikke ta del i noen kompensasjonsordninger, er selskapet konkurs i januar 2021.

Svar:

Store arrangementer kan ha stor verdi for lokalt og regionalt samfunns- og næringsliv, blant annet som følge av sine økonomiske ringvirkninger. For å bidra til at aktiviteten i dette markedet skal kunne gjenopptas så fort begrensningene på deltakerantall er hevet,

har regjeringen foreslått å etablere en støtteordning for arrangører av store arrangementer som er blitt avlyst som følge av myndighetspålagte restriksjoner i 2020.

Ordningen vil avgrenses til publikumsåpne arrangementer med regional eller nasjonal verdi som faller utenfor kompensasjonsordningene for kultur- og idrettssektoren, med et ventet besøkstall på minst 500 personer. Det er en betingelse at arrangementet var planlagt avholdt i perioden fra 5. mars til 31. desember 2020, og måtte avlyses som følge av statlig

myndighetspålegg i forbindelse med koronapandemien.

Jeg har sammen med landbruks- og matministeren invitert til et innspillsmøte med organisasjonene og de mest berørte aktørene 8. oktober 2020. Formålet med innspillmøtet er å høre fra bransjeorganisasjoner og arrangører hva som er de reelle utfordringene og få innspill til hvordan støtteordningen kan innrettes på en formålstjenlig måte.

Ettersom dette arbeidet ikke er ferdigstilt, er det for tidlig å si noe om hvem som vil falle innenfor og eventuelt utenfor ordningen. Vi planlegger å avklare innretning og forvaltning av ordningen i løpet av høsten.

Regjeringen arbeider også med innretning av en kompensasjonsordning som skal dekke deler av uunngåelige faste kostnader og en utvidelse og videreføring av omstillingsordningen, begge for reiselivsnæringen. Disse ordningene vil også kunne benyttes av arrangører av messer og festivaler. Regjeringen arbeider med innretningen og forvaltningen av ordningene, og dette vil bli nærmere avklart i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 9**Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 12. oktober 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hva er status for arbeidet regjeringen ble bedt om å igangsette i Nav etter trygdeskandalen; hvilke av Navs fagforeninger deltar i arbeidet; på hvilken måte blir brukerrepresentasjon og fokus på førstelinja innenfor både statlig og kommunal styringslinje sikret i dette arbeidet, og når kan Stortinget forvente rapportering om dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av redegjørelse gitt i Stortinget 5. november 2019 av arbeids- og sosialministeren om praktiseringen av EUs trygdeforordning 883/2004 artikkel 21 vedtok Stortinget den 10. mars:

«Det henstilles til regjeringen om at det startes et arbeid der Navs ulike fagforeninger og brukerne er direkte representert, med formål å sikre at problemstillinger i førstelinje og internt i Nav blir fulgt opp, og at regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Svar:

Jeg legger til grunn at stortingsrepresentant Moxnes her viser til følgende forslag som ble oversendt regjeringen uten realitetsvotering (oversendelsesforslag) fra representanten Bjørnar Moxnes på vegne av Rødt i forbindelse med Stortingets drøfting av saken 5. mars 2020:

«Det henstilles til regjeringen om at det startes et arbeid der Navs ulike fagforeninger og brukere er direkte representert, med formål å sikre at problemstillinger i førstelinje og internt i Nav blir fulgt opp, og at regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Den 20. april deltok statsråd Røe Isaksen på et møte i medbestemmelsesapparatet (MBA) i Nav hvor blant annet dette ble løftet. Departementet ba Arbeids- og velferdsdirektoratet om å igangsette et slikt arbeid i brev av 6. mai. Direktoratet ble bedt om å sørge for at brukerne og medbestemmelsesapparatet ble involvert på en hensiktsmessig måte. 11. juni deltok statsråd Røe Isaksen på et møte i sentralt brukerutvalg (SBU) i Nav hvor blant annet denne saken og oppfølging av oversendelsesvedtaket ble diskutert. Departementet har ikke gitt direktoratet noen ytterligere føringer for arbeidet.

Arbeids- og sosialdepartementet er kjent med at en intern arbeidsgruppe i Arbeids- og velferdsdirektoratet, bestående av representanter fra avdelingene i direktoratet, sentralt medbestemmelsesapparat i Arbeids- og velferdsetaten, sentralt brukerutvalg og etatens hovedver-

neombud, leverte sin rapport til arbeids- og velferdsdirektøren 28. september 2020.

Vi er kjent med at disse fagforeninger deltok i arbeidsgruppen: NTL, AVYO, Akademikerne og Unio. Arbeidsgruppens deltakere har gjennomført egne prosesser og blitt oppfordret til å involvere og innhente innspill fra sine underliggende utvalg, foreninger og verneombud.

I rapporten blir det anbefalt tiltak innenfor følgende fire hovedområder: Roller og ansvar, rundskriv, kanaler for samhandling, informasjon og autoritative avklaringer og kultur og ledelse. Direktøren i Arbeids- og velferdsetaten er ansvarlig for den videre oppfølging av EØS-saken internt i etaten. Jeg legger til grunn at arbeids- og velferdsdirektøren tar med seg anbefalingene fra rapporten i det videre arbeidet med å utvikle etaten i samarbeid med ledere, ansatte og tillitsvalgte i organisasjonen.

Som statsråd Røe Isaksen ga uttrykk for under debatten 5. mars vil Regjeringen orientere Stortinget om oppfølgingsarbeidet tilknyttet EØS-saken. I Prop. 1 S (2020-2021) for Arbeids- og sosialdepartementet er det gjort rede for status for igangsatte oppfølgings tiltak ved utgangen av september.

SPØRSMÅL NR. 10**Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 9. oktober 2020 av næringsminister Iselin NybøSpørsmål:**

Vil statsråden sørge for at også festivaler som ikke har faste ansatte og faste utgifter vil få dekket sine tap som følge av koronarestriksjonene, inkludert festivaler som ikke arrangeres årlig?

BEGRUNNELSE:

I Norge har vi en stolt tradisjon for ulike messer og festivaler innenfor bl.a. landbruk og matkultur. Avlyste arrangementer har påført mange aktører i dette segmentet så store nettotap at det vil kunne påvirke den fremtidige aktiviteten i markedet negativt. Da de ulike krisepakkene kom på plass i våres ble det etter hvert på det rene at denne type selskap falt utenfor alle ordinære statlige kompensasjonsordninger i samband med pandemien. Hovedsakelig fordi denne type selskap ikke har faste ansatte og ikke har faste utgifter.

Landbruksmessa Agrisjå er et eksempel på et slikt arrangement. Messa skulle vært arrangert i august med et forventet publikumsbesøk på rundt 30.000. Koronapandemien medførte så avlysning av årets messe, noe som umiddelbart satte arrangørselskapet i en kritisk økonomisk stilling. Agrisjå eies av arrangørselskapet Trøndersk Landbruk AS, og inngår i det såkalte messetriangelet, sammen med Agrovisjon i Stavanger og Agroteknikk i Lillestrøm. Felles for disse arrangementene er å være årets nasjonale fagmesse for landbruket, altså har alle disse tre messene et intervall på tre år. Agrisjå blir altså neste gang arrangert i 2023.

Regjeringen skriver også i sitt framlegg til ny støtteordning for store publikumsåpne arrangementer, herunder messer og matfestivaler, at støtten til arrangør vil være betinget av at det avholdes tilsvarende arrangement i fremtiden. Dette gjør at Agrisjå og andre arrangementer som ikke arrangeres årlig er usikre på hvorvidt de vil kvalifisere for denne støtteordningen.

Svar:

Store arrangementer kan ha stor verdi for lokalt og regionalt samfunns- og næringsliv, blant annet som følge av sine økonomiske ringvirkninger. For å bidra til at aktiviteten i dette markedet skal kunne gjenopptas så fort begrensningene på deltakerantall er hevet, har regjeringen foreslått å etablere en støtteordning for arrangører av store arrangementer som er blitt avlyst som følge av myndighetspålagte restriksjoner i 2020.

Ordningen vil avgrenses til publikumsåpne arrangementer med regional eller nasjonal verdi som faller utenfor kompensasjonsordningene for kultur- og idrettssek-

toren, med et ventet besøkstall på minst 500 personer. Det er en betingelse at arrangementet var planlagt avholdt i perioden fra 5. mars til 31. desember 2020, og måtte avlyses som følge av statlig myndighetspålegg i forbindelse med koronapandemien.

Jeg har sammen med landbruks- og matministeren invitert til et innspillsmøte med organisasjonene og de mest berørte aktørene 8. oktober 2020. Formålet med innspillsmøtet er å høre fra bransjeorganisasjoner og arrangører hva som er de reelle utfordringene og få innspill til hvordan støtteordningen kan innrettes på en formålstjenlig måte.

Ettersom dette arbeidet ikke er ferdigstilt, er det for tidlig å si noe om hvem som vil falle innenfor og eventuelt utenfor ordningen. Vi planlegger å avklare innretning og forvaltning av ordningen i løpet av høsten.

Regjeringen arbeider også med innretning av en kompensasjonsordning som skal dekke deler av uunngåelige faste kostnader og en utvidelse og videreføring av omstillingsordningen, begge for reiselivsnæringen. Disse ordningene vil også kunne benyttes av arrangører av messer og festivaler. Regjeringen arbeider med innretningen og forvaltningen av ordningene, og dette vil bli nærmere avklart i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 11**Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 9. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor mange tilfeller av legemiddelmangel har man registrert til nå i 2020, hvordan har Covid-19 påvirket mangelsituasjonen hittil, og hvilke konsekvenser vurderer statsråden Covid-19 vil få på tilgangen på legemidler fremover?

Svar:

Norge, som mange andre land, har de siste årene opplevd en økende grad av legemiddelmangel. I 2019 ble det meldt om 1 250 mangler. For 2020 anslår Statens legemiddelverk at det vil bli meldt om lag 1 500 mangler, en økning på ca. 20% i forhold til 2019. Det er en mye mindre økning enn tidligere år. Det er usikkerhet knyttet til dette anslaget, men det ser ut som veksten i antall meldte mangler flater ut. Per 3. oktober 2020 er det registrert 1 228 mangler, hvorav 837 er meldt i 2020, de resterende ble meldt i 2019 og varte inn i 2020. På det nåværende tidspunkt er det 225 pågående mangelsituasjoner. For over 90 prosent av de pågående mangelsituasjonene finnes det alternative legemidler som ivaretar pasientens behandling i Norge.

Legemiddelverket har gitt uttrykk for det sannsynligvis ville bli flere mangler under pandemien. Det rapporteres om en tydelig økning i mars, april og mai 2020, men senere har antallet gått ned og har til dels ligget under nivået i 2019. Av mangler meldt i 2020 melder industrien om at om lag 10 prosent knyttes til koronapandemien.

Legemiddelverket iverksetter tiltak når legemiddelmangel oppstår. I Norge blir de fleste tilfeller av mangelsituasjoner løst ved at lagrene hos legemiddelgrossistene - som består av grossistenes egen sikkerhetsbeholdning og i tillegg nasjonale beredskapslagre for utvalgte forsyningskritiske legemidler - er store nok til å dekke over mangelperioden, at pasientene får tilsvarende legemiddel med andre styrker eller fra andre produsenter, ved at man tar i bruk pakninger beregnet for andre land, eller ved skifte til andre legemidler med samme behandlingsmessige virkning.

Markedet og forsyningskjedene for legemidler er globale, og covid-19 påvirker både tilgangen til og forbruket av legemidler. Etterspørselen etter legemidler har blant annet blitt påvirket av at flere land har igangsatt nasjonal beredskapslagring. Vi har også sett utfordringer i produksjonen av legemidler i store produksjonsland som India og Kina. Vedvarende usikkerhet og risikoen for nye smittebølger påvirker tilgangen til legemidler.

Tiltak for å sikre legemiddeltilgangen til Norge som følge av covid-19 har derfor vært en prioritet for regjeringen under hele pandemien. Det er innført tiltak for å sikre at nødvendige legemidler forblir i Norge og fordeles så rettferdig som mulig, som f.eks. eksportrestriksjoner og rasjonering og prioritering i apotek og fra grossist. Per 6. oktober står 124 legemiddelgrupper på listen over legemidler hvor det må meldes fra om parallelltransport, fem på listen over legemidler som ikke kan parallelltransporteres og to på listen over legemidler som rasjoneres i apotek. Disse listene er dynamiske og tilpasses forsynings situasjonen løpende. Videre har vi iverksatt oppbygging av omfattende beredskapslagre for forsyningskritiske legemidler i primær- og spesialisthelsetjenesten, og vi utreder hvordan et permanent beredskapslager for legemidler best kan innrettes. Dette vil gi økt trygghet for tilgangen til legemidler ved fremtidige mangelsituasjoner. Regjeringen jobber også tett med de andre nordiske landene og med EU for å trygge legemiddeltilgangen.

SPØRSMÅL NR. 12**Innlevert 1. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 12. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

På KS sitt seminar om vindkraft 30.09 påsto Asplan Viak at alle vindkraftkonsesjoner som var gitt etter 2005/2006 var gitt i strid med plan- og programdirektivet (SEA-direktivet, direktiv 2001/42/EØF).

Er utredningsplikten om konsekvensutredninger etter § 4-2 i plan- og bygningsloven og SEA-direktivet oppfylt for alle gitte vindkraft konsesjoner?

BEGRUNNELSE:

Asplan Viak viste til at Norge har implementert to EU-direktiv om konsekvensutredninger:

- Tiltaksdirektivet (EIA-direktivet, direktiv 2014/52/EU)
- Plan- og programdirektivet (SEA-direktivet, direktiv 2001/42/EØF)

Vindkraftanlegg i Norge blir konsekvensutredet etter tiltaksdirektivet, men konsesjonssøknader med konsekvensutredninger omtaler og vurderer kun områder med bygg og anlegg. Videre blir konsekvenser av at areal omdisponeres fra LNF(R) til bygge- og anleggsformål i kommuneplanens arealdel ikke konsekvensutredet.

Svar:

Det følger av energiloven at søknader om konsesjon til vindkraftverk skal vedlegges konsekvensutredninger etter plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annet lovverk. Det innebærer at konsekvensutredningsforskriften anvendes på vindkraftverk. EUs tiltaksdirektiv og plan- og

programdirektiv er implementert i gjeldende forskrift om konsekvensutredninger på vanlig måte i henhold til EØS-avtalen.

NVE er ansvarlig myndighet etter denne forskriften for vindkraftanlegg. Søknadsprosessen starter med en melding med forslag til konsekvensutredningsprogram, som sendes på høring, før programmet fastsettes av NVE. For en nærmere redegjørelse om saksbehandlingsprosessen viser jeg til vindkraftmeldingen kap. 3.2 og 3.3.

Konsekvensutredning for et vindkraftverk ikke er begrenset til en utredning av områder med bygg og anlegg. Alle naturverdier i planområdet og influensområdet skal beskrives. Utredninger av landskap og visuelle effekter og støy og skyggekast må nødvendigvis omfatte et mye større område enn selve planområdet for et vindkraftverk. Selve arealbruken i et vindkraftverk fastsettes i den etterfølgende detaljplanfasen. Dersom det i detaljplanen legges opp til tiltak som ikke er dekket av de gjennomførte konsekvensutredningene, kreves det om nødvendig tilleggsutredninger i samsvar med konsekvensutredningsforskriftens bestemmelser om endringer av planer eller tiltak etter gjennomført høring.

Etter hva jeg erfarer, er de fleste vindkraftverk avklart etter plan- og bygningsloven som dispensasjonssak i kommunen. Adgangen til å gi dispensasjon bygger på at det er gjennomført en konsesjonsbehandling. Gjeldende planstatus skal fremgå av konsesjonssøknaden med konsekvensutredninger, og konsekvensene av at området tas i bruk til vindkraft vil utredes og avklares gjennom konsesjonsbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 13**Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 8. oktober 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hvordan sikrer statsråden vern av de ulike sauerasene i Norge?

Svar:

Jeg er glad for at de 6 bevaringsverdige sauerasene som i dag regnes som truet, har økt i antall de siste årene.

Bevaringsverdige saueraser har kjøtt med spesielle kvaliteter og tilfører lokalsamfunnet kulturhistoriske verdier. Rasene kan også komme til å bli viktige for fremtidig husdyravl. I dag vet vi ikke nøyaktig hvilke genetiske ressurser som kan være nyttige i framtida. Det gjør det viktig å ha flere ulike raser med et visst antall dyr.

Avtalepartene i jordbruksforhandlingene prioriterer å gi et ekstra produksjonstilskudd per avlsdyr av truede bevaringsverdige saueraser, dette har vært med å bidra til denne positive utviklingen. I 2019 fikk 1106 besetninger og totalt 21 833 søyer tildelt dette ekstra produksjonstilskuddet i tillegg til ordinært produksjonstilskudd.

I jordbruksoppgjøret gis det også støtte til avlsarbeid. Norsk sau og geit (NSG) sørger for tilgang til godt avlsmateriale av bevaringsverdige saueraser med sikte på å unngå rask innavlsøkning. Raselagene for bevaringsverdige sau har også en viktig rolle som nettverk- og interesseor-

ganisasjoner for de enkelte sauerasene. Disse og andre aktuelle aktører mottar tilskudd til drift og aktiviteter rettet mot de bevaringsverdige sauerasene over tilskuddsordningen Tilskudd til genressurstiltak – husdyr, planter og skogstrær.

Å styrke økt bruk og næringsutvikling basert på bevaringsverdige genressurser blir i tillegg lagt vekt på i departementets arbeid med å sikre det genetiske mangfoldet.

I 2019 fastsatte Landbruks- og matdepartementet en ny strategi for bevaring og bærekraftig bruk av genressurser: Forråd av gener – muligheter og beredskap for framtidens landbruk. Som en oppfølging av denne strategien arbeides det med å gjennomgå bevaringsarbeidet og utvikle tiltaksplaner. Arbeidet er planlagt ferdigstilt våren 2021.

SPØRSMÅL NR. 14

Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 9. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Kan olje- og energiministeren bekrefte at forslag til unntak for funksjonelt skille for nettforetak, jf. høring til energiloven § 4-7, vil komme til behandling i Stortinget og eventuelt når dette kan forventes?

BEGRUNNELSE:

Olje- og energidepartementet har sendt forslag til endringer i kravene til funksjonelt skille for nettforetak på høring med frist 1. juli 2020. Eventuelle endringer vil gjelde fra 1. januar 2021.

Det foreslås i høringen å endre energiloven, herunder å legge til ny 2. setning i § 4-7 første ledd slik at nettforetak med 10 000 eller færre nettkunder unntas fra det funksjonelle skille etter 1. setning.

Departementets høring er en oppfølging av Stortingets to anmodninger fra 2018 i vedtak nr. 551. og nr. 552 der regjeringen bes legge fram forslag til lovendring. Grensen for et eventuelt skille har vært gjenstand for debatt gjennom flere år og engasjert virksomheter og ulike politiske partier.

Det etterlyses nå fremdrift og klargjøring knyttet til lovendringsarbeidet som er varslet vil ha effekt om min-

dre enn tre måneder. Det forventes i den anledning at lovforslaget skal forelegges for Stortinget til behandling.

Svar:

Arbeidet med en lovproposisjon til Stortinget om endring av energilovens bestemmelse om funksjonelt skille for nettforetak er nå i slutfasen i departementet. Departementets lovendringsarbeid holder så høy fremdrift som mulig innenfor de rammer som gjelder for saksbehandlingen.

Jeg sikter på å fremme lovproposisjonen for Stortinget nå i høstsesjonen, så snart det er praktisk mulig.

SPØRSMÅL NR. 15

Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 9. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke endringer som er gjort i standard siden konseptvalgutredningen, herunder hastighet. Og hvor stor andel av den estimerte kostnadsøkningen som knytter seg til endret standard for det planlagte dobbeltsporet?

BEGRUNNELSE:

Kostnadsestimatene for bygging av Intercity-strekningen på Østfoldbanen har økt betraktelig, og det er derfor viktig å identifisere kostnadsdrivere i den videre politiske behandlingen.

Svar:

På grunn av store kostnadsøkninger underveis i planleggingen av nye InterCity-prosjekter på Østfoldbanen, ga Samferdselsdepartementet i september 2019 Jernbanedirektoratet i oppdrag å gjennomføre en uavhengig evaluering av planleggingsarbeidet. Dovre Group AS har utført evalueringen. Arbeidet har resultert i to rapporter - én om selve kostnadsøkningen, den andre om prosjekteierstyring og endringshåndtering.

Evalueringsrapportene gir et godt faglig grunnlag for å finne ut hvor det gikk galt. Kostnadsestimatene som ble gjort for Østfoldbanen i konseptvalgutredningen (KVUen), som ble gjennomført på et tidlig tidspunkt i planleggingsfasen, var svært overordnede og basert på erfaringstall for de aktuelle kostnadselementene. Erfaringstallene har ikke fanget opp de stedlige grunnforholdene i tilstrekkelig grad. Selv om det under arbeidet med KVUen var kjent at Østfold har mye leire, er kunnskapen om at leiren over store strekninger er opptil 100 meter dyp, noe som har fremkommet i senere tid. En følgekonskvens av disse grunnforholdene er også økte kostnader til deponi, samt fundamentering og omfang av konstruksjoner.

Evalueringsrapporten om kostnadsøkninger viser at noen få områder forklarer nesten hele kostnadsøkningen på 28 milliarder kroner:

- Utfordrende grunnforhold og kvikkleireforekomster på strekningen har medført at underbygningskostnaden har økt med 12,4 milliarder kroner.
- Bygging og oppgradering av stasjonene i Fredrikstad og Sarpsborg kan relateres til kostnadsøkninger på 5,5 milliarder kroner.

- Kostnadene knyttet til massedeposering ble underestimert med 3,6 milliarder kroner på grunn av de dårlige grunnforholdene.
- Kostnader knyttet til kjøp av grunn og eiendom ble undervurdert med 2,7 milliarder kroner.

Som representanten er inne på, har det vært noen endringer i standarder og forutsetninger siden konseptvalgutredningen i 2012. Den samlede kostnaden for disse endringene er imidlertid utfordrende å tallfeste nøyaktig, fordi de samlede kostnadsøkningene kan relateres både til de nevnte forholdene og endringene i standarder og forutsetninger for prosjektet. De endringene som har kommet til etter KVUen, er følgende:

- Økt hastighet: Den anbefalte løsningen fra KVU la til grunn en hastighet på 200 km/t. Senere har Stortinget lagt føringer om en hastighet på 250 km/t der dette er mulig. Det har imidlertid blitt planlagt for hastigheter under 250 km/t gjennom både Fredrikstad og Sarpsborg. Kostnadseffekten av endret hastighet er derfor begrenset.
- Stasjoner: Stasjonene i Fredrikstad og Sarpsborg har siden KVUen ble gjennomført økt i omfang. Dette skyldes i hovedsak økt sporbehov knyttet til ønsket driftsopplegg/nye ruteplaner, som følge av behov for å vende tog på eller i nær tilknytning til stasjonene. På Sarpsborg stasjon er det i tillegg avdekket et økt sporbehov for maskiner til drift og vedlikehold, forbikjøring og oppstilling av 740 meter lange godstog og et ekstra spor for å tilrettelegge for persontrafikk til/fra Østfoldbanens østre linje. I følge evalueringsrapporten fra Dovre Group Consulting om kostnadsøkningene, er stasjonene 5,5 mrd. kroner dyrere enn i KVUen, men det er verdt å merke seg at en stor andel av dette også relaterer seg til grunnforholdene.
- Økt aksellast for gods: Underbygningen på Østfoldbanen er dimensjonert for en høyere aksellast enn de øvrige InterCity-strekningene. I dag ligger Østfoldbanen inne som en del av en internasjonal godslinje (Rail Freight Corridors Scandinavian-Mediterranean) over Gøteborg til Oslo. Dette utløser et økt krav om grunnstabilitet som åpner for fremtidig godstrafikk med aksellast på opptil 33 tonn (mot normalt 25 tonn). Denne økningen gir høyere kostnader på underbygning og konstruksjoner, men kostnadskonsekvensen av denne endringen er ikke tallfestet.

På bakgrunn av den dramatiske kostnadsøkningen anser jeg ikke den opprinnelige planen som aktuell. I juli i år ga jeg derfor Jernbanedirektoratet et supplerende oppdrag

om å vurdere hensiktsmessige løsninger for strekningen Råde-Fredrikstad-Sarpsborg sammen med Statens vegvesen. Det ble presisert at det er viktig å sikre at vi finner gode transportløsninger for denne strekningen innenfor realistiske økonomiske rammer. Fristen for dette arbeidet

er 15. oktober 2020 og vil være et viktig beslutningsgrunnlag når Regjeringen skal ta stilling til veien videre.

Jeg vil komme tilbake til endelige prioriteringer i Nasjonal transportplan 2022-2033, som legges fram våren 2021.

SPØRSMÅL NR. 16

Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 13. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

I dag er det en lærekandidatordningen for elever med utviklingshemming i tidligere Østfold og Vestfold fylkeskommuner, som sikrer et yrkesfaglig tilbud i videregående opplæring for ungdom med behov for spesialundervisning i læretiden.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at dette blir en landsdekkende ordning slik at elever med utviklingshemming i alle fylker kan få et slikt tilbud?

Svar:

Det er fylkeskommunen som har ansvaret for videregående opplæring. Dette innebærer at fylkeskommunene skal sørge for at alle med rett til videregående opplæring får et opplæringstilbud de har utbytte av. Elever som ikke har utbytte av opplæringen har rett til spesialundervisning (opplæringsloven § 5-1). Alle fylkeskommuner har tilbud som er spesielt tilrettelagt for elever med utviklingshemming.

Lærekandidatordningen er tilpasset dem som ønsker videregående opplæring i bedrift, men som ikke har forutsetninger for å nå kravene til fag- og svenneprøven. Dette er en ordning som gjelder for ungdom og voksne i hele landet og kan tilpasses alle yrkesfaglige utdanninger med læretid. Lærekandidatordningen vil derfor ikke være like aktuell for alle elever med utviklingshemming.

Det er fylkeskommunen som skoleeier som har ansvaret for å ha et opplæringstilbud som ivaretar de ulike behovene ungdom og voksne har. Det er også fylkeskommunen som aller best kjenner til forholdene lokalt på skolene og samarbeidet med lokalt arbeidsliv.

Opplæringstilbud for elever med spesielle behov forutsetter individuell tilrettelegging. Slike opplæringsløp krever lokale tilpasninger på skolen og i bedriften. Et tilbud som fungerer godt et sted i landet vil ikke nødven-

digvis passe like godt et annet sted. Fylkeskommunen har derfor et stort handlingsrom når det gjelder hvilke opplæringstilbud de mener er nødvendig og forsvarlig. Jeg har tillit til at fylkeskommunene er i stand til å ivareta denne oppgaven.

Jeg er opptatt av at videregående opplæring gir alle en forutsetning for å mestre og utnytte sitt læringspotensial, og at videregående opplæring favner mangfoldet av dem som får tilbud om opplæring. Selv om det finnes muligheter for individuelle ordninger, ser jeg likevel at tilbudet vi har i dag ikke treffer alle godt nok.

Videregående opplæring er god, men den kan bli enda bedre. Vi er derfor i gang med en ny stortingsmelding som skal danne grunnlaget for en ny reform i videregående opplæring. Meldingen legges frem for Stortinget våren 2021.

SPØRSMÅL NR. 17**Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 14. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I byvekstavtalen for Trondheimsregionen er målet en realisering av to tog i timen på strekningen Melhus-Steinkjer innen 2024. En budsjettlekasje sluppet i Trøndelag sier at det blir bevilget kr 600 mill. kroner til deelektrifisering av trønderbanen i 2021.

Vil målet beskrevet i byvekstavtalen bli nådd innen 2024?

BEGRUNNELSE:

<https://www.jernbanedirektoratet.no/globalassets/strategier-og-utredninger/byvekstavtalar/trondheim-2019.pdf>

Svar:

I henhold til Byvekstavtalen for Trondheimsområdet skal det utarbeides planer for kapasitetsøkende tiltak på Trønderbanen, med en ambisjon om realisering av to regiontog i timen på strekningen Melhus-Trondheim-Steinkjer. Jernbanedirektoratet har inngått avtale med Bane NOR for å realisere dette. Innen 1. juli 2021 skal Bane NOR levere anbefaling for rutemodell og infrastrukturtiltak fordelt i utviklingstrinn med tilhørende kostnadsestimater. Deretter vil planlegging av de konkrete infrastrukturtiltakene igangsettes.

I statsbudsjettet for 2021 har regjeringen foreslått 600 mill. kr til utbygging og planlegging av tiltak på Trønder- og Meråkerbanen. Investeringene skal bidra til å utvikle togtilbudet mellom Melhus og Steinkjer, bl.a. ved å legge til rette for nytt togmateriell, delvis elektrifisering av jernbanen og på sikt også hyppigere avganger og redusert reisetid. Tiltakene gjennomføres i ulike trinn, som både hver for seg og samlet, skal bidra til at jernbanen kan spille en større rolle i det regionale kollektivtransporttilbudet. Bevilgningen omfatter midler til planlegging av nødvendige infrastrukturtiltak for å oppnå ambisjonen om to tog i timen på Trønderbanen. Andre tilbudsforbedringer knyttet til innfasingen av nye tog, vil styrke tilbudet til de reisende før målet om to tog i timen realiseres. Jeg er utålmodig etter at de reisende på Trønderbanen skal få et bedre togtilbud, og regjeringens budsjettforslag for 2021 gjenspeiler dette.

Målet om to tog i timen i 2024 er veldig ambisiøst, selv med fremdriften i tilbudsutviklingen på Trønderbanen som statsbudsjettet for 2021 legger opp til. Når Bane NOR har fremmet sin anbefaling 1. juli neste år, vil jeg ha et faglig grunnlag for å si når en slik tilbudsforbedring på Trønderbanen kan forventes realisert.

Jeg gjør oppmerksom på at dette svaret er likt som svaret på tilsvarende spørsmål fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune datert 12.oktober 2020.

SPØRSMÅL NR. 18**Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 12. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvorfor skal industribedriftene i ikke-kvotepliktig sektor betale dobbelt så høy pris for sine CO₂-utslipp som de store industribedriftene gjør for sine, samtidig som de mindre bedriftene allerede har redusert sine CO₂-utslipp betydelig?

BEGRUNNELSE:

I Norge er det ti tusen aktive industribedrifter spredt over hele landet. Rundt 100 av disse har et forbrenningsanlegg med installert effekt over 20 MW (20.000 kilowatt) og er dermed med i EUs kvotesystem ETS (Emission Trading System) som Norge er tilsluttet. Alle de andre industribedriftene regnes inn i ikke-kvotepliktig sektor, og betaler CO₂-avgift i Norge.

Kvotepreisen har variert fra 250 – 300 kroner per tonn CO₂ hittil i 2020, mens CO₂-avgiften er 508 kroner per tonn, og skal etter planen øke med 5 prosent til 533 kroner i 2021.

Tall fra Miljødirektoratet viser at de kvotepliktige industribedriftene i Norge slapp ut 10,7 millioner tonn CO₂ i 2019, mens de nærmere ti tusen ikke-kvotepliktige industribedriftene slapp til sammen ut 1 million tonn CO₂.

Fra 1990 til 2019 har de ikke-kvotepliktige industribedriftene redusert utslippene av klimagasser fra 2,5 millioner til 1 million tonn, som er en reduksjon på 60 prosent.

I samme periode har mange av bedriftene gått fra å fyre med olje til å fyre med gass. I dag regner en med at vel fire tusen av de vel ti tusen bedriftene fyrer med gass alene eller i kombinasjon med elektrisitet.

En rapport som DNV GL utarbeidet på vegne av Energi Norge i 2017 viser at det realistiske potensialet for å redusere utslippene fra ikke-kvotepliktige industribedrifter ved overgang til elektrisitet er 0,4 millioner tonn CO₂.

Grunnen til at potensialet ikke er større er at en omlegging til elektrisitet krever høye investeringer i både nytt utstyr internt i bedriften, utbygging av nettet som er svært kostbart og omlegging av produksjonen som i mange tilfeller vurderes som umulig. Mange bedrifter har også produksjonsprosesser som krever så høy effekt at det ikke er tilgang på nok elektrisitet i nettet.

Selv om mange av industribedriftene i ikke-kvotepliktig sektor er små, konkurrerer de internasjonalt enten i direkte konkurranse på eksportmarkedet eller med importerte varer på det norske hjemmemarkedet. Marginene er ofte også svært lave, og mange bedrifter er svært følsomme for endringer i avgiftsnivået.

Svar:

Norge meldte i februar 2020, som det første vestlige landet, inn et forsterket klimamål under Parisavtalen. Det innebærer at Norge forplikter seg til å redusere utslippene av klimagasser med minst 50 pst. og opp mot 55 pst. i 2030 sammenlignet med nivået i 1990.

Gjennom klimaavtalen med EU, som Stortinget har samtykket i, har Norge forpliktet seg til å samarbeide med EU om å redusere utslippene med minst 40 pst. i 2030 sammenliknet med 1990. Regjeringen ønsker også å oppfylle det forsterkede målet under Parisavtalen sammen med EU. Kommisjonen har lagt frem et forslag om å forsterke EUs klimamål til minst 55 pst. Forslaget må behandles i Europaparlamentet og Rådet. Et forsterket mål for EU kan bety at deler av klimaregelverket som inngår i samarbeidet med EU på klimaområdet vil strammes inn og endres.

EUs vedtatte klimaregelverk for 2030 består av tre pilarer:

1. EUs kvotesystem på bedriftsnivå (EU ETS)

2. Innsatsfordelingen for ikke-kvotepliktige utslipp

3. Utslipp og opptak av klimagasser i skog og annen arealbruk (LULUCF).

Gjennom EØS-avtalen deltar Norge allerede i EU ETS. Gjennom klimaavtalen med EU har Norge i tillegg forpliktet seg til også å delta i de to andre pilarene i EUs vedtatte klimaregelverk i perioden 2021-2030. Innen hver av de tre pilarene er det fleksibilitet, det vil si at forpliktelsene ikke må oppfylles gjennom innenlandske utslippskutt. Det er begrenset fleksibilitet mellom pilarene.

EU ETS dekker utslipp fra bl.a. kull- og gasskraftverk, store industribedrifter, petroleumsvirksomhet og luftfart. I EU ETS skal utslippene kuttes med 43 prosent fra 2005 til 2030. Kuttene gjennomføres ved å redusere antall kvoter som utstedes hvert år. EU ETS er et felleseuropeisk virkemiddel hvor regelverket er fastsatt i EUs kvotedirektiv. EU ETS bidrar dermed til likere rammebetingelser på tvers av kvotepliktige virksomheter i ulike land og sektorer.

Den andre pilaren, innsatsfordelingsforordningen, dekker ikke-kvotepliktige utslipp, dvs. utslipp fra bl.a. transport, mindre industrivirksomheter, jordbruk, bygg og avfall. Disse utslippene skal etter EUs vedtatte regelverk, kuttes med 30 prosent fra 2005 til 2030. Forordningen fordeler innsatsen mellom landene i EU ved at det fastsettes nasjonale mål for utslippskutt. De nasjonale målene omgjøres til nasjonale utslippsbudsjetter for hvert år i perioden 2021- 2030. Landene kan overholde utslippsbudsjettene gjennom innenlandske utslippskutt eller ved kjøp av utslippsreduksjoner fra andre EU/EØS-land.

Norge har gjennom klimaavtalen med EU fått et mål om å kutte de ikke-kvotepliktige utslippene med 40 prosent fra 2005 til 2030. Dette målet vil omgjøres til et utslippsbudsjett for hvert av årene 2021–2030. Regjeringen har i tillegg en nasjonal ambisjon om kutt i ikke-kvotepliktige utslipp. Granavolden-plattformen slår fast at

«regjeringen vil at Norges ikke-kvotepliktige utslipp skal reduseres med minst 45 prosent sammenlignet med 2005. Regjeringen har som mål at reduksjonen skjer gjennom innenlandske tiltak og planlegger for dette. Om strengt nødvendig kan fleksibiliteten i EUs rammeverk benyttes.»

Utslipp fra industrien er dels omfattet av pilar 1 og dels omfattet av pilar 2.

Energianlegg i industrien med innfyrt effekt over 20 MW er kvotepliktige. Hovedvirkemiddelet overfor utslipp av CO₂ fra bruk av fossil energi i disse virksomhetene er dermed EU ETS. Kvotesystemet skal etter EUs vedtatte regelverk innrettes for å nå den felleseuropeiske ambisjonen om 43 pst. reduksjon i kvotepliktige utslipp fra 2005 til 2030. Den effektive karbonprisen disse utslippskildene i industrien står overfor, er kvotepreisen. Kvotepreisen fastsettes i kvotemarkedet og avhenger av etterspørselen etter kvoter fra kvotepliktige virksomheter. Kvotepreisen varierer dermed over tid og har de tre siste månedene til

dels ligget godt over 250 kroner pr. tonn. Det er usikkert hva kvoteprisen vil være framover.

Energianlegg i industrien med innfyrt effekt under 20 MW er ikke-kvotepliktige. De er dermed omfattet av pilar 2, innsatsforordningen, så fremt det ikke er spesifisert i EUs kvotedirektiv at sektoren som sådan er omfattet av kvotesystemet. Hovedvirkemiddelet overfor utslipp av CO₂ fra bruk av fossil energi i disse virksomhetene er CO₂-avgiften på mineralske produkter. Avgiften fastsettes med utgangspunkt i en kostnadseffektiv gjennomføring av innenlandske reduksjoner av ikke-kvotepliktige utslipp. Regjeringen gjør dette bl.a. ved å utvide bruken av avgifter på ikke-kvotepliktige utslipp og å gradvis trappe opp avgiftsnivået, slik som foreslått i statsbudsjettet for 2021.

Global kostnadseffektiv klimapolitikk innebærer at alle utslipp, uavhengig av utslippskilde eller land, står

overfor den samme karbonprisen. Rammeverket for EUs og norsk klimapolitikk innebærer imidlertid forskjellsbehandling av energianlegg i industrien, avhengig av om energianleggene er omfattet av EU ETS eller ikke. Med ambisiøse mål for kutt i ikke-kvotepliktige utslipp, der hovedvirkemiddelet er CO₂-avgiften, samtidig som kvotesystemet er hovedvirkemiddelet for kvotepliktige utslipp fra fastlandsindustrien, vil det være forskjeller effektive karbonpriser.

Et forsterket mål for EU kan bety at deler av klimaregelverket som inngår i samarbeidet med EU på klimaområdet, vil strammes inn og endres. Dette kan over tid føre til at forskjellen i marginalkostnaden ved utslippsreduksjoner i kvotesystemet og innsatsfordelingsforordningen endres.

SPØRSMÅL NR. 19

Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 13. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hva vil statsråden konkret gjøre for å sørge for at fylkeskommunene ikke kutter i yrkesfag, men derimot gjør det som er en samlet politisk vilje på nasjonalt nivå; forsterke satsningen ettertrykkelig slik at flere ungdommer velger yrkesfag?

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Klassekampen 1. okt. d.å. kunne en lese om Vestland Fylkeskommune som kutter i yrkesfagplasser som en måte å spare penger på. Det lønner seg for fylket om færre går på yrkesfag. Dette er også dessverre noe flere fylkeskommuner ser ut til å måtte "spekulere" i, all den tid det er behov for å spare penger i fylkeskommunene. I Nordland er elevtallet på videregående skoler gått ned med 1094 elever fra 2012-2019 (dette er tall ifølge Udir.). Dette har ført til inntektsbortfall for fylkeskommunen og gjort at behovet for å strukturere skolestrukturen er nødvendig. I likhet med Vestland må Nordland spare mange millioner kroner. I Vestland har dette sparingsbehovet ført til at en foreslår å legge ned "kostnadskrevende" linjer, altså yrkesfag og vri elevene over til studiespesialiserende.

Det er stor tverrpolitisk enighet på stortinget om at behovet for fagarbeidere i fremtiden vil bli stort. LO oper-

erer sågar med tall opp mot hundretusen fagarbeidere. Da blir utviklingen slik Vestland kanskje ser seg nødt å utføre svært paradoksalt. Ja, en utvikling hvor en sparer seg til fant og svikter ungdommen slik det fremkommer i artikkelen i Klassekampen.

Ministeren kan likevel ikke komme seg unna med at utviklingen dessverre er at færre elever enn noen gang som tar yrkesfag, de siste åtte årene har det vært en nedgang på 8 000. (fra 76 000 til 68 000)

Når Vestland fylkeskommune kutter i yrkesfagplasser for å spare penger viser det at det lønner seg at flere tar studiespesialiserende utdanning enn yrkesfag.

Når vi vet at fremtiden trenger flere, ikke færre, fagarbeidere kan i alle fall ikke vi i SV godta at det kuttes i yrkesfagene.

I dag lønner det seg for fylkeskommunene at færre tar yrkesfag, men det vil samfunnet tape på, på sikt.

Regjeringen påstår at yrkesfag er et satsningsområde, men har samtidig sulteforet fylkeskommunene som fører til at færre får muligheten til å ta yrkesfag.

Jeg håper ministeren er enig med SV i at satsningen på yrkesfag ikke må stoppe opp, men derimot forsterkes ytterligere og styrkes.

Svar:

Videregående opplæring blir finansiert gjennom de frie inntektene til fylkeskommunene, dvs. rammetilskudd fra staten og skatteinntekter. Fylkeskommunene har ulik størrelse, geografi og befolkningssammensetning. Dette påvirker hva det koster å tilby videregående opplæring. Det overordnede målet med inntektssystemet er å utjevne fylkeskommunenes økonomiske forutsetninger, slik at forholdene legges til rette for et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne over hele landet. Dette håndteres i den såkalte utgiftsutjevningen ved at det justeres for faktorer som fylkeskommunene ikke kan påvirke, dvs. ufrivillige variasjoner. En av disse faktorene er antall søkere til høykostnads utdanningsprogrammer, som i hovedsak omfatter yrkesfagene. Det innebærer at inntektssystemet tar hensyn til fylker som får økte kostnader, som følge av at de har relativt mange elever på yrkesfag.

Som representanten Fagerås viser til trenger vi mange nye fagarbeidere i tiden framover. Videre er det viktig at yrkesfag er et satsningsområde for regjeringen. Og vår satsing på yrkesfag har gitt resultater: En større andel

elever søker yrkesfag, flere får læreplass og flere fullfører og tar fag- eller svennebrev. Bare i oppnådde fag- og svennebrev er det en økning på om lag 3200 mellom årgangene 2012-13 og 2018-19. Ser vi eksempelvis på de to siste skoleårene er det en økning i elevtall på 762, altså fra 2018-19 til 2019-20. Regjeringens mål er at innen 2030 skal 9 av 10 fullføre videregående opplæring. Den positive utviklingen vi har sett de siste årene, går dessverre sakte. Vi ønsker å gjøre mer for å sikre at den positive trenden fortsetter, slik at vi når målet vårt. Våren 2021 vil Regjeringen derfor legge fram en melding til Stortinget om videregående opplæring.

Til slutt kan jeg også nevne at vi denne høsten har startet innføringen av ny tilbudsstruktur på yrkesfag i videregående opplæring, med fornyet innhold i fagene. Vi har gjort endringer som bidrar til at tilbudet og innholdet i fagene blir mer relevant for elever og lærlinger, og mer i tråd med arbeidslivets behov. Mitt inntrykk er at fylkeskommunene har lagt godt til rette for det nye yrkesfaglige tilbudet.

SPØRSMÅL NR. 20

Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad

Besvart 8. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp et alvorlig brudd på taushetsplikten ved Helgelandssykehuset, og mener statsråden det er meningsfull bruk av sykehusets ressurser, i denne sammenhengen, å leie inn et kommunikasjonsfirma for å bistå i en sak som fremstår som en faglig disputt?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det vært flere oppslag i media om personsensitive data på avveie, noe som svekker tilliten til hele helsevesenet. I aftenposten 2.10.20, går det fram at Helgelandssykehuset har delt personsensitiv informasjon med et PR-byrå. Byrået ble engasjert for å bistå kommunikasjonsavdelingen i forbindelse med en rekke negative oppslag om fem ganger høyere dødelighet ved Sandnessjøen sykehus, sammenlignet med andre sykehus, etter tykkertarmskreft-operasjoner. Dette kom frem av eksterne rapporter, som divergerte med hensyn til synet på medisinsk-faglige avvik. Det vises for øvrig til anbudsinn-

bydelsen i saken (kontraktperiode 1.7.2019 til 1.5.2020). Oppdraget var ifølge anbudsdokumentet verdsatt til kr. 500.000 mens sluttregningen øyensynlig ble på 1,5 millioner kroner.

For å bistå sykehuset, hadde PR-byrået fått tilgang til flere kreftrapporter under løfte om taushetsplikt. Tillit til at taushetsplikten overholdes er svært viktig i helsetjenesten. Uavhengig av om rapportene har inneholdt direkte eller indirekte identifiserbare opplysninger, så er dette etter min mening et alvorlig brudd på taushetsplikten. Det er selvsagt mildest talt problematisk at utenforstående profesjoner, utenfor helsetjenesten får tilgang på identifiserbar informasjon. Dersom direktøren ved Helgelandssykehuset i tillegg var klar over det sensitive innholdet og likevel tillot at PR-byrået å få tilgang til kreftrapportene, er det av interesse langt utenfor Helgeland å få avdekket en mulig allmenn kompetansesvikt i norsk helsevesen med hensyn til håndtering av sensitive personopplysninger.

Svar:

Helse Nord RHF har informert departementet om at de tre rapportene som Helgelandssykehuset HF har gitt de to eksterne kommunikasjonsrådgiverne tilgang til, ikke inneholder direkte personsensitive opplysninger som navn, fødselsdato, fødselsnummer eller bostedskommune for de aktuelle pasientene. Dette fremgår også av pressemeldingen som Helgelandssykehuset HF sendte ut 30. september i år. Jeg ser likefullt alvorlig på denne hendelsen, da rapportene inneholder indirekte personopplysninger som i et tenkt tilfelle vil kunne identifisere pasienten.

Det at det ble gitt tilgang til en usladdet versjon av rapporten behandles ved Helgelandssykehuset HF som et avvik. Helse Nord RHF har informert departementet om at helseforetaket følger opp denne saken mot både Data-tilsynet og Statens helsetilsyn. De berørte pasientene har tidligere blitt kontaktet i forbindelse med offentliggjøring av rapportene, og er blitt oppfordret til å ta kontakt igjen dersom de har ytterligere spørsmål. Helse Nord RHF har også orientert styret om saken i styremøte 30. september i år (sak 123-2020/3).

Det er avgjørende at befolkningen har tillit til helsetjenestens håndtering av pasientopplysninger. Det er derfor en forutsetning at det er åpenhet om eventuelle avvik, og at avvik korrigeres. Jeg oppfatter at Helgelandssykehuset HF har tatt saken på alvor og søker å ta lærdom av den ved blant annet å se på sine rutiner rundt håndtering av personvern. Jeg legger videre til grunn at denne saken følges opp i eierlinjen, ved at Helse Nord RHF følger opp med å få kartlagt hva som har skjedd, tilser at feil blir korrigert og at man forebygger at lignende uønskede hendelser skjer igjen. Det er et lederansvar å sørge for at regelverket etterleves, og at det iverksettes en lederoppfølging som er nødvendig for å rette opp kritikkverdige forhold.

Når det gjelder representantens spørsmål om bruk av sykehusets ressurser til å leie inn eksterne kommunikasjonsrådgivere, så viser jeg til at det er det regionale helseforetaket og helseforetakene som selv må gjøre vurderinger av dette. I nevnte styresak i styremøte 30. september i år (sak 123-2020/3) vises det til at Helgelandssykehuset HF har hatt behov for ekstern bistand knyttet til at deres kommunikasjonsavdeling har hatt et stort press i denne og flere andre krevende saker, deriblant saken om ny sykehusstruktur på Helgeland.

SPØRSMÅL NR. 21

Innlevert 3. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 12. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Til hvilke land har Norge reist for å drive kampanje for Norges sete i FNs Sikkerhetsråd, med hvilke land har Norge drevet stemmebytte, og hva har Norge lovet disse i bytte mot løfte om å stemme for å gi Norge en plass i Sikkerhetsrådet?

BEGRUNNELSE:

I juni ble Norge innvalgt som medlem av FNs Sikkerhetsråd for perioden 2021-2022. Denne uka fikk Norge observatørstatus i Sikkerhetsrådet, og regjeringen publiserte 29.9 en oversikt over kostnader til sikkerhetsråds-kampanjen. Her framkommer det at Norge har brukt 34 026 031 kr på kampanjen for å bli innvalgt i FNs sikkerhetsråd. I pressemeldingen som fulgte kostnadsrapporten står det at «Åpenhet om pengebruk i forbindelse med kampanjen har vært en viktig prioritering.»

Statsråden har tidligere bekreftet at Norge har praktisert såkalt «stemmebytte» i forbindelse med kampanjen, det vil si kommet med konkrete lovnader og forpliktelse til en rekke enkeltland i bytte mot deres lovnad om stemme i valget av medlemmer til Sikkerhetsrådet. Gjennom flere avisartikler har det framkommet enkelttekstempler på hvilke typer land Norge har besøkt for å sanke stemmer, og at det inkluderer land som Tadsjikistan, Tsjad, Burundi, Den demokratiske republikken Kongo, Usbekistan og Turkmenistan. Et komplett regnskap over Norges kostnader i forbindelse med Sikkerhetsråds-kampanjen burde inkludere en oversikt over hvilke land Norge har byttet stemmer med og hva Norge da har forpliktet seg til overfor hvert enkelt land.

Av det økonomiske regnskapet framkommer det at regjeringen har brukt 4 612 812 kr på reiser med kampanjeformål, men ikke hvilke land disse reisene har gått til.

For at Stortinget skal kunne utøve sin kontroll med regjeringens utenrikspolitikk, og for å sikre et mest mulig

gjennomsiktig og redelig grunnlag for Norges inntreden og arbeid i FNs Sikkerhetsråd er det avgjørende at Stortinget får vite hvilke land Norge har forsøkt å skaffe stemmer fra og hvilke avtaler som er inngått.

Svar:

Det norske kandidaturet til FNs sikkerhetsråd 2021-22 ble lansert i 2007. Arbeidet med kandidaturet skjedde i all hovedsak gjennom vanlig diplomatisk virksomhet, men innsatsen ble intensivert i perioden 2016-2020.

Vi presenterte det norske kandidaturet for alle FNs øvrige 192 medlemsland, gjennom fysiske møter, telefoner, videokonferanser og utsending av skriftlig materiell. Kampanjen dreide seg om å formidle norske prioriteringer og innsats innen ulike områder, og på den måten få frem at Norge vil være en god representant i Sikkerhetsrådet. Det var selvsagt opp til hvert enkelt land å avgjøre om de støttet de norske prioriteringene og ville stemme på Norge eller ikke.

Den mer omfattende diplomatiske virksomheten i forbindelse med kampanjen var også et løft for å fremme norsk utenrikspolitikk og norske interesser generelt. Ambassadenes aktivitetsnivå økte i denne perioden, bl.a. ved mer hyppige besøk til sideakkrediterte land.

Sikkerhetsråds-kandidaturet ble gjennomgående tatt opp som én av flere saker i vår dialog med andre land, og det finnes ingen komplett oversikt over hvilke reiser som ble gjennomført for å fremme kandidaturet. Det er imidlertid regnet ut at i perioden 2016 til utgangen av juni 2020, ble det gjennomført reiser med kampanjen som primærformål for i underkant av 5 mill. kr. Dette finnes i de halvårlige oversiktene over kampanjekostnadene. Norge har, i motsetning til de fleste andre kandidatland, valg å offentliggjøre vår ressursbruk i forbindelse med sikkerhetsråds-kampanjen. Kostnadene dreier seg først og fremst om reiser foretatt av kampanjens spesialutsendinger og kampanjeteamets medlemmer. Reisene kunne være bilaterale besøk, eller deltakelse på internasjonale møter hvor vi hadde mulighet til å ha dialog med flere land. Kostnadene inkluderer også reiser for å høste erfaringer fra land som nylig hadde gjennomført lignende kampanjer, reiser internt i Norge, og reiser til UD-interne arrangementer internasjonalt (strategikonferanser med ambassader o.l.) Se under for oversikt over hvilke land dette omfatter.

Norsk utenrikspolitikk ligger fast, uansett om vi er i kampanje eller ikke. I møtene vi hadde, dekket vi både bilaterale og internasjonale spørsmål, inkludert for eksempel menneskerettigheter. Flere land deler våre utenrikspolitiske prioriteringer, og tilkjennega støtte til Norge. Noen land er uenige i prioriteringene, f.eks. vår konsistente og aktive politikk på menneskerettigheter, og stemte dermed ikke på Norge.

Stemmebytteavtaler er et veletablert verktøy som brukes aktivt av alle FNs medlemsland som stiller til valg i multilaterale organer, enten det er til FNs sikkerhetsråd eller FNs menneskerettighetsråd, eller andre av FNs underliggende organer, organisasjoner eller verv. Norge benyttet seg også av stemmebytteavtaler da vi stilte til valg til FNs sikkerhetsråd i juni i år. Dette skjedde også forrige gang Norge stilte som kandidat til Sikkerhetsrådet.

Generelt er det vår politikk å bruke stemmeretten og stemmebytteavtaler til å fremme kandidaturer som er i tråd med våre utenrikspolitiske prioriteringer, men hver enkelt stemmebytteavtale vurderes individuelt. Stemmegivning i forbindelse med kandidaturer i FN-sammenheng er ikke offentlig, i tråd med prosedyreregulering om hemmelig valg. Det følger av vanlig praksis at stater ikke går offentlig ut med hvilke land de støtter til FNs sikkerhetsråd. Dette legger vi også til grunn på norsk side, og det er en politikk som har vært fulgt av vekslende norske regjeringer. Dette er viktig norsk politikk, og viktig for Norges troverdighet i FN-sammenheng og for vårt forhold til andre land.

Reiser til følgende land er tatt med i beregningen av reiseutgifter i perioden 2016-2020:

Angola
Argentina
Aserbajdsjan
Australia
Bahamas
Belgia
Brunei
Bulgaria
Burundi
Costa Rica
Den demokratiske republikken Kongo
Den dominikanske republikk
Den sentralafrikanske republikk
Dominica
Elfenbenskysten
Estland
Eswatini
Etiopia
Frankrike
Gabon
Gambia
Guinea
Japan
Kapp Verde
Kasakhstan
Kenya
Kirgisistan
Komorene
Madagaskar
Makedonia
Mauretania
Mauritius

Mexico
 Mongolia
 Montenegro
 Mosambik
 New Zealand
 Nicaragua
 Nigeria
 Østerrike
 Portugal
 Republikken Kongo
 Russland
 Rwanda
 Saint Lucia
 Sao Tome og Principe
 Senegal
 Serbia
 Seychellene
 Slovakia
 Sør-Afrika

Spania
 Storbritannia
 Sveits
 Sverige
 Tadsjikistan
 Tanzania
 Thailand
 Tsjad
 Tsjekkia
 Turkmenistan
 Tyrkia
 Tyskland
 Uganda
 Ukraina
 USA
 Usbekistan
 Vietnam
 Zimbabwe

SPØRSMÅL NR. 22

Innlevert 3. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 14. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Brannen på Equinors anlegg på Melkøya var svært alvorlig. I ettertid har det kommet fram at Petroleumstilsynet var på Melkøya uka før brannen og avdekket at feil ved anlegget som var påpekt ved et besøk i 2017, ikke var fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Equinor sier selv i en melding at det i systemet for oppfølging av besøket i 2017 er gjort feilregistreringer.

Betyr det at Equinor har sagt at de påpekte feilene er fulgt opp, mens de ikke har gjort det, og hva vil statsråden gjøre for å sørge for at Equinor retter seg etter pålegg fra Ptil?

Svar:

Brannen ved Hammerfest LNG var alvorlig og situasjonen ble opplevd som dramatisk for folk i og utenfor anlegget. Jeg er glad for at ingen ble fysisk skadet i brannen eller i forbindelse med håndteringen av den.

Det er Equinors styre og daglig ledelse som er ansvarlig for å følge opp enkeltvedtak, pålegg, mv. fra tilsyns- og forvaltningsmyndigheter. Dette gjelder også for avvik

og pålegg selskapet mottar fra Petroleumstilsynet. Jeg forventer at Equinor er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet, herunder håndterer risikoen selskapets virksomhet påfører mennesker, samfunn og miljø, slik det fremkommer av Meld. St. 8 (2019-2020) (eierskapsmeldingen).

Jeg hadde et eiermøte med styreleder og konsernsjef i Equinor 8. oktober. Blant flere tema informerte Equinor om brannen på LNG-anlegget på Melkøya 28. september. Selskapet informerte også om at Petroleumstilsynet uken før hadde hatt tilsyn med storulykker og elektriske anlegg samme sted. I en muntlig gjennomgang av tilsynet hadde det fra Petroleumstilsynets side kommet fram at det så ut som at noen feil og mangler som var påpekt i et tilsyn i 2017, var registrert som utbedret uten å være det. Equinor har ikke bekreftet eller avkreftet dette, men har satt i gang en undersøkelse. I møtet uttrykte jeg forventning om at Equinor følger opp pålegg som selskapet får fra myndighetsorganer.

Det er Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) som har regelverks- og tilsynsansvar for helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten. Petroleumstilsynet er underlagt og rapporterer til ASD. ASD opplyser følgende:

“Petroleumstilsynet har mange tilsynsaktiviteter overfor Equinor som en stor aktør i norsk petroleumsvirksomhet, også rettet mot selskapets anlegg på Melkøya. I perioden fra 2012 til 2020 er det gjennomført 14 tilsyn hvor storulykke har vært et sentralt tema og det gjennomføres årlige statusmøter med Equinor der det gis tilbakemeldinger etter tilsyn og hvor selskapet redegjør for planer ift. større prosjekter/saker med fokus på HMS. Det har også i perioden vært gjennomført flere granskinger knyttet til ulike hendelser ved anlegget. Petroleum-

stilsynet gjennomførte i august 2017 tilsyn med storulykker og elektriske anlegg på Equinors anlegg på Melkøya og i september 2020 ble det gjennomført nytt tilsyn mot disse temaene hvor bl.a. Equinors arbeid med oppfølging etter forrige tilsyn inngikk. Petroleumstilsynet er nå i gang med å gjennomføre oppsummering og analyser etter tilsynet og vil på den bakgrunn utarbeide rapport der eventuelle avvik og oppfølgingsspunkter vil fremgå.”

SPØRSMÅL NR. 23

Innlevert 3. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 13. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden legge frem forslag til lovendring for å sikre sikkerhetstjenestene tilstrekkelige lovhjemler og regelverk til å kunne håndtere påvirkningsoperasjoner?

BEGRUNNELSE:

DN har den 1. oktober en artikkel om desinformasjon og påvirkningsoperasjoner som spres i Norge. Både PST, E-tjenesten og NSM har i flere år tematisert påvirkningsoperasjoner utført av andre stater for blant annet å destabilisere demokratier og påvirke valg. Sikkerhetstjenestene har per nå ikke et tilfredsstillende regelverk for å kunne håndtere, motvirke og eventuelt straffefølge slike operasjoner. Etter det jeg kjenner til har det vært et lovarbeid knyttet til dette i Justisdepartementet, men forslag til ny lovhjemmel eller liknende er ikke fremmet til Stortinget.

Svar:

Jeg viser også til mitt svar på spørsmål nr. 50 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Lene Vågslid.

Både Etterretningstjenestens og PSTs åpne trusselvurderinger peker på at etterretnings- og påvirkningstrusselen fra fremmede stater utgjør en av de største truslene mot nasjonal sikkerhet i Norge. Dette er en utfordring som regjeringen og jeg tar på største alvor. Det er viktig at nasjonale myndigheter og samfunnet forøvrig har god kunnskap om trusselbildet, slik at vi kan finne gode tiltak for å øke motstandsdyktigheten mot slik påvirkning.

Justis- og beredskapsdepartementet foretar løpende vurderinger om behovet for endringer i dagens lovgivning, herunder om PST har et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag

for å møte dagens utfordringsbilde. Dette inkluderer også å følge med på regelverksutviklingen i land som Norge kan sammenlignes med. Nylig har Danmark foretatt endringer i den danske straffeloven som gjør det straffbart å sette fremmede staters etterretningstjenester i stand til å utøve påvirkningsvirksomhet i Danmark.

Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med de særlige utfordringer som fremmede staters påvirkningsoperasjoner representerer. Arbeidet med å sikre PST et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag er et pågående arbeid. I dette arbeidet må det foretas grundige vurderinger av hvordan disse truslene fra fremmede stater best kan møtes, og det må samtidig også ses nøye på hvordan ulike former for tiltak eventuelt vil kunne berøre ytringsfriheten og personvernet.

SPØRSMÅL NR. 24**Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 13. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre tryggere og bedre oppfølging av minoritetskvinner som skal føde?

BEGRUNNELSE:

I en ny studie fremkommer det at enkelte grupper gravide innvandrerkvinner har auka risiko for dødfødsler, for tidlig fødsel eller andre alvorlige hendelser, ifølge denne artikkelen i NRK: https://www.nrk.no/vestland/ny-studie_-dobbel-risiko-for-fodselskomplikasjo-nar-blant-sarbare-minoritetskvinner-1.15157025

Doula fremheves som et av tiltakene som kan bidra til å redusere risikoen, men Arbeiderpartiet er kjent med at finansieringen til disse tiltakene er usikre.

Svar:

Vi har et godt føde- og barseltilbud i Norge. Det skal vi bevare og forbedre. Nøkkelen for å forebygge uønskede hendelser som dødfødsel og for tidlig fødsel hos innvandrerkvinner ligger i tettere oppfølging under svangerskapet. Dette gjelder både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Med tettere oppfølging av gravide kan vi fange opp flere svangerskap med komplikasjoner. Svangerskapsomsorgen i kommunene er sentral, og det er en av grunnene til at vi satser målrettet for å øke antall jordmødre i kommunene. I 2021 foreslår vi å øremerke 60 mill. kroner av tilskudd til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten til jordmorårsverk i kommunen. Vår satsning har gitt gode resultater og flere jordmorårsverk.

I mars i år mottok jeg en rapport fra Helsedirektoratet som handler om endringer i kompleksitet i fødepopulasjonen. Rapporten viser at fødselstallet i Norge har gått ned, mens andel fødende som er født utenfor Norge har økt. Resultatene viser at fødsler av mødre fra enkelte asiatiske og afrikanske land hadde økt risiko for komplikasjoner som perinatale dødfødsel, svangerskapsdiabetes og blødningsmengde under fødsel. Endringene i fødepopulasjonen stiller krav til kompetanse og ressurser ved fødeinstitusjonene. Jeg har fulgt opp rapporten, og helseregionene har fått i oppdrag å følge opp kompetanse- og ressursbehov som er dokumentert i rapporten, i sin utvikling av fødeinstitusjonene. Dette ble presisert i justert oppdragsdokument til de regionale helseforetakene for 2020. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å revidere veilederen "Et trygt fødetilbud – kvalitetskrav til fødeinstitusjoner". Helsedirektoratet opplyser at revisjonen legger

opp til en ny retningslinje om fødselsomsorg som også vil inkludere hjemmefødsel. Helsedirektoratet vil blant annet legge til grunn funn fra rapporten når det utarbeides nye anbefalinger.

Helsedirektoratet opplyser videre at de gjennom funn fra tidligere undersøkelser er kjent med helseproblemer blant minoriteter. Det handler blant annet om helseplager som følge av kjønnslemlestelse, om sårbarhet og sammensatte helseproblemer. Noen innvandrerkvinner kan ha lav helsekompetanse og begrensede norskkunnskaper, og utgjør derfor en spesielt sårbar gruppe. Jeg mener det er svært viktig at vi klarer å styrke helsekompetansen i hele befolkningen og slik sikre likeverdige helsetjenester. Regjeringen har derfor lagt fram en egen strategi for økt helsekompetanse i befolkningen. Jeg nevner også at vi har lagt fram en handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, som følges tett opp.

Språk kan være en utfordring i møtet med minoritetskvinner. Helsedirektoratet har utarbeidet anbefaling om bruk av tolk i retningslinjen for svangerskapsomsorgen. Tolk benyttes regelmessig på poliklinikken og barselavdelingen, men det synes å være behov for å benytte tolk under fødsel i større grad enn det som er tilfelle i dag. Det kan være utfordrende å få tak i tolk til behandling som ikke er planlagt, spesielt på natt og helg. Covid 19-pandemien har påvirket muligheten til å la venner og pårørende til innvandrerkvinner være med som støttepersoner ved fødsel. Dette har gitt større språkutfordringer enn normalt.

På grunn av kort tidsfrist er det innhentet informasjon kun fra enkelte helseforetak om hvilke tiltak som er satt i verk for å sikre trygg og god oppfølging av minoritetskvinner som skal føde, herunder bruk av doula. Akershus universitetssykehus HF, som har et stort antall fødekvinner med minoritetsbakgrunn, peker på informasjonsfilmer om fødeavdeling og keisersnitt på ulike språk, skriftlig informasjon på ulike språk, tolketjeneste med egen telefonordning og doula som eksempler på tiltak som bidrar til trygg og god oppfølging.

I likhet med Akershus universitetssykehus HF, viser Vestre Viken HF til god nytte av bruken av doula. Helseforetaket opplyser at Drammen sykehus har etablert et godt samarbeid med Drammen kommune og har brukt doulatilbudet i halvannet år, i samarbeid med Oslo universitetssykehus HF. Det læres opp flere doula i ulike språk slik at Vestre Viken HF kan gi tilbudet til flest mulig gravide med utenlandsk opprinnelse.

Det var Oslo universitetssykehus som høsten 2017 startet prosjektet "Sårbar, gravid og ny i Norge - Trygg un-

der fødsel med flerkulturell doula”. Tilbudet er rettet mot nyankomne kvinner i en sårbar livssituasjon som kan bli kjent med en flerkulturell doula i svangerskapet og som blir med henne under fødsel. Doula er med som støtte ved fødsel. Doula er ikke med som aktiv fødselshjelper og har heller ikke noe ansvar under fødselen.

Helsedirektoratet opplyser at de har vært positiv til ordningen med flerkulturelle doulaer. De opplyser at de

i forbindelse med revisjonen av veilederen nevnt over, vil vurdere å anbefale doula som ett av flere tiltak, men at et eventuelt tiltak må begrunnes i en kunnskapsoppsummering på området.

Jeg er opptatt av at alle kvinner skal ha et trygt fødetilbud og god oppfølging underveis i svangerskapet, og mener vi gjennom ovennevnte tiltak har lagt et godt grunnlag for det.

SPØRSMÅL NR. 25

Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 9. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å digitalisere godkjenning av vedtak for pasienter som har fått godkjent medisin på blå resept, slik at dette er tilgjengelig på alle landets apotek?

BEGRUNNELSE:

Når man får godkjent et preparat på blå resept, må et skriftlig/analogt vedtak registreres hos hvert enkelt apotek hvor man skal hente ut den aktuelle medisinen. Dette gjør det tungvint for brukeren, som ikke uten videre kan benytte seg av alle landets apotek for å få tilgang til medisinen sin til riktig pris.

Svar:

Helseforvaltningen arbeider kontinuerlig sammen med private aktører for å forenkle og digitalisere meldings- og vedtaksutveksling på helseområdet. E-reseptløsningen som er integrert i legenes elektroniske pasientjournaler (EPJ) og i apotekenes fellesløsning FarmaPro er eksempler på dette. Alle legemidler som har forhåndsgodkjent refusjon etter blåreseptforskriften § 2 eller dekkes etter individuell søknad etter § 3, kan forskrives i e-reseptløsningen og er elektronisk tilgjengelig for alle landets apotek. For legemidler som dekkes etter § 3 kreves i tillegg et gyldig vedtak fra Helfo for den enkelte pasient.

En ny elektronisk løsning for søknad om individuell stønad for legemidler og næringsmidler på blå resept har siden februar 2020 vært teknisk klar for integrasjon i elektronisk pasientjournal (EPJ). EPJ-leverandørene har så langt ikke integrert løsningen i journalsystemene. Søknadsløsningen er imidlertid tilgjengelig for rekvirentene via tjenesteportalen: [tet.no, og er allerede tatt i bruk av en del leger. Helsedirektoratet har igangsatt et arbeid med sikte på at portalen skal benyttes ved alle søknader om individuell refusjon i løpet av det neste halvåret.](https://portal.helsedirektora-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Når Helfo har truffet vedtak som gir en person rett til individuell stønad for legemidler og næringsmidler på blå resept, mottar brukeren dette enten digitalt - eller i vanlig post. Kunden kan ta med vedtaket på apoteket.

Mens apotek tidligere kunne ringe Helfo med spørsmål om det forelå slikt vedtak, har apotekene siden april 2020 hatt digital tilgang til vedtaket gjennom den elektroniske vedtaksspørringen i tjenesten Blåreseptvedtak. Denne er tilgjengelig via ovennevnte tjenesteportal.

Tjenesten Blåreseptvedtak inneholder gyldige vedtak om individuell stønad til legemidler og næringsmidler på blå resept fra og med 1. januar 2015. I 2019 var ca. 85% av vedtakene som ble benyttet fattet etter 1. januar 2015, og det skjer en gradvis nedgang i bruk av eldre vedtak. For eldre vedtak kan apotekene fortsatt ringe Helfo.

Apotek gjør i overkant av 500 elektroniske vedtaksspørringer daglig via portalen. Dette innebærer at vedtakene i det vesentligste er digitalt tilgjengelig, og at brukerne allerede i dag kan benytte seg av alle landets apotek for å få tilgang til medisinen sin til riktig pris uten å måtte fremvise vedtak i analogt format.

Det er kun provisorfarmasøyter, reseptfarmasøyter og apotekteknikere med autorisasjon og som er registrert i Helsepersonellregisteret som har tilgang til Blåreseptvedtak. Innlogging gjøres ved hjelp av elektronisk autentisering med sikkerhetsnivå 4, og brukeren må gi muntlig samtykke til oppslag i vedtaksdatabasen. Oppslag logges og brukere som ønsker det, kan få innsyn i hvem som har gjort oppslag på deres personnummer.

SPØRSMÅL NR. 26**Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 12. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Når vil statsråden legge fram helhetlig plan for Oslofjorden med mål om at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv og ivareta det biologiske mangfoldet i fjorden, slik et enstemmig Storting ba om 5. april 2018?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet la fram forslag til slik helhetlig plan i desember 2019, og det blei gitt anledning til å fremme skriftlige innspill til planen innen 24. januar 2020. I Miljødirektoratets forslag til plan gis det en alvorlige beskrivelse av tilstanden i Oslofjorden både når det gjelder naturmangfold, miljøtilstand og allmennhetens tilgang til fjorden. Miljødirektoratet foreslår en rekke konkrete tiltak

som er nødvendige for å oppfylle målene i stortingets vedtak. På flere felt går utviklingen i feil retning, og utsetting av tiltak vil medføre større framtidige kostnader. Det haster derfor med å legge fram planen, og følge den opp med konkrete tiltak.

Svar:

Miljødirektoratet har saman med andre statlege etatar utarbeidd det faglege grunnlaget for tiltaksplanen for ein rein og rik Oslofjord med eit aktiv friluftsliv. Kommunar, fylkeskommunar og andre relevante interesser har òg vore involvert i arbeidet.

Eg samarbeider med andre relevante departement om utforming av planen. Dette arbeidet er no i slutfasen, og eg vil legge fram planen så snart som mogeleg.

SPØRSMÅL NR. 27**Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 8. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Har regjeringen tilgang på alle dokumenter tilknyttet gjeldende reguleringsplan fra 1992 for Evenes flystasjon, herunder sakspapirer og protokoll fra Evenes kommunestyre, og kan dette da oversendes Evenes kommune som var planmyndighet?

BEGRUNNELSE:

Kommunalministeren viste i svar på spørsmål fra undertegnede i mai 2020 at den pågående byggeaktiviteten på Evenes flystasjon, skjer det etter gjeldende reguleringsplan fra 1992.

På innsynsforespørsel fra en innbygger viser det seg at Evenes kommune ikke klarer å fremvise sakspapirer fra saksbehandlingen i kommunestyret i mai (?) 1992. Ei heller Forsvarets uttalelse til reguleringsplanen fra 1991. Saken er foreløpig kommet helt til Sivilombudsmannens bord.

Evenes kommune skriver i sitt svar til Sivilombudsmannen 18.09.2020:

“Gjennomgang av våre arkiver viser ikke at det har vært noen behandling av denne i Evenes kommune i 1992, og vi ikke har disse dokumentene.”

Det eneste dokumentene som kan spores opp er antakelig plankartet (datert 15.05.1992) og reguleringsplanens bestemmelser. Disse har jeg selv klart å finne. Reguleringsplanbestemmelsene er dog udatert. I lys av statsrådens uttalelser om at planen ble behandlet i 1992 synes det merkelig at ikke kommunen selv kan finne spor av dette.

Svar:

Møtebok fra Evenes kommunestyre datert 25. februar 1993 omhandler endelig vedtak av reguleringsplanen for Harstad/Narvik lufthavn, etter et forslag fra Statens Veg-

vesen om nytt kryss til flyplassen og bru over Nautåa. I møteboken henvises det til vedtak av reguleringsplanen for Evenes flystasjon Harstad/Narvik lufthavn i 1992 (sak 71/92). Fordi deler av vedtaket i nevnte behandling ikke fikk 2/3 flertall, ble saken behandlet på nytt og regulering-

splanen endelig vedtatt av kommunestyret i møtet den 25. februar 1993. Dette viser at det foreligger en vedtatt reguleringsplan for området, dog endelig vedtatt i februar 1993, og ikke i 1992 slik jeg tidligere har svart representanten.

SPØRSMÅL NR. 28

Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 12. oktober 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Vil regjeringen føye seg etter Telenor sitt ønske om å ikke ha tilbudsplikt for andre leverandører i sitt nye bredbåndsnett som skal erstatte det gamle kobbernettet, eller vurderer regjeringen det slik at Telenor har en særlig sterkt markedstilling og derfor må forvente særlige krav?

BEGRUNNELSE:

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet - Nkom har som overordna mål å legge til rette for et likeverdig og sikkert tilbud av post- og ekomtjenester over heile landet. Tilbudet skal være robust, med tilstrekkelig kapasitet og funksjonalitet, framtidsretta, av høy kvalitet og til rimelige priser. Når regjeringa ikke vil er det jo bra de har ordnet seg med en egen tilsynsmyndighet som vil.

https://www.nkom.no/aktuelt/nkom-vedtar-nye-bredb%C3%A5ndsplikter-for-telenor/_/attachment/download/9ab67684-1bda-4df8-a091-a6256cdd9b9b:56396f4462c29e-32205578047504831d4a75c2d/Vedtak%20om%20endring%20av%20vedtakene%20i%20Marked%203a%20og%203b%20-%20Plikt%20til%20%C3%A5%20opprettholde%20tilgang.pdf

Telenor kunngjorde i slutten av januar 2019 at selskapet har besluttet å legge ned kobbernettet innen utgangen av 2022, og erstatte dette med fiber- og mobilbaserte løsninger. Dette har ikke akkurat foregått uten protester. Svært mange steder i Nordland opplever både private og bedrifter at det ved nedlegging av kobbernettet ikke gis et tilbud som kan erstatte dette, og mange steder er den teoretiske beregningen over bredbånd på nett nettopp det; teoretisk. I praksis er det ubrukelig.

Etter Nkoms vurdering er Telenors tidsplan for å legge ned kobbernettet for kort. Grossistkundene til Telenor har heller ikke fått tilstrekkelig informasjon eller mulighet til å ivareta sine interesser, eksempelvis ved å ha mulighet til

å tilby sine slutt kunder erstatningsprodukter ved bortfall av kobbernettet.

https://www.nkom.no/aktuelt/nkom-vedtar-nye-bredb%C3%A5ndsplikter-for-telenor/_/attachment/download/a949d6a9-127d-4cc3-8b21-34992ee46424:4b353bbe17b0c7d58d633500c4fd075f85c8b69c/Vedtak%20-%20Tilgang%20Fast%20Mobilt%20Bredb%C3%A5nd%20-%20M3b.pdf

Svar:

Som representanten Nordlund peker på, har Nasjonal kommunikasjonsmyndighet pålagt en rekke plikter på Telenor. Nkom har foretatt en analyse av grossistmarkedene for lokal og sentral tilgang til faste aksessnett (markert 3a og markert 3b), det vil si grossistmarkedene for bredbåndstilgang. På bakgrunn av analysen har Nkom utpekt Telenor som tilbyder med sterk markedstilling, og pålagt selskapet forpliktelser for at potensielle konkurranseproblemer som følger av selskapets sterke markedstilling, skal unngås.

Nkom fattet 20. desember 2018 et såkalt markedsvedtak i markedene 3a og 3b som omfatter alle pliktene Telenor er pålagt i grossistmarkedene for bredbåndstilgang. Blant annet plikter Telenor å gi tilgang for konkurrerende tilbydere både til sitt kobbernett og til sitt fibernet. I tillegg har Nkom fattet flere tilleggsvedtak og endringsvedtak om reguleringen i disse markedene. I tilleggsvedtak av 2. september 2020 er Telenor blant annet pålagt å gi tilgang til fast mobilt bredbånd, det vil si den bredbåndstjenesten Telenor selv tilbyr over mobilnettet som erstatning for den kobberbaserte bredbåndstjenesten. I endringsvedtak av samme dato er Telenor pålagt plikt til å opprettholde grossisttilgang til kobbernettet i inntil fem år. Dette innebærer plikt for Telenor til å opprettholde og vedlikeholde kobbernettet så lenge tilgangsplikten består. Nkoms vedtak åpner likevel for at Telenor kan legge ned kob-

bernettet raskere enn fem år, men kun dersom selskapet tilbyr grossistkundene relevante erstatningsprodukter for kobberbasert tilgang.

Både markedsvedtaket av 20 desember 2018 og begge sistnevnte vedtak av 2. september 2020 er trådt i kraft, og er påklaget av blant andre Telenor. Telenor har også anmodet departementet om utsatt iverksetting av vedtakene av 2. september 2020. Anmodningene om utsatt

iverksetting ble fremsatt henholdsvis 23. og 24. september, og disse vurderes for tiden av departementet, og er foreløpig ikke besvart.

Departementet er klageinstans for klagene jf. forvaltningsloven og ekomloven. Klagene på de ovennevnte vedtakene er til behandling i departementet, og er foreløpig ikke avgjort. Det er derfor for tidlig å svare på om det vil gis medhold til noen av klagene.

SPØRSMÅL NR. 29

Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 13. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden informere om hvor mye midler Helgelandssykehuset og andre helseforetak har brukt på PR-byråer siste 5 år; vil statsråden ta initiativ overfor helseforetakene for å avvikle bruken av PR-byråer, og kan statsråden informere om hva han foretar seg når det gjelder Helgelandssykehuset der rapporter med indirekte identifiserbare sensitiv pasientinformasjon er lekket til et eksternt PR-byrå?

BEGRUNNELSE:

Viser til situasjonen i Hlegelandssykehuset, der tre eksterne rapporter om kvaliteten på tarmkreftoperasjoner utført ved Helgelandssykehuset er blitt sendt til et eksternt PR-byrå før de ble gjort kjent for de involverte fagmiljøene, og der rapportene ikke ble sladdet før de ble sendt videre.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har på bakgrunn av spørsmålet fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe innhentet en oversikt fra de regionale helseforetakene over helseforetakenes kostnader knyttet til bruk av kommunikasjons/PR-tjenester:

Helse Nord RHF opplyser at kostnader for eksternt bistand til kommunikasjonsavdelingen ved Helgelandssykehuset beløp seg til 1,55 mill. kroner i 2019 og 2020. De andre helseforetakene i Helse Nord har ikke benyttet eksterne kommunikasjonstjenester de siste fem årene.

Helse Vest RHF opplyser at verken Helse Vest RHF eller helseforetakene i regionen har benyttet seg av ek-

sterne kommunikasjonsrådgivningstjenester de siste fem årene. Det samme fremgår også av tilbakemeldingen fra Helse Midt-Norge RHF.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at de fleste helseforetakene i helseregion Sør-Øst ikke har benyttet eksterne kommunikasjonsrådgivningstjenester. Dette gjelder Sykehuset i Vestfold HF, Sykehuset Innlandet HF, Sykehuset Telemark HF, Sunnaas sykehus HF, Sykehuset Østfold HF, Vestre Viken HF og det private ideelle sykehuset Diakonhjemmet Sykehus AS. Også Akershus universitetssykehus HF opplyser at de ikke har benyttet eksternt kommunikasjonsrådgivning de siste fem årene, men at de har engasjert en fagperson til årlige halvdags mediekurs for ledere i helseforetaket.

Oslo universitetssykehus HF har benyttet i underkant av 40 000 kroner på kjøp av kommunikasjonsrådgivningstjenester i femårsperioden og Lovisenberg Diakonale Sykehus AS har i samme periode brukt 570 000 kroner. Sørlandet sykehus HF benyttet ved årsskiftet 2018/19 eksternt kommunikasjonsrådgivningstjeneste i påvente av rekruttering av egen kommunikasjonsdirektør ved helseforetaket. Oppdraget beløp seg til 665 000 kroner over en femmånedersperiode. Videre opplyses det at Sørlandet Sykehus HF i 2020 benyttet eksternt kommunikasjonsrådgivningstjeneste til medietrening med kamera/filming, som beløp seg til 39 000 kroner.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det regionale helseforetaket som følge av bemanningssituasjonen i sin kommunikasjonsavdeling i 2017 engasjerte kommunikasjonstjenester i forbindelse med endring av plan for modernisering av IKT-infrastruktur og framlegging av rapport med gjennomgang av tilgangskontroll til sensitiv informasjon. Kostnadene beløp seg til i underkant av 1,4 mill. kroner. I 2018 ble det benyttet kommunikasjonstje-

nester i forbindelse med den nasjonale organdonasjonskampanjen. Kostnadene på 97 000 kroner ble fordelt på helseforetakene i Helse Sør-Øst RHF.

I tillegg opplyser Helse Sør-Øst RHF at de har utbetalt honorar for et foredrag på et felles styreseminar på Gardermoen 26.02.2020, hvor faktura på 20 000 kroner ble utstedt av et eksternt kommunikasjonsselskap.

Denne gjennomgangen viser etter min oppfatning at det er en relativt beskjeden bruk av eksterne kommunikasjonsrådgivere i spesialisthelsetjenesten, og at det dessuten ofte knytter seg til avgrensede oppgaver eller ved midlertidig kapasitetsutfordringer i helseforetakene. Jeg mener videre at det må være de regionale helseforetakene

og helseforetakene som selv må vurdere hensiktsmessigheten ved innleie av bistand som dette.

Når det gjelder den konkrete problemstillingen fra Helgelandssykehuset HF knyttet til at ekstern kommunikasjonsrådgiver har blitt gitt tilgang til sensitiv informasjon, så vil jeg kort informere om at helseforetaket anser dette som et avvik og at de på eget initiativ har meldt dette både til Datatilsynet og Statens helsetilsyn. De berørte pasientene har tidligere blitt kontaktet i forbindelse med offentliggjøring av rapportene, og er blitt oppfordret til å ta kontakt igjen dersom de har ytterligere spørsmål. Helse Nord RHF har også orientert styret om saken i styremøte 30. september i år (sak 123-2020/3).

SPØRSMÅL NR. 30

Innlevert 4. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan regjeringen svare på om utredningsinstruksen når det gjelder Akson er fulgt, der det står at for å unnlate høring må dette besluttet av øverste leder i det ansvarlige forvaltningsorganet, og kan regjeringen i tilfelle informere om hvor tid og av hvem slik beslutning er fattet og hvor dette er journalført?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Dagens medisin om Akson og der juss-ekspert ved UiO, Jon Christian Fløysvik Nordrum, mener at manglende høring kan være brudd på regjeringens egen utredningsinstruks.

Svar:

Det er i veilederen til Utredningsinstruksen under punkt 1.2.1 som blant annet utdypet virkeområde til instruksen, beskrevet hvordan kravene til prosess må vurderes fra sak til sak. Det vises blant annet til at det er særlige krav til investeringsprosjekter over et visst nivå både når det gjelder grundighet og prosess med krav om ekstern kvalitetssikring.

Utredningen for Akson følger disse kravene ved at det er gjennomført en konseptvalgutredning og ekstern kvalitetssikring (KS1) før det ble tatt konseptvalg og besluttet å gå videre til forprosjektering. Det sentrale styringsdokumentet som ble utarbeidet i forprosjektet har gjennom-

gått ekstern kvalitetssikring (KS2). Akson er utredet i tråd med Statens prosjektmodell (R-108/19) som fastsetter krav om utredning, planlegging og kvalitetssikring av store statlige investeringsprosjekter. Her stilles det også krav om at utredningene skal gjennomgå ekstern kvalitetssikring. Prosjektmodellen stiller ikke spesifikke krav til hvordan involveringen skal foregå.

Direktoratet for e-helse opplyser om at det har vært bred involvering og innspillsrunder underveis. Dette fremgår også av Sentralt styringsdokument vedlegg B "Organisering av arbeidet". I prosjekter som Akson, er denne løpende involveringen viktig. Den eksterne kvalitetssikringen (KS2) trekker også frem at interessenter og brukere er trukket inn i arbeidet med sentralt styringsdokument.

Rapporten fra den eksterne kvalitetssikringen og prosjektforslaget fra Direktoratet for e-helse utgjør til sammen grunnlagsdokumentene for regjeringens vurdering. Som i andre store investeringsprosjekter skal regjeringen foreta en grundig vurdering før saken legges frem for Stortinget.

Anbefalingene fra KS2 vil i det videre arbeidet for felles kommunal journalløsning følges opp i et samarbeidsprosjekt mellom kommunene og staten. Det er kommunene som vil ha eierskapet for den felles kommunale journalløsningen gjennom et selskap hvor kommunene har majoritet. Det vil derfor være opp til kommunene om realiseringen av felles kommunal journal er tilstrekkelig belyst når de senere skal ta stilling til å forplikte seg til å ta

løsningen i bruk. Det er ikke naturlig at det gjennomføres en statlig høring på vegne av kommunene.

SPØRSMÅL NR. 31

Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 13. oktober 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

Spørsmål:

I forbindelse med utbyggingsproblemene på Johan Castberg har det kommet fram at feil i datavareprogram har først til feil på flytende produksjonsplattformer (FPSOer). DNV GL vil ikke opplyse om hvor mange FPSOer som kan være rammet av konfidensialitetshensyn.

Har statsråden forsikret seg om at disse feilene ikke utgjør en risiko for arbeidere og miljø og eventuelt iverksett tiltak for å ivareta dette?

BEGRUNNELSE:

Bellona har sendt to brev til Olje- og Energidepartementet og varslet bekymring knyttet til uregelmessigheter ved utbyggingen på Johan Castberg-feltet. I brevet fra 7. august uttrykker de særlig bekymring knyttet til omfattende problemer med sveisearbeidet i Singapore. I et ytterligere brev datert 21. august uttrykker de i tillegg bekymring om potensielt svært alvorlige forhold på grunn av feil på opptil flere flytende produksjonsplattformer (FPSO).

Svar:

Det er oljeselskapene i rettighetshavergrupper for utvinningstillatelse som utvikler, gjennomfører, tar de kommersielle beslutningene og har ansvaret for at utbyggingsprosjektet er innenfor de rammene myndighetene har satt. Dette betyr blant annet at de er ansvarlig for at den aktuelle utbyggingsplanen følges, at utbyggingen gjennomføres på en sikker og forsvarlig måte og i henhold til de rammene myndighetene har satt.

Det er aktørene selv som er ansvarlige for at virksomheten til enhver tid er forsvarlig og i tråd med regelverket. Petroleumstilsynet fører tilsyn med at petroleumsnæringen ivaretar sitt ansvar og videreutvikler et høyt sikkerhetsnivå. Myndighetenes oppfølging kommer i tillegg til – og ikke som en erstatning for – virksomhetenes egen oppfølging.

Før en innretning kan tas i bruk på norsk sokkel gjennomfører Petroleumstilsynet en omfattende oppfølging

overfor selskapene. Dette innebærer bl.a. at selskapene søker om samtykke fra Petroleumstilsynet før aktivitet kan startes opp. Samtykke betyr ikke at Petroleumstilsynet godkjenner selve aktivitetene, men at de har tillit til at selskapene gjennomfører aktivitetene forsvarlig og i samsvar med regelverket.

Det er viktig for meg å understreke betydningen av at Petroleumstilsynet er en sterk og tydelig tilsynsmyndighet overfor petroleumsnæringen. Med bakgrunn i Meld. St. nr. 12 (2017-2018) HMS i petroleumsvirksomheten har jeg derfor lagt vekt på at Petroleumstilsynet skal bruke sine virkemidler på en aktiv og tydelig måte og at de bruker hele bredde av sin virkemidler om nødvendig. Dette for å bidra til at aktørene tar sitt ansvar og sikrer etterlevelse av regelverket.

SPØRSMÅL NR. 32**Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 9. oktober 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

I Khrono den 12. september 2019 skrev rektor ved UiB følgende om kostnadene ved praksisplasser for studenter: «La oss anta at en rimelig pris for tid brukt på et tjenestested til administrasjon og veiledning av en student i praksis, er 500 kroner per dag».

Er statsråden enig i denne antagelsen, og hvis ikke, har statsråden et mer presist anslag?

Svar:

Universiteter og høyskoler har i utgangspunktet stor frihet til å definere, organisere og tilpasse praksisstudier etter egne behov. Hvordan praksisopphold organiseres varierer derfor fra institusjon til institusjon og fra et studieprogram til et annet, og dette påvirker igjen institusjonenes kostnader til praksis. Ulik organisering gjenspeiler til en viss grad at ulike utdanninger har ulike formål, men også ulike formelle krav til praksis som læringsarena. Et hovedskille går mellom obligatorisk (forskriftsfestet) og frivillig praksis. Studier viser blant annet at det er store ulikheter i hvordan studentene forberedes, veiledes og følges opp før, under og etter et praksisopphold. I tillegg kan både lengden på praksisen og antall praksisopphold variere fra et studieprogram til et annet.

Kunnskapsdepartementet innplasserer studieprogram i ulike finansieringskategorier, men dette bestemmer ikke hvor mye lærestedene skal bruke per student. Finansieringskategoriene brukes når departementet tildeler midler til nye studieplasser og i beregning av den resultatbaserte uttellingen som følge av produksjon av studiepoeng og flere uteksaminerte kandidater. Satsene representerer ikke de faktiske kostnadene, men gjenspeiler en viss forskjell i kostnadsnivået til ulike typer studieprogram. De faktiske kostnadene ved et studieprogram varierer mellom utdanningsinstitusjoner og -steder. Innplasseringen av studier i kategoriene har blant annet tatt hensyn til i hvilken grad undervisningen er ressurskrevende med tanke på krav til infrastruktur, laboratoriepersonell, praksis og individuell veiledning. Utdanninger med praksisstudier er dermed innplassert i en høyere kategori enn teorifag. Det er viktig å understreke at finansieringskategoriene kun er et verktøy som departementet bruker i sitt budsjettarbeid og fordelingen på makronivå, mens den enkelte institusjon må vurdere interne behov og prioriteringer.

Rambøll Management kartla i 2007, på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, praksis i førskolelærerutdan-

ningen, allmennlærerutdanningen og praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). De faktiske kostnadene til praksis varierer og avhenger av organisering av praksisstudiene. Rapporten «Hva koster en student? En kostnadskartlegging av universiteter og høyskoler» (NIFU-rapport 2014:52) viser at det er stor variasjon i kostnadene mellom ulike institusjoner innenfor samme utdanning. Styret ved institusjonene har ansvar for hvordan ressursene disponeres, og for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet.

Kunnskapsdepartementet tildeler én samlet rammetildeling til universiteter og høyskoler, og institusjonene har stort handlingsrom til selv å disponere ressursene for å nå de overordnede målene som er satt for virksomheten. Departementet gir ikke føringer for hvor mye som skal brukes på ulike utdanninger, eller for kostnadsfordelingen mellom teori- og praksisstudier. Jeg ser ikke grunn for å kreve omfattende rapportering fra institusjonene om de detaljerte kostnadene innenfor hver enkelt utdanning.

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 2. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 12. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva er provenyet fra CO₂-avgiften på drivstoff til skip som bunkrer i Norge, og hvordan fordeler provenyet seg på oljeprodukter og naturgass (LNG)?

BEGRUNNELSE:

Skipsfarten skal redusere sine klimagassutslipp, og både den internasjonale maritime organisasjonen IMO og EU drøfter nå hvordan dette skal skje. Nylig ble det klart at det er flertall i EU-parlamentet for å innlemme skip over 5000 bruttotonn i EUs kvoteordning EU ETS (Emission Trading System). Norge er allerede med i EUs kvotesystem, og en innlemmelse av skipsfarten i kvotesystemet vil også gjelde norske skip. Men de fleste skip som går langs kysten er mindre enn 5000 bruttotonn, og vil ikke bli omfattet av ordningen.

Norge er ett av få land som har innført CO₂-avgift på drivstoff til skip. Først for oljeprodukter i 2010, og så for naturgass i 2018. Dette har ført til en nedgang i salget av drivstoff til skip i Norge, samtidig som analyser fra DNV GL viser at sjøtransporten har økt i omfang langs norskekysten. Det er derfor grunn til å tro at mange skip som opererer i norsk farvann, bunkrer avgiftsfritt drivstoff utenfor Norge.

Hvis skipsfarten blir innlemmet i EUs kvotesystem vil skip som er større enn 5000 bruttotonn betale kvotepris for sine utslipp av CO₂ som i 2020 har variert fra 250 – 300 kroner per tonn, mens CO₂-avgiften er 508 kroner per tonn CO₂, og planlagt økt med 5 prosent i 2021 til 533 kroner per tonn. Norske skip over 5000 bruttotonn vil ved innlemmelse i kvotesystemet, få redusert sine CO₂-kostnader, mens de mindre skipene vil betale betydelig mer enn andre skip av samme størrelse i Europa.

Norge er også ett av landene i verden med flest skip med naturgass (LNG) som drivstoff. Overgang fra olje til naturgass som drivstoff fjerner utslippene av partikler og svovel, og reduserer utslippene av NO_x med 85-90 prosent og CO₂ med 20 - 25 prosent. Bruk av naturgass som drivstoff gir også mulighet til å bruke biogass som er fornybar og klimanøytral. De siste årene har det blitt bygget færre LNG-drevne skip i Norge, mens antallet nybygg øker i andre land.

Svar:

CO₂-avgiften på mineralske produkter er en særavgift der avgiftsplikten oppstår ved innenlandsk produksjon eller

import av den avgiftspliktige varen. Avgiftsplikten for CO₂-avgiften ligger dermed på innenlandske produsenter og importører, dvs. et mindre antall energiselskaper. I skattemeldingen for CO₂-avgiften på mineralske produkter vil det fremkomme hvor mye de avgiftspliktige energiselskapene har solgt av avgiftspliktige mineralske produkter, men ikke hvem de har solgt produktene til. Provenyet fra CO₂-avgiften på drivstoff til skip som bunkrer i Norge må derfor anslås fra andre kilder.

Statistisk sentralbyrås utslippsregnskap viser at i 2018 var utslippene fra bruk av mineralolje i innenriks sjøfart 2,418 mill. tonn CO₂ mens utslippene fra bruk av gass i innenriks sjøfart var 0,214 mill. tonn CO₂. I 2020 tilsvarer CO₂-avgiften på mineralske produkter om lag 545 kroner per tonn CO₂. Basert på utslippsregnskapet til SSB, kan provenyet fra CO₂-avgiften på mineralolje i innenriks sjøfart anslås til om lag 1,3 mrd. kroner mens provenyet fra CO₂-avgiften på gass i innenriks sjøfart kan anslås til om lag 0,1 mrd. kroner. Mineralske produkter til skip i utenriksfart er fritatt for CO₂-avgift. Provenyet fra hele CO₂-avgiften på mineralske produkter anslås til 8,3 mrd. kroner i 2020.

SPØRSMÅL NR. 34**Innlevert 3. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 12. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark har sendt brev til kommunene om at de må se på strukturelle forhold, altså nedlegging av skoler, barnehager og sjukehjem. Rådmannen i Tinn kommune sier til Rjukan Arbeiderblad, 29. september at han aldri har opplevd lignende i årene fra 1991 til nå.

Er denne nye statlige overstyringen av kommunene godkjent og ønsket og initiert fra regjeringen?

Svar:

Det er ingen tvil om at det er kommunene selv som bestemmer om de vil gjøre strukturelle tilpasninger i egen kommune. Fylkesmannen kan ikke pålegge kommuner å gjøre strukturelle eller organisatoriske endringer. Det er imidlertid en del av fylkesmannens oppdrag å veilede kommuner med en anstrengt økonomi til å vurdere og

gjennomføre nødvendige tiltak, slik at kommunene opprettholder en økonomisk balanse. Om de oppnår dette gjennom å øke inntektene, eller redusere utgiftene f.eks. gjennom strukturelle og organisatoriske endringer, vil være opp til den enkelte kommune.

Fylkesmannen har blant annet i oppdrag å videreformidle regjeringens politikk overfor kommunene. Det er regjeringens politikk å stille krav til kommunene om å møte endringer i befolkningssammensetning, innbyggertall, og ressursituasjon mv. med utvikling og fornying. En vurdering av behovet for strukturendringer på kommunenivå kan inngå som en av flere løsninger på utfordringene.

Men det er som sagt kommunene selv som bestemmer om endring av organisering i egen kommune eller endringer i kommunestrukturen, kan være en løsning for å håndtere en krevende økonomisk situasjon.

SPØRSMÅL NR. 35**Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 12. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at provenyet fra den foreslåtte kildeskatten på renter og royalty kun er på 90 millioner når omfanget av fradragføring av renter og royalty er på 14,1 mrd. kroner, og hvilke planer har statsråden for endre skatteavtalene slik at det er hjemmel for å ilegge kildeskatt slik andre land har er handlingsrommet innenfor dagens sett av skatteavtaler for å øke kildeskattens treffsikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Mange land har kildeskatt på renter og royalty. Departementet har i et høringsnotat beregnet provenyet av en kildeskatt på renter og royalty til beskjedne 90 millioner kroner. Av de 90 millionene gjelder 80 mill. kildeskatt på renter, mens kun 10 mill. gjelder kildeskatt på royalty. I svar på skriftlig spørsmål 2129 fra Marianne Marthinsen

i 2018 opplyser Finansdepartementet om beløp på fradragførte royalty-betalinger, som viser at det ble ført fradragrett for til sammen 14,1 mrd. kroner i 2016. (Tallet er basert på uttrekk fra Næringsoppgave 2, post 7600, hvor selskap fører kostnader til lisenser, patenter og royalty, ekskl. forsikringsselskap mv. og banker mv., som ikke leverer Næringsoppgave 2.) Dersom 14,1 mrd. kroner utgjør skattegrunnlaget for den nye kildeskatten på renter og royalty vil provenyet kun utgjøre kun 0,64% av grunnlaget, selv om skattesatsen er foreslått til 15%. Selv om en slik kildeskatt ikke anbefales i OECDs mønsteravtale åpner derimot FNs mønsteravtale for slik kildebeskatning. Mange land har imidlertid hjemmel til å ilegge kildeskatt på royalty i sin interne rett og adgang til kildebeskatning av royaltybetalinger i sine skatteavtaler. Ber derfor om en oversikt over hvilken innretning andre land har på dette

og i hvilket omfang andre land får inn kildeskatt på royalty.

Svar:

Bestemmelser som åpner for kildeskatt på renter finnes i artikkel 11 i både OECDs og FNs modellavtaler for skatteavtaler. FNs modellavtale artikkel 12 åpner i tillegg for kildeskatt på royalty og leieinntekter for fysiske eiendeler.

Norge har i en del skatteavtaler akseptert at kildestaten kan skattlegge renter og i noen tilfeller royalty – typisk er dette gjort i avtaler med utviklingsland. Men så lenge Norge ikke har hatt hjemmel til å ilegge kildeskatt på renter og royalty mv. etter internretten, har det ikke vært i norsk interesse å fremforhandle adgang til slik kildebekskatning i skatteavtalene. Overfor mange land som typisk er mottakere av slike betalinger fra Norge, gir skatteavtalene derfor i liten grad adgang til å ilegge kildeskatt på renter og royalty mv. En norsk internrettslig hjemmel for kildeskatt vil altså på kort sikt ikke kunne benyttes overfor selskaper hjemmehørende i land der skatteavtalen avskjærer slik skattlegging.

En oversikt over kildeskattesatser på renter- og royalty finnes i Appendiks 7.1. til NOU 2014: 13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi (se side 206). Oversikten er fra 2014. Følgende endringer er tilkommet siden oversikten ble utarbeidet:

- Kildeskattesatsen på både renter og royalty er nå 5 pst. i avtalen med Bulgaria,
- Kildeskattesatsen på både renter og royalty er nå 5 pst. i avtalen med Romania,
- Kildeskattesatsen på både renter og royalty er 10 pst. (dels 5 pst. på royalty) i avtalen med Serbia,
- Kildeskattesatsen på royalty er nå 10 pst. i avtalen med Zambia.

En oversikt over interne regler for kildeskatt på hhv renter og royalty i enkelte andre land finnes i Prop. 1 LS (2020-2021) Skatter, avgifter og toll 2021, punkt 6.6.3. (renter) og 6.7.3 (royalty).

I budsjettet for 2021 foreslår regjeringen at det innføres kildeskatt på renter, royalty og betalinger for leie av visse fysiske eiendeler. Kildeskatten foreslås avgrenset til betalinger til nærstående selskaper i lavskatteland. I disse tilfellene er risikoen for overskuddsflytting særlig stor. Kildeskatten vil her redusere insentivene til overskuddsflytting og kan bidra til at inntekter som ellers ikke blir skattlagt, eller blir skattlagt svært lavt, kommer til beskattning.

Skatteavtalene reforhandles over tid. Det er mange faktorer som avgjør når dette skjer, og ønsket om at skatteavtalene skal gi rom for skattlegging etter norske interne hjemler, er en slik faktor. Dersom det innføres kildeskatt på renter og royalty mv. i tråd med regjeringens forslag, vil Norges utgangspunkt ved en reforhandling kunne

være endret. Når kildeskatten etter forslaget er begrenset til lavskatteland, vil det først og fremst være i norsk interesse å fremforhandle slike bestemmelser i skatteavtaler med lavskatteland eller med land som har gunstige skatteregimer for slike inntekter.

Provenyberegningen for den foreslåtte kildeskatten på renter og royalty mv., er inntatt i punkt 6.14 i Prop. 1 LS (2020-2021). På svært usikkert grunnlag er det anslått at forslaget til kildeskatt på renter, royalty og leiebetalinger for visse fysiske eiendeler fra 1. juli 2021, vil øke påløpt og bokført proveny i 2021 med 245. mill. kroner. I denne beregningen, og i beregningen det vises til i spørsmålet, er det anslåtte grunnlaget avgrenset i tråd med forslagene. Grunnlaget i provenyberegningene omfatter derfor blant annet ikke betalinger til uavhengige parter, siden disse ikke vil inngå i skattegrunnlaget etter forslaget. Videre er det forsøkt tatt hensyn til at deler av betalingene vil gå til land der kildeskatten etter skatteavtale vil være redusert eller avskåret, jf. omtalen ovenfor.

Til slutt er det i provenyberegningene forsøksvis tatt hensyn til at innføring av kildeskatten fører til tilpasninger for å unngå skatten, noe som reduserer skattegrunnlaget betydelig, se omtalen i Prop. 1 LS (2020-2021) pkt. 6.14. Forholdene omtalt ovenfor forklarer at grunnlaget for kildeskatten vil være vesentlig lavere enn summen av årlige rente-, royalty- og leiebetalinger.

SPØRSMÅL NR. 36**Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 12. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hva vil justisministeren gjøre med: 1: tingrettsdommer i barnelovsaker som ikke blir etterlevd av den ene parten, slik at barns rett til omsorg fra begge sine foreldre blir krenket, 2: for å beskytte barn og foreldres rett til et familieliv i henhold til EMK artikkel 8, der dom om samvær ikke blir etterlevd av den ene parten, 3: at det ikke er konsekvenser av å ikke etterleve rettskraftige dommer etter barneloven, 4: hva det gjør med folks rettsoppfatning at det å ikke får konsekvenser at en rettskraftig dom ikke etterleves?

BEGRUNNELSE:

TV2 har den siste tiden belyst ulike situasjoner der barn har mistet kontakt med den ene forelderen på grunn av samværs sabotasje og foreldrefremmedgjøring/foreldrefiendtliggjøring.

De har også fortalt historien til gutten «Lars», som ikke har hatt samvær med sin far siden februar 2019, selv om den norske domstolen har bestemt at det skal være 40 prosent samvær mellom far og sønn. Det foreligger en rettskraftig dom fra mai 2019 på dette med sakkyndig vurdering.

Dommen etterleves ikke av bostedsforelderen, uten at det medfølger konsekvenser.

Bostedsforeldre kan, uten medfølgende konsekvenser i dag kutte kontakten mellom samværsforelderen og barnet.

Barnets menneskerett til samvær og et familieliv med begge sine foreldre blir dermed stående uten rettssikkerhet.

Barn kan i dag ikke begjære tvangsfullbyrdelse av samværsretten, selv om det er barnets rett. Barn har heller ikke en egen partsposisjon i slike saker, og blir ofte gjenstand for voksnes interesser. Enten det er foreldre eller i barnevernssaker.

Det er myndighetenes plikt å aktivt sørge for at barns rett til familieliv blir reelt.

Nyere norsk forskning viser at det er et folkehelseproblem at barn ikke får beholde kontakt med begge sine foreldre etter en skilsmisse eller et samlivsbrudd.

Ifølge SSB sine tall fra 2016 mangler rundt 46 000 barn i Norge kontakt med den ene forelderen av ulike årsaker. Professor Eivind Meland ved Universitetet i Bergen har ledet studien og forteller om både psykiske og fysiske helseplager til disse barna.

Svar:

Det er bred enighet om at det er viktig for barn å ha kontakt med begge foreldrene. Dette støtter jeg naturligvis opp om. Det følger av barneloven at barn har rett til samvær med begge foreldrene, også når de bor hver for seg. Foreldrene har gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt.

Vi har regler som skal sørge for at avgjørelser etter barneloven respekteres og følges opp. Slike regler har en forebyggende effekt og bidrar til å stanse samværs hindring i konkrete saker. Barnelovens regler om tvangsfullbyrdelse har til formål å sikre etterlevelse av avgjørelser om foreldreansvar, bosted og samvær. I praksis har det særlig vist seg et behov for å sikre etterlevelse av samværsavgjørelser. Samvær kan ikke tvangsgjennomføres ved tvangshenting, men tingretten kan fastsette tvangsbøte som løper hver gang samværsretten hindres. Jeg legger til at barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter har etter barneloven rett til å få informasjon og uttale seg før det blir tatt avgjørelser om personlige forhold for barnet. Dette gjelder også i saker om tvangsgjennomføring av samvær.

Dersom den barnet bor fast hos hindrer at samvær kan gjennomføres, kan den som har samværsretten også kreve ny avgjørelse av hvem barnet skal bo fast sammen med.

Reglene om tvangsgjennomføring av samvær ble endret av Stortinget og lovendringer satt i kraft 1. januar 2018, jf. Prop. 161 L (2015-2016) Endringer i barnelova mv. (likestilt foreldreskap). Forholdet til menneskerettighetene ble drøftet i proposisjonen. Reglene om tvangsbøte ble ved lovendringen klargjort og forenklet, og innkrevningen ble effektivisert ved at ansvaret ble flyttet fra namsmannen til Statens Innkrevingsentral (SI).

Jeg er kjent med at enkelte samværsforeldre opplever at sanksjonsordningene ved samværs hindring fortsatt ikke fungerer godt nok, og at samværs hindring ikke får nok konsekvenser for bostedsforelderen. Jeg har forståelse for at foreldre opplever manglende kontakt med barnet sitt som trist og frustrerende. Det er imidlertid viktig at sanksjonene ikke utformes på en måte som rammer barnet. Tvangshenting er et meget inngripende tiltak i så måte.

Foreldrene får i dag bistand til å løse sakene gjennom samtale og mekling. Samtale og mekling er slik jeg ser det, den mest farbare veien for å skape stabile rammer og gode utviklingsmuligheter for barnet – også på sikt. Ved lovendringen i 2017 ble det tilrettelagt bedre for dette ved at domstolen i saker om tvangsfullbyrdelse av sam-

vær har adgang til å oppnevne en sakkyndig eller mekler. Målsettingen er å redusere konfliktnivået og å forebygge samværshindring, til beste for barnet, og samtidig bedre dialogen mellom foreldrene.

Avslutningsvis vil jeg legge til at regjeringen har nedsett Barnelovutvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang av barneloven og komme med forslag til en barnelov som er bedre tilpasset dagens samfunn. Utvalget skal blant annet se mer overordnet på forholdet mellom menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner og reglene i barneloven, særlig sett i lys av nye samlivsformer og familiestrukturer, likestilt foreldreskap, barns ret-

tigheter og økt samhandling på tvers av landegrenser. I tråd med Granavolden-plattformen har regjeringen gitt Barnelovutvalget et tilleggsmandat om også å gjennomgå barnelovens regler om tvangsgjennomføring av samvær med samværshindring. Det vi si at spørsmålet om tvangsgjennomføring av samvær er under utredning. Barnelovutvalget vil avgi sin innstilling 1. desember 2020.

Jeg viser også til svar på spørsmål 37, der jeg utdyper om familievernets tilbud til familier i konflikt og om pågående studier som vil gi oss ny kunnskap om barns bostedsordninger og behov i familien.

SPØRSMÅL NR. 37

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 12. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å beskytte barn som er utsatt for samværssabotasje og dermed mister kontakten med enten sin mor eller sin far, og hva vil helseministeren gjøre for å beskytte barns som er utsatt for foreldrefiendtliggjøring?

BEGRUNNELSE:

Nyere norsk forskning viser at det er et folkehelseproblem at barn ikke får beholde kontakt med begge sine foreldre etter en skilsmisse eller et samlivsbrudd.

Ifølge SSB sine tall fra 2016 mangler rundt 46 000 barn i Norge kontakt med den ene forelderen av ulike årsaker. Professor Eivind Meland ved Universitetet i Bergen har ledet studien og forteller om både psykiske og fysiske helseplager til disse barna.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til svaret på spørsmål nr. 36 som også gjelder samværshindring og regelverket og tiltakene som skal bidra til at fastsatt samvær faktisk gjennomføres.

Barn og unge kan ta skade av å leve med foreldre som har store og vedvarende konflikter. Disse konfliktene kan føre til at samvær av ulike grunner hindres. Jeg mener at barna best kan beskyttes ved at foreldrene får hjelp til å løse sine konflikter. Dersom barnet ikke ønsker samvær, er det viktig å avdekke grunnene til dette og tilby adekvat hjelp. For at disse barna skal få så gode oppvekstkår som

mulig, tilbyr familievernet støtte til foreldrene gjennom mekling og hjelp til samarbeid om felles barn. Målet er å forebygge og dempe konflikter mellom foreldrene og bidra til at flere foreldre lager avtaler om samvær og hvor barnet skal bo, som alternativ til å reise sak for domstolen. Noen familievernkontorer arrangerer samtalegrupper for barn etter foreldrenes samlivsbrudd, ofte i samarbeid med skole/helsesøster. Barn kan også få samtaler om dette ved familievernkontoret.

Familieverntjenesten har særskilt oppmerksomhet på familier med konfliktfylte relasjoner. Kontorene er tverrfaglig bemannet på spesialistnivå, hovedsakelig av psykologer og sosionomer med videreutdanning i familierapi. Tilbudet er gratis, og familier kan henvende seg direkte til familievernkontoret uten henvisning. Siden 2014 har kapasiteten i familievernet blitt styrket med flere årsverk, sammen med en systematisk utvikling av kompetansen og med etablering av spisskompetansemiljøer for bl.a. høykonflikt og samtaler med barn i mekling. Mekling bidrar til å dempe konfliktene mellom foreldrene og anses som et så viktig virkemiddel at det er en lovpålagt tjeneste til alle par med barn under 16 år som går fra hverandre. Dersom konflikter kan løses gjennom mekling, spares både foreldrene, barna og samfunnet for en vanskelig rettsprosess.

Det er krevende å hjelpe foreldre som over lang tid har stått i store konflikter. For å styrke tilbudet til disse foreldrene, har Bufdir utviklet et differensiert tilbud i mekling for å tilby hjelp tilpasset til foreldrenes konfliktnivå. Ressursene skal benyttes der det er størst behov. Det be-

tyr at familier med høy grad av konflikt skal få mye hjelp, mens familier som er relativt enige om bosted, samvær og foreldreansvar, tilbys veiledning og en digital foreldresamarbeidsavtale.

For å lage lovgivning som fungerer godt, er det nødvendig med kunnskap om forholdene som skal reguleres. Folkehelseinstituttet startet i 2017 FamilieForSK-studien hvor flere enn 3000 familier deltar. Målet med studien er å få mer kunnskap om foreldreskap og foreldres samliv og om hvordan forhold i familien henger sammen med barns helse og trivsel. Studien vil skaffe kunnskap som kan bidra til å gi råd om hvordan foreldre kan ivareta barnas behov når familier går gjennom vanskelige perioder, bedre hjelp når foreldre opplever konflikter og samlivsbrudd, bedre råd om hvordan barn kan høres i saker som angår dem og bedre råd om bostedsordninger for barn.

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomførte i 2012 en undersøkelse om samvær og bosted for barn der foreldrene bor hver for seg. Undersøkelsen var en oppfølging av tilsvarende undersøkelser i 2002 og 2004. SSB har med utgangspunkt i disse undersøkelsene publisert en rekke rapporter, bl.a. om samarbeidet mellom foreldre som bor hver for seg og om hvilke foreldre som har lite eller ingen kontakt med barna når foreldrene bor hver for seg. SSB vil denne høsten gjennomføre en ny bosteds- og samværsundersøkelse, som vil gi oppdatert kunnskap om hvilke løsninger delte familier velger og hvordan de organiserer hverdagslivet.

Barne- og familiedepartementet vil bl.a. benytte resultatene fra disse studiene til videre politikk- og regelutvikling på området.

SPØRSMÅL NR. 38

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil statsråden oppfordre kommunesektoren til å gjennomføre anbudskonkurranser på pensjon?

BEGRUNNELSE:

Det er igjen flere aktører som er på markedet for å tilby pensjon til kommunesektoren. Vestland fylke har nylig gjennomført anbud og tildelt oppdraget til Storebrand med millionbesparelser for skattebetalerne i fylket. Dessverre ser vi at for få kommuner er i gang med anbud og det trengs nok oppfordring om å gjennomføre anbudsprosesser i flere kommuner slik at skattebetalerne betaler riktig pris for tjenesten.

Svar:

Det er bra med konkurranse i markedet for offentlig tjenstepensjon. Det er derfor positivt med flere aktører på banen. Kommunene og fylkeskommunene velger selv pensjonsleverandør. Flere pensjonsleverandører gir kommunene og fylkeskommunene mulighet til å vurdere alternativer, en mulighet de bør ta.

SPØRSMÅL NR. 39

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 12. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kva handlingsrom har Norge til å opne for bruk av CRS-data til forskningsformål, og vil statsråden bidra til meir openheit og forskning knytta til bruk av skattedata?

GRUNNGJEVING:

Forskning på korleis skatt vert unndratt er viktig for å få bukt med bruken av skatteparadis. Artikkel 22 i Europarådet sin Konvensjon om gjensidig administrativ bistand i skattesaker, regulerer bruk av data frå informasjonsutveksling til skatteformål. Der heiter det mellom anna at «Enhver opplysning mottatt av en part i henhold til denne overenskomst skal behandles fortrolig på samme måte som opplysninger mottatt i henhold til intern lovgivning i denne part, eller i henhold til de regler om taushetsplikt som gjelder i den part som gir opplysningene hvis dette er mer restriktive regler». Å ikkje gje aidentifiserte data til forskningsformål framstår som ei streng tolking av artikkel 22. Denne artikkelen opnar for bruk av data til forskningsformål, så lenge reglar om teieplikt for parten som gjev opplysningane ikkje er meir restriktive enn i Norge. I tillegg kan data aidentifiserast og det kan setjast ytterlegare krav til dataoppbevaring og sikring av personvern.

Svar:

Skatterelatert forskning er viktig blant annet for å forstå hvilke virkemidler som er mest effektive for å hindre skatteunndragelse og aggressiv skatteplanlegging. Men dette må skje innanfor gjeldende regelverk og de begrensninger som gjelder for bruk av opplysninger som er innhentet med hjemmel i internasjonale konvensjoner. Eventuelle brudd på slike konvensjoner vil både være et folkerettsbrudd og et brudd på norsk rett, da de aktuelle konvensjonene på dette området er inkorporert som norsk lov.

Finansielle kontoopplysninger eller CRS-data som norske skattemyndigheter mottar fra utlandet, er utvekslet med hjemmel i OECD/Europarådets konvensjon om gjensidig administrativ bistand i skattesaker (Multiavtalen). Bestemmelsene i artikkel 22 i Multiavtalen inneholder bestemmelser om taushetsplikt for opplysninger mottatt i medhold av avtalens bestemmelser. Reglene om taushetsplikt omfatter «Enhver opplysning som er mottatt av en stat i henhold til denne overenskomst». Etter artikkel 22 punkt 1 er det de internrettslige reglene i mot-

takerlandet som regulerer taushetsplikten og adgangen til å gi opplysninger til blant annet forskningsformål.

Opplysninger mottatt fra utlandet vil være underlagt taushetspliktsreglene i skatteforvaltningsloven § 3-1, i likhet med andre opplysninger innhentet av skattemyndighetene. Utgangspunktet er derfor at Skattedirektoratet i medhold av skatteforvaltningsloven § 3-8, kan godkjenne at opplysninger gis til forskningsformål i samsvar med forvaltningsloven § 13 d.

Dette utgangspunktet er imidlertid vesentlig modifisert i Multiavtalens artikkel 22 punkt 2 som lyder:

«Opplysningene må bare åpenbares for personer eller myndigheter (herunder domstoler og tilsyns- og forvaltningssorganer) som har til oppgave å utligne eller innkreve, eller å gjennomføre tvangsforføyninger eller annen rettsforfølgning eller avgjøre klager vedrørende søkerstatens skatter. Slike personer eller myndigheter kan nytte opplysningene, men bare til nevnte formål. Uansett bestemmelsene i punkt 1 i denne artikkel kan de åpenbare opplysningene under offentlig rettsmøter eller i judicielle avgjørelser som vedrører slike saker.»

Begrensningene i artikkel 22 punkt 2 medfører at opplysninger mottatt i medhold av avtalen, er underlagt en strengere taushetsplikt enn den som følger av skatteforvaltningsloven § 3-1. Bestemmelsen presiserer at opplysninger som er mottatt i medhold av Multiavtalen, bare kan deles med en gitt krets av personer og myndigheter i mottakerlandet, og da bare til de formål som er nevnt i avtalen. Opplysninger mottatt i medhold av denne avtalen kan derfor ikke gis til andre for forskningsformål. At taushetsplikten under artikkel 22 er strengere enn hva som følger av internretten, kommer også klart til uttrykk i kommentarene til Multiavtalen og kommentarene til de tilsvarende bestemmelsene inntatt i OECDs mønsteravtale. I avsnitt 220 i kommentarene til Multiavtalen («Explanatory Report») fremgår følgende: «Videre skal personer eller myndigheter som ikke er nevnt i punkt 2 ikke gis tilgang på opplysninger mottatt av en av statenes kompetente myndigheter, uavhengig av om opplysningene er skattyterspesifikke eller ikke og uavhengig av interne regler om offentlighet slike som fri tilgang til informasjon eller annen lovgivning som tillater større tilgang til offentlige dokumenter.» Det følger av dette at også anonymiserte opplysninger mottatt under avtalens bestemmelser, er omfattet av taushetsplikten.

Multiavtalen er inkorporert som norsk rett med hjemmel i dobbeltbeskatningsavtaleloven § 1. I den utstrekning taushetspliktsbestemmelsen i artikkel 22 er strengere enn de alminnelige norske taushetspliktsbestemmelsene, vil artikkel 22 gå foran de interne reglene.

Multiavtalen setter dermed skranker for norske skattemyndigheters adgang til å dele opplysninger mottatt fra en annen stat til forskningsformål.

Etter Multiavtalen artikkel 22 punkt 4 kan opplysninger mottatt i medhold av avtalens øvrige bestemmelser, likevel brukes til andre formål «når slike opplysninger kan bli brukt til slike andre formål i henhold til lovgivningen i den part som gir opplysningene og den kompetente myndighet i denne part samtykker til slik bruk». Som det fremgår av bestemmelsen er det to vilkår som må være oppfylt: (1) den utvidede bruken av opplysningene må være i overenstemmelse med intern lovgivning i den stat som har sendt opplysningene, og (2) den staten som har sendt opplysningene må samtykke til at opplysningene kan brukes for slike andre formål. Bestemmelsen forutsetter at slik videreledning av opplysninger også er tillatt etter internretten i mottakerstaten.

Bestemmelsen åpner for at opplysninger innhentet i medhold av Multiavtalen, kan gis til forskningsformål i overenstemmelse med bestemmelsene i skatteforvalt-

ningsloven § 3-8. Forutsetningen er imidlertid at det landet som opplysningene kommer fra, har en tilsvarende hjemmel for å gi opplysninger til forskningsformål i sin interne lovgivning, og at dette landet samtykker til slikt bruk av opplysningene.

Hvorvidt det vil være aktuelt å be om slikt samtykke, må avgjøres konkret i hver enkelt sak avhengig av prosjektets omfang og andre relevante faktorer, herunder hvorvidt det er sannsynlig at slikt samtykke vil bli gitt. Når det gjelder CRS-data, ser jeg grunn til å presisere at norske skattemyndigheter har inngått avtale om utveksling av slike opplysninger med om lag 100 land og jurisdiksjoner. Samtykke for bruk av CRS-opplysninger for forskningsformål må innhentes fra hvert enkelt land eller jurisdiksjon for de aktuelle inntektsårene. Den aktuelle staten vil ikke ha plikt til å gi slikt samtykke, og et eventuelt samtykke kan inneholde ytterligere krav eller restriksjoner knyttet til bruken av opplysningene i det aktuelle forskningsprosjektet.

SPØRSMÅL NR. 40

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 13. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Mener statsråden det er riktig at folkehøgskolene ikke skal få kompensert for inntektsbortfall når kortkursene måtte avlyses på grunn av coronasituasjonen?

BEGRUNNELSE:

Hadeland folkehøgskole er sammen med 11 andre folkehøgskoler i Norge, blant de få som ikke får kompensasjon for tapt inntekt i sommer som følge av Covid 19.

Hadeland folkehøgskole er organisert som et AL (andelslag) hvor andelshaverne er lokale mennesker i Gran kommune og kommunen selv. Eierformen gjør at skolen ikke kan melde seg inn i frivillighetsregisteret. Det medfører at de ikke får kompensert tapet, selv om de måtte avlyse alle arrangement i sommer pga. smittevern hensyn. Skolen har vanligvis en svært viktig inntekt fra kortkurs, sommerleirer og sommerskoler som arrangeres om sommeren. Disse ble avlyst. For Hadeland folkehøgskole representerer dette naturligvis et stort økonomisk tap.

Svar:

Folkehøgskolene er viktige for regjeringen, og i 2020 har bevilgningen til folkehøgskoler for første gang passert 1 mrd. kroner. I statsbudsjettet for 2021 har regjeringen foreslått oppstart av to nye folkehøgskoler fra høsten 2021.

Kjernevirksomheten til folkehøgskolene er langkursene, hvor elevene bor på internat. Etter tett dialog med Folkehøgskolerådet fikk regjeringen i vår på plass en kompensasjonsordning for folkehøgskolene på 65 mill. kroner, jf. Prop. 117 S (2019-2020). Hadeland folkehøgskole har fått kompensasjon gjennom denne ordningen. Formålet med kompensasjonen var å gjøre det mulig for folkehøgskolene å redusere elevbetalingen i den perioden elevene ikke bodde på internatene som en følge av covid-19-pandemien.

Kompensasjonsordningen for frivilligheten og idretten er opprettet for å støtte opp om frivillig sektor, og ligger under Kulturdepartementet. Ifølge Kulturdepartementet er registrering i frivillighetsregisteret brukt som inngangskriterium for enkelt å kunne avgrense ordningen

til organisasjoner som driver frivillig virksomhet, jf. lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet. På denne måten kan det gjøres maskinelle, automatiske kontroller som bekrefter at søkerne er innenfor målgruppa. Dette bidrar ifølge Kulturdepartementet til at støtten kan bli utbetalt raskt og målrettet. Registrering i Frivillighets-

registeret ligger også til grunn for godkjenning av ordningen hos EFTAs overvåkningsorgan, ESA. Organisasjoner som ikke oppfyller kravene til registrering i frivillighetsregisteret omfattes altså ikke av kompensasjonsordningen for frivillig sektor.

SPØRSMÅL NR. 41

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 12. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Finnes det oppdatert kunnskap/forskning eller empiri på den faktiske effekten av salt sammenlignet med annet vintervedlikehold, og er statsråden enig at Bodø kan være egnet for en pilot for redusert saltbruk og alternativ vintervedlikehold?

BEGRUNNELSE:

Trafikksikkerhet er viktig og salt har i denne sammenhengen vært et tradisjonelt virkemiddel for å sikre best mulig veigrep. Salt er likefullt kjent som svært problematisk med tanke på følgeskader på materiell. Finnes det oppdatert kunnskap/forskning eller empiri på den faktiske effekten av salt sammenlignet med annet vintervedlikehold. Eksempelvis det at nyere biler med høyere sikkerhet og ny teknologi er vurdert opp mot bruken av vegsalt. Likeledes at vegsalt gir store materielle skader, som for eksempel rust på bremseskiver som er trafikksikkerhetsproblem hele året.

I Bodø har skadevirkningene rundt salt vist seg å være betydelige. Medieoppslagene fra verksteder som viser at nye biler på kort tid får ødelagt elementære deler av vegsalt har vært mange. Bodø er en av byene som har fått oppgradert vegnettet betydelig, og tidligere kapasitetskritisk veg er lagt i tunell. Kommunen har selv en strategi om ikke å bruke vegsalt på kommunal veg. Jeg mener derfor at Bodø bør bli en pilot for redusert saltbruk og alternativ vintervedlikehold.

Svar:

Salt, i tillegg til brøyting, er et viktig hjelpemiddel i vinterdriften for å holde vegen bar eller raskt kunne gjøre vegen bar etter snøvær. Saltet bidrar også til å bevare bar veg ved kuldegrader. Bar veg vil normalt gi bedre framkomme-

lighet og sikrere kjøreforhold enn en veg med snø- eller isdekke.

Det er særlig to forhold som er avgjørende for bruk av salt i vinterdriften; klima og trafikkmengde. På veger med høy trafikk og i områder med vekslende klima vil vinterdrift med kun bruk av brøyting og sand ha begrenset effekt. Sand vil fort «blåse» av vegen på grunn av trafikken. Bruk av sand på veger i byområder vil også kunne gi økt vegstøv og dermed redusert luftkvalitet.

På veger med høy trafikk vil man ved snøvær oppleve rask oppbygging av snø- og issåle, selv med hyppig brøyting. Trafikk bidrar til økt effekt av salttiltak. Salt vil derfor brukes på veger med relativt høy trafikk og i områder og perioder med vekslende temperaturforhold.

Tilgjengelig forskning viser en trafikksikkerhetsmessig positiv effekt med riktig bruk av salt der trafikkmengde og klimatiske forholdene ligger til rette for det.

Salt skal ikke benyttes i stedet for brøyting, men som et hjelpemiddel i tillegg til brøyting. Tvert imot er det slik at veger hvor salt brukes er de vegene med strengeste krav til hyppig brøyting. Kravene er slik at løs snø og slaps skal fjernes mekanisk med for eksempel brøyting før det eventuelt legges ut salt på nytt.

Samtidig som salt er et viktig virkemiddel i vinterdriften, er det godt kjent at saltet også har negative effekter blant annet på miljø, materialer og kjøretøy. Det er derfor et mål å ha så lavt strekningsvis saltforbruk som mulig, samtidig som man opprettholder kravene til kjøreforhold. Dette er et forhold som Statens vegvesen legger vekt blant annet i retningslinjer for salting i sine kontrakter og i krav til opplæring av brøyte- og strøbilsjåfører. For de som har ansvaret for å beslutte tiltak i vinterdriften er det en vanskelig balansegang å gjennomføre saltingen slik at en ivaretar trafikksikkerheten og samtidig har et så lavt saltforbruk som mulig.

Statens vegvesen har i de senere årene gjennomført en rekke tiltak for å oppnå en optimal saltbruk. Dette innebærer blant annet endringer i retningslinjer for saltning, krav i kontraktene om at entreprenøren i større grad skal dokumentere salttiltakene som gjennomføres, bedre opplæring av brøyte- og strøbilsjåførere, krav til utstyr og metoder mv. Etaten ser at det fortsatt er et potensiale for forbedringer i vinterdriften generelt og i bruken av salt. Statens vegvesen vil derfor videreføre sitt forbedringsarbeid. Samarbeid med bransjen og forskningssamarbeid nasjonalt og internasjonalt gir kunnskap som er grunnlag

for forbedringer av kontrakter, retningslinjer, metoder, utstyr og praksis.

Driftskontrakten som omfatter riksveg i Bodø hadde oppstart 1. september 2020 og varer i fem år. Det vil være krevende å endre vinterdriftsstrategi innenfor en kontraktsperiode. Entreprenør har investert i utstyr tilpasset bestillingen i kontraktutlysingen og en endring av forutsetningene vil utløse et betydelig økonomisk krav. En endring av vinterdriftsmetoder vil derfor være naturlig å vurdere inn mot neste kontraktsperiode.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 13. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren ta initiativ til å få etablert et eget poliklinisk tilbud i spesialisthelsetjenesten for flåttbårne sykdommer, og vil i så fall en slik poliklinikk bli lagt til Sørlandet sykehus, i tilknytning til Nasjonal kompetansetjeneste for flåttbårne sykdommer, som er lokalisert der?

BEGRUNNELSE:

En ny rapport publisert av Helsedirektoratet «Nordisk konsensus om utredning og oppfølging av personer med langvarige plager ved mistenkte flåttbårne sykdommer», anbefaler at det opprettes et eget poliklinisk tilbud i spesialisthelsetjenesten for denne pasientgruppen. Dette vil kunne bidra til likere pasientbehandling, med god tverrfaglig kompetanse.

Ved Sørlandet sykehus har man i dag etablert en nasjonal kompetansetjeneste for flåttbårne sykdommer (Flåttsenteret). Flåttsenteret støtter at det opprettes en egen spesialistpoliklinikk hvor pasienter med langvarige plager knyttet til mistanke om flåttbårne sykdommer kan henvises for utredning og oppfølging. Dette etter modell fra andre nordiske land.

Svar:

Det er behov for mer kunnskap om hvordan pasienter med plager som kan skyldes flåttbitt best kan følges opp og få hjelp. I 2014 ble det derfor etablert en Nasjonal kompetansetjeneste for flåttbårne sykdommer med formål å samle og spre kunnskap om flåttbårne sykdommer. Initi-

ativet til rapporten representanten Mørland viser til ble tatt i samarbeid med pasienter med flåttsykdom, blant annet gjennom et «brukerstemmeseminar».

Nordiske forskere og leger har arbeidet sammen med pasienter i en rekke arbeidsgrupper. Formålet har vært blant annet å lage nordiske pasientforløp for utredning, behandling og rehabilitering for pasienter som har langvarige symptomer og plager knyttet til mulig flåttbåren sykdom. Arbeidsgruppen foreslår også et eget poliklinisk tilbud i spesialisthelsetjenesten som pasienter kan henvises til, slik representanten Mørland tar opp i sitt spørsmål.

Helsedirektoratet og den nasjonale kompetansetjenesten har samarbeidet med pasientorganisasjonen Norsk Lyme- Borrelioseforening i arbeidet med hvordan pasientene kan få bedre hjelp. Sørlandet sykehus og Flåttsenteret- Nasjonal kompetansetjeneste for flåttbårne sykdommer er underlagt Helse Sør-Øst RHF. For å besvare representantens spørsmål har departementet bedt om Helse Sør-Østs vurdering av Helsedirektoratets rapport og forslaget om en spesialistpoliklinikk.

I sitt svar sier Helse Sør-Øst:

«Helse Sør-Øst RHF er kjent med anbefalingene i den ovennevnte rapporten som er publisert høsten 2020. Helse Sør-Øst RHF er kjent med at fagpersoner ved nasjonal kompetansetjeneste for flåttbårne sykdommer ved Sørlandet sykehus HF har deltatt i arbeidsgruppen som bidro i arbeidet med rapporten.

Nasjonale kompetansetjenester for flåttbårne sykdommer ved Sørlandet sykehus HF skal utvikle og spre kunnskap om diagnostikk, behandling og oppfølging av personer med flåttbårne sykdommer i hele landet. Kom-

petansetjenesten vil derfor ha en viktig oppgave i å formidle kunnskap til ulike spesialiteter, for å fremme god og likeverdig behandling i Norge.

Pasienter med symptomer som kan være relatert til flåttbitt, mottas og utredes regelmessig i helseforetakene. Forekomsten av flått er ulikt geografisk fordelt, slik at kompetansen og erfaringen med denne pasientgruppen vil være ulik i helseforetakene. Den nasjonale kompetansetjenesten har følgelig en viktig rolle i å kunne veilede og spre kompetanse også til deler av landet med mindre erfaring enn det fagmiljøene på Sørlandet har.

Symptomer som er forenlig med flåttbåren sykdom kan også være uttrykk for andre typer underliggende

sykdommer. Pasienter med slike symptomer vil derfor kunne være i behov for flere ulike typer spesialisert utredning og behandling bl.a. innen fagområder som revmatologi, nevrologi, infeksjonsmedisin og barne- medisin. Helse Sør-Øst RHF vil se nærmere på den nylig fremlagte rapporten og vurdere om det er behov for endringer i tilbudet til pasienter med langvarige plager knyttet til mistanke om flåttbårne sykdommer.”

Jeg slutter meg til at Helse Sør-Øst som eier og med et sørge-for ansvar for spesialisthelsetjenester i regionen, vurderer rapporten og om det er behov for endringer i tilbudet til pasienter med mistanke om flåttbåren sykdom.

SPØRSMÅL NR. 43

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 12. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Ifølge den nye viltforskriften fra Miljødirektoratet, som trådte i kraft den 1. april 2020, er utsetting av vilt i naturen til jakttraining forbudt. Direktoratet forbudte i 2018 utsetting av stokkender for jaktformål blant annet av dyrevelferdshensyn.

Hvorfor gir Direktoratet tillatelser til innførsel og utsetting av fasan og rapphøns i naturen for fuglehundtrening i 2020 før man har innhentet kunnskap om hvorvidt dette er i samsvar med dyrevelferdsloven, og hva er statsrådets syn på utsettinger av vilt til slike formål?

BEGRUNNELSE:

Det settes ut tusenvis av fasan og rapphøns årlig i norsk natur for trening av fuglehunder og fuglehundprøver. Dette er først og fremst en rekreasjonsaktivitet som har lite nytteverdi for samfunnet generelt. I 2020 ga Miljødirektoratet til sammen 11 tillatelser til innførsel og utsetting av nesten 4000 fasaner og 2500 rapphøns (hvorav halvparten ble innført).

Ifølge den nye viltforskriften fra Miljødirektoratet, som trådte i kraft den 1. april 2020, er utsetting av vilt i naturen til jakttraining forbudt som følge av at avl av ville dyr til bl.a. jakttraining er forbudt. Utsetting av fremmede viltarter som fasan og rapphøns omfattes ikke av samme regler per i dag som ville stedegne arter, og de kommer under forskrift om fremmede organismer. Det er også viktig å nevne at Klima- og miljødirektoratet forbudte i 2018

utsetting av stokkender for jaktformål blant annet pga. dyrevelferdshensyn.

Mattilsynet ga i 2018 sin vurdering av hvorvidt utsetting av fasan og rapphøns er i samsvar med dyrevelferdsloven:

«Hvorvidt aktiviteten foregår innenfor regelverket i dag, har ikke Mattilsynet nok kunnskap til å vurdere. Hvis det er ønske om at vi skal foreta en slik vurdering, er det behov for å innhente kunnskap fra eksterne, slik som Vitenskapskomiteen for mattrygghet.»

Miljødirektoratet la i 2019 til grunn en helt annen oppfatning, og avviste behovet for kunnskap som man tidligere mente man har, og dette uten noen begrunnelse.

Etter veiledning fra KLD i klageavgjørelser fra 2019, vurderer Miljødirektoratet ikke dyrevelferdshensyn ved behandling av søknader om utsetting. De mener at forskrift om fremmede organismer gir ikke mulighet til å forby utsetting ut ifra dyrevelferdshensyn, ja ikke engang stille vilkår for dette. Under saksbehandling har departementet innrømmet at de i 2019 «trolig la feil rettsanvendelse til grunn hva gjelder Miljødirektoratets vilkår knyttet til dyrevelferd». Det er dermed uforståelig hvorfor Direktoratet ikke kunne vente inntil uttalelse fra Sivilombudsmannen blir ferdigstilt og ikke minst før man har skaffet tilstrekkelig kunnskap og før det er vurdert om denne utsettingen er i samsvar med dyrevelferdsloven. Ifølge føre-var-prinsippet burde det ikke gis tillatelser til utsetting av fasan og rapphøns i norsk natur for jakttraining.

Svar:

Innførsel og utsetjing av fasan og rapphøns i naturen for fuglehundtrening er søknadspliktig etter forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om framande organismar under naturmangfaldlova. Miljødirektoratet vurderer om arten det er søkt om å sette ut kan medføre risiko for uheldige følger for biologisk mangfald og om løyve kan gis. I handsaminga av saka skal Miljødirektoratet vurdere og fastsetje dei vilkåra som sjåast på som naudsynte for å hindre uheldige følgjer for det biologiske mangfald.

Det er ikkje eit eksplisitt forbod mot utsetjing av vilt i naturen, men utsetjing av framande viltarter i naturen må også være i samsvar med viltforskrifta. I viltforskrifta § 6-3 heter det at

“Dersom vilt som er innfanget i medhold av kapittel 2 er blitt tamt, eller det er usikkerhet knyttet til om viltet vil overleve i naturen, skal Mattilsynet kontaktes for å vurdere om utsetting er dyrevelferdsmessig forsvarlig. Mattilsynet kan beslutte avlivning dersom utsetting ikke er dyrevelferdsmessig forsvarlig.”

Departementet har til behandling 16 klagesaker frå 2019 om utsetjing av fasan og rapphøns til fuglehundtrening. Eg ynskjer ikkje å uttale meg konkret om desse sakene

før dei er ferdig behandla. Miljødirektoratet har vidare, som representanten nemner, gitt løyve til innførsel og utsetjing av fasan og rapphøns i naturen for fuglehundtrening i 2020. Desse løyva er også påklaga, og direktoratet har førebels ikkje oversendt desse sakene til departementet. Eg ynskjer heller ikkje her å uttale meg før sakene er ferdig behandla av departementet.

Utsetting av vilt må være i samsvar med dyrevelferd-slova. Eg er einig i at praksisen med utsetjing av vilt for trening av fuglehundar reiser nokre prinsipielle problemstillingar når det gjeld dyrevelferd. Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet har difor gjeve Mattilsynet og Miljødirektoratet eit oppdrag om å levere ei vurdering av korleis god dyrevelferd kan bli vareteke ved oppdrett og utsetjing av fasan og rapphøns i naturen for hundetrening, under dette om praksisen bør bli forbode.

Vidare er det klaga til Sivilombudsmannen over sakene frå 2019, slik representanten nemner. Departementet vil vente på den endelege fråsegna frå Sivilombudsmannen før vi fattar vår endelege avgjerd i klagesakene om utsetjing av fasan og rapphøns til hundetrening.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 9. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Kan olje- og energiministeren redegjøre for hva Equinor har tenkt, da de planla å være sponsor for klimatoppmøtet i Storbritannia, og er denne typen grønnvaskingsstrategi fra et oljeselskap noe regjeringen støtter?

Svar:

Den statlige eierskapspolitikken utøves i henhold til rolle- og ansvarsfordelingen mellom aksjonærer, styre og ledelse slik det fremgår av selskapslovgivningen og innenfor rammen av allment anerkjente prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Det følger av dette at innretning og tildeling av sponsormidler er selskapsledelsens ansvar.

Jeg viser for øvrig til at Equinor har uttalt til media at de ikke har planer om å sponse COP26. Selskapet uttrykker videre at e-posten fra en ansatt i selskapet ikke reflek-

terer Equinors syn, og at den ikke burde blitt sendt. Dette virker som en god vurdering fra selskapets side.

SPØRSMÅL NR. 45**Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 13. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

På hvilken måte vil statsråden sørge for at kriminalomsorgen settes i stand til å imøtekomme de nye rutinene som følge av dom ved Gulating lagmannsrett av 10. juli 2020, på en slik måte at sikkerheten til både ansatte og innsatte ivaretas?

BEGRUNNELSE:

Rutinemessige undersøkelser ved kroppsvisitasjon har vært gjenstand for jevnlig diskusjon og kritikk. I dom ved Gulating lagmannsrett av 10. juli 2020 ble denne problemstillingen igjen aktualisert.

Som et resultat av dette har KDI startet et arbeid med å gjennomgå regelverket, herunder retningslinjene til straffegjennomføringsloven § 28. Dette arbeidet vil naturlig nok ta noe tid, det er derfor blitt innført foreløpige føringer på dette området.

Disse føringene fra direktoratet omhandler blant annet at innsatte som hovedregel skal undersøkes ved bruk av kroppskannere. Kroppsvisitasjon skal ikke finne sted rutinemessig, dersom kroppsvisitasjon gjennomføres skal dette skje etter en konkret og/eller individuell vurdering. Det er etter representantens forståelse slik at disse føringene nå er igangsatt i kriminalomsorgen.

Representanten vil understreke at det er positivt at kriminalomsorgen tar grep for å følge opp den overnevnte dommen og med dette sørger for at deres praksis er i overensstemmelse med EMK. Likevel er det svært bekymringsverdig at kroppskanner kun er innført ved et fåtall av landets fengsler. Dette vil i praksis bety at sikkerheten ved fengslene der det ikke er kroppskanner svekkes, da de ansatte ikke vil ha mulighet for å sikre at innsatte ikke bringer uønskede gjenstander inn i fengslene.

I tillegg til kostnadene knyttet til skannere og infrastruktur for å få disse på plass i alle landets fengsler, vil det også ta tid å få implementert rutiner og utstyret i daglig virke ved fengslene. Eksempelvis vil det kreve tilpasninger ved flere av landets fengsler for å få plass til skanner, i tillegg skal skannerne tilpasses bruk og det skal gis opplæring til de ansatte.

Etter samtaler med ansatte og tillitsvalgte fra Norsk Fengsel- og Friomsorgsforbund er det etter representantens forståelse en sterk bekymring for om sikkerheten kan overholdes frem til alt utstyr og nødvendig praksis er etablert. Dette kan i ytterste konsekvens føre til fare for liv og helse ved landets fengsler.

Departementet må raskt sørge for implementering av praksis og utstyr for å imøtekomme de nye rutinene som følge av dommen i Gulating. I tillegg må det legges til rette for midlertidige ordninger for ivareta sikkerheten frem til ny praksis og utstyr er implementert.

Svar:

Med bakgrunn i dommen fra Gulating lagmannsrett 10. juli 2020 (LG-2019-161767) vil Kriminalomsorgsdirektoratet starte arbeidet med å gjennomgå regelverket om undersøkelser av innsatte ved kroppsvisitasjon. Dette vil imidlertid ta noe tid. Kriminalomsorgsdirektoratet har derfor 21. september 2020 kommet med foreløpige føringer om kroppsvisitasjon, hvor det blant annet kreves en konkret og individuell vurdering.

I budsjettet for 2019 ble det bevilget 10 mill. kroner til blant annet innkjøp av kroppsskannere og gjennomlysingsutstyr og i budsjettet for 2020 ble det bevilget ytterligere 19,9 mill. kroner til investeringer i kriminalomsorgen. Dette omfatter kroppsskannere og gjennomlysingsutstyr.

Ni av de største fengslene har nå kroppsskannere og i tillegg har de fleste av landets fengsler fått gjennomlysingsutstyr. Gjennom disse investeringene vil kriminalomsorgen i stor grad bruke kroppsskannere i forbindelse med undersøkelser av innsatte. Dette vil i mange situasjoner kunne erstatte behovet for kroppsvisitasjon samtidig som sikkerheten til både ansatte og innsatte ivaretas. I tillegg vil bruk av gjennomlysingsutstyr bidra til å øke sikkerheten i fengslene.

SPØRSMÅL NR. 46**Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 14. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at statsråden takket ja til å delta på et møte med en utbygger og grunneier på Kjeller vedrørende planer for videre utvikling av området og gjennom det fravek departementets tidligere avvisning av møter med aktører med interesser i saken, grunnlagt i at man er ankeinstans for eventuelle klagesaker i forbindelse med fredningssaken som Riksantikvaren har anlagt, og ser statsråden at han gjennom sitt engasjement i saken kan ha bidratt til å gjøre seg selv inhabil i forhold til å behandle en eventuell klage?

BEGRUNNELSE:

Romerikes Blad omtaler 4. oktober et møte avholdt 10. august i år i Lillestrøm mellom Aspelin Ramm, som eier ca. 90 dekar og 26.000 kvm bygningsmasse på Kjeller, samt Forsvarsbygg som eier 90 prosent av det 1100 dekar store arealet på Kjeller, og statsråd Rotevatn, politisk rådgiver i Klima- og miljødepartementet, Even Aronsen, sammen med lokale Venstre-politikere, deriblant kommunestyrerepresentant Boye Bjerkholt. Venstre var det eneste partiet som i kommunestyrets behandling stemte mot å ivareta det flyhistoriske miljøet på Kjeller gjennom fortsatt flygende veteranfly i framtida.

Svar:

Den 10. august i år var eg invitert av lokallaget til Venstre i Lillestrøm og deltok på det programmet som dei hadde lagt opp til. Det var mellom anna eit møte med grunneigar og utbyggjar på Kjeller flyplass. Det er ikkje uvanleg å møte ulike interessantar i ei sak som har lokal merksemd, eller å sjå på område eller objekt der ny bruk vurderast. I slike saker er det viktig å møte ulike partar, dersom ein møter nokon. Eg er derfor òg open for å møte andre aktørar med interesser i saka.

I 2018 varsla Riksantikvaren oppstart av freding av delar av Kjeller flyplass. Parallelt med fredingssaka arbeider Lillestrøm kommune med ein kommunedelplan for omforming av Kjeller flyplass til ein ny bydel i Lillestrøm. Som i alle slike saker er det fleire interesser som ønskjer å bli høyrte.

Det er rett at Klima- og miljødepartementet er klageinstans viss eit fredingsvedtak fatta av Riksantikvaren blir påklaga. Førespurnadar frå ein interessent i saka om å møte tidlegare Klima- og miljøminister Ola Elvestuen blei avslått grunna den pågåande fredingsprosessen.

Eg har ikkje engasjert meg i saka utover å ha blitt informert. Så lenge eg er open for å møte fleire aktørar med ulike interesser, meiner eg derfor at eg ikkje har gjort meg inhabil med tanke på ei eventuell klagesakshandsaming.

SPØRSMÅL NR. 47**Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 13. oktober 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Over 100 000 personer ble rammet da Nav natt til søndag 4. oktober sendte ut et digitalt vedtaksbrev med feilinformasjon til mottakere av AAP.

Hvilke konsekvenser vil feilen medføre for Nav og brukerne av Nav, og kan statsråden forsikre om at alle som er omfattet av den midlertidige forskriften om AAP vil få den forlengelsen de har krav på?

BEGRUNNELSE:

Natt til søndag 04.10.2020 fikk over 100 000 personer vedtaksbrev fra Nav, hvor det i brevene fremkommer informasjon om endringer i dagsats for stønaden, sammen med opplysninger om den midlertidige forskriften om forlengelse av arbeidsavklaringspengene. Nav oppgir at det i brevene kunne se ut som om mottakere ville få forlenget AAP i maksimum seks måneder fra 4. oktober. Arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte uttaler

05.10 i en pressemelding til NTB at brevene som er sendt ut ikke er kvalitetssikret og at de aldri skulle vært sendt ut. Når slike brev sendes ut nattetid på en helgedag, medfører dette også at det ikke er mulig for mottakerne å få bistand og svar umiddelbart. Slike feil er med på å skape usikkerhet for mange mennesker som er mottakere av arbeidsavklaringspenger, og det er viktig å trygge disse om at de vil få forlengelse av stønadsperiode som følge av koronapandemien og forskrift om dette. Samtidig er det viktig å sørge for at slike feil ikke forekommer i fremtiden.

Svar:

Jeg vil aller først understreke at det er uheldig at det ble gitt feilinformasjonen om arbeidsavklaringspenger, særlig fordi dette har skapt usikkerhet hos mottakerne av brevet.

Rettigheter i tråd med de til enhver tid gjeldende lover og regler vil selvfølgelig den enkelte mottakeren fortsatt ha, uavhengig av om rettighetene er midlertidige eller ikke. Feilutsendt informasjon fra Arbeids- og velferdsetaten endrer ikke på disse rettighetene.

Det ble tidligere i år, som et midlertidig koronatiltak, bestemt at alle mottakere av arbeidsavklaringspenger får forlenget maksimal stønadsperiode med 6 måneder. Dette gjelder både personer som mottar arbeidsavklaringspenger i den ordinære stønadsperioden på tre år (fire

år om man fikk innvilget stønaden før 2018) og personer som mottar arbeidsavklaringspenger etter unntaksreglene for forlengelse. Som kjent informerte regjeringen Stortinget i Prop. 142 (2019-2020) om at de midlertidige koronatiltakene om forlengelse av stønadsperioden for arbeidsavklaringspenger skal opphøre fra og med 1. november 2020. Personer som er inne i ordningen før 1. november 2020 vil ikke bli berørt av dette.

Jeg er blitt informert om at Arbeids- og velferdsetaten 7. oktober 2020 sendte ut et nytt brev til mottakerne. I det nye brevet informeres det bl.a. om at mottakerne kan se bort fra brevet som ble sendt ut 4. oktober 2020. Videre framgår det av det nye brevet at den enkelte mottakeren ikke trenger å foreta seg noe. Staten vil sende den enkelte brukeren et nytt vedtak, der det framgår hvordan den midlertidige regelendringen om utvidet maksimal stønadsperiode og oppjusteringen av folketrygdens grunnbeløp påvirker den enkeltes sak. I tillegg har etatens kontaktsentre svarberedskap, og de er allerede i gang med å håndtere brukerhenvendelser i forbindelse med denne saken.

Jeg gjentar avslutningsvis at ingen vil miste sine rettigheter som følge av feilutsendt informasjon, og alle som er omfattet av den midlertidige forskriften om AAP vil få den forlengelsen de har krav på.

SPØRSMÅL NR. 48

Innlevert 5. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 13. oktober 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

«Forskrift om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert området øst for 26 grader øst mv.» ble endret i slutten av 2018, og det ble innført forbud mot at fiskemottak kan benytte samleiner eller andre innretninger for lagring av fangst i sjøen. (Jfr. Forskriftens § 15.) Forbudet ble iverksatt 1. januar 2020. Intensjonen med forbudet var å bedre dyrevelferd og kontroll, men forbudet har virket mot sin hensikt.

Vil statsråden oppheve forbudet for fiskemottak å bruke samleiner i sjø for å bedre dyrevelferd og kontroll?

BEGRUNNELSE:

Forbud mot at fiskemottak kan lagre levende kongekrabbe i sjø har ført til dårligere dyrevelferd. Større utfordringer med kontroll, økte kostnader, og økt klimaavtrykk fra sjømatnæringa fordi energibehovet er mangedoblet på grunn av økt strømforbruk for å drive pumper og nedkjølings anlegg som må benyttes i sommerhalvåret for å skape påkrevet dyrevelferd.

De fleste krabbeeksportørene har lang erfaring og kompetanse om håndtering av levende skalldyr. Utviklingen har skjedd i nært samarbeid med Mattilsynet, som underveis har utarbeidet regler for å sikre god dyrevelferd ved lagring i sjø. Krabbene hadde optimalt med friskt sjøvann rundt seg og befant seg i sitt naturlige habitat som

førte til at dødelighet var minimal og godt under 1 % ved lagring i sjø.

Eksportørene av levende kongekrabbe har i årets sesong fulgt de nye kravene om at all kjøpt biomasse lagres innendørs på anlegg i tanker med vanngjennomstrømming. Næringen sitter nå på et bredt erfaringsgrunnlag om hvordan regelendringen har virket.

Kongekrabbe selges som en svært eksklusiv og kostbar vare og sendes med fly. Før de pakkes og sendes må avføringssystemet til krabben tømmes, fordi avføring i fly-kassene krabbene pakkes i utsondrer ammoniakk gasser, denne prosessen tar 2-3 døgn. Dette er helt nødvendig for å få lav dødelighet ved ankomst.

Avføringen forurensner vannet som krabbene lever i. Selv om tankene på land har filtre, kraftige pumper og overvåkningssystemer som påser at oksygeninnhold og nitratnivå er korrekt, så svekkes dyrene av ammoniakken fra avføringen. Giftstoffene fra avføringen svekker krabbene, og dødelighet øker. Når krabbene derimot lå i «sekker» i sjø førte de naturlige havstrømmene bort avføringen og dyrevelferden ble ivaretatt på en optimal måte.

For å unngå dødelighet må krabbene røktes kontinuerlig og svake individer tas ut og slaktes. Det er kostnadskrevenende og utfordrende for bedriftene og i tillegg er tapene betydelige når et svært kostbart «varelager» reduseres i verdi når krabber dør pga. svekket dyrevelferd. Salgsprisen på fryst cluster (slaktet krabbe) er i tillegg betydelig lavere enn på levende dyr.

Dødelighet er økt fra under 1 % til opp mot 10 %, selv om krabbene kun er lagret en uke i tank inne på anlegg.

I tillegg øker dødelighet betydelig under transport/flyfrakt til kunde, da dyrene er svakere enn de ville vært om man fortsatt kunne ha de lagret i samleteiner i sitt naturlige habitat i sjø. I tillegg til betydelig svekket dyrevelferd og økt klimaavtrykk, blir kontroll utfordrende. Fiskemottak er første kontrollinstans for ressursforvaltning, og det føres sluttseddel når fangsten er levert mottaket. Fiskemottak har da kjøpt og betalt for det volumet som skal lagres i sjø. Når fiskemottaket lagrer i sjø gjennomføres kontrollen enkelt ved å veie «sekkene» og kontrollere opp mot sluttseddel. Kontroll av mengde og vekt er betydelig vanskeligere og tidkrevende ved lagring på land fordi man da må ta enkeltkrabber opp av tankene for å veie disse.

Forbud mot lagring i sjø bremser verdiskapningsveksten næringen har prestert gjennom mange år, og påfører i stedet eksportørene betydelig risiko for store tap. Krabbeeksportørene må få samme rammevilkår som reiselivsbedrifter og fiskere; anledning for mellomlagring av levende krabber i sjø.

Svar:

Høsten 2018 ble det sendt på høring flere forslag til tiltak for å redusere ulovlig fangst og omsetning av kongekrab-

be. Bakgrunnen for høringen var en rekke forhold som tilsa behov for å iverksette tiltak. Dette var blant annet utfordringer med å kontrollere fangst og omsetning av kongekrabbe, samt utfordringer med at kongekrabbe håndteres i strid med Mattilsynets hygieneregelverk og dyrevelferdsloven, herunder at kravene til utforming av samleteiner ikke ivaretok kravene til dyrevelferd. I høringen foreslo Fiskeridirektoratet og Mattilsynet tiltak for å styrke kontrollen med fangst og omsetning av kongekrabbe, styrke etterlevelsen av regelverket og sikre like konkurransevilkår i næringen.

Innstramming i bruken av samleteiner var et av forslagene som ble hørt og som fikk bred støtte fra næringsaktørene selv, kun med det ankepunkt at de måtte få tid til å tilpasse seg reguleringen.

Det ble fra næringen selv vist til at bruk av samleteiner gir høyere risiko for skader og dødelighet på krabben, og at fiskemottak må ha tilstrekkelig innretning på land for å ivareta krabben på en god måte. Når dette er ivare tatt, var synspunktet at det ikke bør være nødvendig for fiskemottak å bruke samleteiner. Landindustrien viste også til at bruk av samleteiner gjør kontrollen av disse teinene særdeles vanskelig og svært ressurskrevende, for ikke å si umulig. Det ble også vist til at bruk av samleteiner er konkurransevridende ettersom de aller fleste bedrifter har investert betydelige summer i å sikre nok sjøvann av en slik kvalitet at det tilfredsstiller strenge hygieniske krav fra Mattilsynet.

Det ble derfor etter høringsrunden i 2018 konkludert med at mottaksanlegg ikke lenger skulle få benytte samleteiner i sjøen. Det ble samtidig vedtatt innstramming for fiskernes bruk av samleteiner. Totalt sett skulle dette styrke muligheten til å kontrollere bruken av samleteiner. Forbudet ble innført fra 1. januar 2020 for å gi landindustrien tid til å tilpasse seg.

Jeg vil bemerke at den opprinnelige hensikten med å tillate bruk av samleteiner var at disse skulle hjelpe fiskerne til å samle fangsten. Samleteiner har aldri hatt som formål å avhjelpe kjøpere eller legge til rette for akvatiske innretninger for kjøper. Dette blir spesielt vanskelig når bruken av disse stiller spørsmål ved ivaretagelse av dyrevelferd og vanskeliggjør kontroll. Både næringen selv og kontrollmyndighetene har påpekt at det er vanskelig å utføre ordentlig kontroll av samleteinene tilknyttet landanlegg, og at dødeligheten i samleteiner erfaringsvis er svært høy.

Innstrammingen i bruken av samleteiner som ble iverksatt fra 1. januar 2020, er en del av de innstramminger som ble vurdert nødvendig for å få bedre kontroll på omsetningen av kongekrabbe, både når det gjelder dyrevelferd og ulovlig omsetning av kongekrabbe. Nå har innstrammingen hatt virkning i 10 måneder, og jeg mener det er for tidlig å konkludere med at forbudet har virket mot sin hensikt. Jeg vil derfor i løpet av 2021 be Fiskerid-

irektoratet og Mattilsynet gjøre en vurdering av forbudet og anbefale eventuelle justeringer.

Aktørene som har utfordringer med lagringsanlegg for kongekrabben bør fortsette å jobbe tett med Mattilsynet for å få løst disse, slik at kongekrabbens dyrevelferd blir ivaretatt på best mulig måte av landindustrien.

Jeg ser meget alvorlig på den ulovlige omsetningen av kongekrabbe som har blitt avdekket over mange år, og jeg er opptatt av på å få på plass et samlet regelverk som styrker kontrollen med omsetning av kongekrabbe samtidig som vi ivaretar dyrevelferden.

SPØRSMÅL NR. 49

Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 13. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Vil statsråden være positivt til at det opprettes en landslinje for fjellfriluft på den videregående skolen i Nord-Gudbrandsdalen avdeling Lom?

BEGRUNNELSE:

Lom er omgitt av flere nasjonalparker og har utviklet et godt reiselivsprodukt basert på bruk av naturen. Norsk Fjellsenter, som er lokalisert i Lom, er en viktig aktør i forbindelse med aktiviteter i området. De arbeider med et forprosjekt for et senter for fjellredning lokalisert til Lom. De har ansatte som er blant verdens fremste eksperter på snøskred og fjell-redning. Fjellsenteret har et stort nettverk av fagfolk fra universitet i Alpene, på Svalbard og Artic Safety Center. Det er et samarbeid mellom Fjellsenteret og avdelingen i den videregående skolen i Lom. Etableringen av fjellfriluftslinje som landslinje vil være med å bygge ut kompetansen på fjellredning. Da vil elevene i praksis se hva fjellredning er. Gjennom samarbeid til Alpene kan de se på hvordan klimaendringer blir i Norge. Dette er viktig fordi klimaendringer skaper store utfordringer for fjellredning og for de som skal jobbe inn mot ulykker i fjell.

Svar:

Landslinjene er en unik ordning innenfor tilbudsstrukturen i videregående opplæring. Et bredt spekter av utdanningstilbud omfattes i dag av ordningen, fra særlig små tilbud som det kun finnes ett av i landet, til svært utstyrskrevenne tilbud som tilbys flere steder. Ordningen har eksistert på den formen den har i dag siden 1996.

Slik det er varslet i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet, vil departementet gjøre endringer i retningslinjene for landslinjeordningen. Endrin-

gene vil gjelde søknader om å opprette nye landslinjetilbud og søknader om å utvide eksisterende tilbud.

Etter de nye retningslinjene vil det bli et krav om at samtlige fylkeskommuner støtter søknaden om å opprette eller utvide et landslinjetilbud. Søknaden vil også gå gjennom en faglig vurdering i Utdanningsdirektoratet før Kunnskapsdepartementet tar den til vurdering. I vurderingen av søknaden vil blant annet nasjonale og regionale kompetansebehov bli vektlagt. Utdanningsdirektoratet vil informere om søknadsfrister og øvrige detaljer rundt søknadsprosessen når de nye retningslinjene foreligger.

Formålet med endringene i retningslinjene er blant annet å sikre likebehandling av søkerne og sikre at tilbudene som blir opprettet er bærekraftige. Endringene vil gjøre søknadsprosessen og hva som blir vektlagt i vurderingen av søknadene mer oversiktlig for søkerne.

Fylkeskommunene er kompensert for å gi et tilbud til alle som har rett til videregående opplæring, inkludert elever ved landslinjer. For å unngå dobbeltfinansiering vil nye landslinjetilbud og utvidelser av eksisterende tilbud, bli finansiert gjennom et trekk i det samlede rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Jeg stiller meg positiv til at Innlandet fylke søker om å opprette en landslinje for fjellfriluft i henhold til de nye retningslinjene for landslinjeordningen.

SPØRSMÅL NR. 50**Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 13. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

På hvilke måte mener statsråden at regelverket eventuelt kan endres for å gi PST bedre muligheter til å jobbe med påvirkningsoperasjoner?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv hadde nylig en større sak om påvirkningsoperasjoner, som øker i omfang under koronakrisen og som E-tjenesten advarer mot. Det fremgår samtidig i saken at PST i dag mangler et regelverk for å kunne håndtere påvirkningsoperasjoner.

Svar:

Det vises også til spørsmål og svar på spørsmål nr. 23 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Jenny Klinge.

Både Etterretningstjenestens og PSTs åpne trusselvurderinger peker på at etterretnings- og påvirkningstrusselen fra fremmede stater utgjør en av de største truslene mot nasjonal sikkerhet i Norge. Dette er en utfordring som regjeringen og jeg tar på største alvor. Det er viktig

at nasjonale myndigheter og samfunnet forøvrig har god kunnskap om trusselbildet, slik at vi kan finne gode tiltak for å øke motstandsdyktigheten mot slik påvirkning.

Justis- og beredskapsdepartementet foretar løpende vurderinger om behovet for endringer i dagens lovgivning, herunder om PST har et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for å møte dagens utfordringsbilde. Dette inkluderer også å følge med på regelverksutviklingen i land som Norge kan sammenlignes med. Nylig har Danmark foretatt endringer i den danske straffeloven som gjør det straffbart å sette fremmede staters etterretningstjenester i stand til å utøve påvirkningsvirksomhet i Danmark.

Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med de særlige utfordringer som fremmede staters påvirkningsoperasjoner representerer. Arbeidet med å sikre PST et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag er et pågående arbeid. I dette arbeidet må det foretas grundige vurderinger av hvordan disse truslene fra fremmede stater best kan møtes, og det må samtidig også ses nøye på hvordan ulike former for tiltak eventuelt vil kunne berøre ytringsfriheten og personvernet.

SPØRSMÅL NR. 51**Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 14. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvordan han følger opp det omtalte prosjektet spesielt og hvordan staten jobber for å forsikre seg om at firmaer staten benytter følger bestemmelser som har til hensikt å sikre seriøse aktører?

BEGRUNNELSE:

I disse dager er det i ferd med å igangsettes rehabilitering av Brevik bru i Vestfold og Telemark fylke. Firmaet som etter min informasjon ser ut til å få anbudet på vedlikeholdet viser seg å være en bedrift som ikke har fagarbeidere med NOKUT godkjente fagbrev. Dersom min infor-

masjon viser seg å være riktig er heller firmaet som kan ende opp med oppdraget ikke en aktiv lærebedrift. Det verserer også en del usikkerhet knyttet til likebehandlingssprinsippet av de ansatte i kjeder under entreprenøren. I den forbindelse er det relevant å få avklart hvordan og på hvilken måte statsråden sikrer at staten følger opp vedtatte seriositetsbestemmelsene i, lov om offentlige anskaffelser, for dette prosjektet, og hvordan man sikrer at firma som får oppdrag følger de vedtatte bestemmelsene om lærlinger, faglært arbeidskraft, lønn, innleie og underentreprenører.

Svar:

Jeg er lei meg for at det opprinnelige svaret fra departementet tok utgangspunkt i at Brevik bru var fylkesvei. Brevik bru er i dag en del av riksvei 354 og forvaltes av Statens vegvesen. Nedenfor følger derfor et korrigert svar til representanten.

Jeg er enig med representant Aasland i at det er viktig å bevare et godt og seriøst anleggsmarked i Norge og at de offentlige utbyggerne sikrer av leverandører og underleverandører til store vegprosjekter følger lover og regelverk.

I konkurransegrunnlaget for rehabilitering av Brevik bru er det stilt krav om at det personell som skal utføre vedlikeholdsarbeidene har fagbrev for maskin og industrialere. Tidligere erfaring Statens vegvesen har gjort seg viser likevel at det er få eller ingen firma som driver innen bruvedlikehold som har denne kompetansen. Sannsynligvis er det svært få innen hele bygge- og anleggsbransjen som har denne kompetansen. For å sikre at de som

skal utføre arbeidene har den nødvendige erfaringen, har Statens vegvesen derfor i disse tilfellene avtalt med entreprenøren at de som skal gjennomføre arbeidet gjennomgår en test som viser at de har nødvendig fagkompetanse til å levere et kvalitetsmessig godt resultat. Dette gjennomføres uavhengig av om det er hovedentreprenør eller underentreprenør som stiller med mannskap.

Når det gjelder spørsmålet om firmaet er en aktiv lærebedrift har Statens vegvesen fått dokumentasjon på at anleggsleder ved jobben på Brevik bru har gjennomført kurset «Kurs for lærebedrifter» i regi av Vestfold og Telemark fylkeskommune. Statens vegvesen har krav i sine kontrakter om at lønns- og arbeidsvilkår skal være i henhold til gjeldende overenskomster mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. Etaten etterspør og kontrollerer dokumentasjon fra entreprenøren på at disse kravene tilfredsstilles.

SPØRSMÅL NR. 52

Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 14. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvordan ligger Norge an til å nå naturmålene for 2010-2020 (Aichi-målene) som går ut i år?

BEGRUNNELSE:

Verden står i dag overfor en natur- og klimakrise, noe også statsminister Erna Solberg erklærte under FNs miljøforsamling 27. september i år.

På tross av krisen og av stadig flere dystre rapporter om naturens tilstand de siste årene, sist illustrert i FNs Global Biodiversity Outlook 5, har verden ikke klart å nå naturmålene for 2010-2020 (Aichi-målene), som skulle få naturen på rett kjørl.

En ny rapport utarbeidet av Forum for Utvikling og Miljø, WWF, Naturvernforbundet og Sabima, kalt Naturens Tilstand, avdekker også nå at Norge har sviktet med å nå nesten samtlige av disse Aichi-målene som vi forpliktet oss til i 2010: Norge har kun klart å nå 4 av 43 delmål. Dersom dette stemmer vil en manglende oppnåelse skje på tross av stortingsmeldinga Natur for livet — Norsk handlingsplan for naturmangfold, som ble behandlet av Stortinget i 2016, og som er en plan for hvordan regjerin-

gens politikk skal bidra til å ta vare på naturmangfoldet i lys av Aichi-målene. I den grad vi nå kan konstatere manglende oppnåelse av naturmålene, må dette bety at verken våre internasjonale forpliktelser eller Stortingsmeldingen har blitt fulgt opp i tilstrekkelig grad, eller at stortingsmeldingen Natur for livet ikke inneholdt gode nok tiltak til at målene kunne nås.

Svar:

Noreg har oppfylt det globale målet for prosentvis vern av landarealet (17 prosent), men ikkje alle typar natur er godt nok representert. Derfor legg regjeringa stor vekt på skogvern og marint vern. Satsinga på skogvern er meir enn dobla frå førre regjeringsperiode. Frå og med 2014 er det på 7 år i alt løyvd om lag 2,85 milliardar kroner til skogvern. Det er no verna om lag 5 prosent av all skog og 3,8 prosent av den produktive skogen i Noreg. Anna vern er vi òg i gong med. Vi har 15 marine verneområde, og i tillegg marint areal i mellom anna nasjonalparker og naturreservat. Slike verkemiddel er brukt i 3,6 prosent av territori-alfarvatnet. I tillegg brukar vi arealbaserte verkemiddel

etter sektorlovgevinga, slik som å beskytte område med korallrev.

Vern hjelper òg til å oppfylle fleire andre av Aichi-måla, særleg om å ta vare på truga natur.

God tilstand i økosystema

Også norsk natur blir påverka negativt. utfordringar er særleg knytt til arealinngrep og arealbruksendringar. Arealbruksendringar er òg det største trugsålet globalt. Ei god handtering av desse utfordringane vil hjelpe til å oppfylle fleire av Aichi-måla. Nokre av dei sentrale tiltaka her er rettleiing av kommunar i arealplanlegginga, kommunedelplanar for naturmangfald, vekt på miljøomsyn i jord- og skogbruk og i andre sektorar, restaurering av våtmark, og ikkje minst arbeidet med havforvaltningsplanane og vassforvaltningsplanane.

I forvaltningsplanane for havområda tek vi vare på miljøet samstundes som vi legg til rette for viktige næringar. Forvaltningsplanane skal sikre at vi tek godt vare på økosystema som er grunnlaget for biologisk produksjon og naturmangfald, og for ein berekraftig havøkonomi.

Når det gjeld vatn og myr er restaureringsarbeid i gong. Etter forslag frå regjeringa blei budsjettet for restaureringstiltak i vatn styrkt med 19 millionar kroner i budsjettet for 2020. Midlane går mellom anna til opning av bekkelukkingar og fjerning av vandringshinder og betring av gyte- og oppveksttilhøve for fisk.

Klima- og miljødepartementet har i april i år gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide eit forslag til strategisk plan for restaurering av vassdrag for perioden 2021-2030, med levering no i haust. Planen skal ta sikte på å oppnå internasjonale og nasjonale miljømål for restaurering av vassdrag, bidra til at vi gjennomfører vassdirektivet og vere ei oppfølging av FN sitt restaureringstiår. Planen skal utarbeidast i samråd med NVE og andre direktorat i direktoratsgruppa for vassforskrifta, der den einskilde sektorstyresmakta har ansvar for å kartlegge og restaurere fysiske påverknader innanfor sitt ansvarsområde.

Restaurering av myr og anna våtmark held fram i 2020, og i år bruker regjeringa omtrent 21 mill. kroner på dette. Til saman har over 60 myrar blitt restaurert og 132 km grøfter lukka sidan 2015. Miljødirektoratet har i 2020 i oppdrag å oppdatere planen for restaurering av myr og anna våtmark slik at den kan gjelde i perioden 2021-2025.

Regjeringa har vedteke ei kvalitetsnorm for villrein. Villreinen møter mange utfordringar som på sikt kan truge arten si overleving. Dette gjeld særleg menneskeleg aktivitet i villrein fjella. Ei kvalitetsnorm for villrein vil gi oss betre kontroll med dei ulike faktorane som påverkar villreinen og vil hjelpe til å sikre at vi framleis har livskraftige bestandar med villrein i Noreg.

Eit stort og viktig arbeid er òg arbeidet med å innrette den samla forvaltninga av naturen på land mot konkrete, tverrsektorielle mål, med utgangspunkt i tilstanden i naturen. Arbeidet er eit krevjande nybrottsarbeid, og det har vist seg vanskeleg å få til slik framdrift som blei varsla

i naturmangfaldmeldinga. Ekspertar utarbeidde i 2017 eit sett med faglege kriterium for kva som utgjer god tilstand i økosystema. Deretter har Miljødirektoratet leia eit utviklingsarbeid med mål å ha eit operativt fagsystem for å klassifisere tilstand i økosystem. Dei fyrste vurderingane av tilstand i økosystema blir utført i perioden 2020 - 2021. Parallelt vil regjeringa utvikle konsept for heilskaplege forvaltningsplanar, slik det blei varsla i Granavoldenplattforma. Målet er å få til ei betre, meir heilskapleg forvaltning av all norsk natur, der vi ser alle typar påverknad og moglege verkemiddel i samanheng.

Pollinatorar er ein vesentleg del av økosystema, med ein livsviktig funksjon for oss menneske. Regjeringa la fram sin nasjonale pollinatorstrategi i juni 2018. Vi tek sikte på at ein tiltaksplan for betre ivaretaking av pollinatorar blir vedteken i 2021.

Nedkjemping av framande artar er òg eit viktig bidrag til god tilstand i økosystema. Regjeringa vedtok i august i år ein tiltaksplan for nedkjemping av framande skadelege organismar. Regelverk for å kontrollere import og utsetjing er allereie på plass. Eg meiner derfor at Noreg langt på veg oppfyller Aichi-mål om dette. Det betyr ikkje at alle framande skadelege artar er utrydda frå norsk natur. Det krev heller ikkje målet. Men tiltak for å hindre og førebygge spreiding og ein plan for nedkjemping av særskilde artar er på plass.

Noreg gjer òg ein innsats for å ta vare på genetisk mangfald, til dømes ved å opprette ein genbank for å ta vare på truga bestandar av villaks og sjøaure frå Hardanger.

Endringar i bruk av areal er den viktigaste årsaka til tap av natur i Noreg. Kommunane er den sentrale styresmakta for arealforvaltninga, og dei har stor grad av sjølvstyre. Det er viktig at dei i si planlegging tek ansvar for å ta vare på naturmangfaldet. Regjeringa føreslår at det i 2021 blir etablert ei ordning kor kommunar får tilskot for å lage kommunedelplan for natur. Føreslått løyving er på 1 mill. kroner for 2021. Ordninga blir utforma med utgangspunkt i eit pilotprosjekt som Miljødirektoratet har gjennomført. Tiltaket vil gi kommunane som deltek betre kunnskap om naturen sin og om korleis dei kan forvalte og ta vare på naturmangfald i kommuneplanlegginga.

Noreg har eit godt lovverk for å integrere omsynet til naturmangfaldet i avgjerdsprosessar, og deltek i internasjonalt utviklingsarbeid om å inkludere naturmangfald i nasjonalrekneskap.

Regjeringa har òg sett i gong eit arbeid med å kartlegge og vurdere subsidiar og støtteordningar som kan vere negative for naturmangfaldet.

Fleire av Aichi-måla inneber at vi må få på plass meir berekraftige og sirkulære produksjons- og forbruksmønster. Regjeringa skal leggje fram ein nasjonal strategi for sirkulær økonomi.

Truga natur

Aichi-måla handlar òg om truga natur. Som eit fyrste steg for å ta vare på truga natur, har regjeringa sett i gong arbeid med tiltak for dei sterkast truga artane som òg er ansvarsartar, og for truga naturtypar. I mange tilfelle vil det vere fornuftig å bruke verkemiddel som tek vare på mange artar samtidig, som for eksempel skogvern eller utvald naturtype. Fordi truslane mot truga natur er mange og ulike, arbeider vi breitt og med mange verkemiddel. Dette omfattar verkemiddel som vernar natur, slik som områdevern og prioritert art, og aktive tiltak i felt, til dømes å skjøtte leveområde, restaurere øydelagd natur og fjerne framande artar. Derfor er blant anna budsjetta til truga natur auka dei siste åra.

Mange truga artar lever i kulturlandskapet. Denne regjeringa har auka talet på Utvalde kulturlandskap frå 22 område i 2016 til 46 i 2020. Det er og fleire utvalde naturtypar i kulturlandskap som er avhengig av skjøtsel gjennom beite, rydding og slått. Kystlynghei og slåttemark er slike naturtypar som vi tek vare på både gjennom skjøtelsesplanar og tilskot frå miljøforvaltninga og landbruksforvaltninga.

Global innsats

Aichi-måla er som nemnt globale mål. Noreg arbeider ikkje berre gjennom tiltak innanfor eige land. Når det gjeld finansiering av tiltak globalt for naturmangfald, har regjeringa gjort ein svært god innsats. Finansieringa blei fordobla frå 2012 og 2015, og deretter blei nivået oppretthalde fram til 2020.

Klima- og skoginitiativet er den største norske satsinga globalt. I tillegg til å vere eit klimatiltak, motverkar satsinga òg avskoging av dei artsrike regnskogane. Verda vil ikkje nå måla i Parisavtala, Achi-måla eller berekraftsmåla utan at vi stansar tap av tropisk skog. Klima- og skoginitiativet skal derfor vidareutviklast og styrkast, og vi skal halde fram innsatsen til 2030.

Oppsummert

Oppsummert er det slik at Noreg gjer mykje for å oppfylle Aichi-måla og få betre og meir natur. Vi er likevel ikkje i mål. Det er derfor regjeringa sin politikk å vidareføre og forsterke innsatsen både nasjonalt og globalt.

SPØRSMÅL NR. 53

Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 12. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vi er kjent med flere tilfeller av samværsabotasje etter samlivsbrudd, der den ene forelder nekter barnet sitt kontakt og samvær med den andre forelder, uten at det foreligger noen reelle grunner til å nekte barnet samvær.

Støtter statsråden barnas rett til samvær med begge foreldrene, og hvilke konkrete tiltak vil statsråden fremme for å bekjempe samværsabotasje?

BEGRUNNELSE:

På TV2 kunne vi nylig se en historie der en datter ble nektet kontakt med en omsorgsfull far, og moren fortalte datteren løgner om den biologiske faren gjennom hele barnets oppvekst. Dette var en stor psykisk påkjenning for både barnet og faren. <https://www.tv2.no/nyheter/11670790/>

Svar:

Det er bred enighet om at det er viktig for barn å ha så god kontakt som mulig med begge foreldrene sine, selv om de

ikke lever sammen. Dette er også utgangspunktet i barneloven, som sier at barnet har rett til samvær med begge foreldrene sine.

Jeg har i tidligere svar av 23. september 2020 på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2625 (2019-2020) fra representanten Hjemdal, redegjort for regelverket om tvangsgjennomføring og utviklingsarbeidet framover på dette området, og viser til dette.

Jeg er kjent med at enkelte samværsforeldre opplever at sanksjonsordningene ved samværshindring ikke fungerer godt nok og at samværshindring ikke får nok konsekvenser for bostedsforelderen. Det er viktig å ha regler som sørger for at avgjørelser etter barneloven respekteres og følges opp. Slike regler har en forebyggende effekt og bidrar til å stanse samværshindring i konkrete saker. Det er videre viktig å styrke samarbeidet mellom foreldrene, for å legge grunnlag for gode og varige løsninger til beste for barnet.

Dersom en av foreldrene hindrer utøvelsen av et fastsatt eller avtalt samvær, får ikke barnet det samværet som barnet har krav på. Det er imidlertid viktig at sanksjonene

ikke utformes på en måte som rammer barnet. Barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter har etter barneloven rett til å få informasjon og uttale seg før det blir tatt avgjørelser om personlige forhold for barnet. Dette gjelder også i saker om tvangsgjennomføring av samvær.

Jeg avventer nå Barnelovutvalgets utredning, som vil bli avgitt 1. desember 2020. Utvalget har blant annet fått i mandat å gjennomgå barnelovens regler om tvangsgjennomføring av samvær med samværshindring, og jeg ser fram til å motta utvalgets vurderinger og forslag.

SPØRSMÅL NR. 54

Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 13. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

De såkalte tyskerbarna fikk erstatning etter krigen, men de såkalte russerbarna fikk ikke den samme erstatning.

Hva skal til for at russerbarna får en unnskyldning og økonomisk erstatning?

BEGRUNNELSE:

Det var over 100 000 sovjetiske soldater i Norge under krigen. Det finnes i dag ca. 50 barn som en kan navngi fra hele landet med russisk avstamning som følge av krigen. Gjennom barndommen har de mange av disse barna sammen med mora blitt fryst ut av samfunnet pga. ryktet om forbudt affære. Folk skal ikke gå rundt å skjemmes fordi di har foreldre som har kommet fra forskjellige land. Samtidig som vi må huske på at Russland kom og hjalp oss å bli fri i tillegg. Jeg tror jo ikke at det er økonomisk kompensasjon som er det viktigste, men at det blir akseptert og anerkjent for det de ble utsatt for og at samfunnet tar sterkt avstand fra det og gir en unnskyldning og en kompensasjon på linje med det barn av tyske soldater fikk.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. oktober 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen om hva som skal til for at russerbarna får en unnskyldning og økonomisk erstatning.

Andre verdenskrig var en katastrofe som berørte alle. Mer enn 75 år etter frigjøringen setter krigen fortsatt sitt preg på mange norske kvinner og menns liv. Skjebnen til barn med sovjetisk far og norsk mor er for mange en ukjent historie. Delingen av Europa etter krigen gjorde det vanskelig eller umulig å få kontakt med fedrene. Mange av dem fikk en vanskelig oppvekst og noen sliter fortsatt. Disse barna fikk føle krigens konsekvenser og fortjener vår anerkjennelse og respekt.

Regjeringen har beklaget behandlingen av enkelte grupper. Det har vært handlinger eller unnlater fra myndighetenes side under eller etter andre verdenskrig. Vi kjenner ikke til slike tilfeller fra myndighetenes side når det gjelder barn med sovjetisk far og norsk mor.

Enkelt personer som likevel måtte være påført særlig lidelse, tap og urimelighet som følge av diskriminering fra statlige eller kommunale myndigheter fordi far var sovjetisk fange eller soldat, kan søke om rettfærdsvederlag iht. gjeldende regler. Informasjon om dette finnes på Statens sivilrettsforvaltnings hjemmesider.

SPØRSMÅL NR. 55**Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 12. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Ekspresstilbudet har som all annen kollektivtransport blitt hardt rammet under koronapandemien. Vedtaket om å støtte kommersielle bussruter med 100 mill. kr etter bortfall av inntekter i mai var godt og viktig. Forskriftene var klare 20. juli og søknadsfristen 17. august. Ennå har ikke JVB fått svar, kan vi lese i Avisa Valdres 6. oktober. JVB står for Valdresekspressen og Øst-Vest-ekspressen.

Hva er det som gjør at det tar så lang tid å få svar, og når kan de som har søkt på ordningen vente å få svar og utbetalt midler?

Svar:

Jernbanedirektoratet bekrefter overfor Samferdselsdepartementet å ha mottatt søknadene fra selskapene representanten viser til. Jernbanedirektoratet har fokus på å behandle søknadene så fort som mulig. Det er imidlertid dukket opp behov for å avklare enkelte fortolkninger av forskriftens ordlyd for å kunne gi endelige svar på søknadene. Dette er knyttet til ulik selskapsstruktur, skillet turbuss og ekspressbussvirksomhet, og støtte selskap har mottatt fra andre støtteordninger. Samferdselsdepartementet vil raskt vurdere hvordan forskriften kan tolkes, ev. tydeliggjøres, til det beste for næringen ordningen er ment å støtte.

SPØRSMÅL NR. 56**Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 14. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

I hvor mange av selvmordene begått siden 2017 har vedkommende vært på offentlige stønadsordninger, slik som arbeidsavklaringspenger, der det har blitt varslet eller gjennomført kutt i ordningen(e) til vedkommende kort tid før selvmordet, og hvordan vil regjeringen gjennom den nye handlingsplanen mot selvmord sørge for at vi får avdekket en eventuell sammenheng mellom økonomiske utfordringer og selvmord, slik at det kan settes inn forebyggende tiltak for denne gruppen?

Svar:

Vi har per i dag ikke tall på hvor mange av selvmordene som ble begått siden 2017 hvor vedkommende her vært på offentlige stønadsordninger, slik som arbeidsavklaringspenger, der det har blitt varslet eller gjennomført kutt i ordningen(e) til vedkommende kort tid før selvmordet. I et prosjekt finansiert av Norges forskningsråd jobber imidlertid Folkehelseinstituttet blant annet med å kartlegge hvor mange av de som tok livet sitt i perioden 2004 til 2015

som stod på en offentlig ytelse (eks. økonomisk sosialhjelp, uføretrygd, dagpenger, arbeidsavklaringspenger mv). FHI tar sikte på å publisere resultater fra denne kartleggingen i løpet av 2021. Instituttet opplyser at de er i prosess med å oppdatere registerdataene sine slik at de også vil få tilsvarende tall for perioden etter 2015. Med de registerdata vi har i dag har Folkehelseinstituttet ikke mulighet til å finne ut om det er sammenheng mellom kutt i ordningen(e) til en person og senere selvmord.

I den nye handlingsplanen for å forebygge selvmord (2020-2025) er et av tiltakene å gjennomføre en pilot for hvordan hvert enkelt selvmord som skjer både utenfor og innenfor helse- og omsorgstjenesten kan kartlegges. Dette tiltaket kommer på bakgrunn av behovet for en systematisk arbeidsmetode hvor omstendighetene knyttet til hvert enkelt selvmord kartlegges og analyseres. På bakgrunn av analyser av enkelthendelser vil det gjøres sammenstillinger av alle selvmord som igjen vil danne grunnlag for å iverksette tiltak som kan bidra til å forebygge nye selvmord. Problemstillingen som stortingsrepresentanten Mørland reiser vil derfor dekkes av en slik kartlegging. Arbeidsmetoden kan ta utgangspunkt i mod-

ellen fra Statens vegvesen for dybdeanalyser av dødsulykker. I første omgang er det foreslått å gjennomføre en pilot for å tilpasse arbeidsmetoden og modellen til selvmords-

feltet som er i utgangspunktet er langt mer komplekst enn trafikkulykker.

SPØRSMÅL NR. 57

Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 14. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva formidler utenriksministerens Norges syn på blokaden av Gaza, og hvilke initiativ vil hun ta for å være med å sette helsevesenet på Gaza i stand til å møte de store utfordringene befolkningen står overfor med spredning av koronapandemien?

BEGRUNNELSE:

Etter 13 år med Israels blokade og tre militære offensiver, er situasjonen for befolkningen på Gazastripen desperat. Situasjonen er forverret ytterligere ved at koronapandemien rammer Gaza hardt.

FNs generalsekretær har flere ganger uttalt at blokaden av Gaza må heves. Den kollektive avstraffelsen av palestinerne, en handling som er brudd på Genèvekonvensjonens artikkel 33, må opphøre. I en uttalelse av 1. september 2020 sier FNs spesialrapportør for menneskerettighetssituasjonen i okkuperte palestinske områder, Michael Lynk, at blokaden har ingen meningsfylt sikkerhetsmessig begrunnelse, og påfører de to millioner innbyggerne store lidelser.

Vi går nå inn i blokadens 14. år. Disse 14 årene har rommet en serie av ulike former for kollektiv avstraffelse. Norge har et spesielt ansvar, både som leder av giverlandsgruppen og som påtroppende medlem av FNs sikkerhetsråd, for å følge opp situasjonen med klare og tydelige posisjoner, både offentlig og gjennom diplomatiske kanaler.

I Gaza har det blitt helt nødvendig å stenge ned samfunnet for å få stoppet spredning av koronasmitte – slik vi gjorde i Norge 12. mars. Smitteraten øker nå raskt og antallet døde stiger. I et samfunn som allerede på forhånd er i dyp økonomisk krise med skyhøy arbeidsløshet og stor fattigdom, kan en slik nedstenging bli katastrofal for mange mennesker. Dette kommer på toppen av de direkte, helsemessige virkningene av pandemien.

Svar:

Jeg viser til mine svar av 8. og 14. august 2018 på skriftlige spørsmål fra representanten Audun Lysbakken og svar av 31. august 2018 på skriftlig spørsmål fra representanten Bjørnar Moxnes.

Det israelske stengningsregimet knyttet til Gaza, inkludert sjøblokaden, går hardt utover sivilbefolkningen der. Levekårene på Gaza har blitt gradvis forverret over mange år, og norske myndigheter ser med bekymring på den humanitære situasjonen. Koronapandemien utgjør en ytterligere utfordring for en svært sårbar befolkning.

Norge har ved gjentatte anledninger gjort det klart at det israelske stengningsregimet knyttet til Gaza må lettes for å tilrettelegge for økonomisk aktivitet og vekst og forbedring av den humanitære situasjonen. Videre er stengningsregimet et politisk spørsmål som må løses med politiske virkemidler. Det er kun forhandlinger mellom partene, og forsoning på palestinsk side, som kan legge grunnlaget for en varig løsning på situasjonen.

Som leder av giverlandsgruppen for Palestina (Ad-Hoc Liaison Committee, AHLC), har Norge i løpet av det siste halvåret ved flere anledninger, inkludert i vår formannskapsuttalelse 3. april og på ministermøtet i AHLC 2. juni, rettet fokus mot viktigheten av å støtte befolkningen på Gazas evne til å håndtere og begrense konsekvensene av koronapandemien. Vi har oppfordret det internasjonale giversamfunnet og partene om å støtte helsesektoren i Gaza, inkludert ved å bidra til innførsel av medisinsk utstyr.

Kort tid etter koronapandemiens utbrudd økte Norge bistanden til helsesektoren i Gaza. Videre er Utenriksdepartementet i disse dager i ferd med å bevilge ytterligere bistandsmidler til håndteringen av koronapandemien i Palestina, inkludert Gaza. Tiltakene retter seg både spesifikt mot helsesektoren og mot de negative konsekvensene pandemien har på økonomi og levekår.

Regjeringen har god dialog med både israelske og palestinske myndigheter, også når det gjelder håndterin-

gen av koronapandemien. I vårt samarbeid med partene, internasjonale givere, FN, Verdensbanken og andre vil Norge i tiden fremover fortsette å mobilisere for økt støtte til helsesektoren i Gaza. Vi vil fortsette å støtte mekanismer som legger til rette for innførsel av varer.

Samtidig vil vi videreføre vårt arbeid for å styrke betingelsene for en gjenopptakelse av forhandlinger mellom israelerne og palestinerne som kan lede frem til en bærekraftig to-statsløsning.

SPØRSMÅL NR. 58

Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 13. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at bedrifter som har utenlandsbosatte ansatte og som pendler regelmessig inn til Norge ikke får uforholdsmessige ulemper økonomisk og at ikke regelverket blir til hinder for å gjennomføre en alminnelig grensependling for å komme på sitt daglige arbeid, og vil regjeringen dekke opp de ekstraavgiftene kommunene har ved å følge opp regelverket?

BEGRUNNELSE:

Ifølge LO Halden får nå bedrifter i Norge med ansatte som bor i Sverige regninger for koronatesting av sine svenske ansatte hver 7 dag. Dette kan utgjøre vesentlige ekstrakostnader for bedriften og således vanskeliggjøre hverdagen så vel for den enkelte ansatte som for bedriften. Ifølge LO Halden kan dette også bli en utfordring dersom bedriftene må gå til permitteringer eller nedbemanning. I tillegg blir dette regelverket en ekstrabelastning for de kommunene som må stå for fakturering og arbeidet rundt dette.

Svar:

Det følger av covid-19-forskriften § 6 b om at de som jevnlig ankommer Norge fra områder i Sverige eller Finland med karanteneplikt som ledd i reise mellom arbeidssted og bosted, er unntatt fra innreisekarantene i arbeidstiden dersom de i Norge testes for SARS-CoV-2 minst hver syvende dag. Kravet om testing er innført som følge av smittevernfarene råd og anbefalinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Selv om covid-19 forskriften sier at arbeids- og oppdragsgivere er ansvarlig for organisering, gjennomføring og finansiering av testingen er det ikke forbud mot at testingen kan gjennomføres av kommunen. Regjeringen har i den forbindelse besluttet å oppfordre

kommunene til å tilby tester for driftskritisk personell i kritiske samfunnsfunksjoner i virksomheter som ikke har tilgang til et tilfredsstillende privat tilbud.

Helsedirektoratet sendte 15. september brev til alle landets kommuner hvor det oppfordres til fleksible løsninger, tilpasset lokale forhold hvor arbeidsgivere kan inngå avtale med kommunal teststasjon for å få løst den praktiske gjennomføringen ved testing og oppfølgende svar. Hvordan kommunen kan kreve refusjon for merarbeidet med testing av arbeidstakere, vil inngå som en naturlig del av disse avtalene.

I likhet med de andre smitteverntiltakene, er også karantene-reglene noe som vurderes løpende. Det er imidlertid vanskelig å anslå hvor lenge det vil være behov for regler om innreisekarantene.

SPØRSMÅL NR. 59**Innlevert 6. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 19. oktober 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Næringslivsavisen Rosenkilden i Stavanger hadde i forrige utgave en oversikt som viste at fylkesmannen i Rogaland har fremmet 400 innsigelser og klager i saker som behandles av folkevalgte.

Mener statsråden at fylkesmannen i Rogaland på en god måte ivaretar oppfordringen daværende kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland sendte fylkesmennene i september 2019 om å ta sterkere hensyn til lokaldemokratiet i plansaker og utvise «stor varsomhet» med å overprøve politiske skjønn i lokale forhold?

BEGRUNNELSE:

Sakset fra Rosenkilden:

“Bare i løpet av de siste tre årene har Fylkesmannen i Rogaland fremmet flere hundre innsigelser og klager i saker som er behandlet i lokale politiske organer. Det viser en kartlegging Rosenkilden har foretatt.

Totalt dreier det seg om 98 klager på kommunale dispensasjoner, og innsigelse i 89 reguleringsplaner hvor det kan ligge flere innsigelser i hver plan. I tillegg har Fylkesmannen reist innsigelser mot en rekke kommuneplaner og delplaner. Rosenkildens gjennomgang av disse viser om lag 150 innsigelser mot alt fra konkrete planer om bygging av boliger, hytter, kaiområder, næringsetablering, veier, vassdrag og så videre. Totalt dreier det seg om nær 400 enkeltstående forhold der Fylkesmannen har fremmet innsigelse eller klage de siste tre årene.

I løpet av denne perioden har 11 saker fått sin endelige avgjørelse i departementet. Fylkesmannen i Rogaland har ikke har fått fullt medhold i noen av dem, men delvis i tre. Et stort antall saker er oversendt for avgjørelse ved et annet fylkesmannskontor gjennom bruk av ordningen med settefylkesmann.

Saksbehandlingen tar lang tid, koster mye penger og skaper ikke minst frustrasjon både blant lokale politikere, næringsdrivende og andre involverte.”

Svar:

Brevet fra daværende kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland fra september 2019 er en påminnelse om det denne regjeringen hele tiden har sagt om viktigheten av å vektlegge det lokale selvstyret og ta hensynet til det lokalpolitiske skjønnet. Dette gjelder også når fylkesmennene og andre statlige sektormyndigheter behandler kommunale arealplaner og dispensasjonssaker.

Samtidig står det i brevet at fylkesmennene må vurdere innsigelse når nasjonale og vesentlige regionale hensyn blir tilsidesatt. Fylkesmennene er satt til å ivareta nasjonale interesser på vegne av flere departementer, herunder Justis- og beredskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Fylkesmennene har også et særskilt ansvar for å påse at hensynet til rettssikkerhet blir ivaretatt i planprosessene og i vedtatte arealplaner.

Jeg har forståelse for at balansen mellom nasjonale og lokale hensyn i mange saker kan innebære krevende avveininger. Under denne regjeringen er dette blitt forsøkt tydeliggjort gjennom bedre veiledning, blant annet knyttet til miljø og jordvern.

Det er behov for å klargjøre hva det lokalpolitiske skjønnet innebærer, og hvor langt det strekker seg. Spesielt har det vært mange konflikter knyttet til adgangen til å gi dispensasjon fra vedtatte planer. Det er derfor regjeringen nå foreslår å endre dispensasjonsreglene i plan- og bygningsloven. Forslaget som har vært på høring, innebærer at kommunene skal få større handlingsrom i dispensasjonssaker, så lenge de holder seg innenfor nasjonalt og regionalt rammeverk. I forslaget til endring av dispensasjonsbestemmelsene foreslås det at interesseavveiningen av fordeler og ulemper skal være undergitt kommunens frie skjønn, der fylkesmannen etter forvaltningsloven er pålagt å legge stor vekt på det lokale selvstyret. I tillegg foreslås det å fjerne vilkåret om at fordelene må være klart større enn ulempene ved å gi dispensasjon. Begge disse endringene vil gi økt handlingsrom for kommunene. Jeg mener det er grunn til å tro at forslaget til endrete dispensasjonsbestemmelser vil føre til færre klager fra fylkesmennene, og dermed også færre settefylkesmannssaker.

Fylkesmannen i Rogaland oppgir at de har fremmet innsigelse til 89 reguleringsplaner og 19 kommuneplaner/kommunedelplaner de siste tre årene. I samme periode er mindre enn ti saker hvor Fylkesmannen i Rogaland har hatt innsigelse, avgjort av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, altså bare en liten andel. Dette viser at de fleste saker løses gjennom dialog i lokale prosesser, slik det også gjøres i resten av landet.

Når det gjelder klage på dispensasjoner fra arealplan, har fylkesmannen i samme periode klaget på litt over 100 dispensasjoner fra kommunale planer. I 2019 mottok fylkesmannen over 700 dispensasjonssaker, og klaget på 25 av disse. De fleste klagene er fremmet for å ivareta jordverninteresser, men en god del gjelder også bygging i

strandsonen. Ut fra temaene som er oppgitt, og andel dispensasjoner som er påklaget, kan jeg ikke se at det sammenliknet med andre fylkesmenn, er grunnlag for å hevde

at Fylkesmannen i Rogaland følger opp regjeringens signaler på vesentlig annen måte enn andre fylkesmenn.

SPØRSMÅL NR. 60

Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 9. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Nylig ble det kjent at Østerrike har bestemt at det vil bli satt en minstepris på 40 euro for en flybillett.

Hvordan stiller et slikt vedtak i EU/EØS-samarbeidet, og ville det vært tillatt med en tilsvarende minstepris på flyreiser i Norge og til/fra Norge?

Svar:

Jeg kjenner bare til det den østerrikske regjeringen skal ha vedtatt fra medieomtale. Jeg skal derfor være forsiktig med å kommentere detaljer.

Utgangspunktet etter den grunnleggende markedsforordningen for lufttransport i EU/EØS er at flyselskapene fritt kan fastsette prisen på billettene sine.

En flyreise innebærer at kunden betaler både for selve transporten, og for eventuelle skatter, avgifter og gebyrer som kommer i tillegg. Den friheten som er beskrevet foran gjelder først og fremst selve kjerneproduktet – transporten.

Den østerrikske reguleringen har blitt beskrevet som et anti-dumping-tiltak. Det er ikke tvil om at konkurranselovgivningen åpner for å forby lav prising som har til formål å fjerne konkurrenter fra markedet (fiendtlig prising). Det kan typisk gjelde samlet pris på en flyreise som ligger lavere enn skattene og avgiftene. Samtidig vil særlige ikke-dominerende aktører kunne ha kortvarige kampanjer som ikke er i strid med konkurranselovgivningen.

Ved å fastsette (typisk) en miljøbegrunnet og relativt sett høy avgift på korte flyreiser, vil det trolig være mulig å slå fast at en samlet pris på flyreiser ned mot dette nivået kan ha karakter av ulovlig dumping dersom den ikke er kortvarig.

Som antydnet er antall variabler så mange at det er vanskelig å gi et ja/nei-svar på spørsmålet; relaterer "minsteprisen" seg til transporttjenesten isolert sett eller også til avgiftene, gjelder den bare innlands, er den miljøpolitisk begrunnet og er den i så fall treffsikker som et miljøpolitisk virkemiddel, og dreier det seg bare om betingelser som er knyttet til statlig støtte til bestemte flyselskap.

SPØRSMÅL NR. 61

Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 14. oktober 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Ferskfiskordningen (FFO) ligger an til å være oppfisket allerede tidlig i november. Skal aktiviteten opprettholdes

lengre og sikre industrien tilgang på råstoff, må FFO tilføres kvantum.

Skal ordningen kunne strekke seg mot andre halvdel av desember vil det være behov for å øke FFO med omlag 4000 tonn.

Vil statsråden sørge for at ferskfiskordningen tilføres kvantum slik at den blir opprettholdt fram til andre halvdel av desember, og vil statsråden gi føringer slik at FFO egentlige hensikt ivaretas slik Riksrevisjonen påpeker?

BEGRUNNELSE:

Hensikten med ferskfiskordningen (FFO) er å flytte landingene av fersk torsk fra vinterfisket til andre deler av året, bidra til å sikre industrien bedre tilgang på råstoff i ellers rolige perioder i andre halvår og stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, som hyse og sei.

Fiskeridirektoratets tall for landet kvantum tom. uke 39 viser følgende data om FFO (lukket gruppe):

Landet kvantum i år: 10 144 tonn, samme periode 2019: 8 708 tonn.

Restkvoter FFO i år: 3 442 tonn, samme periode 2019: 4 406 tonn.

I 2019 ble FFO overfisket i uke 46, altså midten av november. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet likevel å la FFO fortsette til og med 28. november med et kvotetillegg på 30 %. Det ble i 2019 registrert et overfiske på 1 684 tonn på ordningen. Det økte volumet tok man av FFO for 2020, som forverrer situasjonen i år.

I 2020 har hadde FFO oppstart 13.april (10 % per uke). Tillegget økte til 30 % fra og med 13. juli. Frem til 13.juli var det landet 4 863 tonn på FFO lukket gruppe.

I 2019 hadde FFO oppstart 15.april (10 % per uke). Tillegget økte til 30 % fra og med 15. juli. Frem til 15.juli var det landet 4 702 tonn på FFO.

Følgende må vurderes:

Overføre kvantum fra avsetning til kvotebonus levendelagring hvor det står igjen en rest på 1 371 tonn på avsetningen. Det er t.o.m. uke 39 landet 1 129 tonn på ordningen i 2020, mot 2 837 tonn i 2019. Det kan være relevant å hente resterende volum på over 1000 tonn her som kan overføres FFO.

Overføre kvantum fra avsetningen til rekreasjon, fritids og turistfiske fordi det må legges til grunn at det er landet beskjedne kvantum fra turistfiskerier i år. På Fiskeridirektoratets hjemmeside er det ikke tilgjengelige tall å forholde seg til. Med tanke på den særlige situasjon i 2020 kan det nødvendige kvantum torsk for å få FFO til å vare til andre halvdel av desember finnes her.

Det kan også vurderes å overføre restkvantum på om lag 450 tonn fra Forskning og undervisning.

I Riksrevisjonens rapport om kvotesystemet har de påpekt følgende:

«Departementet har hjemmel til å iverksette tiltak og spesialordninger for å styrke landindustri. I undersøkelsesperioden har departementet opprettet ordninger som har til formål å sikre industrien bedre tilgang på råstoff blant annet ved å flytte landingene av fersk torsk fra vinterfisket til andre deler av året. Riksrevisjonen vil påpeke at ordningene i begrenset grad har oppnådd dette målet fordi de omfatter en liten mengde fisk, og

fordi tidspunktet for oppstart ikke bidrar til økte landinger av fersk torsk utenfor sesong.»

I ytterste tilfelle kan det også forskutteres noe kvantum fra avsetningen til FFO i 2021. For å unngå en desto mer utfordrende situasjon i 2021, må et slikt grep gjøres i kombinasjon med reguleringsgrep for å bremse fisket på ordningen. Dette kan gjøres uten at det går ut over FFOs egentlige hensikt, og stimulere til sesongutjevning og fiske i andre halvår.

FFO kan gis senere oppstart, det vises til at det kvantum som mangler i november og desember, landes før midten av juli både i 2019 og 2020. Ferskfiskordningen kan for eksempel innrettes mot andre halvår, og gis oppstart 1. juli.

Svar:

Ferskfiskordningen har som målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien utenom hovedsesongen for torskefisket. Et viktig formål er også å stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, blant annet hyse og sei, og å bidra til en hensiktsmessig avviking av torskefiskerier i andre halvår.

Torskelandingene fremover vil avhenge av værforhold, tilgjengelighet, fisket etter andre hvitfiskarter og markedssituasjon. For å oppnå en god ressursutnyttelse i gjennomføringen av årets fiske etter hvitfisk, vil Fiskeridirektoratet på vanlig måte følge situasjonen og ta en rask innspillrunde med næringen slik at vi om nødvendig får vurdert vilkårene for inneværende års ferskfiskordning.

Uttaket så langt i år må ses i sammenheng med tidspunktet for oppstarten av ordningen. Den tidlige oppstarten har vært et ønske fra deler av næringen. Både størrelse på avsetningen og oppstartsdato for ferskfiskordningen i 2021 er noe jeg vil vurdere på bakgrunn av årets avviking av fisket i den ordinære høringen om neste års fiskerireguleringer.

SPØRSMÅL NR. 62**Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 15. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at disse retningslinjene umiddelbart kommer på plass slik at de bevilgede 52 millioner kronene snarest kan benyttes som forutsatt?

BEGRUNNELSE:

19. juni bevilget Stortinget 52 millioner til utskifting av varmekilder og elektriske anlegg i historiske kirkebygg. Bevilgningen i revidert var dels for å holde hjulene i gang i disse koronatidene. Det er mange kirkeiere som har ventet i snart fire måneder på å få mulighet til å søke på disse midlene, men Riksantikvaren, som skal forvalte tildelingen, har fortsatt ikke avklart med Kulturdepartementet vilkårene for tildelingen – som om pengene er ment benyttet i inneværende år.

Det er nok å vise til seks bygg og spadeklare prosjekter i Numedal og Ringerike i Viken som venter på avklaring.

Det er uheldig at man ikke får denne ordningen på plass når kirken stadig etterlyser penger for å utbedre vedlikeholdsetterslep. Når Stortinget bevilger penger, så synes det i dette tilfellet å stoppe opp hos Riksantikvaren og departementet.

Det er fra departementet for fem uker siden lovet overfor en kirkeverge at retningslinjer var rett rundt hjørnet, men foreløpig har ingenting skjedd. Det er uheldig, siden slike oppdrag gjerne tar mange måneder med anbud og prosjektering.

Svar:

Stortinget behandlet Prop. 117 S (2019-2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020 i juni, jf. Innst. 360 S (2019-2020). Her ble det bevilget 52 mill. kroner til tiltak for sikring og istandsetting av klimaskall og utskifting av el-anlegg og varmeovner. Et mindre beløp er øremerket kompetanseheving innenfor murerfaget. Midlene skal brukes på kirker fra før 1850, det vil si kulturhistorisk viktige kirker, som er kirker som har et spesielt vern. Derfor har flere instanser en rolle i hvordan tilskudd skal fordeles, dvs. både antikvariske og kirkelige, i tillegg til departementene.

Det er i overkant av 500 kirker som er bygget før 1850 og som anses som kulturhistorisk viktige. Ved fordeling av statlige midler, og fordi midlene er begrenset og kirkene verneverdige, må det foreligge tydelige og faglig funderte kriterier for hvilke kirker det kan søkes for. Det må også foreligge et godt gjennomarbeidet opplegg for utlysning og behandling av søknader, og deretter for fordeling og utbetaling av tilskudd. Riksantikvaren forvalter tilskuddsordningen på vegne av Barne- og familiedepartementet og må ha på plass tilstrekkelig administrativ kapasitet.

Det har vært arbeidet med disse forholdene i perioden fra Stortingets vedtak ble fattet, i de ulike fagmiljøene.

Ordningen vil bli utlyst i løpet av få uker, og jeg mener det ligger til rette for at midlene skal bli brukt på en måte som oppfyller Stortingets ønske om å bedre sikring og tilstand for et antall av våre verneverdige kirker.

SPØRSMÅL NR. 63**Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 14. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

I lys av EU-domstolens storkammers kjennelse i sak C-623/17 (Privacy International), hvilke tiltak mener statsråden må gjennomføres for å sikre at etterretningstjenesteloven er i samsvar med denne kjennelsen?

BEGRUNNELSE:

EU-domstolens storkammer har i sin dom i sak C-623/17 (Privacy International) uttalt at den form for masselagring som ny den nye etterretningstjenesteloven legger opp til, er ulovlig. Implikasjonene av denne dommen er EØS-rele-

vant og er i norsk rett implementert gjennom ekomloven. Kjennelsen vil følgelig medføre behov for en ny etterretningstjenestelov, som holder seg innenfor Norges forpliktelser etter EØS-avtalen - og Grunnloven § 100 om yringsfrihet og § 102 om personvern.

Svar:

EU-domstolen uttaler i avgjørelsen at kommunikasjonsverndirektivet er til hinder for nasjonal lovgivning som pålegger ekomtilbydere å foreta generell og udifferensiert overføring av kommunikasjonsdata til etterretnings- og sikkerhetstjenester. Avgjørelsen det vises til gjelder britisk lovgivning.

Jeg gjør oppmerksom på at EU-domstolen samme dag også avsa en annen avgjørelse om samme direktiv i de forente sakene C-511/18, *La Quadrature du Net and Others*, C-512/18, *French Data Network and Others*, og C-520/18, *Ordre des barreaux francophones et germanophone and Others*. De forente sakene gjelder fransk og belgisk rett.

Kommunikasjonsvern er viktig i en stadig mer digital verden. Samtidig er det viktig at vi som nasjon er i stand til å beskytte oss mot trusler utenfra, også i det digitale rom. Avgjørelsene omhandler komplekse juridiske spørsmål knyttet til den nærmere avveiningen mellom hensynet til kommunikasjonsvernet og hensynet til nasjonal sikkerhet. Denne avveiningen og forholdet til EØS-retten

ble også grundig vurdert i forarbeidene til etterretningstjenesteloven. Som påpekt der, kan EØS-relevant EU-regelverk etter omstendighetene ha betydning for tiltak som tar sikte på å beskytte nasjonal sikkerhet, slik som utenlandsetterretning, men det klare utgangspunktet er at slike tiltak ikke omfattes av EØS-avtalens saklige virkeområde. Også i EU-retten er utgangspunktet at nasjonal sikkerhet er den enkelte medlemsstats eneansvar.

Det blir et viktig arbeid fremover å gjøre en grundig analyse av EU-domstolens avgjørelser for å se i hvilken utstrekning de har betydning for den norske lovgivningen. Denne analysen er vi i gang med, sammen med andre berørte departementer. Blant annet vil vi se nærmere på hvilken betydning det ev. har at den norske etterretningstjenesteloven skiller seg på sentrale punkter fra den britiske lovgivningen, samt fransk og belgisk rett, særlig når det gjelder vilkår for innsamling av data og kontroll-/godkjenningssystemer. Dersom en analyse av domstolens avgjørelser skulle vise at det er påkrevd å endre loven på ett eller flere punkter, vil departementet komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Mange av EUs medlemsland har i dag, eller er i ferd med å utvikle, tilsvarende systemer som tilrettelagt innhenting. Et annet viktig tiltak blir dermed å gå i nærmere dialog med nærstående land for å diskutere deres forståelse av avgjørelsene.

SPØRSMÅL NR. 64

Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 14. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Statsråden slo fast, i sitt svar på spørsmål 2385, at kommunene plikter å gi samfunnskritisk personell full åpningstid i barnehager. Det ble i svaret også slått fast at Fylkesmannen har ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Storting og regjering. Likevel er det samfunnskritisk personell som fortsatt ikke har fått full barnehageåpning, og fylkesmannen sier de ikke har fått myndighet til å gripe inn.

Hvilken myndighet vil statsråden gi fylkesmennene slik at de kan påse at kravet etterfølges i alle kommuner?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har sagt at skole- og barnehageeiere har ansvar for å gi et tilbud til barn av foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner. Regjeringen har også definert hvilke yrker som faller under denne gruppen.

I dagens Rana Blad kan vi lese at Rana kommune, i Nordland, fortsatt ikke tilbyr alle med samfunnskritiske jobber fulltid i barnehagen. I reportasjen er det også intervju med utdanningsdirektøren, hos fylkesmannen i Nordland, som sier at ettersom dette er en midlertidig lov har fylkesmannen ikke fått myndighet til å gripe inn. Utdanningsdirektøren innrømmer at kommunen bryter loven, selv om de har vært i kontakt og veiledet kommunen tidligere.

Svar:

Den midlertidige loven om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 gjør unntak fra og supplerer reglene i barnehageloven. De ordinære reglene om tilsyn i barnehageloven gjelder også for reglene i den midlertidige loven og i forskrifter med hjemmel i denne. Dette er presisert i forarbeidene til loven, Prop. 102 L (2019–2020)

Midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 punkt 2.3.1.

Dette betyr at dersom fylkesmannen får informasjon om at regelverket ikke følges, må fylkesmannen på samme måte som ellers vurdere om det skal føres tilsyn. Fylkesmannen kan også vurdere om det er behov for å veilede kommuner og private barnehageeiere om regelverket.

SPØRSMÅL NR. 65

Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 14. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hva er årsaken til at midlene til Øyrekka folkehøgskole ikke er utbetalt ennå, over tre måneder etter vedtak i Stortinget, og er det vanlig at regjeringen tolker Stortingets vedtak i revidert nasjonalbudsjett til også å gjelde støtte for kommende år, uten at denne økes tilsvarende?

fått dette tilskuddet i ett budsjettår. Departementet mener det er naturlig å behandle Øyrekka folkehøgskole på samme måte. Som det fremgår av Prop. 1 S (2020-2021) for Kunnskapsdepartementet kan tilskuddet også brukes til å dekke ev. utgifter folkehøgskolen har til planlegging av oppstart i 2021, jf. at skolen har søkt om godkjenning for oppstart fra høsten 2022.

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i forslag til statsbudsjett for 2021 om Øyrekka folkehøgskole at "Øyrekka folkehøgskole har søkt om godkjenning for oppstart fra hausten 2022. I samband med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2020 løyvde Stortinget 750 000 kroner til oppstartstilskot for Øyrekka folkehøgskole, jf. Innst. 360 S (2019–2020). Tilskotet blir utbetalt hausten 2020, og departementet legg til grunn at dette tilskotet også skal dekke eventuelle utgifter folkehøgskolen har til planlegging i 2021." Som også regjeringen skriver, fikk FrP kjempet inn 750.000 kroner til planlegging av denne folkehøgskolen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2020.

Svar:

Utdanningsdirektoratet, som forvalter tilskuddet til folkehøgskoler, sendte tilskuddsbrev til Øyrekka folkehøgskole 7. september i år. I brevet bes skolen om å sende inn nødvendig informasjon før tilskuddet kan utbetales, inkl. budsjett for tilskuddsmidlene, firmaattest m.m. Dette har nylig blitt innsendt til direktoratet, som tar sikte på å utbetale tilskuddet 13. oktober.

Med unntak av Sjunkhatten folkehøgskole, har alle folkehøgskoler som har mottatt oppstartstilskudd, kun

SPØRSMÅL NR. 66**Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen****Besvart 12. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Har Hurtigruten AS og Hurtigruten Cruise AS omorganisert slik at kystruten skal drives av selskapet som også driver den skandalebelastede cruisevirksomheten i selskapet, siden tildelingen går fra Hurtigruten AS og til Hurtigruten cruise AS?

BEGRUNNELSE:

I prop. 1S (2019-2020) kap. 1330 post 70 Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen- Kirkenes ble det bevilget 856,1 mill. kr til Hurtigruten AS, mens i prop. 1S (2020-2021) er det foreslått bevilget 642,1 mill. kr til Hur-

tigruten Cruise AS, mens den resterende andel, 284,6 mill. kr bevilges til Havila Kystruten AS. Totalt 926,7 mill. kr.

Svar:

Hurtigruten AS ble i 2019 delt i to selskaper. Rederivirksomheten, inkludert driften av kystruten, ble skilt ut i et eget selskap som fikk navnet Hurtigruten Cruise AS.

Turoperatør/salgsvirksomheten ble værende igjen i Hurtigruten AS. Hurtigruten Cruise AS er rederiet som i dag drifter både kystruten og virksomheten innen ekspe-disjonscruise.

SPØRSMÅL NR. 67**Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 13. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva trengs i oppstartsbevilgning for å starte bygging av Stad skipstunnel, og hva trengs i bevilgninger de påfølgende årene fra oppstart til ferdigstilling av prosjektet fordelt per år?

Svar:

Kystverket ferdigstilte i 2017 et forprosjekt for Stad skipstunnel, som var gjennom ekstern kvalitetssikring (KS2) i 2018. Kvalitetssikringen ga et kostnadsanslag på 3,7 mrd. kr. Dette ligger betydelig over anslaget på 2,7 milliarder kroner som ligger i NTP. Kystverket fikk på denne bakgrunn i oppdrag å gå gjennom prosjektet for å få redusert kostnadene ned mot NTP-nivå. Etaten leverte sin gjennomgang før sommeren 2019.

Kystverkets forslag til kostnadsreducerende tiltak skal gjennom en forenklet ekstern kvalitetssikring, da de medfører betydelige endringer både i konstruksjoner og prosjekt-gjennomføring. Dette er i tråd med kvalitetssikringsregimet, som gjelder for alle store statlige prosjekter. Den

eksterne kvalitetssikringen skal etter planen ferdigstilles i november.

Det er anslått at det vil ta 4-5 å gjennomføre prosjektet Stad skipstunnel, hvor første år vil være en etableringsfase. Behovet for bevilgninger i etableringsåret vil være begrenset, i størrelsesorden 50 mill. til 75 mill. kroner. De store bevilgningene og bindingene knyttet til prosjektet vil komme i etterfølgende år med en sannsynlig topp i andre byggeår (dvs. tredje år fra prosjektoppstart). Bevilgningsbehovet for det enkelte år vil avhenge av endelig kostnadsanslag. Vi har i dag to ulike anslag, som ligger på henholdsvis ca. 3 mrd. kroner og ca. 3,7 mrd. kroner. Jeg vil komme tilbake til en mer detaljert tids- og investeringsplan etter at vi har fått på plass et ferdigstilt og kvalitetssikret kostnadsanslag for prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 68**Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 16. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Arbeidslivet på kysten er avhengig av arbeidsinnvandring, og brorparten av arbeidarane kjem frå Aust-Europa som har høgre smittetal enn vi har i Norge. Det er lite som er gjort for å førebu næringslivet godt nok på korleis overholde smittevernreglane på brakkeriggar og det manglar nasjonale veiledere for det.

Vil statsråden ta eit initiativ til å lage nasjonale veiledere for arbeidere som bur i brakkerigger?

GRUNNGJEVING:

Arbeidslivet langs heile kysten vår er avhengig av arbeidsinnvandring. Dei fleste arbeidsinnvandrar kjem frå Aust-Europa og mange jobber i tre og firevekers turnuser. Der dei reiser til heimlandet i friperioden. Ein vert så testa når ein landar i Norge att og testa på nytt etter omlag fem dager når testen er negativ. Er også test nr. to negativ så er ein ute av karantena både i jobb og fritidssamanheng. Dei fleste plassar så bur arbeidsinnvandrane i dei ordinære brakkeriggane også i karantenetida.

Karantene fungerer svært bra når ein bur i eigen leilighet eller ein bustad med familien. Reglane for å hindre smitteoverføring er i prinsippet lik for alle med god hygiene, holde avstand og vere heime når ein er forkjøla og sjuk. Men dei fleste av dei utanlandske arbeidarane skal ha karantenetida si i brakkerigger med felles kantine og hygieneforholda er av ein annan karakter enn i eigen bustad. Det er også store utfordringer med å kunne holde rett avstand.

Hyllestad kommune har diverre fått eit alvorleg utbrot av Covid 19. Hjørnesteinsbedrifta i kommunen på 1400 innbyggere og som har om lag 300 innleigde arbeidarar har måtta stenge ned. Det har også barnehage og skule, og alle tilsette ved Havyard er sett i karantene, over 60 er smitta. Det vert sagt at smitten har skjedd i brakkeriggane og pendlarane kjem også frå land med høgre smitte enn kva vi har.

Situasjonen i Hyllestad er alvorleg for heile kommunen og for framtida til hjørnesteinsbedrifta som no er nedstengt av myndigheitene. Det er vanskelig å sjå nokon lett løysing på problemstillinga, men det ville ha vore til god hjelp for bedriftene å hatt nasjonal veiledningsmatriell frå nasjonale myndigheiter. Ein kan ikkje belaste den enkelte bedrift med å lage ros analyse på bustads situasjonen, og i fleire tilfeller er ansvarsområde mellom bedriftene og kommunen vanskeleg å trekke i dagens situasjon noko som burde vore opplært i ein nasjonal veileidar. Eg

har tidlegare spurt statsråden om ein var villig til å yte ekstrahjelp til små sårbare kommiunar som hadde høge arbeidsinnvandring. Dette svara statsråden negativt på. No er situasjonen også slik at permitteringsreglane ikkje lenger er med to dagers lønsplikt, noko som kan på føre store ekstrakostnader for bedrifta.

Svar:

Helsemyndighetene har i samarbeid med sektorene under hele epidemien lagt til rette for at næringslivet har hatt mulighet til å benytte utenlandsk arbeidskraft. Vi har dermed både åpnet for innreise til tross for innreiseforbud, og ved å åpne for delvis unntak fra karanteneplikt i arbeidstiden der dette av sektorene ble oppfattet som viktig for å holde hjulene i gang og hvor nødvendig smittevern fremdeles kan opprettholdes (funksjoner som er kritisk viktig for samfunnet). Det er viktig å understreke at bruk av unntak fra innreisekarantene må vurderes av den norske arbeids- eller oppdragsgiveren. Det er noe økt risiko for smitte ved å bruke unntak fra innreisekarantene istedenfor karantene i 10 dager, og arbeids- eller oppdragsgiveren må både vurdere behovet for å benytte unntak og hvilke tiltak som kan iverksettes for å minimere risikoen for smittespredning.

Det er en forutsetning for bruk av utenlandsk arbeidskraft som i utgangspunktet har innreisekarantene at arbeidsgiver ved ankomst sørger for innkvartering ved egnet karantenest, slik at de ankomne arbeidstakerne ikke smitter andre i karantenetiden. Dette kravet følger av covid-19-forskriften § 6. På Folkehelseinstituttets nettsider om karantene og isolering gis det nærmere definisjon av «egnet sted», og i konkrete svar på henvendelser om bruk av utenlandsk arbeidskraft og innkvartering, har Helsedirektoratet presisert at brakker og andre boenheter med felles fasiliteter der folk som ikke tilhører samme husstand og bor sammen, ikke kan regnes som «egnet sted» for karantene. For at det skal være egnet, må det være mulig å holde 2 meters avstand til andre og som minstekrav må man ha eget rom og bad/toalett.

Råd om den praktiske gjennomføringen av karantene vil virksomheten normalt kunne få via egen bedriftshelsetjeneste eller gjennom kontakt med bedrifter som gir slik rådgivning, alternativt gjennom råd fra kommunen.

Dersom arbeidstakeren er smittet med covid-19, så vil isolering anses som helsehjelp. Dette innebærer at kommunen har ansvar for å sørge for egnet oppholdssted ved isolering av smittede. For utenlandske arbeidere fra EØS/

Schengen-området vil kostnaden for dette dekkes av kommunen, på lik linje med kommunens egne innbyggere.

Det er allerede i dag gitt regulering og noe veiledning ved bruk av utenlandsk arbeidskraft og praktiseringen av karantene ved ankomst. Jeg mener at ytterligere veiledning fra myndighetene ikke vil løse utfordringen knyttet til at virksomheter ikke kan tilby de ankomne arbeidstakerne lokaler som er «egnet sted» for karantene og heller ikke har avtaler om alternativ innkvartering beregnet til bruk i karantenetiden eller ved lokale utbrudd for utenlandske arbeidere som må i karantene.

Etter oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet har Helsedirektoratet igangsatt og formalisert et samar-

beid med Standard Norge om utarbeidelse av bransjestandarder for smittevern. Gjennom slike standarder, kan bransjene selv utvikle råd og veiledning i forhold til de utfordringer bransjene avdekker knyttet til etablering av godt smittevern. Standardene vil bygge på gjeldende regelverk samt myndighetenes generelle råd og anbefalinger om smittevern og hygiene. Uklarheter om hva som er «egnet sted» for gjennomføring av karantene, kan eventuelt bringes inn i disse prosessene av bransjen selv. Jeg mener at det er viktig at både bransjen selv og virksomhetene tar ansvar og gjør egne vurderinger for å sikre at risikoen for smittespredning minimeres når unntak fra innreisekarantene benyttes.

SPØRSMÅL NR. 69

Innlevert 7. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 14. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Vil regjeringen videreføre ordningen med CO2-kompensasjon, og hva gjør regjeringen for å ivareta norske industriarbeidsplasser opp mot EUs arbeid med nye retningsslinjer for CO2-kompensasjon?

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet skriver regjeringen følgende om CO2-kompensasjonsordning for industrien:

«Posten er knytt til resultatområdet Klima. Det årlege støtbeløpet avheng mellom anna av utviklinga i kvoteprisen og blir utbetalt etterskotsvis året etter støtteåret. Dette inneber at det for støtteåret 2020 må løyvast pengar for utbetalingar i samband med statsbudsjettet for 2021. Basert på gjeldande overslag er posten auka med om lag 1,1 mrd. kroner frå saldert budsjett 2020. Foreslått løyving er 2,567 mrd. kroner på posten for 2021. Auken skuldes i hovudsak auka i kvotepris. Noverande CO2-kompensasjonsordning gjeld fram til 31. desember 2020. EU arbeider med å fastsetje nye retningslinjer for CO2-kompensasjon for neste periode (2021–2030). Det er venta at desse blir vedtekne i løpet av 2020. Etter det vil regjeringa ta stilling til om ordninga skal først vidare i Noreg etter 2020. Eventuell støtte for produksjonsåret 2021 vil bli utbetalt i 2022. Foreslått løyving er på 2 567 mill. kroner på posten for 2021.»

EUs klimakvotesystem har ført til økte strømpriser i Europa, inkludert Norge. CO2-kompensasjon skal motvirke såkalt karbonlekkasje. CO2-kompensasjonsordningen eksisterer for å hindre at industri flytter ut av Europa til land som har billigere strøm fordi de har en mindre ambisiøs klimapolitikk.

Ordningen er viktig for mange industriarbeidsplasser, inkludert Norske Skog Saugbrugs i Halden.

Svar:

Eg viser til skriftleg spørsmål nr. 69 frå representanten Bjørnebekk-Waagen.

CO2-kompensasjonsordninga er og har vore ein prioritert sak for regjeringa. Vi meiner det er viktig å unngå at miljøvennlege norske verksemdar flytter ut av Europa på grunn av høge straumkostnadar som skuldast EUs kvotesystem. Industrien har ei viktig rolle i utviklinga av berekraftige produkt og løysingar som er naudsynte for det grøne skiftet både i Noreg og internasjonalt. Vi har difor arbeida aktivt opp mot Europakommisjonen for å ivareta norske interesser. I samtalene med EU har det spesielt vore viktig for Noreg at CO2-innslaget i norsk kraftpris må bli fastsett korrekt og at retningslinjene behandlar verksemdar med lik risiko for karbonlekkasje likt.

Regjeringa varsla allereie i industrimeldinga i 2017 at vi ynskjer å fortsette med CO2-kompensasjon for industrien også etter 2020, og med desse avklaringane ligg det til rette for det. EUs retningslinjer for perioden 2021-2030 blei offentleggjort 21. september. Vi arbeider no med å setje oss grundig inn i desse og vurderer korleis ein norsk ordning for 2021-2030 kan sjå ut.

SPØRSMÅL NR. 70**Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 12. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva vil tolkningen av havne- og farledsloven § 6 - Ansvar for utbedringer i farvannet bety for finansieringa av eksempelvis de tre havneprosjektene som lå inne i NTP, Andenes, Værøy og Røst, og hva vil det bety for eksempelvis havnene i Øksnes, Ballstad og Rana?

Svar:

Tolkningsuttalelsen tydeliggjør at statens utbedringsansvar etter havne- og farvannsloven § 6 andre ledd gjelder i alle områder innenfor lovens virkeområde, hvor fartøy kan ferdes. Utbedringer i farvannet som leder inn til havner med fiskerihavneanlegg er dermed også tiltak som omfattes av statens ansvar. Videre tydeliggjør tolkningsuttalelsen at utbygging og vedlikehold av moloer ved fiskerihavneanleggene kan falle inn under statens utbedringsansvar. Slike prosjekter kan dermed finansieres over statsbudsjettet og realiseres av staten.

Avgjørende for om et prosjekt faller inn under statens utbedringsansvar vil være om prosjektet har betydning for den allmenne ferdselen og om hovedformålet er å ivareta eller bedre sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet. Dersom prosjektet har flere formål, må det gjøres en konkret vurdering av om prosjektet har et hovedformål som faller inn under statens utbedringsansvar, eventuelt om deler av prosjektet faller inn under ansvaret.

Relevante utbedringsprosjekter vil bli vurdert av Kystverket i forbindelse med rulleringen av Nasjonal transportplan (NTP). Disse vil kunne inngå i Kystverkets leveranse til departementet knyttet til et av tilleggsoppdragene til NTP-oppdrag 9, som jeg mottar 15.oktober. Prosjekter som faller inn under statens utbedringsansvar vil kunne inngå i NTP og vil dermed bli en del av prioriteringsdiskusjonen frem til stortingsmeldingen om NTP 2022-2033 legges frem for Stortinget våren 2021. Deretter vil konkrete bevilgninger foreslås i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 71**Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 14. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til lovendringer eller ordninger som knytter seg til Bane NORs ansvar for gjerdehold gjennom landbruksområder med beitedyr, slik at ikke berørte bønder blir sittende med store kostnader for gjerder som er helt nødvendige for å hindre dyrepåkjørslar?

BEGRUNNELSE:

Vi har mange togstrekninger i landet som går gjennom landbruksområder der dyr beiter. Flere steder er det et stort problem at toget kjører på beitedyr. Likevel har Bane NOR en politikk som går ut på å skyve mye ansvaret for nødvendige gjerder over på bøndene langs linja. Bønder som driver med dyr, får en stor ekstraregning som virker

svært urimelig all den tid det er toget – og kun toget – som utgjør fare på stedet.

Bane NOR understreker med henvisning til dom i Høyesterett (Rt. 2012, s. 1003) at de ikke har generell gjerdeplikt og at grannegjerdelovas bestemmelser og om plikt til å ha grannegjerde, får ikke anvendelse på gjerdehold langs jernbanelinjer. Erstatninger for dyrepåkjørslar gis imidlertid. Dette har fått bønder til å hevde at Bane NOR spekulerer i at det er billigere å betale erstatninger enn å sette opp gjerder. Uten å ta stilling til om dette er riktig, må det være lov å peke på at Bane NOR har en praksis som er lite forståelsesfull når det gjelder kostnader som veltes over på bønder med små marginer i drifta.

Akkurat nå er det behov for gjerder langs en jernbanestrekning i Steinkjer, som berører eiendommen Utgard (gnr. 316/ 2 og 13). I brev til bonden viser Bane NOR til at

gjerdet mot eiendommene «er i til dels dårlig forfatning» og at det er nødvendig «å skifte ut 900 m på vestsiden og 830 m på østsiden av sporet». Bane NOR tilbyr seg å stille med gjerdemateriell og gjøre visse arbeider – men opplegget som foreslås, vil innebære en stor kostnad for grunneier. Grunneier mener forståelig nok dette er urimelig.

Det kan derfor virke som det er et klart behov for en revurdering av lovreglene og/eller ordningene knyttet til slike saker.

Svar:

Svar:

Bane NOR har ikke en alminnelig gjerdeplikt, verken på lovfestet eller ulovfestet grunnlag. Ansvaret for dyrepåkjørsler påhviler ikke jernbanen, men problemet må forebygges gjennom samarbeid mellom flere aktører. Bane NOR jobber systematisk for å begrense dyrepåkjørsler på jernbanen og setter opp gjerder langs jernbanen der det har betydning for sikkerheten og fremkommeligheten på jernbanen. I 2019 brukte Bane NOR om lag 46 mill. kr på å sette opp gjerder langs jernbanen for å hindre sammenstøt mellom tog og husdyr og tamrein. Til sammenligning er det brukt gjennomsnittlig 17 mill. kr per år i perioden 2015–2017 og 38 mill. kr i 2018. Tiltakene er først og fremst rettet mot tamrein og sau, da dette er de artene som utgjør flertallet av påkjørte dyr. Dette er i tråd med Bane NORs handlingsplan for å redusere antall dyr påkjørt med tog i perioden 2018–2021 (<https://www.banenor.no/Nyheter/Nyhetsarkiv/2018/oppdatert-handlingsplan-mot-dyrepakjorsler-pa-jernbanen/>).

Målsettingen i handlingsplanen er å ytterligere redusere antall dyrepåkjørsler i forhold til dagens nivå. Det planlegges å bygge 43 kilometer med viltgjerder på strekninger hvor det er høyt konfliktnivå på grunn av påkjørsler av tamrein og elg, og på strekninger hvor viltg-

jerder kan monteres mellom tunneler hvor tunneltaklene fungerer som naturlige viltoverganger. På strekninger hvor det kjøres på mye sau vil Bane NOR prioritere gjerdehold.

Påkjørsler er selvsagt svært uheldig for utsatte bønder og for jernbanen. Dyrepåkjørsler medfører beklagelige lidelser for dyrene, men dyrepåkjørsler er også traumatisk både for bønder og ansatte i jernbanen. Både Bane NOR og bøndene har derfor en egeninteresse av å forhindre påkjørsler. Bane NOR fordeler midler til dette formålet innenfor sitt budsjett. Effekter og mål blir fulgt opp tertieltvis av Jernbanedirektoratet og rapportert videre til Samferdselsdepartementet. Bane NOR har likevel avgrenset med ressurser til rådighet for å sette opp gjerder, og må bruke ressursene der de har størst effekt. I tillegg må de se oppsett av gjerder i sammenheng med andre tiltak som iverksettes for å forebygge dyrepåkjørsler.

For å finne egnede tiltak mot dyrepåkjørsler vil Bane NOR i handlingsplanens periode etablere en teknisk gruppe som skal samle oversikt over nye teknologiske løsninger som har som formål å hindre dyr i komme nær jernbanen og samtidig ikke fragmenterer landskapet og utgjør en barriere for dyrs bevegelser. Den tekniske gruppen vil evaluere oppnådde resultater og metoder for de ulike løsningsforslagene og gjennomførbarheten på jernbanen. Ny kunnskap og erfaringer av tiltakene og endring i problemområdene vil kunne endre fokus og valg av tiltak.

Jeg oppfatter at Bane NOR tar problemet på alvor og prioriterer sine ressurser så godt som mulig for å redusere omfanget av påkjørsler, til tross for at det ikke eksisterer noen generell gjerdeplikt. Jeg finner det derfor ikke nødvendig eller ønskelig å opprette ytterligere ordninger eller pålegge Bane NOR en slik plikt gjennom lovverket.

SPØRSMÅL NR. 72

Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 20. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden rydde opp slik at bompengerekruteringen blir stoppa i samsvar med stortinget sitt vedtak om nivå på bompengandelen i prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Austevollsbrua er delvis bompengefinansiert og gjelda til bompengeselskapet er nå i disse dager nedbetalt når en tek høyde for de siste utbetalingene av innspara ferjetilskott som også inngår i finansieringa. Fylkeskommunen

overtok ansvaret for å betale ut disse tilskotta i samband med forvaltningsreformen. I lokalavisa Marsteinen 8. oktober kjem det fram at bompengeselskapet Ferde ikkje ser på disse midlane som sikre sjølv om dette er ein forpliktelse fylkeskommunen har fått frå staten og som er sikre / bundne midler. Slik Ferde no opptrer kan ein fort hamne i den situasjonen at det vert tatt inn meir bompengar enn det stortinget har slutta seg til i 2004.

Svar:

Eg viser til finansieringsopplegget for fv. 546 Austevollsbrua omtalt i St.prp. nr. 30 (2004-2005). I tråd med dette opplegget vert bompengelånet nedbetalt av bompengar og innsparte ferjetilskot.

I St.prp. nr. 30 (2004-2005) er det lagt til grunn 16 års bompengeinnkrevjing og utbetaling av ferjetilskot i 15 år til og med 2022. Med oppstart i 2005 vert det innkrevjing fram til juli 2021. På dette grunnlag er det inngått prosjektavtale med Ferde AS med innkrevjingsrett fram til juli 2021.

Det er Vestland fylkeskommune sitt ansvar å utbetale ferjetilskot til Ferde AS til og med 2022. Vestland fylkeskommune er også garantist for lånet.

Fram til Austevollsbrua er nedbetalt, vil eg legge til grunn at det fastlagte finansierings-opplegget vert følgt. Det inneber innkrevjing av bompengar fram til bompengebdraget i finansieringsplanen er oppnådd, samt årleg utbetaling av innsparte ferjetilskot til bompengelånet er nedbetalt.

SPØRSMÅL NR. 73

Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 13. oktober 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Kulturministeren møtte Tom Cruise på Åndalsnes og fikk god innsikt i ringvirkningen som internasjonale filmproduksjoner gir i Norge i form av arbeidsplasser, kjøp av varer og tjenester i distriktet og Norges reklame. Filmkommissjonen har forespørslar på langt over det doble av rammen til insentivordningen.

Hvorfor prioriterer ikke ministeren å øke rammen og dermed sørge for internasjonale investeringer på mange millioner og skape arbeidsplasser og aktivitet i hardt rammede reiselivskommuner, når alternativet er ledighet?

BEGRUNNELSE:

En økt satsing på å få flere internasjonale filmselskap til Norge er også nedfelt i Granavolden-plattformen.

Den rammen som nå er foreslått vil tømmes i januar av 2-3 prosjekter, Filmkommissjonen har forespørslar som langt overgår det dobbelte av foreslått ramme på 68.5 millioner. Dette er prosjekter som vil skape aktivitet på nærmere milliarder i hele landet - primært i hardt rammede reiselivskommuner. Aurland, Eidfjord, Sogndal, Odda, Voss er blant kommunene der blant annet Vestnorsk Filmkommissjonen ser muligheter for stor aktivitet i 2021. Det er også store prosjekter som vurderer Nord-Norge.

Korona har rammet aktiviteten i økonomien, mange står i fare for å miste arbeid. Det oppfordres til å se på nye muligheter. Det burde derfor være klokt å bruke midler på insentivordningen, som garanterer for mangedobbelt aktivitet, enn å gi tilsvarende i korona-kompensasjon som følge av tapt aktivitet. Økte utenlandske investeringer i Norge gir tilgang til kapital, kompetanse, nettverk og verdikjeder i andre land, som igjen kan gi større muligheter for norsk filmindustri.

Island har vært modell for den norske insentivordningen. Der gis det tilsagnsfullmakter uten beløpsramme. Tilsvarende forutsigbarhet har også insentivordningene i land som Storbritannia, Canada, Frankrike, Irland, New Zealand osv. New Zealand og Irland, land på størrelse med Norge, har refusjoner på opp mot 1 milliard i året. En rekke land i Europa har utvidet sine insentivordninger som ledd i koronatiltak.

Norge har nå et konkurransefortrinn basert på god smittehåndtering og en bransje som har opparbeidet seg tillit i det internasjonale markedet.

Svar:

Granavollplattformen legger til grunn at regjeringen vil vurdere utvidelse av insentivordningen for film- og serieproduksjoner i Norge. Regjeringen vil stimulere til verd-

iskaping og investeringer i norsk innhold, og film er en viktig kreativ næring som regjeringen vil legge til rette for.

Siden insentivordningen ble innført i 2016 er det bevilget 294,5 mill. kroner til ordningen. Regjeringen foreslår å videreføre bevilgningen med samme tilsagnsramme til nye prosjekter i 2021 som i 2020.

Det er gledelig å se at ordningen bidrar til å trekke store internasjonale film- og serieproduksjoner til Norge, i tråd med formålet. Det skaper arbeidsplasser, gir verdifull erfaring og kunnskap til den norske filmbransjen, og ikke minst gir det ringvirkninger for lokalt næringsliv. Jeg har

merket meg at etterspørselen etter tilskudd fra ordningen så langt har vært betydelig høyere enn budsjetttrammene har gitt rom for.

Insentivordningen er fortsatt relativt ny, og det er naturlig å videreutvikle ordningen over tid og ut fra erfaringer vi gjør oss underveis. Som omtalt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021 vil departementet vurdere behovet for en mer grundig evaluering av ordningen. Evalueringen vil danne grunnlag for vurderingen av en eventuell utvidelse av ordningen i samsvar med målet i regjeringsplattformen.

SPØRSMÅL NR. 74

Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 16. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Har statsråden anledning til å gi Hurtigruten unntak fra NIS-regelverket over bordet, og å unnta møtereferatet fra offentligheten?

BEGRUNNELSE:

NRK har avslørt hvordan Hurtigruten har fått særbehandling av statsråden i forbindelse med cruise i Norge under NIS-flagg, der NIS-regelverket ikke ble overholdt. Sommeren 2019 ga statsråden Hurtigruten unntak fra NIS-regelverket, istedenfor å kaste skipet ut av NIS-registeret eller politianmelde for lovbrudd. Unio og Maskinistforbundet var innkalt til møte med flere andre aktører om denne saken, men var ikke enige i løsningen om unntak som statsråden kom opp med. NRK får ikke tilgang på møtereferatet, som omtales som et "internt dokument".

Svar:

Daværende næringsminister Røe Isaksen avholdt 15. juli 2019 et møte med Hurtigruten, LO, Sjømannsforbundet, Sjøoffisersforbundet, Maskinistforbundet og Rederiforbundet. I forkant av møtet fremmet LO i dialog med departementet et forslag om at partene kunne akseptere at Hurtigruten gjennomførte to planlagte seilas under NIS-flagg forutsatt at skipets bemanning avlønnes i henhold til gjeldende overenskomster for passasjerskip i kysttrafikk. Partene, unntatt Maskinistforbundet, sluttet seg til kompromissforslaget. Saken var i 2019 allment kjent. Formelt var seilaset i strid med NIS-reglene om Sval-

bardcruise, men enigheten innebar, slik jeg har forstått det, at det ikke ville bli sanksjonert. Alternativt kunne departementet midlertidig endret reglene i forskrift.

Nærings- og fiskeridepartementet skrev i etterkant av møtet en oppsummering til bruk i departementets interne saksbehandling. Oppsummeringen er ikke et omforent referat. Departementet har behandlet innsynsbegjæringen fra NRK i henhold til offentlighetsloven.

SPØRSMÅL NR. 75**Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 16. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hvordan bidrar Norge til å løse den væpnede konflikten mellom Armenia og Aserbajdsjan, hva har Norge foretatt seg overfor aggressor i konflikten, Nato-medlem Tyrkia, og vil Norge stanse alle våpenleveranser til Tyrkia slik Canada nå har gjort?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har konflikten mellom Armenia og Aserbajdsjan igjen blusset opp, med store sivile tap og titusenvis av mennesker på flukt. De to landene støtter seg på hver sin stormakt, hhv. Russland og Tyrkia, og det er stor fare for at konflikten kan bli til full krig, med tunge stormakt-sinteresser investert. Nyhetsmeldinger antyder at Tyrkia forsyner Aserbajdsjan ikke bare med våpen og droner, men også med leiesoldater fra Syria, mens Armenia svarer med russiske tanks.

Som påtroppende medlem av FNs Sikkerhetsråd, medlem av OSSE og NATO-alliert med og våpeneksportør til Tyrkia besitter Norge en stor verktøykasse med virkemidler som kan tas i bruk for å bidra til å finne fredelige løsninger på konflikten og ivareta mennesker i nød og på flukt.

Svar:

Situasjonen i Nagorno-Karabakh-regionen er svært alvorlig og vi er bekymret over kamphandlingene, som har fortsatt etter at det ble enighet om en humanitær våpenhvile 10. oktober. Det er rapporter om angrep som har rammet sivile mål fra begge sider, og vi har understreket at de har en forpliktelse til å beskytte sivilbefolkningen mot konsekvensene av kamphandlingene. Vi har også oppfordret partene og alle regionale aktører til å avstå fra handlinger som kan bidra til å eskalere situasjonen. Det tredelte formannskapet i OSSEs Minsk-gruppe (Frankrike, Russland og USA) fører samtaler med partene om en løsning på konflikten. Vi gir vår fulle støtte til dette arbeidet. Vi har gjentatte ganger oppfordret partene i konflikten til å umiddelbart vende tilbake til våpenhvilen, og ta opp igjen samtalene som fasiliteres av Minsk-gruppen uten betingelser.

Situasjonen i Nagorno-Karabakh-området og utviklingen i Tyrkias tradisjonelle støtte til Aserbajdsjan, vurderes grundig og løpende. Alle søknader om eksportlisens for forsvarsmateriell eller flerbruksvarer til militær sluttbruk i Tyrkia vurderes grundig innenfor rammen av

UDs retningslinjer. Vurderingen omfatter en rekke kriterier, herunder risiko for at utstyret som søkes eksportert kan bli brukt til å angripe en annen stat eller tvinge gjennom territorialkrav med makt. Norge tillater ikke eksport av forsvarsmateriell til Armenia og Aserbajdsjan.

Det føres generelt en meget restriktiv linje når det gjelder eksport av forsvarsmateriell til Tyrkia. En ytterligere innskjerpet linje ble etablert etter kuppforsøket i 2016. I oktober 2019 ble det, grunnet landets militære operasjoner i Syria, besluttet å midlertidig stanse behandlingen av nye eksportsøknader til Tyrkia. Bedriftene har i samråd med UD holdt tilbake utførsler på gyldige lisenser. Utenriksdepartementet foretok en grundig gjennomgang av de få, gyldige lisensene som forelå, og i denne prosessen ble Stortingets vedtak fra 1967 aktualisert. Dette vedtaket fastslår at Stortingets 1959-vedtak ikke sikter på å regulere forhold som står i forbindelse med norske sikkerhets- og forsvarsinteresser. Dette innebærer at kun lisenssaker som berører norske sikkerhets- og forsvarspolitiske interesser, samt inngår i planer trukket opp i NATO, kan vurderes tillatt i dagens situasjon, og da kun etter en grundig vurdering iht. UD's retningslinjer. Når det gjelder eksport som ikke berører våre sikkerhets- og forsvarsinteresser og som ikke gjelder leveranser i tråd med planer trukket opp i NATO, vil 1959-vedtaket komme til anvendelse, og eksport vil da ikke tillates.

SPØRSMÅL NR. 76**Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 15. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kva haldning har regjeringa til EU-kommisjonens gjennomgang av Solvens II-regelverket, og meiner statsråden at direktivet slik det er gjennomført i norsk rett sikrar tilstrekkeleg konkurranse og reell marknadstilgang for mindre aktørar?

Svar:

Det såkalla Solvens II-direktivet (direktiv 2009/138/EF) vart gjennomført i norsk rett då den nye finansføretakslova tok til å gjelde 1. januar 2016. Som Finansdepartementet greia ut om i Prop. 125 L (2013-2014), gjelder direktivet livsforsikringsføretak og skadeforsikringsføretak, og det er organisert i tre pilarar. Pilar I inneheld kvantitative føresegner for utrekning av kapitalkrav, inkludert føresegner om verddivurdering av egedelar og forsikringstekniske avsetningar. Pilar II inneheld kvalitative føresegner for risikostyring og internkontroll, tilsynsmessig overvaking og kontroll, samt heimlar for tilsynsstyremaktene for å fastsetje høgare kapitalkrav for enkeltføretak. Pilar III består mellom anna av reglar om opplysningsplikt overfor allmenta og rapporteringsplikt til tilsynsstyremaktene. Målet med direktivet er å betre vernet av forsikringstakarane sine interesser og auke konkurransen på tvers av landegrensene gjennom felles krav til forsikringsføretaka.

Til skilnad frå tidlegare forsikringsdirektiv er Solvens II-direktivet i hovudsak eit fullharmonisert regelverk, slik at det i utgangspunktet ikkje er rom for å innføre strengare eller lempelegare krav enn det som følgjer av direktivet. Direktivet er i tillegg utfyllt av ei lang rekkje forordningar, der det ikkje finst noko rom for nasjonale reglar. Den viktigaste av dei er kommisjonsforordning (EU) 2015/35, som i Noreg gjelder likeins med norske forskriftsreglar, sjå Solvens II-forskrifta § 53. Då forordninga vart teken inn i EØS-avtala, fekk EØS/EFTA-landa gjennomslag for tilpassingar som gjorde det mogeleg å fastsetje nasjonale kapitalkrav for forsikringsføretak som eig kommunelån o.a. og pantelån. Finansdepartementet fastsette slike krav i Solvens II-forskrifta, slik at krava for å eige denne typen lån skulle vere om lag dei same for forsikringsføretak som for bankar. Det medverkar til likare konkurransevilkår i den norske marknaden. I ein seinare revisjon av forordning (EU) 2015/35 har EU-kommisjonen sjølv fastsett slike krav for kommunelån o.a., og det norske kravet om dette er difor oppheva.

Solvens II-regelverket innebar på dei fleste felt vesentlege forbetringar samanlikna med dei tidlegare

forsikringsdirektiva, mellom anna ved at kapitalkrava betre reflekterer den faktiske risikoen i føretaka. Medan regelverket i utgangspunktet kan vere komplekst og til dels krevjande for føretaka å innrette seg etter, er proporsjonalitet nemnt i direktivet som eit viktig prinsipp for styresmaktene si gjennomføring og oppfølging av reglane. Til dømes gir nokre av føresegna rom for lempelegare krav for mindre føretak, og forventningane til styring og kontroll er tilpassa føretaka si verksemd og storleik. Då Finansdepartementet i 2018 fastsette nye soliditetskrav for pensjonskasser, skjedde det dessutan i form av ein forenkla versjon av Solvens II-krava, som er tilpassa den enklare verksemda i kassene. Dette inneber at livsforsikringsføretaka og pensjonskassene møtast i marknaden med om lag like strenge soliditetskrav, noko som fremjar konkurransen mellom dei og trygger kundane.

Solvens II-direktivet har krav om at EU-kommisjonen må gjennomgå visse delar av regelverket innan 1. januar 2021. Gjennomgangen skal mellom anna omfatte langsiktige garantiar, metodar for å rekne ut kapitalkrav og tilsyn med forsikringsgrupper. Det meste av arbeidet er teknisk, og er for det meste satt ut til den europeiske forsikringsstyresmakta Eiopa. EU-kommisjonen sjølv arbeider i tillegg med visse meir overordna spørsmål. Finansdepartementet har oppmoda norske interessentar til å svare på ei høyring frå Kommisjonen, som har frist 21. oktober. Høyringa omfattar mellom anna forsikringsføretaka si rolle som kjelde til langsiktig finansiering i økonomien, tilbodet av garanterte pensjonsprodukt, forbrukarvern, nye sårbarheiter og moglegheiter knytt til klimarisiko, digitalisering og cyberrisiko.

Eg har merka meg at den norske forsikringsnæringa, til liks med næringane elles i Europa, er kritisk til nokre av forslaga som har vore på høyring frå Eiopa, mellom anna om kapitalkrav for renterisiko. Forslaga frå Eiopa er til handsaming i Kommisjonen. Eg har òg merka meg at Kommisjonen sjølv er oppteken av spørsmål som kan få stor innverknad på finansmarknaden og forsikringsføretaka i åra som kjem, og som det er bra at dei inkluderer i gjennomgangen.

SPØRSMÅL NR. 77**Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 13. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

En mor som er ureturnerbar asylsøker fra Eritrea har bodd på mottak i Norge i 11 år. Hun har 2 barn med en mann som har full jobb i turnus i Bergen. Når mottaket i Arna nå legges ned, tvinges mor og barn til å flytte til Rogaland. Bergen kommune er åpen for alternativ mottaksplassing. UDI sier nei og at barnets beste er ivaretatt når barnet kan være med en forelder.

Hvor er det faglig grunnlag for en slik barnets beste vurdering, og mener regjeringens at familier av innvandringsregulerende skal splittes selv om de kunne bodd sammen?

BEGRUNNELSE:

I denne saken er det altså ikke mulig å sende mor ut av landet. Hun blir boende i Norge, men nektes å bo i nærheten av eller sammen med barns far. Far har turnusarbeid og kan derfor ikke ha ansvar for barna alene. Det er umulig å forstå at familien ikke skal få være sammen, og at det er til barnas beste. Praktisk kan dette løses fordi Bergen kommune har stilt seg positiv til alternativ mottaksplass.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert ansvaret for botilbudet til asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI). Ordningen med alternativ mottaksplass er ikke lov- eller forskriftsfestet, eller regulert gjennom instruks fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Alternativ mottaksplass er en unntaksløsning, mens hovedregelen er at innkvartering og nødvendige tilpassninger skal foregå innenfor rammen av det ordinære mottakssystemet. UDI har en streng praksis for å innvilge søknader om alternativ mottaksplass fra personer som har endelig avslag på søknaden om beskyttelse. Bakgrunnen for dette er et behov for at utlendingsforvaltningen skal fremstå som helhetlig og konsekvent. Dersom avslaget i asylsaken ikke får noen praktiske konsekvenser for personen det gjelder vil han eller hun ha færre insentiver til å returnere. Videre blir returperspektivet best ivaretatt i mottakssystemet, som har etablerte rutiner for bl.a. returmotiverende arbeid. Det er imidlertid fortsatt mulig å få alternativ mottaksplass i enkelte tilfeller, blant annet på bakgrunn av en «barnets beste»-vurdering.

Hensynet til barnets beste er et grunnleggende hensyn i alle saker som berører barn, men er ikke det eneste hensynet som skal vurderes. Jeg kan ikke uttale meg om UDIs håndtering av enkeltsaker om mottaksplassing, men UDI vil alltid vurdere opplysningene som fremkommer om barnas situasjon i den konkrete saken. UDI tar også hensyn til beboernes ønsker og behov ved flytting til nye mottak, ikke minst når det gjelder barn.

Regjeringen mener at utlendingsforvaltningen skal være helhetlig og konsekvent. Personer med endelig avslag i henhold til utlendingsloven plikter å forlate landet. Norske myndigheter har også etablert en ordning for assistert retur, der utlendinger uten lovlig opphold kan få praktisk og økonomisk støtte til å reise hjem på en sikker, organisert og verdig måte.

SPØRSMÅL NR. 78**Innlevert 8. oktober 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 14. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre finansiering av ny Sarpsbru?

BEGRUNNELSE:

Endret vilkår og bompengeforliket har trenert realisering av Bypakke Nedre Glomma. Nylig ga departementet beskjed om at det må utarbeides ny Bypakke for Nedre Glomma.

Ny Sarpsbru inngår i Bypakke Nedre Glomma og en finansiering av ny bru er derfor avhengig av bypakka.

Sarpsbrua er en viktig samferdselsåre i Sarpsborg og en nødvendig avlastning dersom E6 over Sannesundsbrua skulle bli stengt.

Brukstiden for alle de fem bruene, som utgjør Sarpsbrua, ble av Statens vegvesen i januar 2017 satt til 10 år.

Bruforvalter i Viken fylkeskommune har uttalt følgende til Sarpsborg Arbeiderblad:

«Det er vanskelig å forsvare ytterligere rehabilitering av Sarpsbruene for å kunne benytte disse utover 10 år».

Det er stor usikkerhet knyttet til gjenværende brukstid potensiell nedklassifisering og innsnevring.

Sarpsbrua har en estimert gjennomsnittlig levetid på ca. 7 år, og det er derfor avgjørende med rask avklaring av finansiering.

Svar:

Ny Sarpsbru er et fylkeskommunalt prosjekt (fv. 118). Etter avviklingen av sams vegadministrasjon 1. januar 2020

er fylkesveiprosjekter et fylkeskommunalt ansvar. Det kan derfor ikke påregnes at departementet til enhver tid kjenner alle detaljer i prosjekter som fylkeskommunene har ansvar for.

Sarpsbru er ett av prosjektene i det lokale forslaget til videreføring av Bypakke Nedre Glomma.

Samferdselsdepartementet sendte 2. januar 2020 brev til Nedre Glomma hvor det framgår at det må gjøres justeringer i det lokale forslaget for at det skal tilfredsstillere kravene i bompengeaftalen fra 2019. Det har i etterkant av dette vært dialog mellom lokale myndigheter, Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet om videre prosess knyttet til arbeidet med bypakken. Etter det jeg er kjent med arbeides det nå lokalt med å gjennomgå den foreslåtte porteføljen slik at bypakken imøtekommer kravene i bompengeaftalen fra 2019. Etter at et revidert forslag til videreføring av bypakke Nedre Glomma som tilfredsstiller regjeringens krav er lokalpolitisk vedtatt, legger Samferdselsdepartementet opp til å gjennomføre ekstern kvalitetssikring (KS2) av bypakken.

SPØRSMÅL NR. 79

Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 16. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Dersom alle bedrifter tilhørende samme bransje som bedriftene som har frivillig tilbakebetalt støtte fra kompensasjonsordningen for faste utgifter hadde betalt tilbake støtten, hvor mye støtte ville da blitt tilbakebetalt – og hvilke NACE-koder tilhører disse virksomhetene?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål 20 fra Finanskomiteens/Aps fraksjon av 23.09.2020 som ikke ble besvart. Her fremkommer at «44 virksomheter tilbakebetalt tidligere mottatt støtte gjennom såkalt «0-søknad». I tillegg har ca. 30 virksomheter tilbakebetalt mottatt støtte før etaten fikk på plass løsninger for å sende inn såkalte «0-søknader», men det svares ikke på spørsmålet. Ber om at det besvares.

Av de 44 virksomhetene som har betalt tilbake via «0-søknad» kan etaten gjennom systemet se at disse virksomhetene er spredd på 15 ulike bransjer. Totalt fastsatt beløp for utbetaling i de 15 bransjene er 3 972 mill. kroner, jf. nedenstående tabell: i mill. kr.

Svar:

For å svare på spørsmålet har det vært nødvendig å gjøre datauttrekk fra Skatteetatens systemer og å sammenstille disse dataene. Departementet har nå fått oversendt opplysningene som er nødvendige for å svare på spørsmålet.

For ordens skyld vil jeg understreke at det ikke er grunnlag for å trekke en slutning om at alle virksomheter med samme NACE-koder som virksomhetene som frivillig har betalt tilbake, skulle ha opptrådt likt og betalt tilbake.

Ifølge Skatteetaten har 44 virksomheter tilbakebetalt tidligere mottatt støtte gjennom såkalt «0-søknad». I tillegg har om lag 30 virksomheter tilbakebetalt mottatt støtte før etaten fikk på plass tekniske løsninger for frivillig tilbakebetaling.

Næring- skode, tosi- fret	Bransje	Totalt fastsatt beløp til utbetaling
56	Serveringsvirksomhet	724
47	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	576
68	Omsetning og drift av fast eiendom	260
70	Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning	63
55	Overnattingsvirksomhet	934
49	Landtransport og rørtransport	186
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	109
96	Annen personlig tjenesteyting	192
94	Aktiviteter i medlemsorganisasjoner	3
10	Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	75
86	Helsetjenester	260
71	Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving	273
69	Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting	6
46	Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner	247
82	Annen forretningsmessig tjenesteyting	64
	Sum	3 972

I tillegg har, som nevnt, om lag 30 virksomheter tilbakebetalt mottatt støtte før etaten fikk på plass teknisk løsning for frivillig tilbakebetaling. Blant disse virksomhetene er det ytterligere seks bransjer som ikke er med i tabellen over. Totalt fastsatt beløp for utbetaling i de seks bransjene er 709 mill. kroner, jf. tabellen under:

Næring- skode, tosi- fret	Bransje	Totalt fastsatt beløp til utbetaling
		i mill. kr
50	Sjøfart	388
43	Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	145
85	Undervisning	108
78	Arbeidskrafttjenester	40
92	Lotteri og totalisatorspill	17
81	Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	11
	Sum	709

I sum ville det blitt tilbakebetalt om lag 4,7 mrd. kroner dersom alle virksomheter tilhørende bransjene som de 74 virksomhetene (totalt 20 bransjer) som har frivillig tilbakebetalt støtte hadde betalt tilbake støtten, jf. datauttrekk per 13. oktober 2020. For ordens skyld kan jeg opplyse om at det totalt er utbetalt om lag 6,3 mrd. kroner gjennom ordningen.

SPØRSMÅL NR. 80**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 15. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kor attraktiv er no den norske luftfartsmarknaden i ein europeisk samanheng og kva er statsråden sitt syn på det som no skjer i norsk luftfart?

GRUNNGJEVING:

Korona har råka luftfarten hardt og selskapa, SAS, Norwegian og Widerøe, som saman har levert eit godt flytilbod i Noreg, er hardt råka. Luftfarten er viktig for all aktivitet i Noreg, men det er også ei sjølvstendig næring med tusenvis av tilsette både i lufta og på bakken.

I den krisa som no er ser me at einskilde aktørar ser ein moglegheit til å koma seg inn på marknaden. Ein ny aktør som ser føre seg tung statleg finansiering og eit internasjonalt flyselskap som vil inn i det norske innenriksmarkedet utan norske tilsette og med ei aktiv haldning mot fagforeningar. WizzAir sin modell er den motsette av Senterpartiet sin modell for eit velfungerande arbeidsliv og norsk næringsliv.

Statsministeren har så vidt det er registrert fyrst og fremst vore oppteken av og uttrykt seg positiv til den auka konkurransen.

Det er ynskjeleg at statsråden både gir ei vurdering av rettsreglar, rammevilkår og regjeringa sine mål for luftfarten sett i lys av desse to konkrete sakene. Det er og ynskjeleg å få vite kva vilkår som gjeld mellom anna til løn og arbeidsvilkår for å drive innenriks flyrute i Norge. Det er og ynskjeleg å få vite kor attraktivt det norske markedet no er i ein europeisk samanheng.

Svar:

Eg legg til grunn at det er brei semje om at norsk luftfart er råka hardt av pandemien og at det for tida er svært stor uvisse om korleis bransjen vil utvikle seg i månadene og åra som kjem. Eg trur òg at det i hovudsak er semje om kva for transporttilbod det norske samfunnet treng. Utfordringa no er å ta stilling til kva som er rette tiltak og verkemiddel for å sikre dette tilbodet.

Eg er enig med representanten i at holdningane som kjem fram hos leiinga i Wizzair knytt til organisering i arbeidslivet er uheldig, og ikkje i tråd med slik vi har det og ynskjer å ha det i Noreg. I Noreg har vi organisasjonsfridom og alle som driv verksemd i Noreg skal respektere norske spelereglar. Eg viser vidare til statsministerens klare tale om hennar eiga og regjeringas holdning til desse

spørsmåla frå Stortingets talerstol i spontantspørjetimen 14. oktober 2020.

Lufttransport har vore fullt liberalisert i den indre marknaden sidan 1997. Mellom anna har flyselskap frå andre land i EØS lov til å fly innlands ruter i Noreg (kabotasje). Til no har dette skjedd i lite omfang. Pandemien kan endre dette.

Norsk lov regulerer som klar hovudregel ikkje løna direkte. Slik er det òg i luftfarten. Løna blir i staden regulert i tariffavtaler og individuelle avtaler. Organisasjonsgraden er framleis høg i norsk luftfart, men avtalestrukturen er fragmentert. For flygande personell er difor ingen avtaler allmenngjorde.

I kva omfang arbeidstilhøva følgjer norsk rett, kjem an på lovvalsreglane om mellom anna tryggleik, trygd, skatt og stillingsvern. Hovudregelen er at norske reglar gjeld når arbeidstilhøvet er nærast knytt til Noreg. Om det er det, avgjerast konkret for kvart selskap og kvar person. I praksis vil det avgjerande vere om det er praktisk mogleg å fly rutene i Noreg ved hjelp av personell som ikkje har hovudtilknytning til Noreg.

Flyselskap som ikkje respekterer dei spelereglane som gjeld, må møtast med sanksjonar – av omsyn til dei tilsette, og for å sikre rettferdig konkurranse mellom flyselskapa. Mitt departement samarbeider tett med Europakommisjonen og eit nettverk av medlemsstatar i EU for å gjere dette mogleg.

Det er grunn til å tru at ruter på den norske innlandsmarknaden er attraktive for utanlandske flyselskap, og at dette vil gje konkurranse. Politisk er det viktig å sørgje for at samfunnet blir tilbydd dei tenestene det treng på dei mindre lønsame ikkje-subsidierte flyrutene.

SPØRSMÅL NR. 81**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell****Besvart 16. oktober 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å endre forskriften slik at også vekstbedrifter kan søke undervisningstillatelse, og i tilfelle hvor lang tid vil det evt. ta for å endre forskriften til også å gjelde vekstbedrifter?

BEGRUNNELSE:

Det er et felles mål for alle politiske partier at alle mennesker i Norge skal ha et meningsfylt liv og en arbeidsplass å gå til. Vekstbedriftene i landet vårt har som oppgave å gi trening og opplæring for de som faller utenom ordinært arbeidsliv og trenger lengre tid for å tilegne seg den nødvendige fagkompetansen som arbeidslivet etterspør. Havbruksnæringen er en næring i sterk vekst med stort behov for slik faglært kompetanse.

I forskriften om undervisningstillatelser innenfor havbruk heter det:

Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til undervisning:

Tillatelse kan gis til utdanningsinstitusjon på universitet- eller høyskolenivå, til fylkeskommune for bruk i videregående skole eller til privat skole som har eller planlegger et undervisningstilbud hvor akvakultur inngår. Tillatelse kan bare gis videregående skole eller privat skole som vil tilby elever et undervisningsopplegg som er godkjent av departementet, og som fører fram til et tilbud om fagbrev ved skolen.

I forskriften åpnes det ikke for at vekst- og attføringsbedrifter kan søke om undervisningstillatelse innen havbruk, selv om disse bedriftene driver undervisning og arbeidstrening.

Slik vi ser det måtte det være hensiktsmessig å gi også disse bedriftene tilgang på undervisningstillatelser. Da ville de kunne tilby en meget tidsaktuell og praksisrelatert opplæring innen et fagområde som er særs framtidsrettet. Det vil også kunne gi mennesker som står utenfor arbeidslivet, og dermed utenfor så mye annet i samfunnet vårt, en unik mulighet til å få fagkompetanse som etterspørres og som kan åpne dører for dem. Inkludering i arbeidslivet er et viktig politisk mål for alle partier i Norge.

Svar:

I tillegg til alminnelige kommersielle matfisktillatelser finnes det en rekke ulike typer tillatelser til laks, ørret og regnbueørret til særlige formål (såkalte "særtillatelser"). Akvakultur av matfisk til undervisning ("undervisningstillatelser") er en særtillatelse som skal bidra til at under-

visningsinstitusjonene skal kunne tilby attraktiv, realistisk og kvalitativ god undervisning i praktisk akvakultur og akvakulturregelverk og derigjennom bidra til rekruttering av personell med relevant kompetanse til akvakultur-næringen.

Undervisningstillatelser kan tildeles undervisningsinstitusjoner på universitet- eller høyskolenivå, fylkeskommuner for bruk i videregående skole eller private skoler som har eller planlegger et undervisningstilbud hvor akvakultur inngår, jf. laksetildelingsforskriften 26. Tillatelse kan bare gis videregående skole eller privat skole som vil tilby elever et undervisningsopplegg som er godkjent av departementet, og som fører fram til et tilbud om fagbrev ved skolen. Vekst- og attføringsbedrifter vil følgelig ikke oppfylle kriteriene for å få tildelt undervisningstillatelse.

Vekstbedriftene gjør et viktig og samfunnsnyttig arbeid ved å gi trening og opplæring for de som faller utenom ordinært arbeidsliv, og ved å ta hensyn til de som trenger lengre tid for å tilegne seg den nødvendige fagkompetansen som arbeidslivet etterspør. Fremfor å endre forskriften for å tildele akvakulturtillatelser til enkeltbedrifter, mener jeg at vekstbedriftene heller bør se på hvilke muligheter de kan ha for å inngå samarbeid med fylkeskommunene eller private skoler som allerede har undervisningstillatelser. Videre har en rekke havbruksaktører lærlingeordninger, og det kan også her tenkes å være muligheter for å få til et type samarbeid mellom næringsaktører, skole og vekstbedriftene. Havbruksnæringen vil alltid ha behov for arbeidskraft, og jeg synes det er positivt om vekstbedriftene viser interesse for denne næringen.

Det pågår nå et arbeid med å gjennomføre en helhetlig revisjon av laksetildelingsforskriften, især med fokus på tidsavgrensede tillatelser til særlige formål (herunder undervisningstillatelser). Jeg ser det imidlertid ikke som aktuelt å lage en egen ordning for slike bedrifter. For øvrig legger jeg ikke opp til å gjennomføre noen større endringer i ordningene med særtillatelser før dette arbeidet er ferdig.

SPØRSMÅL NR. 82**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 14. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Sauebøndene i Surnadal på Nordmøre er til liks med mange andre sauebønder andre stader i landet frustrerte over store tap av sau til jerven.

Meiner statsråden at svaret frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal om skadefellingsløyve tyder på ein god og langsiktig politikk for å ta ut tilstrekkeleg mange jerv, og er det rimeleg å forvente at sauebønder skal sanke sau med gevær på slep?

GRUNNGJEVING:

Tore Gjul, skogbrukssjef i Surnadal kommune, henvendte seg 14/9 seg til Fylkesmannen i Møre og Romsdal på vegne av sauebønder om høvet til å få skadefellingsløyve på jerv etter at lisensjakta er i gang. Bakgrunnen er at desse ønskjer målretta og effektiv jakt på jerv for å hindre at dei store tap av sau held fram.

Svaret frå Fylkesmannen same dag var slik:

«No når lisensjakta starta og sankinga er godt i gang, vil skadefellingsløyve ikkje vare aktuelt i anna enn heilt spesielle tilfelle. Rovviltforskrifta legg vekt på at moglegheita for å ta i bruk førebyggjande tiltak skal vurderast, samt potensialet for framtidige skader, jamfør § 9 andre ledd bokstav c) og d). No når vekstsesongen nærmar seg slutten og sankinga er i gang vert potensialet for framtidige skader redusert og sankinga i seg sjølv er eit førebyggjande tiltak. Vi vil heller tilrå at sankepersonell/tilsyn som kan registrere seg som lisensjegerar gjer det. Da kan dei eventuelt kombinere jakt og sanking.»

Eg meiner det sjølv sagt er greitt om sauebønder sjølve ønskjer å registrere seg som lisensjegerar og ha med våpen på sauesanking òg, men det framstår som urimeleg at myndighetene tilrår dette, slik svaret frå Fylkesmannen inneber. Dessutan må skadefellingsløyve kunne givast sjølv om vinteren nærmar seg. At sesongen er på hell bidreg ikkje til at problemet blir mindre neste år. Problemet no er at jerven truleg er langt fleire i antal enn registreringane tyder på, at løyvene for uttak ikkje er tilstrekkelege, samt at jakta er ineffektiv. Då må staten gå inn for eit høgare uttak av jerv for ein betre balanse mellom rovdyrstammen og beitenæringa.

Svar:

Eg oppfattar at det er brei einigheit i Stortinget om at lisensfelling skal vere hovudverkemiddelet i bestandsreguleringa av jerv. Skadefelling er eit verkemiddel for å gjere uttak av skadegjerande individ for å avverje akutte skadesituasjonar. Beitesesongen for sau er over for i år,

og med unntak av akutte skadesituasjonar i område med tamrein, er skadefelling på denne tida av året eit mindre aktuelt verkemiddel for uttak av jerv. Samtidig vil eg understreke at det er vedteke betydelege kvoter for lisensfelling av jerv gjennom hausten og vinteren, og målsettinga er at ein gjennom lisensfellinga forvaltar bestanden så nær bestandsmålet som mogleg.

Lisensfelling har ikkje fungert tilfredsstillande i bestandsreguleringa av jerv i alle område. Av den grunn har eg frå og med inneverande lisensfellingsperiode opna for bruk av nye verkemiddel i lisensfellinga. Det gjeld bruk av kunstig lys ved åte og elektronisk overvaking av fangstbås, og målsettinga er at dette over tid vil gjere lisensfellinga av jerv meir effektiv. I tillegg er det slik at Miljødirektoratet, som etter rovviltforliket har myndigheit til å vurdere ekstraordinære uttak av jerv, kvart år gjer ei vurdering av behovet for slike uttak i ulike delar av landet. I vurderingane legg direktoratet mellom anna vekt på skadehistorikk og skadepotensial, om dei aktuelle områda er prioritert for jerv eller beitedyr, bestandssituasjonen for jerv og kva for uttak det har vore av jerv i ulike område. Resultatet av vurderingane førre vinter var mellom anna at det vart gjennomført tre hiuttak i Surnadal i Møre og Romsdal der mordyr og/eller kvalpane vart avliva.

SPØRSMÅL NR. 83**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 19. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vi vet at de 14 biomodale togsettene som er bestilt til Trønder- Meråker- og Rørosbanen er 40 % dyrere enn elektriske tog.

Hvor mye av kostnadene i investeringsplanen for utvikling av togtilbudet ved Trønder- og Meråkerbanen kan relateres til valget av biomodale togsett, kontra elektriske tog?

Svar:

Norske tog inngikk i 2018 avtale om kjøp av bimodale kjøretøy (FLIRT Type 76 bimodale), det vil si kjøretøy som kan bli drevet av både strøm og diesel. Disse skal erstatte togsett av Type 92 som i dag er lokaltog på Trønderbanen, Meråkerbanen og Rørosbanen. Type 92 ble bygget i 1984-85, og er på overtid i forhold til sin tekniske levealder. De bimodale togene erstatter således utrangerte dieseltog, og

gir mer enn en dobling av passasjerkapasiteten og bedre komfort for de reisende. De nye togene er også universelt utformet etter gjeldende krav.

Investeringskostnader for å elektrifisere Trønder- og Meråkerbanen er ikke spesifikt knyttet til anskaffelsen av bimodale tog, men å legge til rette for elektrisk togdrift på strekningene. Imidlertid blir det gjort mindre utvidelse av togparkeringer for biomodale togsett i Steinkjer og på Støren. Disse togtypene krever tre meter ekstra spor i forhold til elektriske tog.

For raskest mulig å kunne bedre togtilbudet på jernbanen, er elektrifisering og kapasitetstiltak vurdert å være den beste løsningen. Investering i elektrifisering av delstrekningen fra Stjørdal til Steinkjer er utsatt i tid, men med de nye bimodale togene er det mulig med et utvidet tilbud til Steinkjer når elektrifisering og kapasitetstiltak er ferdig på Trønder- og Meråkerbanen.

SPØRSMÅL NR. 84**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 19. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Tidligere flytilbud mellom Røros og Oslo hadde mulighet for gjennomgående bestilling om du skulle videre fra Oslo. Dagens tilbud krever at du tar ut bagasje i Oslo, for å sjekke inn på ny reise, og billettene må bestilles i to operasjoner. Det er heller ikke mulig å sjekke inn via automat, og bruke bagdrop. Dette gjør det mer tungvint.

Hva skal til for at de reisende til og fra Røros kan få et like funksjonelt tilbud som det hadde med forrige tilbyder, og er det noe statsråden kan gjøre med det?

Svar:

Jeg kan godt forstå at tjenestene som nevnes i spørsmålet er viktig for de reisende. Dette er imidlertid ikke tjenestene som er omfattet av kriteriene som ligger til grunn for

dagens FOT-ruteavtale. Det er en krevende konkurranse-situasjon i markedet for regionale flyruter, med én dominerende aktør. Vi har derfor lagt til grunn at vi må være forsiktige med å stille krav som ikke er strengt nødvendige og som kan være fordyrende og virke konkurransehemmende. Det kan være spesielt krevende for en mindre og/eller ny operatør å få på plass en slik avtale med en tredjepart.

Kravene som er stilt til billettsalget er en maksimal tillatt billettpris, at det tilbys sosiale rabatter i samsvar med retningslinjene i forpliktelser til offentlig tjenesteytelse, at det ikke kan opptjenes poeng fra bonus- eller lojalitetsprogram, og at operatøren skal tilby billetter gjennom minst én egen salgskanal. Videre er det stilt krav om at vilkårene FOT-operatørene har for overgang av passasjerer til og fra andre selskap sine flygninger, blant annet overgangstider og gjennomgående innsjekking av billett

ter og bagasje, skal være objektive og ikke-diskriminerende.

Kontrakten for FOT-ruten mellom Røros og Oslo har varighet til 31.mars 2024. Det er begrensede muligheter til å gjøre endringer i en allerede inngått kontrakt. Eksempelvis kan det ikke gjøres endringer som gjør at en annen

leverandør ville vunnet kontrakten. FOT-rutene skal nå overføres til fylkeskommunene, og neste anbudsrunde vil være i regi av disse. Fylkeskommunene vil da være ansvarlig for å gjøre sine prioriteringer og vurdere hvilke krav de mener er hensiktsmessige å stille.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 19. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kva er dokumentasjonen på at formuesskatttekutta til regjeringa gjennom åtte statsbudsjett på totalt 9,5 mrd. kroner har ført til auka sysselsetting?

GRUNNGJEVING:

Spørsmålet etterspør ikkje teoriar om kva formuesskatttekutt kan føre til. Det etterspør heller ikkje ankedoter om effekten på lokale familieeigde bedrifter som finansministaren kan ha møtt på sin veg. Spørsmålet etterspør dokumentasjon på samanhengen mellom formuesskatttekutta til regjeringa og den påståtte auka sysselsettinga. Eg legg her til grunn at regjeringa sjølvsagt har etterspurt og forsøkt å samanstille analysar av kva ein så stor sum som 9,5 mrd. kroner har ført til.

Svar:

Jobbskaping avheng av ei rekke faktorar, der marknadstilhøve og konjunkturar spelar ei viktig rolle for utviklinga. Regjeringa har ein samla politikk for å auka sysselsettinga i næringslivet på tvers av konjunkturar. Fleire faktorar bidreg til denne politikken, mellom anna satsing på kompetanse, infrastruktur og skattekutt i form av lågare skatt på inntekt og formue. I sum er det gitt 29,5 mrd. kroner i netto skatte- og avgiftskutt, der om lag ein tredel er kutt i formuesskatten. Tal frå Nasjonalrekneskapen viser at sysselsettinga i privat sektor auka med 110 700 personer frå 4. kvartal 2013 til 4. kvartal 2019.

Formuesskatten er sidan 2013 ikkje berre redusert, han er òg lagt om for å styrke privat sektor og det norske eigarskapet. Satsen er redusert, og det er innført ein eigen rabatt på arbeidande kapital, som aksjar og driftsmiddel. Verdsettinga av sekundærbolig er auka, slik at det no er forholdsmessig meir lønnsamt å investere i arbeidande

kapital. I årets budsjett foreslår vi å auke rabatten for arbeidande kapital ytterligere og samstundes auka verdsettinga av dei dyraste bustadene og fritidsbustader. Dette kan bidra til at ein større del av sparinga går til investeringar i næringsverksemd og arbeidsplassar. Aukinga i botnfrådraget er skattelette som treff breidt og skal sikre at formuesskatten oppfattast som rimelig òg for dei med mindre formuer.

Formuesskatten blir i all hovudsak betalt av norske, private eigarar. Formuesskatten må dessutan betalast sjølv om eigar ikkje har fått avkastning eller overskot på formuen sin det aktuelle året. Dette gjer at formuesskatten kan opplevast særleg problematisk for selskap i oppstartsfasen og for selskap som er avhengige av norsk eigenkapital for å få gjennomført investeringane sine. I motsetning til dei fleste andre land har Noreg formuesskatt, og lågare formuesskatt vil redusere den samla skattebelastninga for norske eigarar. Det aukar sjansane for å oppretthalde eit norsk eigarskap til norske verksemdar. Regjeringa meiner at ei styrking av norsk eigarskap òg har en langsiktig verdi, både for verdiskaping og sysselsetting.

Det tek noko tid for verksemdar å planleggje og gjennomføre investeringar, og det tek tid før verknader på produksjon og sysselsetjing kjem til syne. Det same gjeld talfesting av verknader på investeringar og arbeidsplassar av reduksjonane i selskapsskattesatsen, som eit breitt fleirtal på Stortinget slutta opp om. Det er òg krevjande å skilja verknader av skatteendringar frå andre forhold som påverkar investeringar og sysselsetjing mv. Dette gjeld alle typar endringar i skattar og avgifter.

Eg vil samstundes minne om at ein samla finanskomité utanom SV slutta seg til følgjande formulering i samband med skatteforliket i 2016:

«Flertallet meiner derfor at en bedre innretning av den norske eierbeskatningen og særlig av formuesskatten på arbeidende kapital, kan føre til at norsk kapital bedre kan bidra til å

skape nye arbeidsplasser gjennom produktive og verdiskapende investeringer. Flertallet viser til at utenlandske investorer ikke er underlagt formuesskatt i Norge, og at en reduksjon i selskapskatten uten tilpasninger i eierbeskatningen for norske

eiere ikke vil styrke konkurransevnen til norske bedrifter og norsk eierskap i forhold til utenlandsk eide selskaper i Norge.»

Og at det same fleirtalet i Stortinget ytra eit ønskje om å innføre ein verdsettingsrabatt aksjar og driftsmiddel.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 19. oktober 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Da Stortinget fredag 9. oktober 2020 behandlet Innst. 19 S (2020-2021) til prop. 142 S (2019-2020) ble det på Kunnskapsdepartementets budsjett øremerket ti mill. kr. til industri-pilot 4.0 på Kongsberg.

Hvordan vil regjeringen sikre at midlene blir brukt på en måte som industrien selv og de øvrige partnerne i industri-piloten mener er mest målrettet?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede ba finansministeren om å redegjøre for dette under debatten i Stortinget, men det skjedde ikke. Jeg ber derfor om svar i form av skriftlig spørsmål.

De øremerkede midlene på ti millioner kroner kom som svar på Riksmeglingsmannens protokoll fra tariffoppgjøret 2020, der Fellesforbundet og Norsk Industri begge stiller seg bak initiativet fra Kongsberg om en industri-pilot 4.0 og krever at regjeringen følger opp.

Ti millioner kroner er på langt nær nok til å gjennomføre pilotprogrammet, men er samtidig en begynnelse.

En øremerking av ti millioner kroner over kap. 258, post 21 er imidlertid ikke direkte rettet inn mot pilotprogrammet, men ut fra budsjett-plassering, mer rettet mot utdanningstilbyderne i regionen. Det er derfor viktig at regjeringen bidrar til, og forsikrer seg om, at midlene blir brukt med utgangspunkt i det faktiske behovet, og som industrien og partene i piloten etterspør, snarere enn å ta for ensidig utgangspunkt i et allerede eksisterende tilbud.

Svar:

Kompetanseløftet på 10 millioner kroner til Kongsbergindustrien i 2020 vil kanaliseres gjennom treparts bransje-program for kompetanseutvikling som forvaltes av Kompetanse Norge. Regjeringen etablerte treparts

bransje-program for kompetanseutvikling i 2019 som et samarbeidsprosjekt mellom regjeringen og partene i arbeidslivet. Målet er økt deltakelse i kompetanseutvikling i de bransjene som inngår i bransje-programmet. I 2019 etablerte regjeringen og partene i arbeidslivet to programmer hvorav det ene er programmet for industri- og byggenæringen. Så langt melder partene i arbeidslivet om gode erfaringer med bransje-programmet.

Kompetanseløftet for Kongsberg vil organiseres som et underprosjekt til det eksisterende programmet. Det vil være representanter fra Kongsbergindustrien som definerer hvilke opplæringsbehov industrien har og som velger hvilken utdanning og opplæring som skal inngå i kompetanseløftet. Midlene kan brukes både til utvikling og drift av nye tilbud eller til å gi flere deltakere plass i eksisterende tilbud. Det er også rom for å tilpasse eksisterende tilbud til de særskilte behovene som Kongsbergindustrien har. Det er behovene i de relevante bedriftene som vil være styrende for innholdet.

For statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringen en videre satsing på 20 millioner kroner for utsatte industriklynger. I denne satsingen vil også andre utsatte industriklynger bli omfattet. I tillegg foreslår regjeringen rundt 500 studie-plasser til Industriefagskolen som er utviklet i samarbeid mellom partene i arbeidslivet og fagskoler. Til sammen vil dette utgjøre en betydelig satsing på kompetanseutvikling for norsk industri som i dag står i en krevende situasjon.

SPØRSMÅL NR. 87**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 16. oktober 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Ser statsråden at eksklusjonen av personer med nedsatt funksjonsevne fra sammensetningen og mandatet til organet som skal diskutere ytringsfrihet understreker i hvilken grad utfordringene til personer med nedsatt funksjonsevne overses, hvilke tiltak vil han sette i gang for å styrke deres ytringsfrihet og vil han svare på henvendelsen fra organisasjonene?

BEGRUNNELSE:

I mandatet til ytringsfrihetskommisjonen glimrer hensynet til personer med nedsatt funksjonsevne med sitt fravær. Det er heller ingen representasjon av personer med nedsatt funksjonsevne i kommisjonen, og organisasjonene som har tatt kontakt med statsråden for å ta opp dette, har ikke fått svar.

Ytringsfrihetskommisjonen ble satt ned februar 2020 og skal ledes av Kjersti Løken Stavrum. Kommisjonen er bredt sammensatt, men mangler en viktig gruppe, nemlig personer med funksjonshemming. Dette er personer som opplever til dels store utfordringer når det gjelder å delta i den offentlige samtalen.

Dagens samfunn er i liten grad universelt utformet, hverken fysisk eller digitalt. Nettsider som ikke er tilpasset synshemmede eller debattarenaer uten tilgang for personer som er avhengig av rullestol gjør at enkeltpersoner ikke kan delta i debatten på like vilkår. Det er også en erfaring og en forventning til funksjonshemmede at de ikke kan eller skal delta på samme vis. Denne systematisk underrepresentasjonen gjør at det ekstra viktig i å løfte denne gruppen fram som deltagere i en diskusjon om ytringsfrihet og ytringsrom.

Ytterligere bekymringsfullt er det når organisasjonene som kjemper for deltagelse i arbeidet med kommisjonen ikke blir hørt. Gjentatte forespørsler om møter og henvendelser til departementet har ikke blitt besvart.

Svar:

En bred gjennomgang av ytringsfriheten berører ikke bare noen konkrete sektorer, interesser eller yrkesgrupper, men alle borgere. Dette har gjort det nødvendig med en stor og bredt sammensatt kommisjon.

Samtidig har det ikke vært mulig å basere sammensetningen av kommisjonen på direkte representasjon av befolkningsgrupper, religioner, etniske og kulturelle bakgrunner, fag- og interessegrupper osv. Et moderne sam-

funn er så mangfoldig at det alltid vil være andre grupper og interesser som også gjerne skulle ha vært representert. I stedet er det valgt medlemmer som på hvert sitt felt har et sterkt engasjement for ytringsfriheten og har markert seg i samfunnsdebatten. Det er likevel en viktig del av mandatet å “[l]egge til rette for en bred offentlig debatt om temaet for utredningen”. En av de gruppene som særlig trekkes fram i mandatet er “Personer med funksjonsnedsettelse”.

Kommisjonens leder, Kjersti Løken Stavrum, har forsikret om at kommisjonen vil gjennomføre tiltak for å sikre at funksjonshemmedes stemmer blir hørt og ivare tatt i arbeidet selv om ingen av medlemmene selv har en funksjonshemming. Fredag 25. september inviterte kommisjonen til et åpent innspillsmøte om “Ytringsfrihet og nedsatt funksjonsevne”. At dette var det første innspillsmøtet av denne typen i regi av kommisjonen viser at problemstillingen er høyt prioritert. Jeg har derfor tillit til at kommisjonen vil trekke inn funksjonshemmedes erfaringer og synspunkter i arbeidet, slik mandatet forutsetter.

SPØRSMÅL NR. 88**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 15. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Vil regjeringen nå gå videre med å se på hvordan barnevernspedagoger og sosionomer kan få autorisasjon basert på endt bachelorutdanning?

BEGRUNNELSE:

Da representantforslag om å innføre autorisasjonsordning for barnevernspedagoger og sosionomer ble fremmet av SV ved undertegnede samt flere representanter, Dokument 8:241 S (2017-2018), vedtok Stortinget å ikke vedta saken

«under henvisning til at det er varslet en gjennomgang av kompetansekrav for ledere og eventuell autorisasjon som ett av flere tiltak for å øke kompetansen i barnevernet.»

Situasjonen nå er at Bufdir har levert sin utredning om autorisasjon for barnevernspedagoger og sosionomer. Deres noe nølende anbefaling om en feltspesifikk autorisasjonsordning for barnevernet førte til at departementet i høringen om blant annet lovfesting av kompetansekrav i barnevernet ikke anbefaler autorisasjon likevel.

De skriver i høringsnotatet:

“Dermed vil en autorisasjonsordning rettet mot noen utvalgte utdanningsgrupper ha begrenset praktisk betydning, siden de samme oppgavene vil bli utøvd også av personell uten autorisasjon.

Departementet mener, i likhet med Bufdir, at innføring av kompetansekrav og videreutvikling av de barnevernsfaglige masterutdanningene vil ha langt større effekt med hensyn til tjenestenes legitimitet og kvalitet. Vi mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å gå videre med en autorisasjonsordning.”

I debatten som foregikk i Stortinget under saksbehandlingen av SV sitt forslag virket det som at det var en enighet om at disse gruppene bør ha en autorisasjonsordning med tanke på bruker- og pasientsikkerhet. Det er snakk om barn, ungdom, personer med utviklingshemming, eldre, rusavhengige, personer med psykisk uhelse osv. Dette er grupper som kan leve i særlige sårbare livssituasjoner og som i like stor grad som pasienter er helt avhengig av de profesjonelle hjelperne. Uenigheten rundt autorisasjon handlet i stor grad om hvordan dette skal lovhjemles.

Dette er et praktisk/juridisk spørsmål som bør la seg løse dersom man mener at det av hensyn til kvalitet i tjenestene til sårbare brukergrupper er viktig med profesjonsautorisasjon.

Svar:

Barne- og familiedepartementet sendte i mars 2020 et høringsnotat om kompetanse i barnevernet på høring. Det ble blant annet foreslått å stille kompetansekrav for tilsatte i det kommunale barnevernet og i barneverninstitusjoner.

Som nevnt av representant Øvstegård ble det i høringsnotatet ikke foreslått å innføre en autorisasjonsordning i barnevernet. Det ble vist til at kompetansekrav og videreutvikling av de barnevernsfaglige masterutdanningene ble vurdert å ha større effekt på legitimiteten og kvaliteten i tjenestene.

Jeg tar sikte på å legge frem en lovproposisjon med forslag til ny barnevernslov for Stortinget våren 2021. Opfølgingen av høringsnotatet om kompetanse i barnevernet inngår i dette arbeidet. Spørsmålet om å innføre en autorisasjonsordning i barnevernet vil bli nærmere omtalt i lovproposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 89**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 19. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I forslaget til statsbudsjett for 2021 er det satt av planleggingsmidler til InterCity- utbyggingen.

Hvilke delstrekninger er det satt av planleggingsmidler til?

Svar:

Det er i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021 satt av midler til planlegging av InterCity utbyggingen på strekningene Sørli - Åkersvika og Ringeriksbanen. Det er også satt av planleggingsmidler til togparkering i Tønsberg, syd for Moss og Drammen. Strekninger langs ytre InterCity vil bli planlagt innenfor rammen av tilgjengelige planleggingsmidler.

SPØRSMÅL NR. 90**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 21. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

En forutsetning for å føre en effektiv klimapolitikk er at man vet effekten av politikken man fører.

Hvorfor har ikke regjeringen lagt fram klimaeffekten av budsjettforslaget for 2021, og når kan Stortinget forvente en slik oversikt?

BEGRUNNELSE:

Kunnskap om effekten av politiske virkemidler for å kutte klimagassutslipp er en grunnleggende forutsetning for å kunne føre en åpen og demokratisk debatt om klimapolitikk. Klimalovens § 6 pålegger regjeringen å rapportere på klimaeffekten av fremlagt budsjett. Det skal altså gis anslag i budsjettet for hvor mange tonn netto statsbudsjettet kutter, men en slik oversikt mangler.

I Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon er det en omtale av budsjettets klimaeffekt, men ingen tallfesting av klimaeffekt ut over enkelte budsjettposter.

Svar:

Regjeringa førar ein klimapolitikk som fungerer. Det ser vi på rekneskapan: Utsleppa har gått ned fire år på rad.

Eg skulle gjerne, som representanten, kunne rekne om eit statsbudsjett på ca. 1700 ulike budsjettposter og nærare 1 500 milliardar kroner til kor mange CO2-ekviv-

alentar med utslepp som blir kutta per krone. Dette er diverre vanskeleg å fastslå presist, og difor jobbar vi med å forbetre analysane.

Samstundes er det viktig å understreke at vi veit i stort kva som kuttar utslepp. Auka pris på forureining gjer det lønsamt for folk å velje klimavenleg; difor aukar vi CO2-avgifta kvart år. Incentiv til å kjøpe elbilar gjer at folk vel grønt, og det får ned utsleppa i transportsektoren; difor opprettheld vi kjøpsfordelane og aukar CO2-komponenten i eingangsavgifta for fossilbilar. Tilgang på kapital er naudsynt for at verksemder skal investere i ny grøn teknologi; difor foreslår vi å løyve 3,3 milliardar til Enova i dette budsjettet.

Dette er klimapolitikk som fungerer.

Jernbane- og kollektivsatsinga til regjeringa er eit anna godt døme. Raskare tog, fleire bussar og nye bybanestrekninger vil auke incentiva for at folk skal velje klimavenleg transport og la bilen stå. Over tid kan satsinga føre til at folk veljar å busette seg nær kollektivhaldeplassar og at verksemder legg kontora sine ved jernbanen.

Nøyaktig kor stor effekten av desse satsingane vil vere på klimagassutsleppa kjem an på kor mange færre kilometer med fossilbil som vil bli køyrt som ein direkte konsekvens av satsinga.

Det er svært vanskeleg å anslå og tidfeste effekten nøyaktig. Men vi veit at det fungerer, og det er difor vi satsar på det.

Likevel, viss CO₂-kutt per krone skulle vere den einaste målestokken, ville nok jernbane blitt eit relativt dyrt klimatiltak. Verdien ligg i heilskapen og kva det betyr for den reisande, for næringslivet, for samfunnet og for klimaet. Pengane kuttar utslepp og skapar eit betre samfunn.

Regjeringa satsar særleg på tiltak som skal bidra til utvikling, omstilling og bruk av klimateknologi. Skal vi nå klimamåla, treng vi innovasjon. Det kuttar utslepp, og kan samstundes skape arbeidsplassar og aktivitet i heile landet. Eit anna døme er pengar til Klimasats, ei støtteordning til kommunar og fylkeskommunar som vil kutte utslepp av klimagassar og medverke til omstilling til lågutslepps-samfunnet. Kommunane vil kunne søke om støtte til mellom anna kunnskapsheving og til å byggje opp auka kompetanse og kapasitet for klimavenlege offentlege innkjøp i kommunane. Effekten av dette og liknande tiltak vil ikkje kunne målast i CO₂-ekvivalenter med ein gong. Menon Economics si evaluering av ordninga frå 2019 viser at dei fleste Klimasats-tiltaka vil ha langsiktige verknadar, og at dette gjer det vanskeleg å kvantifisere omfanget av utsleppsreduksjonar i prosjekta.

Regjeringa satsar på grøn skipsfart. I budsjettet føresler vi å auke midlane til fylkeskommunane med 100 millionar kronar slik at dei kan krevje låg- og nullutsleppsteknologi i anbod for ferjer og hurtigbåtar. Det vil føre til konkrete utsleppsreduksjonar når ei dieselferje blir erstatta av ei elektrisk ferje, men det er fylkeskommunane som sjølv må prioritere dette.

Å få betre grunnlag for å vurdere klimaeffektar av budsjettet er en prioritet for regjeringa. For å vidareutvikle den faglege metodikken rundt dette har regjeringa oppnemnt eit teknisk berekningsutval for klima. Utvalet har mellom annet blitt gitt i oppgåve å foreslå metodar for utrekning av klimaeffekt av statsbudsjettet, inkludert metodar for å anslå effektar på klimagassutslepp av endringar på statsbudsjettets inntekts- og utgiftsside. Utvalet

har levert inn to rapportar, i juni 2019 og juni 2020. Etter oppdrag frå Miljødirektoratet og på vegne av teknisk berekningsutval for klima har Menon Economics og CICERO i september 2020 levert ein rapport med metode for å kategorisere statsbudsjettets bestanddeler etter påverknad på utslepp av klimagassar. Teknisk berekningsutval for klima vil ferdigstille sitt arbeid i 2023.

I tilfelle der det manglar treffsikker metodikk, må en difor, i tråd med forarbeida til klimalova, oppfylle kravet om å gjere greie for klimaeffekt av statsbudsjettet gjennom kvalitative beskrivingar etter beste faglege skjønn, på dei satsingane i budsjettet som er antekne å ha vesentleg effekt på klimagassutsleppa. Ein omtale av dei delane av budsjettet som er antatt å ha vesentleg effekt på klimagassutsleppa finnes i Prop. 1 S (2020-2021) Klima- og miljødepartementet, kapittel 14 - Klimaeffekten av framlagt budsjett. Sjå også kapittel 8 -Omtale av sektorovergripande klima- og miljø saker.

Klimapolitikken til den norske regjeringa har vist seg å vere effektiv. Dei norske klimagassutsleppa har gått ned i fire år på rad. Utviklinga går altså i riktig retning. Det skjer ikkje av seg sjølv, men på grunn av ein vellykka klimapolitikk. Utsleppsframskrivingane viser korleis utsleppa kan utvikle seg fram mot 2030. Den raske teknologiutviklinga vi har sett dei siste åra, både i veittransport og for skip, er noko som har medverka til å redusere utslepp. Utan elbilpolitikken og anna offensiv politikk ville ikkje teknologiutviklinga hatt same effekt på utsleppa som vi har sett til no. Framskrivningane er basert på allereie vedteken politikk og inkluderer ikkje effekten av ny politikk. Det er til dømes ikkje tatt høgde for effekten av avgiftsauken som vert foreslått i årets budsjett, eller løyvingar til CO₂-fangst og lagring.

Kunnskap ligg i botn når vi utviklar klimapolitikken. Det er difor utsleppa går ned.

SPØRSMÅL NR. 91

Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 19. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke initiativ vil departementet ta for å sikre større samsvar mellom tilbud og etterspørsel for rus større andel ansatte med helse- og sosialfaglig kompetanse og tiltak for øvrig som kan øke kvaliteten for den enkelte bruker?

BEGRUNNELSE:

Tilskudd til ideelle og frivillige organisasjoner som i samarbeid med kommunene driver institusjonsbaserte tjenester

Formålet med ordningen er å bidra til at kommunene har tilgang på institusjonsplasser slik at de kan oppfylle sitt sørge-for-ansvar etter Helse- og omsorgstjenesteloven.

Rapporteringen viser at formålet med å styrke samarbeid med kommunene har noe lav måloppnåelse. I likhet med 2018 viser rapporteringen for 2019 at tilbudet med institusjonsplasser er lite etterspurt hos kommunene. Helsedirektoratet har mottatt fullstendig rapportering fra 12 av de 16 tiltakene som samlet har rapportert om lag 350 døgnplasser. Disse har produsert 80 671 liggedøgn. Det tilsvarer en kapasitetsutnyttelse på om lag 72 pst., en liten oppgang fra 2018. De tre største tilskuddsmottakerne var Frelsesarmeen, Evangeliesenteret og Stiftelsen P22.

Etableringen av et Gatehospital i Bergen følger av vedtak i Innst. 11 S (2015–2016), hvor det ble bevilget 20 mill. kroner til etablering av et gatehospital i Bergen etter mønster fra Oslo. Avdelingen i Bergen åpnet for full drift fra og med 2020 og mottok en øremerket bevilgning på 29 mill. kroner. Øremerking av tilskuddet foreslås videreført med 29,8 mill. kroner.

Helsedirektoratet rapporterer at kommunene har stilt dekningsgaranti for om lag 20 pst. av totalt forbrukte liggedøgn ved den type institusjoner som mottar tilskudd over ordningen. Den lave kommunale etterspørselen tyder på at det er en overkapasitet når det gjelder denne typen tilbud. Mange av tiltakene rapporterer også om lav andel ansatte med helse- og sosialfaglig kompetanse, og det brukes i utstrakt grad frivillige for å dekke driften. Helsedirektoratet understreker at det er et risikoelement som kan bidra til lavere kvalitet på oppfølgingen av den enkelte bruker.

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten Wilkinson, med sitt spørsmål om bedre samsvar mellom tilbud og etterspør-

sel for rus, mener behandling og oppfølgingskapasitet. Jeg vil derfor understreke at for regjeringen er det ideelle og frivillige bidraget til den totale rusomsorgen en viktig del. Tilskuddsordningen som det vises til, er i så måte et viktig bidrag til å supplere det offentlige tilbudet og er med på å gi personer med rusmiddelproblemer et bredt tilbud av tjenester i tråd med rettighetene de har etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Hensikten med statlige tilskuddsordninger som ordningen representanten viser til, er en del av å legge til rette for å nå prioriterte mål for samfunnet. For tilskudd under kap.765 er mange av programmene det gis tilskudd til evaluert, uten at tilskuddsordningene

i seg selv har vært gjenstand for evaluering. For å sikre at tilskudd er innrettet slik at de bidrar til måloppnåelse, har jeg tatt til orde for at de bør evalueres. I Prop 1 S for 2019 ble det derfor foreslått bevilget 1 mill. kroner til dette evalueringsarbeidet. Det er senere videreført, så også senere i regjeringens forslag til budsjett for 2021 jf. Prop 1 S (2020–2021). Helsedirektoratet forvalter tilskuddene etter delegasjon fra Helse- og omsorgsdepartementet og har som en viktig del av sin oppdragsportefølje ansvar for å monitorere om bruken av tilskuddsordningene er i tråd med mål for samfunnet samt påse at formålet med ordningene oppfylles. Å innhente rapportering og status er et sentralt virkemiddel i så måte. Ordningen som representanten viser til ble evaluert av Deloitte i perioden november 2019 til mars 2020. I rapporten fra Deloitte er det listet opp noen anbefalinger for å gjøre tilskuddsforvaltningen mer treffsikker.

Helse- og omsorgsdepartementet vil gi Helsedirektoratet oppdrag å gå gjennom kriteriene for tilskuddsordningen med det formål å øke dens mulighet til å bidra til å nå prioriterte mål på en enda mer treffsikker måte.

SPØRSMÅL NR. 92

Innlevert 10. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 20. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvorfor har regjeringen innført kvote på stomiutstyr, og hvordan vil statsråden hjelpe dem som har behov utover kvoten, herunder gi veiledning for å sikre rett bruk?

BEGRUNNELSE:

1. januar i år innførte Helfo antallsbegrensning på ulike typer medisinsk utstyr til folk med stomi. Ifølge NRK Oslo og Viken begrunnes dette på følgende måte:

«Bakgrunnen for at det er sett inn antallsbegrensingar på enkelte produkt, er fyrst og fremst for å sikre rett bruk av dei produkta det gjeld», skriv Helfo i ein e-post til NRK.

Videre peker Helfo på at de har fått flere meldinger fra fagmiljøet om overforbuk av enkelte produkttyper. Det er ønskelig at statsråden redegjør for omfanget og tematikken i disse meldingene i sitt svar på hvorfor det er innført kvoter.

Svar:

Begrensningene på stomiutstyr ble ikke innført etter en politisk beslutning, men ble satt av Helfo som et ledd i deres aktive forvaltning av området. Helfo har ansvar for produkt- og prislistene som angir hvilke produkter det kan ytes stønad til, og kan regulere priser, sette vilkår mv. for å sikre riktig bruk og god kostnadskontroll. Helfo har gjennomgått produktutvalget blant annet på stomiområdet, og innført flere endringer for å legge til rette for riktig bruk. Dette innebærer blant annet å fjerne produkter med svært få eller ingen brukere, å justere priser, og å innføre vilkår for forskrivning. I tillegg ble det satt antallsbegrensninger for en del produkter fra 1. januar 2020. Bakgrunnen for denne endringen var blant annet statistikk som viste at en del brukere hadde et langt høyere uttak av disse produktene enn det som etter faglig skjønn skulle være tilstrekkelig for den enkelte, samt innspill fra fagmiljø knyttet til feilbruk. Begrensningene ble satt etter dialog med fagpersoner på området.

En øvre grense for hva som er medisinsk nødvendig for ulike produkttyper av medisinsk forbruksmateriell etter blåreseptforskriften § 5 er vanlig, og har vært benyttet på mange områder for flere hjemmelspunkt (også stomiområdet) langt tilbake i tid. Til forskjell fra legemidler er det ikke krav om at det skal oppgis hvilke produkter som skal benyttes eller dosering/mengde tilpasset den enkelte bruker på resepten fra lege, men det forskrives en generell resept på stomiutstyr uten nærmere spesifisering om brukers behov. Det er dermed opp til den enkelte bruker, i samråd med utleverer (apotek/bandasjist), å avgjøre hvilke produkter og mengder som leveres ut. Det må presiseres at mange også får god hjelp av stomisykepleiere og annet helsepersonell i å finne fram til produkter som passer for den enkelte.

Helfo har likevel over mange år fått tilbakemelding fra fagpersoner, stomisykepleiere, brukerrepresentanter og brukerorganisasjoner om at det er behov for bedre veiledning og oppfølging av stomipasienter når det kommer til rett bruk og valg av produkter i ordningen. Det er et godt samarbeid innen området der alle har et felles mål om bedre oppfølging og veiledning til stomiopererte i rett bruk av stomiutstyr. NSF's faggruppe for Sykepleiere i Stomi- og Kontinensomsorg (SiSK) har nylig publisert en kunnskapsbasert veileder for oppfølging av denne pasientgruppen. De beskriver også at det er mye feilbruk

av utstyr med potensielt store konsekvenser for pasientene, f.eks. med uttalte hudskader som kan være krevende å behandle. De er spesielt opptatt av at pasientene får korrekt utstyr, uten unødvendige og fordyrende tilleggsprodukter.

Blant produktene Helfo over tid har fått tilbakemelding om at det er mye feilbruk av, er plasterfjernemidler på spray. Dette er produkter som benyttes for skånsom fjerning av bandasje/plate fra huden, og skal sprayes i sprekken mellom hud og plate slik at produktet får løst opp limet under platen. Her viser det seg at enkelte brukere i stedet sprayer over platen, eller benytter seg av unødvendig store mengder, noe som igjen kan føre til utfordringer når det skal settes på ny plate etter skift.

Plateforlengere er et annet eksempel på produkter der Helfo har fått tilbakemeldinger om mye feilbruk. Disse produktene har til hensikt å utvide plateområdet og er kun ment til brukere der det er nødvendig, for eksempel ved oppspilt buk. Forlengerne sitter hardt på huden og kan føre til sårhet når stomiutstyret skal skiftes. Det ytes ikke stønad til plateforlenger for ekstra sikkerhet dersom dette ikke er medisinsk nødvendig for brukeren.

Det er likevel flere som benytter plateforlengere for å følge seg sikker, selv om dette ikke er i tråd med anbefalt bruk.

For geldannende granulat har Helfo fått tilbakemelding om feilbruk ved at det benyttes for mye i én pose. Dette kan skape problemer med å tømme posen. For å ta høyde for at spesielt personer med korttarm syndrom har store mengder med meget løst innhold fra sin stomi, ble mengdebegrensningen satt såpass høyt at også disse pasientene skulle bli ivaretatt.

Det har imidlertid vist seg at nivået på antallsbegrensningene, særlig for geldannende granulat, for enkelte brukere ikke har vært tilstrekkelig høyt til at det reelle behovet for forbruksmateriell kan dekkes. På bakgrunn av det som har kommet fram, har Helfo derfor fjernet taket på geldannende granulat fra 1. november. Brukere som har hatt utlegg fra 1. januar fram til 1. november 2020, kan få refundert det utlegget de har hatt av Helfo dersom de sender inn kvittering.

Helfo er nå i gang med å evaluere om antallsbegrensningene for de øvrige produktgruppene har fungert etter hensikten, og eventuelt justere hvis ikke. Pasientorganisasjoner og fagpersoner vil være med i dette arbeidet.

Ved heving eller fjerning av takene for de øvrige produktgruppene, forutsetter jeg at brukerne får refundert utleggene sine på samme måte som ordningen for de som har oversteget grensen for geldannende granulat.

Jeg vil også trekke fram viktigheten av at pasienter med stomi får god og riktig behandling, med de produktene som passer for den enkelte. Den nye veilederen fra SiSK vil i så måte være et godt verktøy for helsepersonell i møte med stomipasienter.

SPØRSMÅL NR. 93**Innlevert 11. oktober 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 15. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at også ansatte i kriminalomsorgen og andre aktuelle yrkesgrupper vil få de samme rammene for yrkesskadeerstatning som det nå legges opp til for politiet?

BEGRUNNELSE:

Det er godt å se at regjeringen går inn for erstatning av skader som skyldes pålagt politioperativ trening. Likevel er undertegnede overrasket over at departementet avgrenser denne dekningen til kun politiansatte.

Departementet påpeker selv at trening er nødvendig for å sikre kvalitet i tjenesten, departementet påpeker også viktigheten av realistiske treninger. Denne argumentasjonen er opplagt også gjeldene for flere grupper enn politiansatte. Eksempelvis er fengselsansatte, forsvarspersonell, ambulanspersonell og ansatte innen brann og redning alle grupper som har behov for realistisk trening for å sikre kvaliteten i tjenesten de skal levere.

Urimeligheten med denne forskjellsbehandlingen er særlig synlig ved at dommen som departementet selv viser til, gjort i Eidsivating lagmannsrett, omhandler en fengselsbetjent som pådro seg en skade under øvelse. At denne dommen ville kunne få betydning for flere yrkesgrupper og arbeidstakere, var å anta. At departementet skulle velge helt å se bort i fra den yrkesgruppen som var representert i dommen, kommer derfor som en stor overraskelse.

Svar:

Jeg er kjent med at ansatte i kriminalomsorgen har liknende erfaring som politiet mht. ikke å få anerkjent skader de mener er oppstått under trening som yrkesskade. Det er igangsatt et arbeid med å vurdere behov for klargjøringer eller regelendringer også innenfor kriminalomsorgen. Løsningen som er valgt for politiet, er en av løsningene man vil se hen til i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 11. oktober 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 19. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Regjeringen har som mål «økt bruk av delingsøkonomi i persontransporten» i sin politiske plattform.

Hva mener regjeringen med dette begrepet, og hvorfor ønsker den velkommen forretningsmodeller som fremmer et løsarbeidersamfunn, der det ikke er noen kontroll med at utøverne har en anstendig personinntekt?

BEGRUNNELSE:

Tidligere statssekretær Anders B. Werp (H) sa på spørsmål i en taxikonferanse i 2018 at «delingsøkonomi er irrelevant» for utformingen av ny yrkestransportlov. Samtidig har debatten om endringer i drosjelovgivning vært drevet fram av henvisning til «plattformsselskaper» som

Uber, som – helt feilaktig – er blitt framstilt som «delingsøkonomi». Bruk av begrepet skaper uklarhet om man snakker om næringsvirksomhet eller hobby.

I USA fikk selskaper som Uber og Lyft særregler i lovverket, ved at de ble kalt «ridesharing», og følgelig slapp unna de strenge reguleringene som taxi er underlagt i amerikanske storbyer. I Europa er dette avvist i så godt som alle land. Inkludert Norge.

Regjeringen har vært klar på at konkurransen i norske drosjemarkeder skal være på like vilkår. Det må forutsettes at dette fortsatt skal ansees som næringsvirksomhet, og at utøverne skal kunne leve av yrket.

Dette er ikke tilfellet der plattformsselskapene får operere slik deres egentlige forretningsmodell er. Underbetaling av sjåførene, og prisdumping gjennom subsidiert

betalt av investorkapital, skaper konkurranse på ulike vilkår. Lave priser kombinert med et ubegrenset antall sjåfører/biler har skapt situasjonen der myndighetene må reregulere for å hindre systematisk sosial dumping.

“Løsarbeidermodellen“ går ut på at de som utfører tjenesten som plattformsselskapene organiserer og priser, påstås å være selvstendige, slik at de selv må dekke alle driftsutgifter, skatter og sosiale utgifter. Men uten at de har en reell selvstendighet.

Dette er påpekt av blant annet en dom fra 2020 i fransk høyesterett, flere dommer i britisk arbeidsrettsdomstoler, og er gjort ulovlig i Ubers og Lyfts hjemstat California, gjennom loven AB 5- som definerer kriteriene for å bli kalt selvstendig i et arbeidsforhold.

Jeg viser også til en artikkel i tidsskriftet Lov og Rett nr 8, 2016, der postdoktor ved juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo, Marianne Jennum Hotvedt, mener Ubers avtale med deres «partnersjåfører» egentlig er en arbeidsavtale, som må underlegges arbeidsmiljøloven.

Uten sentraltilknytning (eller annen form for ansvarlig selskap), fratar regjeringen seg selv og fylkeskommunene hjemmel til å kontrollere inntektsnivået hos sjåfører i næringen. Det går mot et løsarbeidersamfunn i Norge.

Svar:

Regjeringen la våren 2019 fram forslag om endringer i drosjereguleringen, som skal legge til rette for et bedre tilbud til publikum over hele landet. Forslaget er vedtatt av Stortinget, og trer i kraft 1. november 2020.

Endringene skal gi større fleksibilitet for aktører som ønsker å etablere seg og tilby tjenester i drosjenæringen. Opphevingen av behovsprøvingen og kravene om tilkny-

ting til drosjesentral og at drosjeyrket må være hovederverv, sammen med justeringene i løyvekravene, åpner for at flere aktører kan etablere seg i drosjenæringen og drive virksomhet som er tilpasset etterspørselen i markedet. Endringene legger til rette for at nye aktører, som baserer virksomheten sin på nye forretningskonsept, kan delta i markedet innenfor de rammene som er satt.

I arbeidet med regelendringene har det vært et viktig mål å sikre likebehandling og like konkurransevilkår ved at de samme vilkårene gjelder for alle aktører som vil drive drosjetransport. For den som driver persontransport mot vederlag utenfor rute med personbil, og for fører av drosje, gjelder de samme reglene uavhengig av hvordan drosjetjenesten blir formidlet.

Endringene i drosjereguleringen innebærer ikke endringer i regler om arbeidsvilkår for sjåfører. For ansatte sjåfører gjelder de alminnelige reglene som følger av rammeverket i arbeidsmiljøloven. For de næringsdrivende, løyvehaverne, vil det nye regelverket gi større fleksibilitet ved at det ikke er krav om å holde drosjen i drift 24 timer i døgnet.

Jeg er oppmerksom på at arbeidslivet står overfor store endringer, bl.a. når det gjelder hvordan virksomheter organiserer seg og hvilken tilknytning det er mellom de som tilbyr og de som utfører arbeid. Utviklingen i arbeidslivet har blant annet skapt bekymring for at grensene mellom selvstendig næringsdrivende og ansatte vil forskyve seg. Regjeringen har satt ned et partssammensatt utvalg som skal vurdere rammeverket for tilknytningsformer og virksomhetsorganisering i arbeidslivet hvor blant annet ulike spørsmål knyttet til arbeidstakerbegrepet kan bli vurdert. Utvalget skal levere sin rapport innen 1. juni 2021.

SPØRSMÅL NR. 95

Innlevert 11. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 20. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvilken aktivitet ser regjeringen for seg at forsvarsavtalen med de skandinaviske landene skal generere på de ulike lufthavnene, og vil det da medføre at Stortingets vedtak om å avhende for eksempel Andøya må omgjøres, noe som ikke vil være i tråd med forsvarssjefens plankart om hva som kan frigjøres til sivil aktivitet?

BEGRUNNELSE:

I den nye forsvarsavtalen med Sverige og Finland fremkommer det en rekke flystasjoner som skal kunne benyttes.

https://forsvaretsforum.no/enklere-grensekryssing/116249?fbclid=IwAR2WUlyGDE_H3RNYeSxNs-99Fz6Dwfof_7N6FABlvHe8fNpdGYyc_fdzvxZk

Sitat:

«De flybasene som Norge åpner for våre nordiske naboer blir Bardufoss, Andøya, Bodø, Ørland og Gardermoen. Sverige byr fram Kallax (Luleå), Ronneby, Såtenäs og Uppsala, mens Finland stiller med Jyväskylä, Kuopio, Oulo, Rovaniemi og Tampere.»

Svar:

I NORDEFECO har man kommet frem til en rekke avtaler som tilrettelegger for økt praktisk samarbeid og forenkler prosedyrer knyttet til militær mobilitet mellom landene. De nordiske landene har blitt enige om å gi hverandre muligheten til å anmode om å planlegge flyvninger med alternative landingsplasser på øvrige nordiske lands territorium, for eksempel ved store værforandringer. Dette er beskrevet i den ikke-bindende avtalen Alternate Landing

Base Concept mellom de nordiske landenes forsvarsmyndigheter.

For at en lufthavn kan bli brukt som en landingsplass forutsettes det at den har evnen til mottak av militære fly ved å ha blant annet kvalifisert personell, nødvendig utstyr og kapasitet til å motta fly. Hvilke lufthavner man tilbyr de andre landene er opp til vertslandet selv å bestemme og er forankret i nasjonale vedlegg til avtalen, ikke i selve avtalen. Eventuelle endringer eller oppdateringer til de nasjonale vedleggene blir foretatt av hvert lands militære luftfartsmyndigheter. Endringer i basestruktur kan føre til at et land fjerner eller legger til flybaser i sitt nasjonale vedlegg. For Andøyas del betyr dette at funksjonen som alternativ landingsplass opphører etter at flybasen fases ut for militært bruk, og at funksjonen eventuelt overføres til Evenes når de nødvendige mottakskapasitetene er på plass.

SPØRSMÅL NR. 96

Innlevert 11. oktober 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 15. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke konkrete forslag vil regjeringen legge på bordet for å gi økonomisk handlingsrom til fylkeskommunene slik at disse settes i stand til å kunne overta og ivareta behovet for utvikling av fiskerihavnene?

BEGRUNNELSE:

Flere fylkeskommuner har som kjent nektet å overta ansvaret for fiskerihavnene med det magre økonomiske opplegget regjeringen foreslår. Heldigvis er det snakk om eiendomsoverdragelse og fylkene står fritt til å signere. I statsbudsjett forslaget for 2021 er det ikke særlig tegn til fremdrift i prosessen, noe som ikke er overraskende da regjeringen ikke ønsker å gi fylkene økonomisk handlingsrom til å drive utvikling av havnene langs kysten.

Svar:

Som stortingsrepresentant Nordlund viser til skal statens eierskap og forvaltningsansvar for fiskerihavneanlegg overføres til fylkeskommunene gjennom avtale. De statlige midlene til fiskerihavnetiltak vil overføres til fylkeskommunenes rammetilskudd etter inngått avtale.

Det ble i august 2019 inngått avtaler med Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark og Viken fylkeskommuner om overføring fra 1. januar 2020. Det gjenstår å inngå avtaler med Finnmark og Troms, Nordland, Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommuner.

Med avtalene som er inngått er i alt 34 mill. av i alt 154 mill. kroner til formålet i 2020 overført fra Samferdselsdepartementets kap. 1360 Kystverket, postene 01, 30 og 60 til Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner.

Regjeringen har videreført årets rammenivå for fiskerihavnemidler i budsjettforslaget for 2021, jf. Prop 1 S (2020-2021) for Samferdselsdepartementet og Prop 1 S (2020-2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Regjeringen har videre fått på plass flere ordninger, som gir ytterligere friske midler til fiskerihavnetiltak og som kan være med på å sikre kontinuitet i fiskerihavneforvaltningen i en overgangsfase.

Det ble i budsjettet for 2019 satt av 10 millioner kroner til ferdigprosjektering av fiskerihavnetiltak, i kommunal og fylkeskommunal regi. Det ble gitt støtte til i alt 8 prosjekter, som nå i all hovedsak er ferdigstilt. Dette har bidratt til en mulig prosjektportefølje i regional regi.

Regjeringen har også iverksatt forskutteringsordningen som Stortinget vedtok for fiskerihavne- og farledsprojekter. Ordningen innebærer at kommuner kan fremskynde prosjekter mot tilbakebetaling fra staten på et senere tidspunkt. Det er inngått forskutteringsavtaler med seks kommuner for til sammen 541,2 millioner kroner.

Jeg vil videre peke på at staten fortsatt vil ha et ansvar i farvann tilknyttet fiskerihavner, selv om ovennevnte fiskerihavneanlegg overføres fra staten til fylkeskommunene.

Ved ikrafttredelse av ny havne- og farvannslov 1. januar 2020 ble ansvaret for utbedringer i farvannet i sin helhet lagt til staten, jf. § 6 andre ledd. Utbedringsansvaret omfatter hele farvannet, og loven skiller ikke mellom farvann ved fiskerihavneanlegg og annet farvann. Farvannsutbedringer i farvannet ved fiskerihavneanleggene kan falle inn under statens utbedringsansvar dersom formålet med

utbedringen er å ivareta sikkerheten eller den allmenne ferdsele i farvannet. I tillegg til eksempelvis fjerning av grunner, kan også bygging og vedlikehold av moloer med hovedformål å ivareta sikkerhet og fremkommelighet i farvannet, inngå i statens utbedringsansvar. Det tillegges at statens ansvar ikke begrenser kommuners, fylkeskommuners eller andres adgang til å også utbedre farvannet i disse områdene.

Relevante utbedringsprosjekter i tilknytning til fiskerihavnene vil bli vurdert i arbeidet med rullering av Nasjonal transportplan (NTP), på lik linje med andre farvannsrealterte tiltak som staten har et ansvar for.

Vi er fortsatt i dialog med de gjenstående fylkene, og vi skal ha et nytt møte i begynnelsen av november med sikte på å finne en løsning slik at vi kan få fullført regionreformen også på dette punkt.

SPØRSMÅL NR. 97

Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 19. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hadde statsråden det så travelt med å svekke nettolønnsordningen at hun ikke hadde tid å lytte på de råd først som hun selv har bedt om?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har i vedtak 21. april 2020 bedt regjeringen nedsette et partssammensatt utvalg for å vurdere tiltak som kan styrke norsk maritim kompetanse, sikre norske sjøfolk på norske skip og sikre norske rederiers konkurransekraft.

I lys av ovennevnte har Nærings- og fiskeridepartementet nylig satt ned et utvalg som skal vurdere tiltak som kan styrke norsk maritim kompetanse, sikre norske sjøfolk på norske skip og sikre norske rederiers konkurransekraft. Utvalget skal i følge mandatet se på tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk og vurdere endringer. Utvalget har frist 31.12.2020.

I statsbudsjettet for 2021 har statsråden allerede konkludert med at sjøfolk skal være salderingspost før utvalget har fått gjort sine vurderinger.

Svar:

Regjeringen har de siste årene gjennomført en omfattende styrking og utvidelse av tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk. Forslaget om innføring av makstak på 200 000 kroner i samtlige tilskudsmodeller utenom NIS generell foreslås for å begrense ytterligere vekst i de samlede utgiftene i ordningen. I tillegg er tilskuddsmodellen for lasteskip i NIS i utenriksfart foreslått avvirket på bakgrunn av at dens effekt på innflagging og sysselsetting har vært lavere enn det som ble lagt til grunn ved opprettelsen av modellen. Regjeringen legger opp til en bevilgning på 1,9 mrd. kroner til tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk i 2021. Bevilgningen i 2020 er på 2263 millioner kroner. Dette er fortsatt et betydelig bidrag til å opprettholde maritim kompetanse.

Uavhengig av regjeringens budsjettforslag vil det være viktig å få partenes anbefaling. Utvalget er i mandatet bedt om å vurdere nytten og kostnadene ved dagens ordning. Jeg ser frem til å motta utvalgets anbefalinger, og disse vil bli vurdert nøye.

SPØRSMÅL NR. 98**Innlevert 9. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 19. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Det statlige investeringsfondet Nysnø får 700 millioner over årets statsbudsjett. Nysnø har også tidligere fått tilført betydelige midler.

Hvordan har avkastningen i Nysnø vært de siste tre år sammenlignet med S&P Global Clean Energy Index?

Svar:

Statens begrunnelse for eierskapet i Nysnø Klimainvesteringer AS er å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom lønnsomme investeringer. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid.

Nysnø Klimainvesteringer AS hadde sitt første fulle driftsår i 2019, og selskapet er fortsatt i en tidlig fase. Per i dag har selskapet investert i sju bedrifter og tre fond. I årsrapporten for 2019 fremgår det at selskapet i det året fikk

et årsresultat på -2 mill. kroner og at investeringsporteføljen ved nyttår hadde en anslått verdi på 229 mill. kroner. Det nevnte årsresultatet indikerer en beskjeden avkastning gjennom det første fulle driftsåret.

Ettersom Nysnø Klimainvesteringer AS investerer i unoterte aksjer og fond (som ikke prises daglig i markedet av et stort antall investorer) er verdianslagene usikre, og det er også begrenset med anslåtte verdiendringer så kort tid etter at investeringene ble gjort. Som et relativt nytt selskap er det også en del oppstartskostnader. På denne bakgrunnen synes det som lite relevant allerede nå å sammenligne avkastningen til Nysnø Klimainvesteringer AS med mer etablerte selskaper eller børsindekser.

Når det gjelder S&P Global Clean Energy Index har denne gitt en årlig avkastning på omtrent 14 pst. i gjennomsnitt for årene 2017, 2018 og 2019, og hittil i år har avkastningen vært omtrent 77 pst.

SPØRSMÅL NR. 99**Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal****Besvart 15. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Med proposisjonen 66 L (2019-2020) foreslås en rekke endringer i straffeloven. En av endringene innebærer inkludering av nye diskrimineringsgrunnlag i ulike straffebestemmelser. Norge har i mange år vært en forkjemper for både tros- og ytringsfrihet.

På hvilken måte mener statsråden at ytrings- og trosfriheten ivaretas for tros- og livssynssamfunn og enkeltmennesker, både i og utenfor disse, dersom lovforslaget vedtas?

BEGRUNNELSE:

Prop. 66 L (2019–2020) følger opp en rekke anmodningsvedtak fra Stortinget og enkelte handlingsplaner. Den følger også opp utilsiktede konsekvenser ved ikrafttredelsen av straffeloven 2005. I kapittel 8 er det foreslått flere lovendringer som styrker det strafferettslige diskrim-

ineringsvernet for transpersoner og andre som har en kjønnsidentitet eller et kjønnsuttrykk som bryter med omgivelsenes forventninger. Departementet foreslår å tilføye «kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk» som diskrimineringsgrunnlag i straffeloven § 77 om skjerpene omstendigheter, § 174 om tortur, § 185 om hatefulle ytringer, § 186 om diskriminering, § 264 om grove trusler, § 272 om grov kroppskrenkelse, § 274 om grov kroppsskade og § 352 om grovt skadeverk. Forslaget i proposisjonen følger opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 698, 7. mai 2018.

Svar:

Jeg mener det er viktig at det strafferettslige diskrimineringsvernet er tilstrekkelig effektivt og tilpasset de situasjonene som oppstår i praksis. Studier indikerer at personer som utfordrer samfunnets normer knyttet til kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, er en utsatt gruppe når

det gjelder diskriminering, trakassering og vold. Dette tilsier at denne gruppen bør gis det samme vernet mot hatkriminalitet som andre utsatte minoritetsgrupper, inkludert homofile. Regjeringen har derfor i Prop. 66 L (2019–2020) foreslått flere lovendringer for å styrke det strafferettslige diskrimineringsvernet for transpersoner. Av disse forslagene er det forslaget til endringer i straffeloven § 185 om hatefulle ytringer og § 186 om diskriminering som berører ytrings- og trosfriheten.

Den foreslåtte endringen i straffeloven § 185 om hatefulle ytringer innebærer at transpersoner vernes mot kvalifisert krenkende ytringer. Utsagn som oppfordrer eller gir tilslutning til integritetskrenkninger overfor transpersoner og utsagn som innebærer en grov nedvurdering av transpersoners menneskeverd, er eksempler på ytringer som, som følge av lovforslaget i Prop. 66 L (2019–2020), vil rammes av straffeloven § 185. Samtidig går det klart frem av lovforarbeidene og rettspraksis at bestemmelsen om hatefulle ytringer må tolkes med ytringsfriheten og religionsfriheten som rettesnorer. Hensynet til den religiøse forkynningsfriheten var sterkt framme da forbudet mot hatefulle ytringer i den tidligere straffeloven ble utvidet til å omfatte ytringer som truer eller forhåner homofile eller fremmer hat, forfølgelse eller ringeakt overfor homofile.

Høyesterett fant videre i en avgjørelse fra 1984 at direkte sitater fra Bibelen og nær gjengivelse av og utlegning av skriftsteder faller utenfor anvendelsesområdet for forbudet.

Den foreslåtte endringen i straffeloven § 186 vil verne transpersoner mot å bli nektet varer eller tjenester på grunn deres kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk. Bestemmelsen gir også et vern mot å bli nektet adgang til en offentlig forestilling, oppvisning eller annen sammenkomst på de vilkår som gjelder for andre. Uttrykket «offentlige sammenkomster» er beskrevet som sammenkomster «med adgang for allmennheten mot eller uten betaling» i lovforarbeidene til den tilsvarende bestemmelsen i den tidligere straffeloven. Dette gjelder fortsatt. Kirkemøtet i Den norske kirke har fastsatt regler for bruk av kirkene, hvor det fremgår at enhver har adgang til de arrangementer som holdes i kirken. Trossamfunn og virksomheter med et religiøst formål kan fastsette andre regler. Arrangementer i regi av slike trossamfunn og virksomheter kan derfor ikke uten videre anses som offentlige.

På denne bakgrunn mener jeg at det ikke er noen grunn til å frykte at de foreslåtte lovendringene vil innebære et uforholdsmessig inngrep i ytrings- eller trosfriheten.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 22. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden tilrettelegge for at det ved vanskelige kjøreforhold også over E134 kan gjennomføres kolonnekjøring kun for tungbiltransport?

BEGRUNNELSE:

Fremkommeligheten for lastebilnæringen er særdeles viktig, også på vinterstid.

I situasjoner hvor veien vurderes stengt for personbiler har en ved flere fjelloverganger åpnet for egne kolonner for tunge biler. Dette gjelder ikke for E134 over Haukeli som har en stor andel med tunge biler.

Dette medfører stor frustrasjon og får store konsekvenser for både sjåfører og mottakere av varer.

Svar:

Det er flere både praktiske, sikkerhetsmessige, lokale og værmessige forhold som gjør det utfordrende å gjennomføre egne kolonner for tungtransporten over Haukeli.

En forutsetning for å innføre egne kolonner for kjøretøyer over 7,5 tonn er at det etableres et omfattende informasjonssystem med bl.a. variable skilt som i god avstand fra høyfjellet gir beskjed om at det er/vil bli innført selektiv kolonneavvikling. På Haukelifjell er det vinterstid hyppige endringer i værforholdene på øst- og vestsiden av fjellet. Det vil dermed være en stor utfordring å få dette til å fungere hensiktsmessig for trafikantene.

Det er i dag ingen opparbeidede oppstillingsplasser tilpasset nødvendig separering av trafikken. Slike må plasseres ute og helst være et stykke unna fjellet når uværet inntreffer. Rent geografisk ville Liamyra og Tyrveli peke seg ut som mulige lokasjoner for oppstilling. Utfordringen er

at kolonneavviklingen da må skje på hele fjellstrekningen Liamyra - Tyrveli selv om værstsituasjonen normalt skulle tilsi kolonnekjøring på bare én av delstrekningene; Tyrveli – Haukelitunnelen (østsiden) eller Liamyra – Haukelitunnelen (vestsiden). Dette fordi værstsituasjonen og trafikkforholdene kan være vidt forskjellig på øst- og vestsiden. Samtidig vil en få et problem med trafikanter som kommer østfra og som kun skal til Haukelisetter Fjellstue, en strekning det normalt er fri ferdsel på.

Det er heller ikke forsvarlig ut fra sikkerhets- og HMS-hensyn for entreprenøren å sortere kjøretøygrupper ved oppstilling i kjørebanelen. Statens vegvesen har fått tilbakemeldinger fra brøytemannskapet om at bare det å pålegge sjåfører å legge på kjetting, fører til uønskede og ubehagelige situasjoner. Entreprenøren melder videre om at det er tungbilene som skaper det største utfordringene vestfra når det er uvær.

Det vises ofte til at etablert praksis på rv. 7 over Hardangervidda fint kan overføres til E134 Haukelifjell. Men jeg vil påpeke at det er stor forskjell på veistrekningene og at de derfor ikke er direkte sammenliknbare. Noe av bakgrunnen for ordningen på rv. 7, er at den lange kolonnestrekningen (over 30 km) og erfaring viser at en ikke kan ta sjansen på å ta med småbiler inn på fjellet når været forverrer seg ut over et visst nivå. Det er langt mel-

lom evakueringsstedene. Samtidig er det svært ressurs- og tidkrevende, og ikke minst farlig, å berge trafikanter ut fra fjellet dersom kolonnen skulle stoppe opp. Dette er hovedårsaken til at småbiler utelates fra kolonnene når været blir for dårlig på rv. 7. Dette skjer også på et mye tidligere stadium enn hva som er vanlig for stopp i kolonnekjøringen på Haukelifjell. Trafikkmengden er videre adskillig lavere på rv. 7 enn på E134 Haukelifjell.

Statens vegvesen har diskutert problemstillingen med egne tungbil-kolonner på E134 Haukelifjell ved flere anledninger og med ulike driftsentreprenører. At redusert regularitet vinterstid over fjellet representerer et stort dilemma for transportørene har både Statens vegvesen og driftsentreprenør stor forståelse for. Samtidig har SVV, driftsentreprenørene og jeg et ansvar for å ivareta sikkerheten for alle trafikantgrupper og for brøytemannskapene. Jeg anser det derfor som lite aktuelt å gjennomføre egne kolonner for tungbiler over E134 Haukelifjell allerede denne vinteren.

Jeg er imidlertid åpen for at det kan være mulig å finne løsninger framover som gjør det lettere for næringstransporter å komme seg over fjellet på denne strekningen og som samtidig ivaretar trafikksikkerheten. Politisk ledelse i samferdselsdepartementet tar gjerne dialog med nærings- og driftsentreprenørene om saken.

SPØRSMÅL NR. 101

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 20. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

År for år og fordelt på ulike kategorier utenlandsoppdrag (FN, NATO, mv.), hvor mange soldater har Norge bidratt med i internasjonale operasjoner i perioden 1968–2020?

BEGRUNNELSE:

Svaret må gjerne bygge videre på svarene til spørsmål 15:951 (2017–2018) og 15:1149 (2017–2018) om norske soldater henholdsvis i FN-operasjoner og totalt i internasjonale operasjoner.

Svar:

Forsvaret avleverte sine personellregistre fra tiden før 1978 til Riksarkivet iht. datidens bestemmelser. Tallene fra 1978 og til d.d. er tilgjengelige data og er hentet fra

Forsvaret. Opplysningene fra før 1978 er hentet fra Riksarkivet.

Tallene er årlige fra 1. januar til 31. desember. Tallene viser til unike personer og ikke antall tjenestegjøringer/deployeringer. Det må likevel tas et visst forbehold om tallenes eksakthet. Dette skyldes flere forhold. Blant annet at det fortsatt forekommer etterregistrering av enkeltpersoner, for eksempel registrering av skjermet personell fra etterretningstjenesten. Feilkilder kan også være datakvaliteten, særlig før 1978, og utfordringer med omregning fra deltakelse i konkrete operasjoner til deltakelse per år.

Tabellen nedenfor viser antall personer fordelt år for år og etter kategoriene FN og NATO. Tallene fra etter 1978 er hentet fra Forsvaret pr. 14. oktober 2020.

ÅR	FN	NATO
1968	32	0
1969	30	0
1970	30	0
1971	30	0
1972	30	0
1973	30	0
1974	30	0
1975	30	0
1976	31	0
1977	36	0
1978	1862	0
1979	2382	0
1980	2350	0
1981	2193	2
1982	2208	4
1983	2302	5
1984	2368	8
1985	2275	7
1986	2224	3
1987	2288	8
1988	2391	7
1989	2479	5
1990	2395	45
1991	2422	356
1992	2707	12
1993	3396	41
1994	3817	66
1995	3852	895
1996	1775	1880
1997	1396	1941
1998	1174	2161
1999	198	3050
2000	52	3204
2001	57	2581
2002	54	3189
2003	44	2719
2004	33	2533
2005	73	2176
2006	304	1990
2007	339	2153
2008	102	2446
2009	436	2221
2010	278	2012

ÅR	FN	NATO
2011	72	2376
2012	76	1783
2013	85	1431
2014	138	1242
2015	142	534
2016	320	696
2017	99	1162
2018	100	900
2019	289	820
2020	89	1006

SPØRSMÅL NR. 102

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 19. oktober 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvordan vil utenriksministeren engasjere seg i det internasjonale samarbeidet for å regulere krigføring i bykjerner og befolkede områder, og hvilke nasjonale forpliktelser er regjeringen villig til å påta seg for å unngå bruk av eksplosive våpen med stor områdeeffekt i urbane områder?

BEGRUNNELSE:

Kriger og konflikter har i økende grad flyttet fra åpne slagmarker og inn i bykjerner og befolkede områder. Våpentyper og -bruk som ikke er tilpasset urbane områder fører til enorme sivile lidelser, både umiddelbare og langsiktige. De siste årene har vi sett dette både i Syria, Ukraina, Afghanistan, Jemen og Irak.

Det pågår et diplomatisk arbeid ledet av Irland for å formulere en politisk erklæring om krigføring i byer. Formålet med en slik erklæring er å styrke beskyttelsen av sivile gjennom å anerkjenne de enorme lidelsene for sivile, samt å innføre et prinsipp om å unngå bruk av eksplosive våpen med stor områdeeffekt i tett befolkede områder.

Både FNs generalsekretær og Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC), samt norsk og internasjonalt sivilsamfunn, har bedt stater om å utvikle en sterk erklæring og unngå slik våpenbruk.

Beskyttelse av sivile og internasjonal humanitærrett er eksplisitte prioriteringer i Norges humanitære strate-

gi. Norge har også en stolt tradisjon innen humanitær nedrustning og humanitært diplomati.

Svar:

En av våre viktigste prioriteringer i det humanitære arbeidet, er beskyttelse av sivile. Dette er i tråd med Strategi for norsk humanitær politikk (2019-2023). Dette vil vi også arbeide for når Norge fra 1. januar 2021 blir medlem av FNs Sikkerhetsråd. Beskyttelse av sivile er en av våre fire hovedprioriteringer i Sikkerhetsrådet.

Norge tar del i de pågående konsultasjonene, ledet av Irland, om utarbeidelse av en politisk erklæring om bruk av eksplosive våpen med vid områdevirkning i befolkede områder. Dette er ment som et middel til å styrke etterlevelsen av humanitærrettens bestemmelser for krigføring i væpnede konflikter. Norge ønsker også å bidra til å utvikle praktiske retningslinjer for å begrense sivile skadevirkninger av bruken av eksplosive våpen.

Dessverre har pandemien forsinket arbeidet med en slik erklæring. Irland arrangerte nylig et større webinar om temaet, og informerte om at de ønsker å gjenoppta arbeidet. De legger opp til å presentere et nytt forslag til elementer som kan inngå i en politisk erklæring i løpet av høsten. De gjør dette med sikte på å få forhandlingene i gang igjen. Forhandlingene har i stor grad vært satt på vent siden det første utkastet ble presentert i november 2019. Håpet er at det lar seg gjøre å komme fram til enighet om

en slik erklæring til tross for at pandemien forhindrer at forhandlinger vil kunne foregå på normal måte.

Norge er en viktig pådriver og aktiv deltaker i den internasjonale diskusjonen på temaet. Norge var vertskap for det andre ekspertmøtet om eksplosive våpen i Oslo i juni 2014, og har siden vært medarrangør for sidearrangementer om temaet ved flere anledninger, sist under Røde Kors-konferansen i desember 2019. Flere humanitære organisasjoner arbeider operasjonelt med å styrke forebyggende tiltak og beredskap blant sivilbefolkningen i utsatte områder, også med norsk økonomisk støtte. Et eksempel er International Network Against Explosive Weapons (INEW) sitt arbeid med å dokumentere sivile tap som følge av bruk av eksplosive våpen, som blant annet refereres i FNs generalsekretærs årlige rapport om beskyttelse av sivile. INEW har også arrangert regionale seminarer som har resultert i henholdsvis Maputo- og Santiago-erklæringen om støtte til beskyttelse av sivile.

Norge og NATO har kommet langt når det gjelder å se på hvordan humanitærrettens bestemmelser bør iverk-

settes i praksis, for å unngå sivile tap under strid. Fra operasjoner som ISAF og AMISOM finnes en rekke eksempler på at et slikt fokus virker og at man gjennom en bevisst holdning til målutvelgelse og tidspunkt for gjennomføring av militære angrep har lyktes i å redusere skadevirkningene for sivile. Vi vil bruke slike erfaringer til å bidra til å utvikle praktiske retningslinjer for å begrense skadevirkningene av bruken av eksplosive våpen.

Innspill fra det norske sivilsamfunnet til dette arbeidet er viktig for regjeringen. Tidligere i år deltok Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvaret i et rundebordsmøte med flere humanitære organisasjoner om denne tematikken. Organisasjonene vektla at bruk av eksplosive våpen ikke bare har humanitære konsekvenser, som for eksempel at de driver mennesker på flukt og hindrer at de vender hjem, men at de i betydelig grad også ødelegger infrastruktur og mulighetene for gjenoppbygging etter konflikt.

SPØRSMÅL NR. 103

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 20. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Meiner statsråden at situasjonen som er beskrevet rundt lensmannskontoret i Seljord er i tråd eller i strid med Stortingets sitt vedtak om å styrke alle ansvarlige lensmannskontor?

GRUNNGJEVING:

Fleire stader i landet får vi nå bekymringar knytt til svekking av lensmannskontor og lokale tenestestader. Som statsråden er godt kjent med har Stortinget vedtatt at alle gjenverande lensmannskontor (også kalla tenestestad) skal styrkast, og seinast under trontaledebatten vedtok eit samle Storting å styrke det lokale politiet.

I Seljord kommune i Sør-Øst politidistrikt er ein bekymra over framtida til lensmannskontoret. Dette lensmannskontoret vart ikkje lagt ned som ein del av Nærpolitireforma. Til tross for Stortingets klare vedtak, mål og intensjonar i Nærpolitireforma, blir tilsette som sluttar i Seljord erstatta av tilsette som plasserast veit eit anna kontor Vest-Telemark. Leiekontrakta til lokala som Seljord lensmannskontor disponerer er sagt opp og går

ut i september til neste år. I følgje politiet så skal ein ha vesentleg mindre areal her og mange er no bekymra for at dette betyr utfasing på sikt.

Svar:

Sammen med lensmannskontorene Bø og Sauherad, Kviteseid og Vinje utgjør Seljord lensmannskontor Midt- og Vest-Telemark lensmannsdistrikt (MidtVest), som er en del av Geografisk driftsenhet Telemark. Lensmannsdistriktet er bemannet med operativt patruljemannskap, forebyggere, politikontakter og etterforskere. MidtVest er også ett namsmannsdistrikt med felles namsmann og flere namsmannmektiger.

Det er ikke aktuelt å legge ned Seljord lensmannskontor. Leiekontrakten er ikke sagt opp. Nåværende leieavtale løper fram til 1. september. Leieavtalen omfatter til sammen 553 kvm. For å stå fritt til å velge en fremtidig kostnadseffektiv arealløsning for kontoret er opsjonen på forlengelse ikke benyttet. Politidistriktet mener at polititilbudet til Seljord kommune er styrket gjennom reformen. Selv om kontoret i fremtiden vil få et redusert fysisk

areal, skal dette ikke svekke politiets samlede tjenestetilbud til kommunen.

Politidistriktet legger vekt på videreføringen av det forebyggende arbeidet i Seljord kommune, herunder politikontaktens samarbeid med kommunen og samhandlingen med kommunen i politirådet.

For regjeringen er det viktig at politiressursene brukes kostnadseffektivt og målrettet for å bekjempe kriminalitet og utføre de andre oppgavene politiet har ansvar for.

Som kjent er det politimesteren som har ansvaret for å fordele ressursene internt i politidistriktet og sørge for at det lokale tjenestetilbudet utvikles i samråd med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 104

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 20. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvilken oppfølging har regjeringen foretatt seg etter møtet med foreninger for adopterte, og hvordan involveres utenlandsadopterte i oppfølgingen?

BEGRUNNELSE:

Det har gått en stund siden statsråden sammen med kultur- og likestillingsstatsråden møtte adopsjonsorganisasjonene om utenlandsadoptertes opplevelser av rasisme og diskriminering.

Svar:

Den 1. november 2019 møtte jeg, sammen med daværende kulturminister Trine Skei Grande, foreninger for adopterte og adopsjonsorganisasjonene for å snakke om utenlandsadoptertes opplevelse av rasisme og diskriminering. Dette var et godt møte der vi fikk nyttige innspill til det videre arbeidet på dette området. I møtet deltok Utenlandsadoptertes politiske utvalg (UAPU), UTAD Critical – utenlandsadopsjon med kritisk blikk, Foreningen for adopterte i Norge – Adopterte og de tre adopsjonsforeningene Adopsjonsforum, Verdens Barn og InorAdopt.

Etter møtet har regjeringen, ved Kulturdepartementet, presentert en handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion (2020-2023). Tiltak 7 gjelder forskning for å få mer kunnskap om ytre kjennetegn som grunnlag for diskriminering og rasisme. Arbeidet vil spesielt ta for seg hudfarge, inkludert rasisme og diskriminering rettet mot utenlandsadopterte. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) følger opp dette tiltaket.

Som ledd i oppfølgingen inviterte Bufdir relevante interesseorganisasjoner og adopsjonsforeninger til inn-

spillsmøte 19. juni 2020, der de fikk mulighet til å gi sine synspunkter og forslag. Bufdir har deretter kunngjort et forskningsoppdrag om utenlandsadoptertes erfaringer med rasisme og diskriminering i Norge. Kontrakt blir etter planen inngått med utvalgt leverandør i løpet av oktober 2020, og sluttrapport skal leveres i august 2021.

Departementet har i 2020 bevilget midler til en koordinatorstilling i InorAdopt. Koordinatorens hovedoppgaver er å fungere som en veilednings- og rådgivningstjeneste rettet mot alle adopterte og familier som har adoptert, og å ha god oversikt over aktuelle instanser som finnes for å kunne gi god veiledning til de som tar kontakt. Tjenesten, som har vært operativ fra september 2020, skal også bistå adopterte som ønsker å lete etter sin biologiske familie. Som det fremgår av statsbudsjetten, vil departementet fortsatt finansiere koordinatorstillingen i 2021.

Jeg viser også til at de som søker å adoptere må utredes og gjennomgå et adopsjonsforberedende kurs der tematikken diskriminering og rasisme innlemmes.

Formålet med temaet Adopsjonsfamiliens livsvilkår - identitet og annerledeshet er blant annet å bevisstgjøre kursdeltakerne når det gjelder slik tematikk. Utenlandsadoptertes politiske utvalg (UAPU) er invitert til å holde et innlegg på kursledersamlingen i høst. For kursdeltakerne som velger å søke om adopsjon av barn fra utlandet eller nasjonal spedbarnadopsjon, er temaet diskriminering og rasisme også en del av utredningen.

Jeg opplever derfor at vi har tatt grep etter møtet for et knapt år siden, og vi har søkt å involvere de adopterte. Folkehelseinstituttet kartlegger dessuten behovene for oppfølging av adoptivbarn og familiene deres, og jeg ser frem til at rapporten ferdigstilles.

SPØRSMÅL NR. 105**Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 22. oktober 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

For å løse klimautfordringene trenger vi sterke kunnskapsmiljøer. Bjerknæssenter er et av Europas største naturvitenskapelige klimaforskningscenter med 228 tilknyttede forskere fra 39 nasjoner og bidrar til FNs klimapanel. Senteret hentet i 2019 inn 206 millioner kroner i eksterne forskningsmidler, hvorav 61 millioner kom fra EU. Dette har vært mulig gjennom en øremerket bevilgning fra Kunnskapsdepartement som løper ut i 2021.

Hvordan vil ministeren sikre videre finansiering av Bjerknæssenteret for klimaforskning?

Svar:

Et av de viktigste målene med regjeringens forskningsspolitikk er å skape flere verdensledende forskningsmiljøer. Klima, miljø og miljøvennlig energi er ett av de prioriterte områdene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Bjerknæssenteret for klimaforskning er et samarbeid som samler en rekke sentrale forskningsmiljøer på feltet. Senteret var blant de første som fikk status som Senter for fremragende forskning (SFF). Midlene over statsbudsjettet til senteret er en del av rammebevilgningen til Universitetet i Bergen, også i 2021.

Jeg hadde et møte med senteret senest i juni i år om videre finansiering av senteret etter 2021. Jeg har stor forståelse for behovet for en avklaring. Jeg hadde tenkt til å spare denne nyheten til Kunnskapsdepartementet skal delta i markeringen av Bjerknæssenteret 20 årsjubileum, men for å ikke skape usikkerhet i saken når jeg nå svarer på dette skriftlige spørsmålet til Stortinget skal dere få den nå: Jeg ønsker å videreføre midlene som ligger i rammebevilgningen til Universitetet i Bergen til dette formålet i første omgang i fem år til. Men som med alt annet i statsbudsjettet må jeg ta forbehold om at dette er et budsjettspørsmål.

SPØRSMÅL NR. 106**Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 20. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Raftostiftelsen er med sin undervisningsavdeling ett av seks freds- og menneskerettighetsentre som får støtte til undervisning i demokrati- og menneskerettigheter. I 2019 deltok over 50 000 elever og lærere i oppleggene sentrene tilbyr, hvorav Raftostiftelsen sto for over 10 000 av disse. Til tross for at de står for 20 pst. av undervisningen nasjonalt får de kun fem pst. av midlene.

Hvordan vil statsråden sikre en riktigere fordeling mellom de regionale sentrene og slik at det også gjenspeiler aktiviteten?

BEGRUNNELSE:

Sentrene får støtte basert på evne til å tilby undervisningsopplegg på høyt faglig og didaktisk nivå knyttet opp til skolens læreplaner.

Raftostiftelsen har bygd opp sitt undervisningsarbeid over flere år. De når nå ut til lærere, elever og lærerstuderenter over hele Vestlandet. Gjennom mange år har de arbeidet strategisk og målrettet med å bygge opp et unikt fagmiljø med spisskompetanse på tema som: demokratiforståelse, inkludering, arbeid mot gruppefiendtlighet i skolen, klimaundervisning og samfunnsengasjement. Undervisningsavdelingen har fra neste år av to ansatte med doktorgrader bygget på didaktisk skoleforskning. Undervisningsavdelingen er attraktive foredragsholdere og bidragsyttere til publikasjoner, skolekonferanser og

podkaster. Raftostiftelsen er ansvarlig for Dembra på Vestlandet, og er blant organisasjonene som står bak tilbudet om Demokratilæring på Utøya.

I vår undervisning har vi tett samarbeid med lærerutdanningene på UiB, Høgskolen på Vestlandet og Norsk Lærerakademi (NLA), i vår klimaundervisning samarbeider vi med Bærekraftige Liv og Impact Hub, vi samarbeider med Espeland Fangeleir om den årlige holocaustmarkeringen overfor skolene i Bergensområdet, og vi samarbeider tett med de andre freds- og menneskerettighetssentrene som HL-senteret om blant annet Dembra og med Det Europeiske Wergelandsenteret om demokratilæring på Utøya.

Svar:

Kunnskapsdepartementet gir fast årlig tilskudd til syv freds- og menneskerettighetssentre som hver på sin måte bidrar til å fremme demokratiske verdier og holdninger, særlig rettet mot barn og unge. Dette gjelder:

- Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (Oslo)
- Falstadsenteret (Levanger)
- Narviksenteret (Narvik)
- Arkivet freds- og menneskerettighetssenter (Kristiansand)
- Raftostiftelsen (Bergen)
- Nansensenteret (Lillehammer)
- Det europeiske Wergelandsenteret (eies av Norge og Europarådet i fellesskap)

Sentrene er stiftelser og dermed uavhengige av staten.

En rekke andre museer med tilstøtende tematikk mottar støtte fra kulturmyndighetene nasjonalt og regionalt til generell formidlingsvirksomhet. I tillegg har Kunnskapsdepartementet de siste årene gitt prosjektstøtte til stiftelsen Espeland fangeleir og Gestapohuset (Bergen).

Felles for de syv sentrene med fast støtte er at de bidrar med dokumentasjon, forskning, undervisning og formidling innenfor områdene demokrati, fred og menneskerettigheter, minoriteter og folkemord. Sentrene arbeider i ulik grad både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Hvert av sentrene har sitt regionale eller lokale særtrekk, men en fellesnevner er at de er bygget opp rundt en idé eller en historisk hendelse og situasjon som har skapt og utviklet det unike ved det enkelte senteret.

I 2017 la regjeringen frem en felles strategi for sentrene, der fellesnevnerne og særtrekk ved hvert senter er presentert, og både sentrene og staten forpliktet seg til noen oppfølgingspunkter. Strategien ble utarbeidet i nært samspill med de berørte sentrene. Sentrene har samlet hatt en betydelig vekst i bevilgningene under denne regjeringen.

Nivået på tilskuddet til de syv freds- og menneskerettighetssentrene er ulikt. Dette er dels historisk betinget,

og dels skyldes det ulike føringer for bruk av midlene. Tilskuddet er begrunnet i formidling og undervisning rettet mot elever, lærere eller utdanningsinstitusjonene, og noen av sentrene skal også drive forskning. Enkelte av sentrene har også et definert nasjonalt mandat gitt gjennom stortingsbeslutninger, slik Holocaustsenteret har for å formidle og forske på holocaust, Stiftelsen Arkivet har for norsk krigsseilerregister, og Wergelandsenteret har for samarbeid med Europarådet. To av sentrene – Holocaustsenteret og Falstadsenteret – mottar også støtte til husleie, som følge av de holder til i fredede bygninger eiet av staten.

Det varierer også hvor store inntekter sentrene har fra andre aktører enn staten. Regnskapstallene fra 2019 viser at Raftosenteret og Nansensenteret har den høyeste andelen inntekter fra andre.

Raftosenteret gjør en god jobb med å nå ut til elever og lærere i sin region, og har det siste året utviklet nye digitale tilbud som de presenterte for departementet tidligere i år.

Det er mange som ønsker støtte til viktige aktiviteter, og disse ønskene må prioriteres opp mot andre gode formål i arbeidet med statsbudsjettet. I forslaget til statsbudsjett for 2021 har regjeringen prioritert å videreføre tilskuddene til freds- og menneskerettighetssentrene på det samme nivået som i 2020.

SPØRSMÅL NR. 107**Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad****Besvart 20. oktober 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

På hvilken måte vil statsråden bidra til å forsterke norske studenters rettssikkerhet knyttet til tap av studierett, klageadgang etc. blant annet ved at universitetets regler for utvist skjønn gjennomgås grundig og at studenter som rammes av sykdom ikke påføres en merbelastning gjennom unødvendig kompliserte saksbehandlingsprosedyrer?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet er aktualisert gjennom saken om Pia Pernille Pålsdatter, studenten som mistet sin studierett ved det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo (ref. oppslag i studentavisen Universitas av 7. oktober 2020). Den omtalte studenten har mistet studieretten ved det medisinske fakultet etter sykefravær. Det har vakt allmenn oppsikt at hun til syvende og sist har mistet denne retten fordi hun ikke søkte permisjon. Permisjonsfristen utløp tre måneder før den aktuelle eksamenen, men først etter dette ble studenten så syk at hun ikke kunne gå opp.

Fakultetene har adgang til å innvilge permisjon med såkalt tilbakevirkende kraft, men dette synes å bli praktisert forskjellig ved de forskjellige fakultetene. Selv om det er truffet vedtak i saken som omtaler skjønnsutøvelse, kan det virke som at det avgjørende har vært ønske om gjennomstrømming i studiet. Det har også vært reagert på at saksbehandlingen har virket byråkratisk og rigid, og på at universitetet engasjerte advokat for å fremstille argumenter mot studenten. Slik saken fremstår synes den dessuten å være et godt eksempel på at systemene settes foran menneskelige hensyn.

En rekke forhold er med på å understreke dette, blant annet: Studenten bare har ett år igjen av det medisinske studiet, og hun har arbeidet deltid og forsket ved Rikshospitalet og Ullevål og vært medforfatter til en publisert artikkel. Nå har hun mistet jobben fordi hun ikke lenger har studierett.

Det foreligger et vedtak fra en klagenemd i saken. Departementet har likevel som overordnet organ anledning til å omgjøre dette. Denne muligheten bør, etter undertegnede mening, kunne anvendes når det reises slike grunnleggende spørsmål om rettssikkerhet, rimelighet, forutsigbarhet og likebehandling.

Svar:

Når det gjelder denne konkrete saken, vil jeg innledningsvis vise til at studentens advokat tidligere har vært i kontakt med departementet med en anmodning om omgjøring av et vedtak fra klagenemnden ved Universitetet i Oslo. Departementet har i svar til advokaten ikke tatt stilling til innholdet i saken, men lagt til grunn at en anmodning om omgjøring av vedtak må vurderes av klagenemnden selv. Så vidt jeg forstår ut ifra oppslag i media, vil advokaten bringe saken inn for departementet på nytt. Jeg må avvente en slik henvendelse før jeg eventuelt kan kommentere innholdet i saken.

Jeg vil generelt vise til at det ikke er fastsatt nasjonale regler for permisjoner for studenter i forbindelse med sykdom. Universiteter og høyskoler fastsetter selv regler om undervisningsopplegget, vilkår for oppmelding til eksamen, omfang av fravær, krav til progresjon i studier mv. Dette vil normalt være regulert i eksamensforskrifter eller annet regelverk ved en institusjon. Vedtak i saker om permisjon vil normalt være enkeltvedtak etter forvaltningssloven og vil kunne påklages til institusjonens klagenemd.

Selv om det ikke er fastsatt nasjonale regler om permisjoner under sykdom, så er det i universitets- og høyskoleloven (§ 4-3) ganske omfattende regulering av krav til studentenes læringsmiljø. Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har etter loven rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. Alvorlig kronisk sykdom kan være eksempel på funksjonsnedsettelse eller særskilte behov. Institusjonene må gjøre individuelle vurderinger av dette, og tilrettelegging må ikke føre til en reduksjon i de faglige kravene som stilles i den enkelte utdanning. Tilretteleggingen må heller ikke innebære en uforholdsmessig byrde for utdanningsinstitusjonen. I denne vurderingen skal det legges særlig vekt på tilretteleggingens effekt for å fjerne barrierer for disse studentene, kostnadene ved tilretteleggingen og institusjonens ressurser.

For å styrke studentenes rettssikkerhet, ble det i 2019 fastsatt en ny bestemmelse i universitets- og høyskoleloven § 4-17 som stiller krav om at alle studenter skal ha tilgang til et studentombud. Studentombudene er uavhengige av institusjonene og har taushetsplikt. Ombudene skal gi studentene råd og bistand i saker som gjelder deres studiesituasjon.

Departementet jobber også nå med oppfølgingen av NOU 2020:3 om ny lov om universiteter og høyskoler. Lovutvalget har flere forslag om reguleringen av studentenes rettigheter og krav til læringsmiljøet. Til våren

vil regjeringen legge frem forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven, og i det arbeidet er jeg spesielt opptatt av å se på hvilke rettigheter studentene har i dag, og om det er behov for å forsterke disse.

SPØRSMÅL NR. 108

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 22. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Howdan vil statsråden rydde opp i dette?

BEGRUNNELSE:

Odeon Kino Stavanger er en av flere kinoer som nå må tilbakebetale deler av kompensasjonen de har mottatt fra den generelle kompensasjonsordningen for kontantstøtte. Dette fordi skatteetaten mener kinoen ikke har vært pålagt stengt fra myndighetenes side.

12.03.20 besluttet Helsedirektoratet forbud mot, og dermed stenging av, blant annet kulturarrangementer. I forskrift om smitteverntiltak mv ved koronautbruddet av 27.03.2020 § 13, står det at det er forbud mot arrangementer hvor personer fysisk møtes. I § 13 bokstav b) spesifiseres det at et kulturarrangement inkluderer kino.

Som myndighetsstengt iht. forskrift om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall 17.4.2020 anses kun foretak nevnt i covid 19 forskriften § 12 første ledd e, § 14 og § 16.

Skatteetaten kan ikke tolke tilskuddsforskriften lengre enn covid 19 forskriftens ordlyd. Der er ikke kinoer stengt selv om kulturarrangementer er forbudt etter § 13.

Svar:

Det følger av tilskuddsforskriftens ordlyd at virksomhet anses som stengt av staten dersom den tilbyr tjenester som angitt i Covid-19-forskriften § 12 første ledd bokstav e slik den lød fra 16. april 2020 til 11. mai 2020, og § 14, samt tannbehandling eller helsefaglige virksomheter nevnt i Covid-19-forskriften § 16. Foretaket må ha hatt mer enn 50 pst. av sin omsetning fra slike tjenester i januar og februar 2020 for å anses som stengt av staten, jf. tilskuddsforskriften § 3-1 andre ledd.

Kultur- og idrettsarrangementer som angitt i Covid-19-forskriften § 13 ble ikke ansett som nedstengt av staten i henhold til tilskuddsforskriften.

For begrunnelse for bestemmelsene, viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 1442 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård den 4. mai 2020:

«Forbudet mot kultur- og idrettsarrangementer er regulert i Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid 19-forskriften) § 13. Slik denne bestemmelsen var formulert da kompensasjonsordningen for næringslivet ble vedtatt 17. mars, gjaldt forbudet idretts- og kulturarrangementer hvor personer fysisk møtes. Forbudet gjaldt altså ikke spesifikke typer virksomheter per se, men derimot enkelte typer arrangementer.

Foretak med arrangementer som rammes av Covid 19-forskriftens § 13, kan støttes gjennom kompensasjonsordningen for arrangører som følge av avlysning, stengning eller utsettelse av arrangementer.

Bakgrunnen for at foretak i kulturlivet og innenfor idretten ikke anses som stengt ned av staten i kompensasjonsordningen for næringslivet, er at det ikke er et forbud som direkte pålegger enkelte aktører å stenge, og at det er etablert en særskilt kompensasjonsordning for bortfall av inntekter fra de konkrete arrangementene som er forbudt (arrangørordningen).

(...)

Vi ser at enkelte foretak innenfor kultur og idrett har en høy andel av sine inntekter fra arrangementer som rammes av forbudet mot kultur- og idrettsarrangementer, og noen har alle sine inntekter fra slike arrangementer. Kinoer er et eksempel. Slike virksomheter kan i praksis ha opplevd fullt bortfall av etterspørsel, selv om de ikke formelt er nedstengt av staten. På den annen side finnes det også aktører som normalt vil ha noe av inntektene fra arrangementer som nå er forbudt, og noe av inntektene fra andre kilder. Det er også et spørsmål hvilket ledd i verdikjeden som eventuelt skulle vært ansett som stengt – artisten, komponisten, låtskriveren, forlaget, managementet, bookingagenten, scenerigg, lys, lyd, utstyrsleverandører, beværtning, vakthold og andre aktører som medvirker til arrangementet og det innholdet som formidles, konsertarrangøren og/eller konsertlokalet? Det å definere alle som påvirkede av forbudet mot visse kultur- og idrettsarrangementer som stengte virk-

somheter, ville derfor rent praktisk vært krevende, og kunne fått uheldige utslag.

Vi har registrert at flere foretak i kultursektoren så vel som i andre sektorer, som ikke faller inn under reglene for å anses som stengt av staten, står oppført med 90 pst. støttefaktor i oversikten som ligger på kompensasjonsordningen.no. Disse har fått utbetalt for mye støtte. Det vil bli utført etterkontroller. Foretak som ikke kan anses å være nedstengt vil få anledning til å rette opp dette, slik at støtten for de resterende månedene kan bli riktig. Dersom det i senere etterkontroller viser seg at foretak har gitt uriktige opplysninger, vil de risikere sanksjoner og det vil bli stilt krav om at de betaler tilbake for mye utbetalt støtte. Systemet bygger på en stor grad av tillit, og vi er avhengige av at foretakene setter seg inn i regelverket, fyller ut søknadsskjemaet etter beste evne og gir sannferdige opplysninger. Samtidig har myndighetene et ansvar for å informere godt om ordningen og regelverket. Informasjonsteksten på kompensasjonsordnin-

gen.no om hvem som skal anses som stengt av myndighetene, er presisert etter at vi ble gjort oppmerksom på at flere foretak har søkt i feil kategori.»

På denne bakgrunn vil foretak som driver med kino-drift, og andre lignende aktiviteter, ikke få dekning i kompensasjonsordningen som nedstengt av staten, men få dekning som øvrige foretak. Dersom virksomheter som leverer tjenester som kan anses å være omfattet av Covid-19-forskriftens § 13 nå skulle blitt inkludert i tilskuddsforskriftens § 3-1, vil mange søknader måtte behandles på nytt, og det vil oppstå et stort omfang av nye gråsonesaker og tvilstilfeller. Jeg mener det verken er hensiktsmessig eller forsvarlig av hensyn til Skatteetaten å gjennomføre en slik endring i forskriften.

SPØRSMÅL NR. 109

Innlevert 12. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 15. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan kommuner motta fergeavløsningsmidler fra staten, og hvor stor sum vil kunne tildeles på et samband som er 600 meter i luftavstand mellom Toft og Sauren i Brønnøy kommune, gitt at man når kravet på 10 PBE?

Svar:

Ferjeavløsningsordninga gjelder bare fylkeskommunale vegprosjekt, der et fylkeskommunalt ferjesamband blir avløst eller kortet inn av ei bru eller enn undersjøisk tunnel med tilhørende vegnett, jf. punkt 3.1 i retningslinjene. Det er den enkelte fylkeskommune som ansvarlig søker basert på fylkeskommunalt vedtak.

Det trengs mer nøyaktige opplysninger om både ferjesambandet og vegprosjektet for å regne ut størrelsen på ferjeavløsningsmidlene. Det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet som fastsetter størrelsen på ferjeavløsningsmidlene, jf. punkt 2.2 i retningslinjene. (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-105-s-20192020/id2701826/?ch=14>)

SPØRSMÅL NR. 110**Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 19. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er redningshelikopteret på Sola som skal løse luftambulanseoppdragene i det indre Telemark/indre Agder, og hvor mange av alle de luftambulanseoppdragene som ble rekvirert til kommunene Vinje, Bykle, Tokke, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Valle, Fyresdal, Bø, Sauherad, Notodden, Tinn, Nissedal, Drangedal, Nome, Odda, Suldal og Bygland i 2018 og 2019 ble løst av redningshelikopteret på Sola, og hvor mange ble løst av luftambulanshelikopter?

BEGRUNNELSE:

Statssekretæren i Helse- og omsorgsdepartementet uttalte til Vest-Telemark Blad 9.oktober at det ikke var satt at penger til base for luftambulanse i Vinje/Bykle i statsbudsjettet fordi det nye redningshelikopteret har kommet til Sola, og det vil med sin fart, rekkevidde og kapasitet dekke området som Stortinget har behandlet i sitt vedtak. Men det står ingenting i Statsbudsjettet for 2021 at de nye redningshelikoptrene er grunnen til at regjeringen ikke bevilger penger til en base for luftambulanse i Vinje/Bykle slik Stortinget ba om i sitt vedtak 14. mai 2020.

Dersom regjeringen mener at redningshelikopteret nå skal løse den eksisterende og voksende mengden luftambulanseoppdrag i kommunene Vinje, Bykle, Tokke, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Valle, Fyresdal, Bø, Sauherad, Notodden, Tinn, Nissedal, Drangedal, Nome, Odda, Suldal og Bygland, er det av interesse å se på erfaringene med bruk av redningshelikopter i dette området. Det er for undertegnede vanskelig å tro at nye redningshelikopter med samme primæroppdrag som de gamle, vil kaste helt om på hvem som løser den store mengden luftambulanseoppdrag, selv om de flyr litt raskere.

Svar:

Det er riktig at de nye redningshelikoptrene vil nå ut til en større del av landet innen 45 minutter, blant annet Bykle og Vinje. De regionale helseforetakenes utredning av basestruktur for luftambulansetjenesten viser at Telemarksområdet nås av i alt syv helikoptre innen 30-35 minutters flytid, og er den delen av Helse Sør-Øst som nås av flest ambulanshelikoptre innen kort tid. Det er AMK-sentralen som bestemmer hastegrad og velger den ambulanseressursen som er best egnet til oppdrag, også i indre Telemark/indre Agder.

Representanten Sem-Jacobsen spør videre hvilke helikoptre som oftest rykker ut på akutte primæroppdrag i Telemarkområdet. Helseregionenes utredning viser at det oftest er ambulanshelikoptret i Arendal som rykker ut til akutte primæroppdrag i kommunene i Telemarksområdet. I Vinje brukes ambulanshelikoptret i Ål på mange oppdrag. I 2019 ble det etablert en legebil i Skien som avlaster Arendalsbasen og som bedrer tilgjengeligheten til luftambulansetjenesten.

Helikoptrene fra Stavangerområdet bidrar også inn i Telemarkområdet ved tidskrisiske hendelser. I helseregionenes utredning framgår det at det er kortere tid fra basen i Stavanger til Bykle, enn det er fra Arendalsbasen. I 2018 ble all koordinering av ambulanshelikoptre lagt til en AMK-sentral i hver region (AMK-LA). Det gir bedre fordeling av oppdrag og mer effektiv styring av ressursene på tvers av regionene. Jeg vil henviser til de regionale helseforetakenes utredninger om basestruktur fra 2018 og 2020 for detaljert oversikt over aktivitet og oppdrag i luftambulansetjenesten.

I helseregionenes utredning av basestruktur for luftambulansetjenesten framgår det at Telemarksområdet er godt dekket av bilambulansestasjoner. Sykehuset Telemark HF har ambulansestasjoner i Vinje, Tokke, Seljord og Tinn. I tillegg øker de beredskapen i enkelte høytider og ferier. Sørlandet Sykehus HF har ambulansestasjoner i Bykle, Valle og Bygland og har også forhøyet beredskap i påsken.

Helseregionenes utredning av basestruktur tilrår ikke en ny base i Telemarksområdet. Som nevnt nås allerede området av syv helikoptre og en ny base vil føre til overkapasitet. Endring i basestrukturen vil kunne få konsekvenser for Ål-basen, som allerede har få oppdrag. Det blir overlappende dekningsområder i et tynt befolket område.

De regionale helseforetakenes utredning og konklusjoner er omtalt i statsbudsjettet, i tråd med Stortingets anmodningsvedtak.

Jeg er opptatt av at befolkningen i Telemark skal få rask og riktig hjelp når de trenger det. Den samlede vurderingen i helseregionenes utredning er at det er god beredskap for området Vestfold, Telemark og Agder.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 20. oktober 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

I lys av Dagbladets oppslag 13. oktober om at statlige Norfund via skatteparadiset Mauritius har investert 33 millioner bistandskroner i luksusfasiliteter tilrettelagt for oljeindustrien i Mosambik, hva har utviklingsministeren så langt gjort seg for å sikre at Norfunds virksomhet bidrar til å bekjempe skatteunndragelse og hva vil statsråden foreta seg basert på opplysningene i Dagbladets artikkel?

Svar:

Det er Norfunds ansvar å redegjøre for de enkelte investeringer i henhold til Norfund-loven og vedtektene knyttet til denne. Som representant for Norfunds eier har jeg bedt styrelederen om en nærmere gjennomgang av ulike sider ved den omtalte investeringen i Mosambik.

Norfund viser til at de i tråd med sitt formål investerer i land med svake institusjoner, mangelfullt rettsvesen og høy risiko for blant annet korrupsjon. Det er nettopp slike land som må løftes hvis bærekraftsmålene skal nås. Tradisjonelle investorer oppgir ofte at de opplever risikoen for å tape penger som uakseptabelt høy hvis man investerer direkte i slike land.

Dette gjelder særlig for egenkapital-investeringer i de aller fattigste landene. Derfor brukes ofte tredjeland som jurisdiksjon for selskaper som investerer i slike stater, noe selskapet African Century Real Estates Ltd (ACRE) skal ha gjort i det aktuelle tilfellet. Norfund bekrefter at ACRE betaler skatt til Mosambik. Dette er også nødvendig for å frembringe de lokale ringvirkningene som Norfund er opprettet for å skape.

Som Norfunds eier er derfor regjeringen opptatt av at selskapene som Norfund er investert i, betaler skatt til landene hvor inntekten oppstår. I tråd med vår forventning krever Norfund at selskapene utviser en ansvarlig og åpen adferd når det gjelder skatt. Norfund oppgir at de ikke investerer i selskaper som driver aggressiv skatteplanlegging eller deltar i kunstige ordninger for å redusere beskatning, eller der det er vesentlig risiko for at en partner eller et selskap vil drive med skatteomgåelse.

Investeringer gjennom tredjeland skal kun skje i land som følger standardene til Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes i regi av OECD. Standarden innebærer automatisk utveksling av skatteinformasjon. Forumet anser at Mauritius overholder denne standarden, og Norge har inngått en avtale om utveksling av opplysninger i skattesaker med landet.

I tillegg til mer tradisjonell bistand, er jobbskaping i privat sektor helt avgjørende for at målet om å utrydde all ekstrem fattigdom innen 2030 skal nås. Å gi folk arbeid er den mest bærekraftige måten å bekjempe fattigdom på. Norfund er vårt viktigste virkemiddel når det gjelder slik næringsutvikling.

Fondet skal bidra til næringsutvikling ved å investere i tilfeller hvor andre investorer nøler fordi risikoen betraktes som for høy. Hensikten er å etablere levedyktig, lønnsom virksomhet som ellers ikke ville ha blitt igangsatt, og som skaper lokale ringvirkninger som bidrar til både ytterligere vekst og økte skatteinntekter.

Etter regjeringens syn lykkes Norfund godt med dette. I 2019 sysselsatte selskapene i Norfunds portefølje hele 380 000 mennesker. Ifølge fondet ble det skapt 14 900 nye arbeidsplasser bare i 2019. I tillegg kommer jobbene som skapes i selskaper hvor Norfund har solgt seg ut etter at bedriftene er blitt levedyktige.

Samme år betalte selskapene i Norfunds portefølje 14,1 milliarder kroner i skatter og avgifter til myndighetene i fattige land. Lokale skatteinntekter bidrar til velferdstjenester.

SPØRSMÅL NR. 112**Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 19. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvordan henger det sammen at en parlamentarisk leder for ett av regjeringspartiene varsler krav om et statlig løft for finansieringen av Gullknapp, samtidig som regjeringen kutter hele statstilskuddet til flyplassen, er dette et krav samferdselsministeren stiller seg bak, og hvordan blir Agder fylkeskommune konkret kompensert for at de nå får overført finansieringsansvaret for Gullknapp, og hva kan Gullknapp forvente av tilskudd fremover som følge av den endringen regjeringen legger opp til i statsbudsjettet for 2021?

BEGRUNNELSE:

I Agderposten mandag 12. oktober varsler parlamentarisk leder i KrF Hans Fredrik Grøvan at KrF krever store pengeløfter til Gullknapp, og at partiet vil ha staten inn med store faste tilskudd.

Samtidig har regjeringen med en samferdselsminister fra KrF foreslått å fjerne statsstøtten til Gullknapp i budsjettet for 2021. Det kan være krevende å se hvordan dette henger sammen.

I forbindelse med at regjeringen vil overføre ansvaret for støtte til Gullknapp fra staten til Agder fylkeskommune, sier man i saken hos Agderposten samtidig ikke noe om hvor mye fylkeskommunen vil få overført eller hvor mye man kan forvente at fylkeskommunen skal støtte Gullknapp med.

Heller ikke på regjeringens egne nettsider er man konkret på dette:

«Ordningen med tilskudd til ikke-statlige flyplasser skal overføres fra staten til fylkeskommunene som en del av regionreformen. Tilskuddet til Arendal lufthavn Gullknapp er fra 2021 overført til fylkets rammetilskudd som frie midler.»

Svar:

La meg først starte med å si at regjeringen ikke kutter hele statstilskuddet til Arendal Lufthavn, Gullknapp. I tråd med stortingets vedtak i regionreformen overføres nå ansvaret og dermed også tilskuddsordningen for ikke-statlige lufthavner til fylkeskommunene. Arendal lufthavn, Gullknapp ble i 2020 tildelt 2 190 000 kr fra tilskuddsordningen for ikke-statlige lufthavner. Når tilskuddsavtalene Samferdselsdepartementet har hatt med de øvrige ikke-statlige lufthavnene nå utløper, fordeles budsjettmidlene på posten til de aktuelle fylkenes rammetilskudd for 2021.

Et beløp tilsvarende prisjustert tilskudd for 2020 er i budsjettet for 2021 overført til Agder fylkeskommunes rammetilskudd som frie midler, som det fremgår av Grønt hefte 2021, tabell C. Hensikten med overføringen er å legge til rette for økt regional prioriteringseffektivitet gjennom den lokale kunnskapen fylket besitter, samt å kunne se lufthavntilbudet bedre i sammenheng med annen lokal og regional transport og næringsliv.

Beløpet Gullknapp fikk gjennom den statlige tilskuddsordningen overføres i sin helhet til Agder fylkeskommune som frie midler, og vil dermed kunne videreføres hvis fylkeskommunen ønsker å prioritere dette.

SPØRSMÅL NR. 113**Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 20. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger har statsråden lagt til grunn for avgjørelsen om å kutte ut ruten til Bergen, i stedet for å sette inn flere skip på Hurtigruten?

Svar:

Hele det norske samfunnet er fortsatt i en ekstraordinær situasjon. På grunn av Covid19 reiser folk mindre og det får konsekvenser for alle transportsektorene våre. Selv om vi skulle ønske at ting normaliserte seg mer, ser vi at dette

kan ta tid og vi må derfor hele tiden vurdere hva som er behovet i de ulike sektorene og ta vanskelige valg basert på dette. Jeg har hatt dialog med ulike parter som opplever seg berørt av dette, og fått mange innspill fra lokalsamfunn og bedrifter langs kysten.

Koronapandemien og reiserestriksjonene har medført at Hurtigruten har mistet store deler av inntektsgrunnlaget for seilingene på kystruten. Når passasjergrunnlaget er borte taper Hurtigruten penger på å sette flere skip i drift. En viktig forutsetning for kontrakten mellom Hurtigruten og departementet er at rederiet har kommersielle inntekter utover statens vederlag. Når disse inntektene nå er borte, ønsker selskapet å tilpasse driften for å begrense tapet. Departementet godkjente derfor 18. september Hurtigrutens ønske om at driften på kystruten reduseres til to skip.

Min beslutning om å endre seilingsmønsteret på disse to skipene er tatt av flere hensyn. Nordnorske havner og lokalsamfunn er spesielt avhengig av kystruten for frakt av både passasjerer og gods. Vi går nå inn i en årstid med mye dårlig vær i denne landsdelen og fare for vinterstengte veier. For de nordligste lokalsamfunnene, der andre transportmuligheter er begrenset, betyr dette et økt behov for sjøveien som et forutsigbart alternativ. Slik det er i dag er det ikke grunnlag for å seile mer enn to skip og da ser vi at to skip på strekningen Bergen-Kirkenes gav

et for mye redusert tilbud til hele kysten og ble for lite og uforutsigbart for alle. Gjennom å endre til å seile mellom Bodø og Kirkenes prioriterer vi den mest sårbare regionen og sikrer at de får hyppigere anløp og mer forutsigbarhet.

Statens formål med å ha en statlig støtte til Kystruta er å sikre at folk som ønsker å reise regionalt og lokalt får dette tilbudet. I tillegg har vi lagt inn krav til frakt av gods mellom Tromsø og Kirkenes, da dette er spesielt sårbart for denne regionen. Det faktum at det for tiden er få distansepassasjerer og at gods syd for Tromsø ikke er omfattet av statens avtale med Hurtigruten har også betydning for departementets vurdering.

Regjeringen har i denne ekstraordinære situasjonen allerede vist stor fleksibilitet overfor Hurtigruten ved å godkjenne redusert produksjon samtidig som staten opprettholder hele vederlaget på 856,1 mill. kr for 2020. En økning i statens kjøp vil reise flere krevende kontraktsrettslige, anskaffelsesrettslige og statsstøtterettslige spørsmål.

Etter en helhetsvurdering av etterspørselen, hvor vi anser behovet for å være størst, økonomiske konsekvenser og det statsstøtterettslige har jeg konkludert med at jeg ønsket å prioritere vår nordligste landsdel i denne situasjonen. Jeg vil følge utviklingen tett og vil så fort det er grunnlag for det starte opptrappingen av driften på Kystruten.

SPØRSMÅL NR. 114

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 16. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor er det størst geografisk konsentrasjon av nye nullskatteyttere dersom formuesskatten blir fjernet?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på dette spørsmålet hvor antall nye nullskatteyttere dersom formuesskatten fjernes er 30 300 personer: <https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2019-2020/dok15-201920-2693-vedlegg.pdf>

Svar:

Representanten Eigil Knutsen viser til mitt svar på spørsmål nr. 2693 fra stortingsrepresentant Ingrid Heggebø. I svaret presenteres beregninger som viser antall

personer som ikke betaler personlig inntektsskatt eller formuesskatt i 2020. Disse beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Denne modellen er ikke egnet til å fordele skatteendringer basert på geografi. Det er derfor ikke grunnlag for å si noe om den geografiske fordelingen av personer som ikke betaler personlig inntektsskatt eller formuesskatt i 2020.

SPØRSMÅL NR. 115

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 20. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden gi meg en oversikt over de 10 kommunene med størst prosentvis vern i forhold til kommunens areal, og hvilken type vern som er vedtatt?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner har store areal som er underlagte ulike typer vern. I møter med næringsliv og kommuner blir vern ofte pekt på som en faktor som begrenser og/eller hemmer en ønsket samfunnsutvikling.

Svar:

Spørsmålet var retta til kommunal- og moderniseringsministeren. Ansvaret for verna område i medhald av

Følgjande ti kommunar har størst prosentvis verna areal på land:

Kommune	Prosentdel vern landareal	Nasjonalpark	Naturreservat	Landskapsvern-område	Anna
Lesja	77,4	55,9		21,5	
Dovre	74,6	52,1	2,2	20,3	
Skjåk	73,9	66,1	0,9	6,9	
Vardø	70,7	50,1	5,6	15,0	
Båtsfjord	69,2	48,1	9,9	11,2	
Sunndal	67,8	33,4	1,0	28,9	4,5
Lyngen	67,8		0,3	67,5	
Saltdal	63,8	40,4	1,9	21,5	
Bykle	62,4		1,8	58,3	2,3
Ullensvang	61,8	61,6	0,2		

Følgjande ti kommunar har størst prosentvis verna areal i sjø:

Kommune	Prosentdel vern sjøareal	Nasjonalpark	Naturreservat	Landskapsvern-område	Marint vern	Anna
Melhus	107,7*		49,3		58,4	
Arendal	72,7	72,7				
Aurland	69,5			69,5		
Hvaler	65,8	65,7				0,1
Stranda	53,9		0,1	53,8		
Færder	43,1	43,0				
Målselv	30,9		30,9			
Fredrikstad	28,6	21,9	6,6			0,1
Frosta	23,7		1,4		15,1	7,2
Råde	22,0		7,8	14,1		0,1

naturmangfaldlova ligg i Klima- og miljødepartementet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet legg til grunn at det er dette spørsmålet handlar om. Eg vil difor svare på spørsmålet. For ordens skyld vil eg legge til at areal også kan vere underlagt restriksjonar etter anna lovverk. Til dømes gjennom arealplanar etter plan- og bygningslova. Tala som går fram av svaret her gjeld vern etter naturmangfaldlova.

Oversikta under viser kva for kommunar som har størst prosentvis del verneareal både på land og i sjø innafor 12 nautiske mil og kva for vernekategori det er tale om. Tala er per 31.12.2019 og baserer seg på SSB Statistikkbanken per 2019 og Kartverket sin arealstatistikk for Noreg 1994-2019.

*I Melhus kommune er ca 2 kvadratkilometer i utløpet av elva Gaula verna som naturreservat og Gaulosen marine verneområde. Tabellen viser at 107,7 % av sjøarealet i Melhus er verna. Dette heng saman med at det truleg er nytta to ulike definisjonar av grensa mellom sjø og elv av SSB og Kartverket. Det er altså ikkje verna meir enn 100 prosent av sjøarealet der Gaula renn ut i Melhus kommune.

SPØRSMÅL NR. 116

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe
Besvart 20. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er status for den varslede kunnskapsoppsummeringen som skal danne grunnlag for en eventuell utvidelse av mammografiprogrammet, og hva vil statsråden gjøre for å bidra til fremdrift i dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

I dag inviteres kvinner i aldersgruppa 50-69 år til Mammografiprogrammet. Fagmiljøene mener det er gode holdepunkter for at aldersspennet bør utvides i begge retninger, og viser til at nye europeiske retningslinjer på området er tydelige.

For aldersgruppen 50-69 år er det en sterk anbefaling om at kvinner bør tilbys organisert screening hvert annet år, slik norske kvinner blir i dag. Retningslinjene gir betingede anbefalinger for å screene kvinner fra 45 års alder og også kvinner fra 70 og opp til 74 år. Konkret anbefales det at organiseringen - deriblant screeningintervallet og vurdering av fordeler versus ulemper - utredes før en beslutning om utvidelse tas. Videre må kost-nytte knyttet til behandling og brystkreftdød beregnes, sammen med ulemper, som falske positive screeningundersøkelser og overdiagnostikk.

Spørsmålet er meldt inn til Helsedirektoratet som er ansvarlig for å hente inn nødvendige kunnskapsoppsummeringer, i dette tilfellet fra Folkehelseinstituttet. Mammografiprogrammets leder etterspurte nylig når en slik kunnskapsoppsummering kan foreligge. Svaret er i korte trekk at oppdragsmengden både for Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet for tiden er stor, og at det er usikkert hvordan framdriften vil se ut med hensyn til vurdering av utvidelse av aldersgruppen.

Det er lett å anerkjenne at det er spesielle tider og mye å gjøre for mange, men jeg etterlyser likevel en forpliktende framdriftsplan fra Helsedirektoratet.

Svar:

Styringsgruppen for Mammografiprogrammet ledes av Helsedirektoratet. Det har vært enighet i styringsgruppen om at det er behov for å utrede om det bør anbefales at Mammografiprogrammet utvides til å gjelde flere årskull (45-49 og 70-74).

All screening innebærer undersøkelse av friske symptomfrie individer, der få personer vil få direkte nytte av undersøkelsen. Endringer og utvidelse av et tilbud om screening krever derfor svært grundige vurderinger.

Helsedirektoratet har ansvar for å utrede spørsmål om utvidelse og innføring av nasjonale screeningprogrammer. Folkehelseinstituttet, representanter for helsetjenesten, aktuelle fagmiljøer og representanter for brukere bidrar. Når det gjelder en eventuell utvidelse av Mammografiprogrammet, må man først gjennomgå kunnskapsgrunnlaget. Det vil videre være nødvendig å gjøre en helseøkonomisk analyse, og vurdere etiske, praktiske, budsjettmessige og personellmessige konsekvenser av en slik utvidelse. Tidligere utredninger har beregnet at det norske mammografiprogrammet har en kostnad på rundt 500 millioner kroner årlig. En utvidelse til 10 nye årskull innebærer en 50 % økning av målgruppen for Mammografiprogrammet, og vil derfor medføre vesentlige kostnader.

Grunnlaget for de europeiske anbefalingene om målgruppen for Mammografiprogrammet er forskningsresultater der deler av kunnskapsgrunnlaget er usikkert. De europeiske anbefalingene er derfor betingede anbefalinger. En eventuell utvidelse av aldersspennet er omdiskutert, og det er ikke bred enighet i de ulike fagmiljøene.

Når det gjelder fremdriftsplan for utredningen av Mammografiprogrammet, satte Helsedirektoratet våren 2020 en del oppgaver og oppdrag på vent, og forventet ferdigstilling av disse er forskjøvet frem i tid. Per i dag er det planer om å gjenoppta arbeidet med denne utredningen på nyåret. I en situasjon med høyt arbeidstrykk på grunn

av pandemien, må imidlertid Helsedirektoratet velge hvilke utredninger innen screeningfeltet som skal prioriteres. Sannsynlig effekt av tiltaket er et viktig vurderingskriterium. I tillegg til Mammografiprogrammet arbeider

direktoratet nå blant annet med å utrede screening for spinal muskelatrofi (SMA-screening), lungekreftscreening, innføring av tarmkreftscreening og flere prosjekter innen livmorhalsscreening.

SPØRSMÅL NR. 117

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 19. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Korona-tiltakene har ført til store inntektstap hos mange aktører innen både kunnskaps- og kultursektoren.

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mye Narvik-senteret, Holocaust-senteret og de andre dokumentasjonssentrene har fått i koronastøtte, og hvilke tiltak som planlegges fremover for dokumentasjonssentrene?

Svar:

Syv freds- og menneskerettighetssentre får fast årlig driftstilskudd til formidling, forskning og arbeid mot elever. De gjør et viktig arbeid i innsatsen mot antisemittisme, rasisme, hatytringer, radikalisering og voldelig ekstremisme. Dette gjelder:

- Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (Oslo)
- Falstadsenteret (Levanger)
- Narviksenteret (Narvik)
- Arkivet freds- og menneskerettighetssenter (Kristiansand)
- Raftostiftelsen (Bergen)
- Nansensenteret (Lillehammer)
- Det europeiske Wergelandsenteret (eies av Norge og Europarådet i fellesskap)

Sentrene er stiftelser og dermed uavhengige av staten.

En rekke andre museer med tilstøtende tematikk mottar fast støtte fra kulturmyndighetene nasjonalt og regionalt til generell formidlingsvirksomhet. I tillegg har Kunnskapsdepartementet de siste årene gitt prosjektstøtte til stiftelsen Espeland fangeleir og Gestapohuset (Bergen).

Felles for de syv sentrene med fast støtte er at de bidrar med dokumentasjon, forskning, undervisning og formidling innenfor områdene demokrati, fred og menneskerettigheter, minoriteter og folkemord. Sentrene arbeider i ulik grad både regionalt, nasjonalt og internas-

jonalt. Hvert av sentrene har sitt regionale eller lokale særtrekk, men en fellesnevner er at de er bygget opp rundt en idé eller en historisk hendelse og situasjon som har skapt og utviklet det unike ved det enkelte senteret.

I 2017 la regjeringen frem en felles strategi for sentrene, der fellesnevnerne og særtrekk ved hvert senter er presentert, og både sentrene og staten forpliktet seg til noen oppfølgingspunkter. Strategien ble utarbeidet i nært samspill med de berørte sentrene. Sentrene har samlet hatt en betydelig vekst i bevilgningene under denne regjeringen. For 2021 er det ikke planlagt særskilte tiltak rettet mot sentrene, men vi foreslår fra regjeringen en videre satsing på Dembra (Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme), som koordineres av Holocaustsenteret og der flere av de andre sentrene er operative tilretteleggere i sin region.

Flere av sentrene har hatt en vekst i eksterne inntekter de siste årene, men det varierer hvor store inntekter sentrene har fra andre aktører i tillegg til driftstøtten fra staten. Den samlede andelen av sentrenes inntekter fra offentlige aktører har økt de siste årene, blant annet gjennom støtte fra regionale myndigheter og søknadsbaserte støtteordninger.

I forbindelse med COVID-19 er det opprettet en kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren. Arrangører som mottar 60 prosent eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019 har likevel ikke rett til kompensasjon. Freds- og menneskerettssentrene ligger alle over denne grensen.

Sentrene har faste møter seg imellom, som Kunnskapsdepartementet tidvis inviteres til. Gjennom slike møter og skriftlige henvendelser har departementet fått en orientering om virksomhetenes drift og økonomi under pandemien. Sentrene har jevnt over klart å omstille seg til situasjonen på en meget god måte. De har utviklet og formidlet digitale tilbud som de opplever stor etterspørsel etter, ikke minst fra skoler, lærere og elever.

Et par av sentrene har imidlertid signalisert at de har hatt betydelig inntektssvikt, noe jeg også berørte i ordinær spørretime 15. oktober 2020. Vi er dermed klar over at pandemien har ført til færre besøkende og et fall i billettinntekter. Samtidig har også andre aktører opplevd re-

duisert omsetning som følge av pandemien, og det vil ikke være mulig å kompensere alle som har slikt inntektstap.

Jeg vil ha videre dialog med sentrene om konsekvenser av pandemien og kommer eventuelt tilbake til saken i en senere budsjetttrunde.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 19. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvorfor er regjeringens forslag til bevilgning i statsbudsjettet 2021 til sykehusene nesten 2 milliarder lavere enn sykehusenes laveste anslag for hva som behøves for å skaffe nok smittevernutstyr, styrke intensivkapasitet og ta igjen utsatt behandling fra 2020?

BEGRUNNELSE:

I et innspill fra Helse Sør-Øst RHF, Helse Vest RHF og Helse Nord RHF til statsbudsjettet for 2021, gjennomgås framskrivinger for kostnader som covid-19-pandemien kan medføre for sykehusene til neste år. Som følge av økt aktivitet, herunder behovet for å ta igjen etterslep i behandling, økte utgifter til kvelds- og helgearbeid, og økte kostnader til smittevern, beredskap, intensivkapasitet mv, er det estimert en kostnadsøkning i 2021 på i størrelsesorden 8,4 - 10,4 milliarder kroner. I forslag til statsbudsjett for 2021 legger regjeringen opp til en økning på 6,3 milliarder.

Svar:

I Prop. 1 S (2020-2021) for Helse- og omsorgsdepartementet foreslår regjeringen å styrke driftsbevilgningene til de regionale sykehusene med til sammen 6,3 milliarder kroner i 2021, sammenlignet med saldert budsjett 2020.

Beløpet inkluderer 2 460 millioner kroner til aktivitetsvekst som legger til rette for å øke pasientbehandlingen med 2,3 prosent i 2021 sammenlignet med saldert budsjett 2020. Dette er over den demografiske utviklingen som tilsier et behov for aktivitetsvekst i sykehusene på 1,3 prosent i 2021. Inkludert i bevilgningen er 890 millioner kroner til en ekstraordinær ettårig aktivitetsvekst i 2021 på om lag 0,8 prosent for å redusere ventetider som følge av virusutbruddet.

Ventetidene i spesialisthelsetjenesten har økt som følge av virusutbruddet og det er ventet at smitteverntiltak og beredskap vil gjøre det mer krevende enn normalt å utnytte kapasiteten i sykehusene fullt ut også i 2021. Regjeringen foreslår derfor 3 500 millioner kroner til ekstraordinære kostnader i sykehusene som følge av virusutbruddet, blant annet til smittevernutstyr. I tillegg foreslås det 200 millioner kroner til en midlertidig incentivordning som skal stimulere sykehusene til å gjennomføre forbedringstiltak som reduserer ventetider.

De regionale helseforetakene har vært involvert i budsjettprosessen og gitt innspill til budsjettet for 2021. Innspillene fra de regionale helseforetakene ble utarbeidet våren 2020, da usikkerheten knyttet til den videre utviklingen av virusutbruddet og smittenivået i befolkningen var større enn den er nå. I arbeidet med budsjettforslaget gjennom sommeren og høsten har det vært jevnlig og god kontakt mellom Helse- og omsorgsdepartementet og de regionale helseforetakene om budsjettforslaget for 2021. Jeg oppfatter at de regionale helseforetakene er godt fornøyd med rammene for drift og investeringer som regjeringen har lagt til rette for i 2020 og 2021.

De regionale helseforetakene har også blitt styrket i løpet av 2020 for å kunne håndtere virusutbruddet. Ved Stortingets behandling av Prop. 117 S (2019–2020) og Prop. 127 S (2019–2020) ble det bevilget 6,1 milliarder kroner til merutgifter som følge av pandemien. De regionale helseforetakenes økonomi ble videre styrket med 0,5 milliarder kroner gjennom midlertidig nedsetting av arbeidsgiveravgiften. I tillegg ble det i foretaksmøtet i juni 2020 signalisert til de regionale helseforetakene at sykehusøkonomien i 2020 skal kompenseres for tapte aktivitetsbaserte inntekter til og med mai måned. Basert på disse forutsetningene har de regionale helseforetakene utarbeidet prognoser for inneværende år. Trekker en i fra investeringer som er relatert til covid-19, vil de regionale

helseforetakene samlet kunne ende på et årsresultat på om lag 4 milliarder kroner. Dette er i så fall om lag 600 millioner kroner mer enn det samlede resultatet for alle regioner i 2019. Konsekvensen av lønnsoppjøret for 2020 er heller ikke innarbeidet. Det er fremdeles usikkerhet

knyttet til utviklingen av virusutbruddet og konsekvensene for sykehusene. Jeg vil følge situasjonen og utviklingen i de regionale helseforetakenes utgifter og inntekter nøye, både i 2020 og 2021, og jeg vil foreslå ytterligere bevilgninger dersom det blir behov for det.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 19. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener statsråden det er akseptabelt at det er postnummeret som avgjør hvor lenge barn og unge med psykiske lidelser må vente før de får hjelp?

BEGRUNNELSE:

NRK har denne uken satt søkelys på at over 70 000 barn og unge i Norge har psykiske lidelser som trenger behandling, samt at det varierer sterkt hvor godt Barne- og ungdomspsykiatrisk klinikk undersøker barnets behov.

I Barneombudets nye rapport som ble lagt frem tirsdag, ser man at ventetiden fra henvisning til helsehjelpen har startet i BUP varierer fra 33 dager i gjennomsnitt i Helse Vest til 52 dager i Helse Midt-Norge.

Spørsmålsstiller mener dette er for dårlig, og at å prioritere at barn og unge som trenger hjelp, faktisk får det, er en av de viktigste oppgavene vi som samfunn har.

Spørsmålsstiller ønsker derfor et svar fra statsråden på om han mener dette er godt nok, og hva man skal gjøre for å sikre at ventetidene går ned og at det ikke er postnummeret som avgjør hvor raskt barn og unge får hjelp og behandling for psykiske lidelser.

Svar:

Vi vet at det er variasjoner på mange områder både i somatiske tjenester og i psykisk helsevern og også uønsket variasjon. Dette er blant annet omtalt i Nasjonal helse og sykehusplan 2020-2023. Det er en klar politisk målsetning å gi likeverdige tilbud uavhengig av bosted. Barn og unge med psykiske lidelser har likeverdig rett til nødvendig helsehjelp, og det er frister fastsatt i pasient- og brukerrettighetsloven og prioriteringsforskriften. For å sikre at psykisk helsevern for barn og unge blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav gjennomføres det jevnlig tilsyn med tjenestene.

Jeg deler representanten Hjemdal sin bekymring for ulikheter i tilbudet til barn og unge, men mener også at regjeringen har satt i verk viktige tiltak for å legge til rette for gode og likeverdige tjenester rundt i landet. Psykiske helsetjenester, og ikke minst tilbudet til barn og unge, er et prioritert område for regjeringen. Dette kommer til uttrykk blant annet i regjeringens opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse.

For lang ventetid kan føre til at helsetilstanden og prognosen forverres. Derfor har det vært et sentralt mål for regjeringen å få kortere ventetid innen både psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, og sørge for at det er god oversikt over ventetider. I henhold til prioriteringsforskriften skal fristen for oppfyllelse av rett til nødvendig helsehjelp ikke overstige 65 virkedager for barn og unge under 23 år med psykiske lidelser. Dette er maksimal ventetid for denne pasientgruppen, og pasienter som etter vurdering trenger helsehjelp raskere, har rett til dette. Jeg er opptatt av at barn og unge skal få raskest mulig hjelp, og det er et klart mål å få ventetidene ytterligere ned.

Innen 2021 skal ventetiden være under 35 dager for psykisk helsevern barn og unge og 40 dager for psykisk helsevern for voksne. Dette er mål som særlig er framhevet i styringsdokumentene til de regionale helseforetakene og som departementet løpende følger med på i styringsdialogen.

Den gjennomsnittlige ventetiden på landsbasis har gått ned hvert år siden 2013, med unntak av siste år. Totalt sett har ventetidene innen psykisk helsevern for voksne gått ned med 9 dager og innen psykisk helsevern for barn og unge med 8 dager siden 2013 [fra 1. tertial 2013 til 1. tertial 2020]. Den gjennomsnittlige ventetiden i psykisk helsevern barn og unge pr 1. tertial 2020 var 46,9 dager.

Det er variasjon i ventetid mellom helseregionene og mellom helseforetakene. Ifølge Helsedirektoratet var ventetiden lavest i Helse Vest med 40 dager og høyest i Nord

med 52 dager pr 1. tertial 2020. Mellom helseforetakene er variasjonen større, fordi noen har kortere, og noen lenger gjennomsnittlig ventetid.

Det er viktig å fremheve at de pasientene som trenger det mest skal komme raskest til den riktige helsehjelpen. Det er utviklet prioriteringsveiledere for de som vurderer henvisninger til spesialisthelsetjenesten, herunder prioriteringsveileder for psykisk helsevern barn og unge. I veilederne er det anbefalt hva som bør være maksimumsfrister for ulike tilstander, men det må gjøres konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfelle. Prioriteringsveilederne skal gi beslutningsstøtte, men også bidra til økt forståelse av prioriteringsvilkårene og mer lik praktisering av dem. Målet er at pasientrettighetene blir oppfylt i lik grad uavhengig av hvor pasientene bor og uavhengig av hvilken sykdom de har.

Regjeringen har igangsatt flere tiltak for å skape mer likeverdige helsetjenester, herunder pakkeforløp for barn og unge med psykiske lidelser. Det er i år også lansert pakkeforløp for helsehjelp til barn i barnevernet. Pakkeforløp skal bl.a. bidra til forutsigbarhet, gode rutiner, kortere ventetider, brukervedvirkning, evaluering underveis, standard prosedyrer for samarbeid og fremdrift i utredning og behandling.

God samhandling mellom nivåene i helsetjenestene er viktig for gode og likeverdige tjenester. Etablering av helsefellesskap mellom kommuner og spesialisthelsetjeneste skal bidra til dette. Helsefellesskapene skal se særlig

på nettopp psykisk helse og tjenester til barn/unge. Jeg vil også nevne at de regionale helseforetakene har fått i oppdrag å legge til rette for bedre samarbeid rundt henvisning til psykisk helsevern for barn og unge (BUP). Erfaringer fra flere gode tiltak viser at det er mulig å sørge for raskere hjelp på riktig nivå. Samarbeid og gode rutiner i forbindelse med henvisninger vil også være viktig for å oppnå likeverdige tjenester uavhengig av bosted.

Regjeringen har bevilget tilskudd til opprettelse av FACT-ung-team. Dette er oppsøkende team i samarbeid mellom kommune og BUP som skal sikre bedre hjelp og langtidsoppfølging av barn med sammensatte og langvarige hjelpebehov. For å sikre at kommunene har tilstrekkelig kompetanse innen psykisk helse er kommunenes plikt til ha psykolog lovfestet fra 2020. Dette vil ikke minst komme barn og unge til gode.

Tiltakene har flere formål. Felles for dem er imidlertid at alle vil kunne bidra til å legge til rette for bedre og mer likeverdige tjenester.

Jeg er kjent med Barneombudets rapport, og denne rapporten vil inngå i grunnlaget for videre arbeid med å utvikle bedre og mer likeverdige tjenester. Tiltakene som er iverksatt, ivaretar mange av Barneombudets anbefalinger. Felles for flere av tiltakene er at de er relativt ferske og det vil gå noe tid før vi ser effekten av dem.

Jeg kan love representanten Hjemdal at dette er et område jeg fortsatt vil følge nøye med på fremover.

SPØRSMÅL NR. 120

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 20. oktober 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Vil statsråden endre «Forskrift om kvalitet på fisk og fiskevarer § 26. Behandling før hending», for å tillate og tørke sei og hyse under 1,5 kg med hodet på til eksport for konsum i utenlandske markeder, og vil statsråden gi føringer til Mattilsynet om en dispensasjonspraksis for å tillate tørking av sei og hyse under 1,5 kg med hodet på fra Forskrift om kvalitet på fisk og fiskevarer § 26. Behandling før hending, frem til en forskriftsendring for å prøve ut dette produktet på markedet?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av flere i næringen som ser muligheten for å bedre økonomien i dette produktet dersom det tillates å tørke småsei og hyse med hodet på til konsum i utenlandske markeder.

Dette gjelder sei og hyse 1,5kg- (under 1,5) og behøver ikke dispensasjon fra bløggforskriften, fordi denne bløgges og sløyes på vanlig måte. (Dispensasjonen fra bløggforskriften for sei under 58cm (ryggsei) er til et annet marked.)

I dag er det dårlig økonomi i disse produktene fordi tørking av denne medfører to parallelle operasjoner, ved at hodet tas av og hodet og fisken henges hver for seg.

Ved å åpne for at dette segmentet kan henges med hodet så vil det bidra til å bedre økonomien i et produkt som er lite lønnsomt.

Det er markedsfor et slikt produkt i Nigeria og muliggjør også Kroatia og Sør Korea.

Nigeria ønsker produktet med hode på, dette på små fisk og Sør-Korea importerer i dag Alaska Pollock som de selv tørker med hodet på.

Innovasjon Norge kjørte et program og sendte aktører fra tørrfisknæringen i fjor høst til Sør Korea for å forsøke å komme inn på det koreanske markedet, hvor det til nå er Alaska Pollock som dominerer markedet som importeres til Sør Korea for egenproduksjon av tørrfisk.

Det er etter det jeg kjenner til gitt dispensasjon for dette fra Mattilsynet under koronasituasjonen, men det vil være hensiktsmessig å endre forskriften for å levere produkter som markedet ønsker på permanent basis.

Svar:

Det er forskrift om kvalitet på fisk og fiskevarer 28. juni 2013 nr. 844 (fiskekvalitetsforskriften) som regulerer det aktuelle spørsmålet. Forskriftens § 26 andre ledd regulerer behandling før henging og lyder slik:

“Fisk skal ikke tørkes med hode. Slintrer, lever, blodlevringer, galleblære og andre innvollsrester og urenheter skal fjernes fra fisken. Fisken skal skylles grundig i drikkevann eller rent vann. Fisk med utpreget rist (skjell), slik som hyse og sei, skal behandles atskilt og skal ikke skylles, sperres eller transporteres sammen med annen fisk.”

Formålet med fiskekvalitetsforskriften er å fremme god kvalitet på fisk og fiskevarer til forbruker, og bidra

til markedsadgang for norsk fisk og norske fiskevarer i utlandet. Bakgrunnen for kravet om tørking uten hode er å oppnå best mulig kvalitet på sluttproduktet.

På bakgrunn av at markedsforholdene for hvitfisknæringen var utfordrende som følge av koronasituasjonen, ble det i juni d.å. gitt en midlertidig dispensasjon fra fiskekvalitetsforskriften § 26 ut 2020.

Forskriften § 39 åpner for at Mattilsynet kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i fiskekvalitetsforskriften, men bare for “særlige tilfeller”. Ordlyden “særlige tilfeller” tilsier at det skal noe spesielt til for å få dispensasjon, og departementet legger til grunn at terskelen for dispensasjoner skal være høy. Dagligdagse vanskeligheter og mer langvarige situasjoner kan vanskelig sies å være “særlige tilfeller”, mens tidsbegrensede vanskeligheter på grunn av uforutsette situasjoner, som f.eks. koronavirusutbruddet, kan sies å være et “særlig tilfelle”.

Jeg er opptatt av at norsk sjømat skal være av god kvalitet, og fiskekvalitetsforskriften er et virkemiddel for å ivareta dette.

Det er Mattilsynet som håndhever fiskekvalitetsforskriften og som vurderer søknader om dispensasjon. Nærings- og fiskeridepartementet vil før utløpet av dispensasjonen vurdere markedsforholdene på nytt i samarbeid med Mattilsynet. I dette vil det vurderes om det er grunnlag for å videreføre dispensasjonen, eller om det er grunnlag for å iverksette en regulær høringsprosess for å endre bestemmelsen i forskriften. FHF og Nofima har startet et prosjekt som ser på kvaliteten til tørrfisk med hode, og prosjektet skal etter planen være ferdig 31. desember 2020. Dette er noe jeg vil ta med i vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 121

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 19. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Fagutdanningen for fagfotografer er foreslått nedlagt. Dette er en utdanning som har svært stor betydning for mange små bedrifter over hele landet og for kultursektoren. Det kan se ut som prosessen med å legge ned utdanningen ikke har foregått «etter boka».

Kan ministeren redegjøre for denne prosessen og gjerne si litt om hva som er ministerens planer for denne

utdanningen på videregående med rett til å gå ut i læretid med svennebrev?

BEGRUNNELSE:

En midlertidig arbeidsgruppe nedsatt av Udir har foreslått å legge ned Fotograffaget på VG3 i forbindelse med Fagfornyelsen. Faglig Råd/Udir begrunner dette med at utpekte representanter fra blant annet IKT ønsker dette, men fotograforganisasjonene ble ikke spurt eller in-

volvart i prosessen. Dette bryter med prinsippet om trepartssamarbeid, et hevdvunnet prinsipp for alle viktige læreplanendringer. Det bryter også med prinsippet om gratis offentlig utdanning, når fotostudenter tvinges over på dyre private fotoskoler.

En fersk spørreundersøkelse blant yrkesfotografer viser at 90% mener lærlingeordningen er “svært viktig” eller “viktig” for fotograffaget. Bransjen sender dermed et svært tydelig signal når det gjelder behovet for yrkesfaglig utdanning.

Små bedrifter og næringsdrivende over hele landet tilbyr fototjenester. Fagfotografer er avgjørende for kulturformidling ved museer, institusjoner og arkiver. Portrettfotografer, skolefotografer, eiendomsfotografer og dokumentarfotografer utfører viktige oppgaver og gir arbeidsplasser. Dette er en fremtidsrettet og tilpasningsdyktig bransje som tilbyr tjenester som markedet, institusjoner og bedrifter trenger. Det vil være en feilstått næringspolitikk å svekke fagutdannelsen og rekrutteringen av fagfotografer til denne sektoren.

Partssamarbeidet er en veletablert arbeidsmodell når det gjelder utviklingen av nye fag. Da Udir tidlig i prosessen valgte å involvere en lobbyorganisasjon som IKT-Norge oppstod en ubalanse i den innledende utformingen av de nye fagene i videregående skole. Prosessen har senere vært preget av denne skjevheten. Udir har foreslått nedleggelse av fotofaget uten å rådføre seg med en eneste fotofaglig organisasjon. Det har ifølge fotoorganisasjonene tatt kritikkverdige lang tid før fotoorganisasjonene fikk anledning til å komme med innspill til Udir og Faglig Råd som da videreutvikler yrkesfagene.

Svar:

Fotograffaget har vært en del av den samlede gjennomgangen av tilbudsstrukturen og den påfølgende fornyelsen av læreplanene på yrkesfag i videregående opplæring. Disse prosessene gjennomføres av Utdanningsdirektoratet, i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Jeg er opptatt av trepartssamarbeidet i fag- og yrkesopplæringen. I forbindelse med gjennomgangen av tilbudsstrukturen spilte Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og de faglige rådene en sentral rolle. Det er ett faglig råd for hvert utdanningsprogram, og rådene består av representanter for partene i arbeidslivet. Det ble også satt ned fem yrkesfaglige utvalg på tvers av utdanningsprogrammene, med aktører fra relevante bransjer. Rådene og utvalgenes innspill ble vurdert av Utdanningsdirektoratet, som så leverte sitt utkast til ny tilbudsstruktur til Kunnskapsdepartementet.

Partene i arbeidslivet bidrar også i arbeidet med læreplaner. De faglige rådene foreslår medlemmer til læreplangrupper, og rådene kvalitetssikrer innholdet i læreplanene underveis i arbeidet. Når læreplanene sendes på høring har de faglige rådene gitt sin tilslutning til lærepla-

nutkastene og høringsspørsmålene. Rådene er også med i vurderingen av høringssinnspillene. Når det gjelder læreplaner på Vg3 har de faglige rådene avgjørende innflytelse på det faglige innholdet. Det betyr at rådene er med når Utdanningsdirektoratet fastsetter læreplanene på Vg3. Det har også vært mulig for andre organisasjoner, som for eksempel fotoorganisasjonene, å komme med forslag og innspill underveis i hele prosessen.

Kunnskapsdepartementet fastsatte ny tilbudsstruktur for yrkesfag i mars 2018. Innføringen av den nye tilbudsstrukturen startet med Vg1 inneværende skoleår og læreplanene for Vg1 er nå tatt i bruk. Læreplanene for Vg2 og Vg3 skal tas i bruk henholdsvis høsten 2021 og høsten 2022.

Fagutdanningen for fotografer er ikke foreslått nedlagt, men den er foreslått videreført og videreutviklet i den nye tilbudsstrukturen for yrkesfag. Jeg vil utdype dette nedenfor.

Vg3 fotograffaget har inntil nå vært en del av Utdanningsprogram for design og håndverk, med Vg1 og Vg2 medieproduksjon som grunnlag for Vg3. I den nye tilbudsstrukturen er medieproduksjon flyttet til et nyopprettet utdanningsprogram for informasjonsteknologi og medieproduksjon (ITM). Faget har vært og skal fortsatt være et lærefag med opplæring i bedrift. I og med at dette er et helt nytt utdanningsprogram fikk Utdanningsdirektoratet i oppgave å foreslå strukturen for Vg2 og Vg3 i ITM samtidig som de utvikler nye læreplaner. Strukturen og læreplanene er på høring nå, med frist for innspill 15. november 2020. Før endelig fastsetting av struktur og innhold i opplæringen vil innspillene i høstens høring vurderes.

I høringen er forslaget at dagens fotograffag utvides til et bredere medieproduksjonsfag. Det vil fortsatt være mulig å utdanne seg innenfor fotografi, men det legges også til rette for blant annet bevegelige bilder, animasjoner og 3D-grafikk. Faglig råd sin begrunnelse for dette er at fotografyrket har endret seg mye de siste tiårene, og det å være fotograf handler om mer enn å ta bilder. I dag jobber mange med et bredt spekter innen stillbilder, videoproduksjon, visuell kommunikasjon og annen medieproduksjon. Ved å utvide fotograffaget på denne måten, vil faget bli mer relevant for elever og lærlinger og være mer i tråd med arbeidslivets behov. Dette er et av målene for gjennomgangen av tilbudsstrukturen og fornyelsen av læreplanene. Både partene i arbeidslivet, Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet er opptatt av relevans. Vi må ha lærefag og innhold i tråd med arbeidslivets behov, slik at vi får nok fagarbeidere, og slik at bedriftene kan tilby læreplasser. Opplæringen må også være relevant for elevene, slik at de er forberedt når de starter i en lærebedrift.

Til slutt vil jeg knytte en kommentar til prinsippet om gratis videregående opplæring og “dyre private fotoskoler”. Både dagens fotografutdanning, og forslaget

til den nye fotoutdanningen, er en del av det offentlige videregående utdanningstilbudet, og dermed gratis for elevene. I læretiden får elevene lønn. Jeg er ikke kjent med

at det finnes private fotoskoler på nivået videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 19. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at flere slagrammede skal få anbefalt oppfølging (etterkontroll) i spesialisthelsetjenesten, og hvordan vil statsråden sørge for at flere slagrammede skal få oppfylt sitt behov for opptrening, som er en viktig del av rehabiliteringen etter hjerneslag?

BEGRUNNELSE:

Det er en anbefaling i nasjonal retningslinje for behandling og rehabilitering ved hjerneslag at pasienter bør få en kontroll i spesialisthelsetjenesten innen tre måneder etter hjerneslaget. Etterkontrollen er svært viktig fordi den er et ledd i videre rehabilitering og oppfølging, og den skal bidra til forebyggende behandling for å redusere risikoen for nye slag.

Årsrapporten til Norsk hjerneslagregister for 2019 viser at bare 40,5% av de som har hatt hjerneslag fikk etterkontroll i spesialisthelsetjenesten innen 3 måneder etter hjerneslaget. I tillegg fikk 31,8% slik oppfølging i primærhelsetjenesten. Hele 27,2% fikk ingen legekonsultasjon.

Opptrening er viktig i rehabiliteringen for slagrammede. Ifølge årsrapport fra Norsk hjerneslagregister svarte 75 prosent i 2019 at de hadde fått dekket sitt behov for trening, eller hadde ikke behov, tre måneder etter hjerneslaget. Resultat for 2018 var 76 prosent. Dette betyr imidlertid at hver fjerde slagrammede ikke får dekket sitt behov.

Svar:

Utviklingen innen hjerneslagbehandling har vært positiv de siste årene, ikke minst på grunn av solid innsats fra fagmiljøene. Vi har gode resultater for overlevelse etter hjerneslag. Takket være god organisering og god akuttbehandling kan mange pasienter med hjerneslag i dag utskrives fra sykehuset med god funksjon.

Som representanten påpeker, anbefaler Nasjonal faglig retningslinje for behandling og rehabilitering av hjerneslag en poliklinisk kontroll i spesialisthelsetjenesten innen tre måneder etter hjerneslaget, alternativt i samarbeid mellom fastlege og spesialisthelsetjenesten, spesielt der geografiske eller andre forhold gjør kontroll i spesialisthelsetjenesten vanskelig. For pasienter med lavt funksjonsnivå og stort omsorgsnivå er det angitt at nytten av en poliklinisk etterkontroll er usikker.

Norsk hjerneslagregister er et svært viktig verktøy hvor både ledere og fagfolk kan følge med på utviklingen, evaluere og eventuelt korrigere egen praksis slik at vi oppnår bedre kvalitet og pasientsikkerhet, samt mindre uberettiget variasjon. Nylig ble årsrapporten for 2019 publisert. Rapporten viser at 94 prosent av pasientene behandles i slagenhet, noe som er svært positivt. 22 prosent av pasientene fikk trombolysbehandling i 2019. I 2013 var denne andelen på 15 prosent.

Innrapportert status tre måneder etter hjerneslag er en av kvalitetsindikatorerne i registeret. Høy måloppnåelse er angitt til 80 prosent, og i 2019 var andelen på 78 prosent. Registeret nevner det som gledelig at 23 sykehus hadde høy måloppnåelse i 2019, som er en økning fra 16 sykehus i 2018. For pasienter der status etter tre måneder ble innrapportert, hadde 40,5 % av pasientene vært til legekonsultasjon i spesialisthelsetjenesten, og 31,8 % av pasientene hadde vært til kontroll i primærhelsetjenesten. Totalt hadde 73 % vært til legekonsultasjon innen tre måneder.

Pasientenes subjektive opplevelse av behandlingstilbudet er viktig informasjon for helsetjenesten. Resultatene viser at henholdsvis 83,7 og 75,2 prosent av pasientene opplevde å få dekket sitt hjelpebehov og behov for trening tre måneder etter hjerneslaget. Hjerneslagregisteret poengterer at mange ulike faktorer kan påvirke resultatene. For eksempel kan resultatene for helseforetak med små tall (få pasienter) svinge fra år til år på grunn av tilfeldige variasjoner. Det anbefales derfor at resultatene tolkes med forsiktighet. Når det gjelder i hvilken grad pasientene

får dekket sitt behov for trening etter et hjerneslag, er oppfølging fra kommunen og primærhelsetjenesten av stor betydning i tillegg til spesialisert rehabilitering i spesialisthelsetjenesten.

Målsetningen med pakkeforløp for hjerneslag er at det skal bidra til godt organiserte, helhetlige og forutsigbare pasientforløp. Fase 1 gjelder akuttfasen, mens fase 2 omhandler oppfølging og rehabilitering, og inkluderer kommunen og primærhelsetjenesten. Ett av målepunktene er at en poliklinisk kontroll skal være utført innen tre måneder for minst 80 prosent av pasientene.

Jeg mener at innføringen av pakkeforløp hjerneslag fase 2 vil bidra til ytterligere kvalitetsforbedring av

hjerneslagbehandlingen i Norge, noe som vil føre til enda bedre pasientforløp og et mer likeverdig tilbud til pasientene. Dette gjelder både for den polikliniske kontrollen og strukturen rundt annen oppfølging og rehabilitering, inkludert behov for trening. Effekten av pakkeforløp vil komme enda tydeligere når det er godt implementert, og jeg forventer at helseforetakene og kommunene organiserer tilbudet til det beste for pasientene slik at enda flere får den anbefalte oppfølgingen. Årsrapporten fra Norsk hjerneslagregister viser at det systematiske arbeidet som er gjort har ført til at flere får god behandling og oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 21. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden opplysninger om at ukontrollerte vester skal være brukt i vakt og sikring i Norge og deltakelse i internasjonale operasjoner, og kjenner statsråden til andre tilfeller enn de som er beskrevet i Forsvarets Forum, der norske soldater har blitt sendt på utenlandsoppdrag uten at utstyret deres er blitt forsvarlig kontrollert i forkant?

BEGRUNNELSE:

Fredag 9. oktober kommer det frem i Forsvarets Forum bekymringer knyttet til utstyrsmangel. Dette gjelder spesielt de skuddbeskyttende vestene M07. Det blir blant annet beskrevet situasjoner der en har måttet «skrape i hop» vester kort tid før utenlandsoppdrag, uten at de nødvendigvis er tilpasset personellet, og at utstyr ikke har gått gjennom vanlig kontroll.

Representanter for Forsvarets logistikkorganisasjon har tidligere uttalt at dersom vestene ikke er i skikkelig stand, «gir ikke nødvendig beskyttelse. I ytterste konsekvens dødelig.» Ukontrollerte vester er ifølge avisen både brukt i Vakt og sikring i Norge og deltakelse i internasjonale operasjoner.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. oktober 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Audun Lys-

bakken om hvordan statsråden vurderer opplysninger om at ukontrollerte vester skal være brukt i vakt og sikring i Norge og deltakelse i internasjonale operasjoner, og om statsråden kjenner til andre tilfeller enn de som er beskrevet i Forsvarets Forum, der det skrives at norske soldater har blitt sendt på utenlandsoppdrag uten at utstyret deres er blitt forsvarlig kontrollert i forkant.

Regjeringen tar soldatenes sikkerhet på alvor. Det skal det ikke være noen tvil om. Vi bruker årlig store beløp på anskaffelser av ny personlig bekledning og utrustning, men av både praktiske og økonomiske årsaker vil det alltid være en blanding av nytt og noe eldre utstyr i bruk.

Opplysninger om at det er benyttet utstyr som ikke er kontrollert, og som dermed kan innebære en fare for brukeren, er ikke tilfredsstillende. Forsvarsdepartementet har bedt om en redegjørelse fra Forsvaret når det gjelder personlig bekledning og utrustning til soldatene, og vil følge opp kontroll med beskyttelsesvester som en del av denne problematikken.

SPØRSMÅL NR. 124**Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 21. oktober 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hva er kostnadene med å bygge opp en permanent base for trening og krigføring i Midtøsten, og mener statsråden dette er rett prioritering?

BEGRUNNELSE:

Vi kunne lese i NRK tidligere denne uken at Norge skal bygge opp en permanent base for trening og krigføring i Midtøsten.

Forsvaret av Nord-Norge, og overvåkingen av Nordområdene burde være en selvsagt første prioritet for enhver regjering. I stedet har regjeringen drevet en ivrig politikk med å flytte det meste av kapasitet sørover. Kampflybasen i Bodø er blitt flytta sørover, Andøya flystasjon er nedlagt og hæren i nord er tappa for helikopterstøtte etter at regjeringen vedtok å flytte Bell-helikoptrene til Rygge.

Det er med rette det stilles spørsmålstegen ved at man tar seg råd til å drive med trening og kanskje krigføring i Midtøsten, mens man samtidig bygger ned i Nord-Norge.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. oktober, med spørsmål fra stortingsrepresentant Sandra Borch, om «hva er kostnadene med å bygge opp en permanent

base for trening og krigføring i Midtøsten, og mener statsråden dette er rett prioritering?»

Norge har ikke, og planlegger ikke med, en permanent base i Midtøsten. Vi bidrar til FN-operasjonen UNTSO i Israel, og fredsoperasjonen MFO i Sinai som overvåker fredsavtalen mellom Egypt og Israel. Norge deltar også i den flernasjonale operasjonen Inherent Resolve for å bekjempe terrororganisasjonen IS på invitasjon fra Irak. Disse innsatsene er hjemlet i folkeretten og forankret i regjeringen. Stortinget er holdt løpende orientert.

Regjeringen besluttet i 2019 å utvide forsvarssamarbeidet med Jordan, som er et partnerland til NATO. Formålet er å trene Forsvarets avdelinger i ørkenlignende områder og legge til rette for deres forståelse av situasjonen i regionen. Dette gjøres ved periodisk trening i Jordan. Formålet er også kapasitetsbygging av jordanske sikkerhetsstyrker. Stortinget ble informert om dette i Stortingsproposisjon nr. 1s (2019-2020).

Forsvarets midlertidige logistikkfasiliteter som er opprettet i Jordan til støtte for vår innsats mot IS i Irak, brukes også for Forsvarets trening i Jordan. Midler til disse fasilitetene er allerede bevilget over forsvarsbudsjettets kapittel for norske styrker i utlandet. Siden treningen er begrenset, svekker den ikke hjemlig beredskap. Jeg stiller meg fullt og helt bak prioriteringene i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 125**Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 19. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Ministeren viste til økonomien til Hurtigruten når han svarte NRK på hvorfor seilinga nå er redusert til to skip på kystrutestrekningen Bodø-Kirkenes. Det burde være minst seks skip på hele strekningen Bergen-Kirkenes for å ha et akseptabelt tilbud for å sikre at gods- og passasjertrafikk, næringsliv og havnestruktur som er bygd opp omkring kyststruten overlever.

Kan regjeringa gjøre en ny vurdering, hvor kostnadene ved permittert mannskap, utarming av næringsliv og havner langs kysten, og økt tungtrafikk på vei vektet sterkere?

BEGRUNNELSE:

Det er uklokt å kutte alle Hurtigrutens seilinger sør for Bodø. Folket langs kysten, hurtigrutehavnene og tilhøren-

de næringsliv vil tape på at bare to Hurtigruteskip seiler langs kysten på kystrutestrekninga Bodø-Kirkenes-Bodø.

Svar:

Hele det norske samfunnet er fortsatt i en ekstraordinær situasjon. På grunn av Covid-19 reiser folk mindre og det får konsekvenser for alle transportsektorene våre. Selv om vi skulle ønske at ting normaliserte seg mer, ser vi at dette kan ta tid og vi må derfor hele tiden vurdere hva som er behovet i de ulike sektorene og ta vanskelige valg basert på dette.

Koronapandemien og reiserestriksjonene har medført at Hurtigruten har mistet store deler av inntektsgrunnlaget for seilingene på kystruten. Når passasjergrunnlaget er borte taper Hurtigruten penger på å sette flere skip i drift. En viktig forutsetning for kontrakten mellom Hurtigruten og departementet er at rederiet har kommersielle inntekter utover statens vederlag. I september var det 5.707 passasjerer som reiste med kystruten mot 27.245 for samme periode året før. Målt i antall gjestedøgn, som gir et bedre bilde på inntektsbortfallet til Hurtigruten, er nedgangen 86 prosent. Med et så betydelig inntektsbortfall ønsker selskapet å tilpasse driften. Departementet godkjente derfor 18. september at driften på kystruten reduseres til to skip.

Statens formål med å ha en statlig støtte til kystruten er å sikre at folk som ønsker å reise regionalt og lokalt får dette tilbudet. I tillegg har vi lagt inn krav til frakt av gods mellom Tromsø og Kirkenes da dette er spesielt sårbart for denne regionen. Våre vurderinger i denne saken må sees i sammenheng med rammene for kontrakten med Hurtigruten. Regjeringen har i denne ekstraordinære situasjonen allerede vist stor fleksibilitet overfor Hurti-

gruten ved å godkjenne redusert produksjon samtidig som staten opprettholder vederlaget på 856,1 mill. kr for 2020. En økning i statens kjøp vil reise flere krevende kontraktsrettslige, anskaffelsesrettslige og statsstøtterettslige spørsmål.

Min beslutning om å endre seilingsmønsteret på disse to skipene er tatt av flere hensyn. Nordnorske havner og lokalsamfunn er spesielt avhengig av kystruten for frakt av både passasjerer og gods. Vi går nå inn i en årstid med mye dårlig vær i denne landsdelen og fare for vinterstengte veier. For de nordligste lokalsamfunnene, der andre transportmuligheter er begrenset, betyr dette et økt behov for sjøveien som et forutsigbart alternativ.

Slik det er i dag er det ikke grunnlag for å seile mer enn to skip og da ser vi at to skip på strekningen Bergen-Kirkenes gav et for mye redusert tilbud til hele kysten og ble for lite og uforutsigbart for alle. Gjennom å endre til å seile mellom Bodø og Kirkenes prioriterer vi den mest sårbare regionen og sikrer at de får hyppigere anløp og mer forutsigbarhet.

Det er mange deler av norsk næringsliv som er hardt rammet av koronaepidemien og regjeringen har gjennom ulike tiltak kompensert bedrifter for bortfall av inntekter, og gjort endringer i permitteringsregelverket som har avhjulpet situasjonen for ansatte og bedrifter i hele landet.

Etter en helhetsvurdering av etterspørselen, hvilke områder vi anser behovet for å være størst, økonomiske konsekvenser og det statsstøtterettslige har jeg konkludert med at jeg ønsket å prioritere vår nordligste landsdel i denne situasjonen. Jeg vil følge utviklingen tett og vil så fort det er grunnlag for det starte opptrappingen av driften på kystruten.

SPØRSMÅL NR. 126

Innlevert 13. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 20. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke undersøkelser har samferdselsministeren gjort av konsekvensene for næringsliv og befolkning langs kysten sør for Bodø før han besluttet at Hurtigruta ikke skal anløpe disse havnene?

BEGRUNNELSE:

12. oktober kom nyheten om at Samferdselsdepartementet pålegger at Hurtigruten stanser alle anløp i samtlige havner sør for Bodø. Stans i alle anløp sør for Bodø rammer den lokale og regionale passasjer- og godstrafikken som er helt avgjørende for transport, forsyning, næringsliv og bosetting langs kysten. Kuttene blir ikke kompensert,

er ikke tidsbegrenset og gir ingen forutsigbarhet for drift av havnene. Kystsamfunnene frykter en varig nedleggelse av rutetilbudet, noe som vil ha dramatiske konsekvenser for kystsamfunnene.

Svar:

Hele det norske samfunnet er fortsatt i en ekstraordinær situasjon. På grunn av Covid19 reiser folk mindre og det får konsekvenser for alle transportsektorene våre. Selv om vi skulle ønske at ting normaliserte seg mer ser vi at dette kan ta tid og vi må derfor hele tiden vurdere hva som er behovet i de ulike sektorene og ta vanskelige valg basert på dette. Jeg har hatt dialog med ulike parter som opplever seg berørt av dette, og fått mange innspill fra lokalsamfunn og bedrifter langs kysten.

Koronapandemien og reiserestriksjonene har medført at Hurtigruten har mistet store deler av inntektsgrunnlaget for seilingene på kystruten. Når passasjergrunnlaget er borte taper Hurtigruten penger på å sette flere skip i drift. En viktig forutsetning for kontrakten mellom Hurtigruten og departementet er at rederiet har kommersielle inntekter utover statens vederlag. Når disse inntektene nå er borte, ønsker selskapet å tilpasse driften for å begrense tapet. Departementet godkjente derfor 18. september Hurtigrutens ønske om at driften på kystruten reduseres til to skip.

Min beslutning om å endre seilingsmønsteret på disse to skipene er tatt av flere hensyn. Nordnorske havner og lokalsamfunn er spesielt avhengig av kystruten for frakt av både passasjerer og gods. Vi går nå inn i en årstid med mye dårlig vær i denne landsdelen og fare for vin-

terstengte veier. For de nordligste lokalsamfunnene, der andre transportmuligheter er begrenset, betyr dette et økt behov for sjøveien som et forutsigbart alternativ. Slik det er i dag er det ikke grunnlag for å seile mer enn to skip og da ser vi at to skip på strekningen Bergen-Kirkenes gav et for mye redusert tilbud til hele kysten og ble for lite og uforutsigbart for alle. Gjennom å endre til å seile mellom Bodø og Kirkenes prioriterer vi den mest sårbare regionen og sikrer at de får hyppigere anløp og mer forutsigbarhet.

Statens formål med å ha en statlig støtte til Kystruta er å sikre at folk som ønsker å reise regionalt og lokalt får dette tilbudet. I tillegg har vi lagt inn krav til frakt av gods mellom Tromsø og Kirkenes da dette er spesielt sårbart for denne regionen. Det faktum at det for tiden er få distansepassasjerer og at gods syd for Tromsø ikke er omfattet av statens avtale med Hurtigruten har også betydning for departementets vurdering.

Regjeringen har i denne ekstraordinære situasjonen allerede vist stor fleksibilitet overfor Hurtigruten ved å godkjenne redusert produksjon samtidig som staten opprettholder hele vederlaget på 856,1 mill. kr for 2020. En økning i statens kjøp vil reise flere krevende kontraktsrettslige, anskaffelsesrettslige og statsstøtterettslige spørsmål.

Etter en helhetsvurdering av etterspørselen, hvor vi anser behovet for å være størst, økonomiske konsekvenser og det statsstøtterettslige har jeg konkludert med at jeg ønsket å prioritere vår nordligste landsdel i denne situasjonen. Jeg vil følge utviklingen tett og vil så fort det er grunnlag for det starte opptrappingen av driften på Kystruten.

SPØRSMÅL NR. 127

Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 23. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mange med store formuer har flyttet utenlands de siste årene, og hvor mange av disse har også oppnådd en skattebesparelse ved å ikke realisere aksjegevinstene innen fem år etter utflytting og hvor stort proveny anslår finansministeren på denne innretningen i skattesystemet?

BEGRUNNELSE:

Dersom man bor utenlands i minst fem år uten å realisere aksjegevinster vil skatteplikten til Norge opphøre. Skattebesparelsen ved å unngå gevinstbeskatning på aksjer i Norge er mye større enn besparelsen ved å slippe formuesskatt ved utflytting for de rikeste. Viser til omtale her: <https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/utland/flyttet-til-eller-fra-Norge/>

Svar:

Departementet har ikke oversikt over formuen til personer som har flyttet utenlands og heller ikke tidspunktet for når formuen eventuelt er realisert etter utflytting.

SPØRSMÅL NR. 128

Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 21. oktober 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Mener statsråden det er rimelig og innenfor Norfunds mandat at man investerer norske skattebetalers penger i luksusfasiliteter tilrettelagt for oljeindustrien i Mosambik?

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikkel i Dagbladet 13. oktober 2020 som skriver at norsk bistand skal ha gått til å bygge luksussleiligheter i et hotellkompleks i den krigsherjede, luftfattede Cabo Delgado-provinsen i Mosambik. Siden 2015 skal Norfund ha investert 33 millioner kroner i African Century Real Estates (ACRE). ACRE er en virksomhet som bygger og tilbyr kontor- og boligfasiliteter til nye selskaper som ønsker å starte forretningsvirksomhet i området. Norfund begrunner investeringen med at det vil bidra til forretningsutvikling som skaper bærekraftige jobber, både direkte og indirekte, i et svært fattig område av Mosambik.

Mosambik er svært fattig, og utvikling av landets store gassforekomster kan være en vei ut av fattigdom for landet. For å kunne utnytte disse naturressursene er det nødvendig å bygge ut infrastruktur der det vil være behov for kapital fra utenlandske investorer. Investeringer i infrastruktur knyttet til gassindustrien kan også skape jobber og verdier lokalt, som vil bidra til at folk kan arbeide seg ut av fattigdom. Norfund er det norske, statlige investeringsfondet for utviklingsland, og har som mandat å bidra til å utvikle bærekraftig næringsliv i disse landene. Det er derfor naturlig at investeringer i infrastruktur er en viktig del av fondets portefølje. Likevel bør det stilles spørsmål ved om investeringer i luksusfasiliteter for å tilrettelegge for oljebransjen er riktig bruk av norske skattepenger.

Svar:

Det er Norfunds ansvar å redegjøre for de enkelte investeringer i henhold til Norfund-loven og vedtektene knyttet til denne. Som representant for Norfunds eier har jeg bedt styrelederen om en nærmere gjennomgang av den omtalte investeringen i Mosambik.

Norfund viser til at investeringen har skapt arbeidsplasser og bidratt til ringvirkninger som styrker det lokale næringslivet, og at dette ikke ville ha vært mulig uten fondets støtte.

I henhold til Norfund-lovens paragraf 1, første ledd, har Statens investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland (Norfund) som formål å medvirke med egenkapital og annen risikokapital, samt yte lån og stille garantier til utvikling av bærekraftig næringsvirksomhet i utviklingsland.

I tillegg til mer tradisjonell bistand, er jobbskaping i privat sektor helt avgjørende for at målet om å utrydde all ekstrem fattigdom innen 2030 skal nås. Rettesnoren for all norsk utviklingspolitikk er at den skal bidra til å skape den beste og mest varige formen for vekst, nemlig den veksten et land og dets borgere skaper selv. Å gi folk arbeid er den mest bærekraftige måten å bekjempe fattigdom på.

Norfund er vårt viktigste virkemiddel når det gjelder denne formen for næringsutvikling.

Norfund opplyser at formålet med fondets eierandel på 20 prosent i African Century Real Estates Ltd (ACRE) er å bidra til å bygge opp en lokal leverandørindustri nord i Mosambik, knyttet til utbygging av landets gassreserver. Denne industrien er helt i startgropen, og kan bli et viktig bidrag til etterlenget vekst i dette fattige landet.

Et av hovedproblemene med slik utbygging i utviklingsland, er at man ofte går glipp av lokale ringvirkninger fordi varer, tjenester og jobber blir importert. Norfund oppgir at man ved å få bygget innkvartering for arbeidere lokalt, med gode standarder for vanntilførsel, mat, sikkerhet, strøm og andre tekniske fasiliteter, kan få

skapt ringvirkninger og forutsigbarhet også for den lokale befolkningen.

Så lenge gass-industrien ennå ikke er kommet skikkelig i gang, medfører investeringer i slike sårbare områder stor risiko. Norfund er en ansvarlig minoritetseier som deltar aktivt i styrearbeid for å styrke bærekraften i investeringen, slik det skapes jobber i nærområdet og skatt betales lokalt. I tillegg gjøres også innkjøp lokalt, slik at det etableres verdikjeder som støtter opp om vertslandets målsetninger for vekst og utvikling basert på landets egen innsats.

Mosambik er et av Norfunds femten prioriterte land i Afrika. Fondet har investert 561 millioner kroner i landet. Det finnes dokumentasjon på at slike egenkapital-investeringer gir god utviklingseffekt. Hvis disse investeringene blir lønnsomme på sikt og skaper jobber for lokalbefolkningen, skatteinntekter og varige verdikjeder for innkjøp av varer og tjenester lokalt, og dermed produksjon, vil dette være en fremtidsrettet investering.

Norfund skal bidra til næringsutvikling ved å investere i tilfeller hvor andre investorer nøler fordi risikoen

betraktes som for høy. Hensikten er å etablere levedyktig, lønnsom virksomhet som ellers ikke ville ha blitt igangsatt.

Etter regjeringens syn lykkes Norfund godt med dette. I 2019 sysselsatte selskapene i Norfunds portefølje hele 380 000 mennesker. Ifølge fondet ble det skapt 14 900 nye arbeidsplasser bare i 2019. I tillegg kommer jobbene som skapes i selskaper hvor Norfund har solgt seg ut etter at bedriftene er blitt levedyktige. Samme år betalte selskapene i Norfunds portefølje 14,1 milliarder kroner i skatter og avgifter til myndighetene i fattige land. Lokale skatteinntekter bidrar til velferdstjenester.

Norfund mottar årlige bevilgninger over statsbudsjettet og har siden etableringen i 1997 fått bevilget i overkant av 18 milliarder kroner. Disse investeringene har gitt et overskudd på 6 prosent årlig i investeringsvaluta (IRR), slik at det nå er over 26 milliarder kroner som er investert i porteføljen. Norfund har vist en evne til å investere lønnsomt selv om fondets vedtekter pålegger fondet å prioritere de minst utviklede landene, herunder i Afrika sør for Sahara.

SPØRSMÅL NR. 129

Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen

Besvart 21. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor mye planleggingsmidler til InterCity er brukt på Vestfoldbanen syd for Tønsberg i 2020, og kan jeg be om beløp på hver enkelt delstrekning?

Svar:

Til planlegging av InterCity Vestfoldbanen (Tønsberg-Larvik) er det så langt i 2020, per september, brukt om lag 15 mill. kroner. Kostnadene er i all hovedsak knyttet til strekningen Stokke-Sandefjord, hvor det er utført optimaliseringsarbeid etter den gjennomførte hovedplanen med vedtak om kommunedelplan.

På delstrekningene Tønsberg-Stokke og Sandefjord-Larvik, er det kun mindre kostnader til planlegging i 2020. For førstnevnte er dette administrasjonskostnader knyttet til at Bane NOR har ferdigstilt rapporter fra 2019 og hatt pågående prosesser mot planmyndighetene i kommunene. For sistnevnte er det kostnader knyttet til logging av data om grunnforhold.

SPØRSMÅL NR. 130**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 19. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for å øke folks trygghet for beredskap, og at brannvesenet kan få ta seg av sine kjerneoppgaver, ved å styrke ambulansetjenesten i distriktene?

BEGRUNNELSE:

Brannvesenet i distriktene bruker stadig mer tid og ressurser på bistand til helseoppdrag, grunnet redusert kapasitet i ambulansetjenesten.

Et eksempel er Glomdalsregionen i Innlandet, hvor antallet bidrag til helsebistand økte fra 60 oppdrag i 2018 til 120 oppdrag i 2019.

At brannvesenet bruker mer tid på det som egentlig er helsevesenets oppgave, svekker både beredskapen og tapper brannvesenet for ressurser. Folk skal ha trygghet for at ambulansen kommer når den trengs, og at brannvesenet står klare til å slukke brann. Brannvesenet skal brukes til redning, men det går utover folks sikkerhet når brannvesenet i økende grad må ta over oppgaver de ikke har ansvaret for, og heller ikke er best skikket til å utføre.

Svar:

Regjeringens mål er å sikre et sammenhengende system for akutte tjenester i og utenfor sykehus som gir tilstrekkelig trygghet og kvalitet i hele landet. Jeg vil understreke at det er kommunene og de regionale helseforetakene som har ansvaret for den akuttmedisinske beredskapen.

I områder med store avstander kan bistand fra brann- og redningsvesenet være en viktig ressurs for å starte livreddende førstehjelp før ambulansen kommer. I akuttmedisinforskriften framgår det at kommunene og de regionale helseforetakene kan inngå avtale om bistand fra akutthjelpere, som del av sin akuttmedisinske beredskap. Akutthjelpere kan være medlemmer av frivillige organisasjoner eller kommunalt brannvesen. Slik bistand kan komme i tillegg til, eller i påvente av, at personell fra de øvrige akuttmedisinske tjenestene kan yte akuttmedisinsk hjelp. Personer som skal yte slik bistand må ha fått nødvendig opplæring.

Det er behov for å tydeliggjøre hvilken akuttmedisinsk bistand brannvesenet kan bistå med. Helsedirektoratet utarbeider retningslinjer som vil tydeliggjøre det. I tillegg vil Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap gjennomgå og se på typen oppgaver brann og redningsvesen utfører for helsetjenesten.

Representant Trettebergstuen spør hva jeg vil gjøre for å styrke ambulansetjenesten i distriktene. Sammenliknet med andre land har Norge en desentralisert ambulansstruktur med en godt utbygget ambulansetjeneste. Jeg mener det viktigste framover er å sørge for at spesialisthelsetjenesten og kommunene sammen sørger for god og forsvarlig helsehjelp når det haster. Med lange avstander i distrikts-Norge, stadig flere sykdommer vi kan behandle og høyere gjennomsnittsalder i befolkningen, er det nødvendig med godt samarbeid mellom kommuner og helseforetak om hvordan de best utnytter ressursene. Et viktig tiltak er at helseforetakene i neste utviklingsplan skal gjennomgå de akuttmedisinske tjenestene utenfor sykehus, i samarbeid med kommunene.

Regjeringen har gjennomført mange tiltak for å styrke de akuttmedisinske tjenestene, blant annet gjennom oppfølgingen av NOU 2015: 17 Først og fremst – som var en egen utredning om de akuttmedisinske tjenestene utenfor sykehus. Gjennom Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 fortsetter vi arbeidet med å styrke kapasitet og kompetanse i de akuttmedisinske tjenestene.

SPØRSMÅL NR. 131**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 20. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvilken konkret plan har statsråden nå for å forhindre at det forekommer seksuell trakassering og utnyttning av makt i politietaten, og vil statsråden spenne buen høyere enn det den har gjort til nå for å legge mer arbeid i å utvikle en strategi for utvikling av lederskap i politiet?

BEGRUNNELSE:

I januar i år publiserte forskerne Dag Ellingsen og Ulla-Britt Lilleaas en kronikk i Politiforum, hvor de skrev om mannskultur, ledelseskultur, varslerkultur og «metoo». Her kom de blant annet med kritikk av Utrykningsenheten (UEH) i Vest politidistrikt, men de uttalte også at de mente dette ikke bare gjaldt politiet i Vest.

I en artikkel på Politiforum.no 13.oktober kan vi lese om forskningsprosjektet som er finansiert av NordForsk, som nylig presentert nye og urovekkende historier fra andre deler av etaten. Funnene ble presentert for politidirektør Benedicte Bjørnland. Bjørnland sier følgende til Politiforum:

«Jeg fikk høre om misbruk av posisjon for å oppnå seksuelle handlinger i bytte mot gunstige vakter eller gode referanser. Jeg fikk høre om festkultur – og om såkalt «knulle-torsdag» ved B3-leir (Bachelor politiutdanning – operativ trening under leir opphold i tredje år). Instruktører beordret til undervisning i leir skal ha hatt seksuell omgang med kvinnelige studenter. Dette opprører meg, sier Bjørnland.»

Undertegnede er like opprørt og reagerer kraftig på funnene. Politidirektøren viser i saken til at instruktører har hatt intime relasjoner til studenter, i en setting hvor makt, autoritet og styrkeforhold åpenbart er skjult, er uakseptabelt og i strid med etatens verdigrunnlag. Politidirektøren viser også til at det er satt i verk enkelte tiltak, men varsler også at det er behov for kraftigere tiltak.

En kompleks organisasjon som politiet må ha en ambisøs strategi for utvikling av ledere og deres kompetanse, skriver Rune Glomseth, førsteamanuensis ved PHS, i Dagens Perspektiv 1.oktober. Han skriver i innlegget blant annet:

«Ledelseskompetanse handler om kunnskaper, holdninger og ferdigheter. Politiledere må blant annet ha politifaglige, juridiske og økonomisk kompetanse. Videre samfunnsfaglig og demokratisk kompetanse i tillegg til sin ledelseskompetanse, jfr. Vanebo (2017:97) og Glomseth i Johannesen og Glomseth (2015:140 flg.). Utover det må de ha et reflektert forhold til politiets samfunnsoppdrag og ha god forståelse for lederrollen.»

Førsteamanuensis Glomseth sitt hovedbudskap er:

«Spenn buen høyere, hev ambisjonsnivået og legg mer arbeid i å utvikle en strategi for utvikling av lederskap i politiet for årene som kommer.»

Svar:

Det er nulltoleranse for seksuell trakassering og utnyttning av makt i politiet. Vi skal ikke ha en ukultur i politiet hvor ledere utnytter sine posisjoner.

Politiet skal være en trygg og god arbeidsplass, og Politihøgskolen skal være en trygg skole for alle studenter.

Jeg reagerte umiddelbart da jeg ble kjent med saken, og har klart gitt uttrykk for at dette ikke er akseptabelt. Jeg har hatt god dialog med politidirektøren om dette og vil følge opp ved å ta temaet opp med i møte med henne som er planlagt avholdt om kort tid.

Jeg har tillit til at politidirektøren følger opp. Hun har varslet at det blir satt i verk flere tiltak for å få bukt med den uønskede atferden, og at nye tiltak vil bli vurdert. Politidirektøren vil blant annet gjennomføre en ny medarbeiderundersøkelse som skal bidra til flere fakta om seksuell trakassering i politiet, slik at vi kan få godt kunnskapsgrunnlag for nærmere oppfølging.

Kultur, holdninger og ledelse er et viktig oppfølgingspunkt i politireformen. Difi-rapport 2017:9 viser til at politiet har satt i verk en rekke tiltak for å styrke kultur, holdninger og ledelse. Politidirektoratet har blant annet etablert et fundament for ledelse i politiet hvor etiske retningslinjer og varslingsrutiner inngår som grunnelementer, og opplæring er obligatorisk for alle ledere. Nyansatte medarbeidere og ledere har obligatoriske kurs i Etiske retningslinjer for politiet og Vern mot mobbing og trakassering.

Jeg vil i møte med politidirektøren diskutere tiltak i arbeidet med kultur, holdninger og ledelse i politiet.

SPØRSMÅL NR. 132**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen****Besvart 15. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden rydde opp slik at mennesker med stomi ikke blir påført store merkostnader til nødvendig utstyr?

BEGRUNNELSE:

Fra 1. januar i år ble det innført antallsbegrensinger på mange stomirelaterte produkter. Dette har forringet livskvaliteten for en rekke barn og familier, og gitt familiene en unødvendig månedlig ekstrautgift på flere tusen kroner. For de dette gjelder handler det om muligheten til å leve et aktivt og normalt liv. Spørsmålsstiller forstår ikke at denne gruppen skulle rammes så hardt og mener at dette må ryddes opp i umiddelbart.

Svar:

Helfo har ansvar for produkt- og prislister som angir hvilke produkter det kan ytes stønad til, og kan regulere priser, sette vilkår mv. for å sikre riktig bruk og god kostnadskontroll. Helfo har gjennomgått produktutvalget blant annet på stomiområdet, og innført flere endringer for å legge til rette for riktig bruk. Dette innebærer blant annet å fjerne produkter med svært få eller ingen brukere, å justere priser, og å innføre vilkår for forskrivning. I tillegg ble det satt antallsbegrensninger for en del produkter fra 1. januar 2020. Bakgrunnen for denne endringen var statistikk som viste at en del brukere hadde et langt høyere uttak av disse produktene enn det som etter faglig skjønn skulle være tilstrekkelig for den enkelte. Begrensningene ble satt etter dialog med fagpersoner på området.

Det viste seg at nivået på antallsbegrensningene, særlig for geldannende granulat, for enkelte brukere ikke har vært tilstrekkelig høyt til at det reelle behovet for forbruksmaterieell kan dekkes. På bakgrunn av det som har kommet fram, har Helfo derfor fjernet taket på geldannende granulat fra 1. november. Brukere som har hatt utlegg fra 1. januar fram til 1. november 2020, kan få refundert det utlegget de har hatt av Helfo dersom de sender inn kvittering.

I tillegg er det satt antallsbegrensning for andre produktgrupper (klebefjerner i spray, plateforlengere, ulike stomibelter, og lukkeklips og klemmer til tømbare poser). Helfo er i gang med å evaluere om antallsbegrensningene for disse produktene har fungert etter hensikten, og eventuelt justere hvis ikke. Pasientorganisasjoner og fagpersoner vil være med i dette arbeidet.

Det skal være et møte fredag 16. oktober, der representanter fra Norilco (Norsk forening for stomi, reservoar og mage- og tarmkreft), fra fagmiljøet og pasienter skal delta, sammen med Helfo og Helsedirektoratet. Helfo har nylig fått omsetningstall for andre tertial som de er i ferd med å analysere. Dette vil sammen med innspill fra fag- og pasientsiden belyse konsekvensene av de innførte antallsbegrensningene, og gi et godt beslutningsgrunnlag for å fjerne eller heve takene der det har vist seg at disse har fått utilsiktede konsekvenser og gått ut over barn og voksne i en sårbar pasientgruppe.

Ved heving eller fjerning av takene for de øvrige produktgruppene, forutsetter jeg at brukerne får refundert utleggene sine på samme måte som ordningen for de som har oversteget grensen for geldannende granulat.

SPØRSMÅL NR. 133**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 26. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at denne type arbeider utføres av personell med godkjent fagbrev?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets svar til spørsmål nr. 51. Under tegnede er glad for at statsråden i sitt svar skriver følgende:

«Jeg er enig med representant Aasland i at det er viktig å bevare et godt og seriøst anleggsmarked i Norge og at de offentlige utbyggerne sikrer at leverandører og underleverandører til store vegprosjekter følger lover og regelverk.»

Det som derimot gir grunnlag for bekymring er at når det stilles krav om fagbrev så er Statens vegvesen sin erfaring at for denne type arbeider har få eller ingen firma som driver innen bruvedlikehold godkjent kompetanse. Dette kan ikke bety annet enn at man gjennom offentlige oppdrag av denne type over lengre tid har akseptert at slike arbeider utføres uten NOKUT godkjente fagbrev. Skal man opprettholde et høyt faglig nivå samt sikre seriositet er det viktig at kravet om godkjent fagbrev følges opp i praksis og at eventuelt myndighetene iverksetter konkrete tiltak for å sørge for at man utdanner fagarbeidere også innenfor dette feltet.

Svar:

Å sikre godkjente fagbrev innenfor ulike fagområder tilknyttet drift og vedlikehold er et langsiktig arbeid som involverer flere parter, for eksempel veieierne (Statens vegvesen, fylkeskommunene, kommunene og Nye veier AS) og fylkeskommunene som har ansvaret for fagopplæringen. Bruvedlikehold er ett av flere fagområder hvor det er viktig å sikre god og tilstrekkelig kompetanse.

Jeg ser at det er et behov for tett dialog med de som driver utdanning innenfor de ulike fagområdene i tilknytning til drift og vedlikehold. Statens vegvesen har eksempelvis i mange år hatt samarbeid med høyskoler og universitet for å sikre god kompetanse innenfor bygg- og anleggsvirksomhet.

Jeg vil ha dialog med Statens vegvesen om deres rolle som pådriver for utvikling av de ulike fagene for å sikre god og riktig kompetanse også av fagarbeidere innenfor drift og vedlikehold. Dette må vurderes i tett dialog med andre byggherrer, bransjen og med de ulike utdanningsetatene.

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 22. oktober 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

I det Internasjonale Energibyråets årlige rapport, World Energy Outlook, anslås det at oljeprisen vil ligge på 57 dollar per fat i 2025, i stedet for 71 dollar, hvis verden tar klimakrisen på alvor. IEA anslår at gassprisen i Europa vil ligge nesten 30 % lavere enn om dagens politikk videreføres.

Hvilke anslag for framtidig oljepris la Finansdepartementet til grunn da departementet kom med forslag til oljeskattepakke (Prop. 113 L (2019-2020) i vår, og ville forslaget sett annerledes ut om man hadde lagt de nye prisanslagene fra IEA til grunn?

Svar:

Finansdepartementet legger i budsjettokumentene til grunn at oljeprisen de nærmeste årene vil utvikle seg i tråd med prisene i terminmarkedet. I Revidert nasjonalbudsjett 2020 ble det vist til at oljeprisen var rundt 30 dollar per fat, og at prisene i terminmarkedet tilsa at oljeprisen ville ta seg opp, til et nivå nær 50 dollar per fat i 2025, se figur 2.1. I budsjettet ble det også understreket at

usikkerheten er stor, særlig om prisutviklingen de nærmeste par årene.

Våren 2020 ble det flertall på Stortinget for å innføre midlertidige endringer i petroleumsskatten, jf. Prop. 113 L (2019–2020) og Innst. 351 L (2019–2020). Endringene var ikke direkte knyttet opp til anslaget på utviklingen i oljeprisen, men var begrunnet med at en ønsket å unngå et for brått og dypt fall i aktiviteten på norsk sokkel. Gjennom skatteendringene har petroleumsselskapene fått økte muligheter til å gjennomføre planlagte investeringer.

SPØRSMÅL NR. 135**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 20. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva vil justisministeren gjøre for å sikre at politiet utelukkende beskytter ytringsfriheten og aldri antyder at voldsofferet gjennom sine ytringer har skyld i volden?

BEGRUNNELSE:

I flere byer ser vi økende ungdomsvold, uroligheter og at ytringer møtes med vold. Ytringsfriheten er helt sentral i vårt samfunn og en av samfunnets viktigste oppgaver er å beskytte ytringer mot vold og forfølgelse. Politiet har en helt sentral rolle i å beskytte ytringsfriheten.

Ytringsfriheten står ikke like sterkt i en del kulturer der innvandrere til Norge kommer fra. I skolegården hører vi stadig om represalier, trusler og vold som følge av at enkeltpersoner har sagt eller skrevet ting i sosiale medier som en del innvandrerungdom reagerer på. I Drammen har det vært flere tilfeller av grov ungdomsvold som følge av ytringer. Ved et tilfelle har politiet gått offentlig ut med uttalelser som antyder at voldsofferet er medansvarlig for volden vedkommende ble utsatt for. Voldsofferet er aldri ansvarlig for vold, like lite som voldtektsofre er ansvarlig for voldtekt.

Saken handlet om at en gutt ble angrepet og banket opp etter å ha lagt ut et hvitt bilde hvor det sto «whitout Tuesday», mens alle andre la ut et sort bilde hvor det sto «blackout Tuesday». Følgende ble uttalt til Drammens Tidene fra politiet etter voldshendelsen:

«Vi har hatt samtaler med elev (som fikk juling) og faren til eleven, og eleven skjønner at det var en dårlig vurdering. I en tid hvor en hel verden legger ut støtte til denne «blackout Tuesday-bevegelsen», innser elven at det ikke var så veldig lurt å legge ut noe som signaliserte det motsatte».

I saken kommer det frem at eleven valgte å beklage etter samtalen med politiet.

Undertegnede mener det er svært alvorlig at politiet legger seg opp i hva som er lurt å mene eller i det hele tatt uttaler seg på denne måten. Det gir alvorlige negative signaler og er med på å legitimere vold mot ytringer.

Svar:

Jeg kjenner ikke til den konkrete saken som ligger til grunn for spørsmålet fra representanten, og uttaler meg på generelt grunnlag. Politiet har en viktig rolle i å beskytte ytringsfriheten. Jeg vil også legge til at jeg er helt enig med representanten i at en person som er blitt utsatt for vold, selv ikke er ansvarlig for dette.

Politiets og påtalemyndighetens straffesaksarbeid skal utføres med nødvendig objektivitet, uavhengighet og upartiskhet. Enkeltmennesker som er involvert i straffesaker som fornærmede, vitner, siktede eller tiltalte, skal alle møtes med respekt og hensynsfullhet. Politiets behandling av ofre for kriminalitet skal være preget av omtanke og respekt.

Dette er grunnleggende prinsipper for straffesaksbehandlingen som følger av Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), straffeprosessloven samt bl.a. kvalitetskrav fastsatt i riksadvokatens kvalitetsrundskriv og rundskriv om etiske retningslinjer for medarbeidere i påtalemyndigheten.

Jeg har tillit til at politi og påtalemyndighet etterlever de grunnleggende prinsipper for straffesaksbehandlingen og følger riksadvokatens rundskriv.

SPØRSMÅL NR. 136**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 26. oktober 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Lite tilgang på hurtigtester for covid-19 vanskeliggjør forsvarlig drift på føde og barselavdelinger i helseforetak, siden flere må være i karantene når de vente på svar for de vanlige testene. Den begrensede tilgangen rammer også skole- og helsestasjonstjenesten, da flere kvinner enn tidligere reiser tidlig hjem etter fødsel.

Hva vil statsråden gjøre for at flere institusjoner kan få flere hurtigtester?

Svar:

Hurtigtester anvendes på sykehusene for å raskt kunne avklare hvorvidt pasienter som legges inn er smittet av koronaviruset. Disse testene, såkalte pcr-tester, er mangelvare på det internasjonale markedet. De regionale helse-

foretakene og sykehusene kjøper inn det som er å få kjøpt, men det er likevel slik at fordeling og bruk av disse testene må prioriteres.

Norge har nylig kjøpt inn tre millioner hurtigtester av en annen type, såkalte antigen-tester. Vi har også opsjon på å kjøpe ytterligere to millioner slike tester. Disse testene vil forsterke arbeidet med å bekjempe koronaviruset og vil øke testkapasiteten betydelig. Prøven fra pasienten vil bli tatt på samme måte som i dag, men prøven behøver ikke analyseres i et laboratorium. Testen vil dermed også kunne avlaste presset på laboratoriene.

Helsedirektoratet vil sammen med Folkehelseinstituttet validere hurtigtestene i november. Når valideringen er gjennomført vil testene kunne brukes flere steder i helsetjenesten. En endelig plan for dette vil utarbeides av Helsedirektoratet så snart valideringsarbeidet er avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 14. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 20. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I kva grad har Avinor og/eller departementet vore engasjert i samband med at Wizz Air har starta opp innanriksruter i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg å få kunnskap om kva Avinor har gjort i samband med at Wizz Air etablerte innanriksrute i Noreg. Det er og ynskjeleg at kopi av eventuell korrespondanse som har vore mellom Wizz Air og Avinor samt mellom Avinor og departementet og eventuelt mellom Wizz Air og departementet i saka vert lagt ved.

Svar:

Reglane om flytransport i den indre marknaden¹ gjer alle flyselskap med lisens i eit EØS-land rett til å fly innanriksruter i eit anna EØS-land enn sitt heimland (kabotasje). Wizz Air er eit ungarsk selskap, som har rett til å etablere innanriksruter på den norske innanriksmarknaden på same måte som norske flyselskap har rett til å etablere seg på innanriksmarknaden i andre EØS-land. Føresetnaden er at felleseuropeiske og nasjonale reglar som gjeld for slik verksemd blir følgt.

Utanlandske selskap som ønskjer å etablere kabotaseruter i Noreg må melde frå til Luftfartstilsynet om dette slik at norske myndigheiter kan vite kven som til ein kvar tid flyr her i landet. Dette har Wizz Air gjort. I tråd med

1 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R1008-20200528&qid=1602757984385&from=EN>

EØS-reglane kreves det ingen godkjenning frå norske myndigheiter for å etablere kabotasjeruter.

Av praktiske grunner har Wizz Air òg hatt kontakt med Avinor for å diskutere tidsluker (slots) og andre operative problemstillingar som oppstår ved etableringa. Avinor har eit generelt og publisert/offentleg tilgjengeleg regime for insentiv/rabattar. Avinor opplyser at det ikkje

blir gjeve rabattar etter dette regimet til Wizz Air. Det har heller ikkje vore forhandla om, eller gjeve, andre fordelar til Wizz Air i samband med innanriksetableringa.

Det har ikkje vore nokon kontakt eller korrespondanse mellom Samferdselsdepartementet og Wizz Air om det som takast opp i spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 138

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 23. oktober 2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Navs forsikringsordning for sykepengar til små AS omfattar ikkje omsorgspengar ved sykt barn.

Hva er årsaken til dette, og vil statsråden endre dette slik at det tilrettelegges for et utvidet tilbud for de næringsdrivende som ønsker dette som en del av tilbudet?

Svar:

Arbeids- og velferdsetatens forsikringsordning for sykepengar gjeld for virksomheter med få ansatte, hvor samlede lønnsutbetalinger ikke overstiger 40 ganger grunnbeløpet i året. Den gir rett til refusjon av utgifter til sykepengar ved fravær utover tre kalenderdager. Arbeidsgivers ansvar for omsorgspengar ved sykt barn er begrenset til ti dager per år per arbeidstaker. En forsikringsordning for omsorgspengar tilsvarende den vi har for sykepengar ville dermed gjelde lønnsutgifter for maksimalt sju dager per år for hver ansatt med rett til å motta omsorgspengar.

Risikoen for høye kostnader til omsorgspengar er vesentlig lavere enn risikoen for høye kostnader til sykepengar. Alle arbeidstakere kan bli syke og ha rett til sykepengar. Arbeidsgiverperioden er 16 dager for hvert sykdomstilfelle. En arbeidsgiver med en eller flere ansatte som ofte har sykefravær kan derfor ha relativt store kostnader til sykepengar gjennom et år. Situasjonen for omsorgspengar er annerledes. Som hovedregel er det bare arbeidstakere som har omsorg for barn under 12 år som har rett til omsorgspengar. Arbeidsgiver har videre bare økonomisk ansvar for ti dager med omsorgspengar i løpet av et år, selv om den enkelte ansatte av ulike grunner skulle ha rett til flere dager. Også i år, hvor det som følge av pandemi har vært gitt økte rettigheter til foreldrene, har

arbeidsgivernes kostnader vært begrenset til maksimalt ti dager.

Forsikringsordningen for små bedrifter er selvfinansierende. Det er grunn til å tro at det ikke er mange virksomheter som vil være interessert i en forsikringsordning for omsorgspengar. Dette vil f.eks. gjelde virksomheter hvor ingen eller få ansatte har barn under 12 år, og virksomheter med stor bruk av hjemmekontor og fleksible løsninger. Dersom kostnadene ved finansiering av ordningen fordeles på relativt få virksomheter, kan det bli en dyr ordning.

Det har ikke tidligere vært vurdert å utvide forsikringsordningen for sykepengar til også å gjelde omsorgspengar, og jeg kan heller ikke se at det er behov for dette nå.

SPØRSMÅL NR. 139**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 23. oktober 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

En mor som er tilkjent foreldreretten til 3 barn. Pga. korona må barna ha hjemmeskole, men mor kan ikke ha hjemmekontor. Det fungerer dårlig og mor ber far om at eldste sønn kan bo der noen uker. Nå nekter far å flytte barnet tilbake og NAV pålegger mor å betale bidrag på tross av dom som gir henne foreldreretten. Dette regelverket må endres for dette belønner barne bortførere og de som saboterer rettskraftige dommer.

Vil statsråden endre reglene?

BEGRUNNELSE:

Det er sak etter sak der NAV pålegger den forelderen som har fått foreldreretten ved rettskraftig dom i norsk domstol å betale bidrag til en foreldre som har bortført barn også til utlandet, eller som nekter å levere barnet til den som skal ha ansvaret etter samvær. I den saken jeg viser til blir også mor krevet for maksimalt bidrag fordi far nekter henne noe samvær med barnet. Far blir altså mer belønnet dess mer han saboterer. Far har god økonomi, mor er eneforsørger til fire barn og har svært trang økonomi. Hun er avhengig av bil i sin jobb, men har nå ikke råd til å ha bil på grunn av den pålagte bidragsplikten. Det er en økonomisk umulig situasjon som er skapt av at NAV krever bidrag for et barn som skulle bodd hos henne, men som nå nektes det av far.

Svar:

Spørsmålet som er sendt til arbeids- og sosialministeren, besvares av meg som ansvarlig statsråd for barneloven og regelverket om barnebidrag.

Formålet med barnelovens regler om foreldrenes forsørgingsansvar og barnebidrag, er å sikre barnet forsørgelse fra foreldrene sine. Begge foreldrene har plikt til å bære utgiftene til barnets forsørgelse og utdanning etter deres økonomiske evne, når barnet selv ikke har midler til det. Den som ikke bor sammen med barnet, oppfyller forsørgingsplikten sin ved å betale faste, månedlige pengetilskudd (barnebidrag) til barnet. Barnebidraget forvaltes og disponeres vanligvis av den forelderen barnet bor fast sammen med.

Det er fastslått i barneloven at ingen kan gi avkall på den retten barnet har til forsørgelse. Barneloven inneholder ingen unntak eller regler om opphør av foreldrenes forsørgelsesplikt grunnet uenighet eller konflikter mellom foreldrene om for eksempel bosted. Utgangspunktet

er at barnet har krav på forsørgelse fra begge foreldrene sine, uavhengig av forholdet mellom foreldrene.

En rettslig avgjørelse om bosted er bindende for partene inntil annet er avtalt eller fastsatt i ny avgjørelse. En rettslig avgjørelse er en tvangskraftig avgjørelse. Det innebærer at retten kan treffe avgjørelse om at barnet kan tvangshentes, eller at den som ikke vil innrette seg etter avgjørelsen, kan ilegges tvangsbót. Denne virkningen av en rettslig avgjørelse om bosted, holdes imidlertid adskilt fra bidragsfastsettelsen, der det er de faktiske forholdene som skal legges til grunn. Dette må ses i sammenheng med det overordnede hensynet til å sikre barnet (løpende) forsvarlig forsørgelse. En løsning hvor avgjørelsen om bosted uansett skal legges til grunn ved fastsettelsen av barnebidraget, selv om barnet ikke lenger bor hos tidligere bostedsforelder, vil frata barnet forsørgelse fra den ene av foreldrene sine inntil konflikten ev. blir løst. Dette kan ta tid. Hensynet til foreldrene skal tas vare på, men det er hensynet til forsørgelsen av bidragsberettigede barn, som her står i fokus.

Når det gjelder behandlingen av disse sakene i praksis, opplyser Arbeids- og velferdsdirektoratet at dette er krevende saker å behandle, hvor konfliktnivået mellom foreldrene ofte er høyt. NAV må foreta en konkret vurdering av hvor barnet bor fast, og dermed hvem av foreldrene som har rett til å motta og disponere barnebidraget på vegne av barnet. Det sentrale vurderingstemaet er om den nye bosituasjonen fremstår som etablert og stabil. Dersom det er tatt rettslige skritt, vil dette kunne virke inn på vurderingen. Det legges også vekt på hva barnet oppgir, særlig for eldre barn. På bakgrunn av den konkrete vurderingen i den enkelte saken, vil NAV tidvis kunne komme fram til at den nye bosituasjonen er etablert og stabil, og at det derfor vil sikre barnets rett til forsørgelse at den av foreldrene som har utgiftene til den daglige omsorgen, også er mottaker av barnebidraget.

Avslutningsvis vil jeg legge til at regjeringen har nedsett Barnelovutvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang av barneloven og komme med forslag til en ny og tidsriktig lov. Utvalget skal blant annet se mer overordnet på forholdet mellom menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner og reglene i barneloven, særlig sett i lys av nye samlivsformer og familiestrukturer, likesilt foreldreskap, barns rettigheter og økt samhandling på tvers av landegrensene. I tråd med Granavolden-plattformen har regjeringen gitt Barnelovutvalget et tilleggsmandat om også å gjennomgå barnelovens regler om

tvangsgjennomføring av samvær med samværshindring. Barnelovutvalget vil avgi sin innstilling 1. desember 2020.

SPØRSMÅL NR. 140

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 22. oktober 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Viser til sak i NRK Rogaland 14. oktober, om fortvilte pelsdyrbønder som venter på avklaring i forbindelse med nedleggelse av pelsdyrnæringen.

Når vil landbruks- og matministeren legge frem revidert forskrift om kompensasjon for avvikling av pelsdyrhold?

BEGRUNNELSE:

Revidert forskrift om kompensasjon for avvikling av pelsdyrhold skulle kommet på høring før sommeren 2020. Revidert forskrift om kompensasjon er enda ikke lagt frem. Fremskrittspartiet er bekymret for at dette skaper unødvendig stor belastning for pelsdyrbøndene og familiene som blir rammet av vedtaket om å legge ned næringen. Vi frykter at konsekvensene vil bli store med tanke på den psykiske og fysiske belastningen som følger og det faktum at regjeringen ikke opprettholder egne satte tidsfrister. Svært mange av bøndene kommer ikke videre i livet før kompensasjonsordningen er på plass. Det haster med å starte omstilling for å tilpasse seg nye næringer slik at man på et bærekraftig vis igjen kan forsørge familien. Å leve i et slikt vakuum tjener ingen. Aller minst de familiene som er rammet.

Svar:

Departementet arbeider med oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om endring av kompensasjonsordningen, slik at det gis kompensasjon som om det dreier seg om et ekspropriasjonsartet inngrep.

I juni i år henvendte Norges Pelsdyrslag seg til departementet og uttrykte bekymring for at en ny forskrift "hastes frem". Jeg tok henvendelsen på alvor og gjorde en ny vurdering basert på denne henvendelsen og tilbakemeldinger i et eget møte med Pelsdyrslaget om deres bekymringer.

Jeg vil etter dette ikke sende et forslag om en ny forskrift på høring, men sende på høring et forslag til en-

dring av lov om forbud mot hold av pelsdyr. Forslaget vil innebære at det lovfestes rett til kompensasjon utmålt etter bestemmelsene i ekspropriasjonerstatningsloven, og med mulighet for rettslig skjønn etter de regler som gjelder i ekspropriasjonssaker. Jeg forventer at forslaget vil kunne sendes på høring omkring månedsskiftet november-desember.

Jeg finner grunn til å understreke at det siden desember 2019 har vært mulig å søke og få utbetalt kompensasjon fra staten etter avvikling av pelsdyrhold. De som alt har avviklet og oppfylder vilkårene, vil derfor kunne få utbetalt kompensasjon. Så er det også slik at dersom ny ordning vil gi et bedre resultat så vil oppdretteren få utbetalt det overskytende beløpet.

SPØRSMÅL NR. 141**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hvordan vil klima- og miljøministeren sikre at det er tilstrekkelig nettkapasitet til hjemmelading for landets husstander når store deler bilparken skal elektrifiseres, og mange familier vil ha to elektriske biler?

BEGRUNNELSE:

I rapporten «Hva betyr elbiler for strømmettet», peker NVE på at det kan oppstå lokale utfordringer, på steder med svakt nett, eller i områder der mange lader elbilene sine samtidig. Slike utfordringer kan blant annet oppstå i hytteområder. NVE skriver videre at det norske strømmettet er langstrakt, og at det enkelte steder kan forekomme problemer med spenningskvalitet og kapasitet.

Svar:

Nettselskapene har en plikt å tilby alle som ønsker det tilknytning til nettet. Dette gjelder også ved behov for

økt kapasitet som dette spørsmålet primært omhandler. Denne plikten innebærer at dersom det ikke er mulig å gi kapasitet i eksisterende nett, må nettselskapene uten ugrunnet opphold utrede, om nødvendig søke konsesjon og gjøre nødvendige investeringer i nettet for å gi kapasitet.

Nettselskapene skal fastsette og kreve inn anleggsbidrag for å dekke hele eller deler av kostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder. Formålet med anleggsbidraget er todelt. Det ene formålet er å fordele kostnaden mellom kundene som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder. Det andre formålet er å synliggjøre kostnadene ved tilknytningen eller den økte kapasiteten slik at kunden kan vurdere ulike alternativer. Dersom kundene ikke ønsker å betale for økt kapasitet, vil styringssystemer for smart lading og effektstyring kunne legge til rette for at man kan få økt utnyttelse av sin eksisterende tilknytning. Slike systemer finnes allerede i dag og er under stadig utvikling.

SPØRSMÅL NR. 142**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 23. oktober 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Naboene til Tysvær vindkraftverk har blitt tilbudt 500 000 kroner for å leve med for høy støy. Gjennom avtalen forplikter naboene seg til aldri å klage på støy, skygge eller andre ulemper.

Hvor utbredt er slike avtaler ved vindkraftutbygginger, og hvorfor har man tillatt slike avtaler?

BEGRUNNELSE:

VG skrev lørdag forrige uke at krafteiere betaler naboene til Tysvær vindkraftverk i Rogaland 500.000 kroner for å leve med for høye støynivåer. Gjennom avtalen forplikter naboene seg til aldri å klage på støy, skygge eller andre ulemper. Dermed blir grunneierne gitt et personlig ansvar

for å akseptere brudd på støyregler, selv om disse reglene er noe vi har for å beskytte befolkningen mot helseskade.

Svar:

Jeg vil innledningsvis peke på at NVEs vedtak av 9. juli 2020 om Godkjenning av tiltaksplan for støy og skyggekast for Tysvær vindkraftverk er påklaget til departementet, og ligger til forberedende klagebehandling i NVE i tråd med forvaltningslovens bestemmelser. Jeg kan derfor ikke gå spesifikt inn på denne saken nå.

Videre besvarer jeg også et tilsvarende spørsmål (nr. 152) fra representanten Halleland. Den generelle delen av svarene er likelydende.

Generelt er det slik at de aller fleste vindkraftverk er basert på minnelige avtaler med grunneierne i planområdet. Det er bare unntaksvis at det eksproprieres for rettigheter til grunnareal som er nødvendig for etablering av selve vindkraftverket. Konsesjonsmyndighetene er ikke part i disse avtalene, og kan derfor ikke redegjøre nærmere detaljert for innholdet i slike avtaler. Generelt kan det likevel legges til grunn at grunneieravtalene regelmessig vil omfatte både kompensasjon for bruk av areal til vindkraftformål og kompensasjon for andre ulemper. At vindkraftverk kommer i stand ved at vindkraftaktørene og de berørte grunn- og rettighetshavere inngår avtaler på forretningsmessig grunnlag, mener jeg i seg selv kan være positivt.

I flere saker har konsesjonæren også inngått avtaler med naboer som er berørt av et prosjekt. Hva disse avtalene går ut på, vil variere fra sak til sak. I og med at avtalene er privatrettslige, har jeg ikke en fullstendig oversikt over utbredelsen av slike avtaler.

Jeg vil likevel påpeke at ingen er forpliktet til å inngå avtaler om at de må tåle støy over grenseverdiene i gjel-

dende retningslinjer. Dette er frivillig og hver enkelt må avgjøre selv hva som er best for sin situasjon. Konsesjonsmyndighetene ønsker generelt ikke å legge begrensninger på privatpersoners avtalefrihet. Det følger av veilederen til retningslinjene om støy at kompensasjonsordninger kan vurderes i de tilfeller der støyfølsom bebyggelse er lokalisert i områder med store støyvirkninger. Over et visst nivå må støyulemper kompenseres for, enten gjennom avbøtende tiltak, tilpasning eller erstatning ved for eksempel innløsning eller annen form for kompensasjon.

La meg også presisere at ingen kan frasi seg sin forvaltningsrettslige klageinteresse gjennom private avtaler. Forvaltningen vil aldri være bundet av en slik avtale ved utøvelse av offentlig myndighet, dersom det kommer klage på et vedtak fra en nabo som for øvrig har rettslig klageinteresse. Dersom en ny myndighetsbehandling skulle lede til et annet resultat enn hva som er forutsatt i avtalen mellom partene, er dette noe som i så fall må løses mellom avtalepartene på privatrettslig grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 143

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 22. oktober 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden bidra med risikoavlastning knyttet til garantistillelser som kreves for medlemskap i Reisegarantifondet, for eksempel ved å utvide garantirammene for kredittforsikring i GIEK?

BEGRUNNELSE:

Reisegarantifondet skal dekke kostnadene ovenfor forbruker ved eventuelle konkurser i reiselivet. Ordningen fungerer slik at reiselivet stiller med garantier inn i fondet, slik at forbrukerne er ivaretatt dersom reiselivsaktør eller operatør ikke får refundert bestillinger som følge av konkurs. I en normalsituasjon vil disse garantiene stilles av bank- og forsikringsmarkedet på vegne av reiselivet. I kjølvannet av koronapandemien ser vi imidlertid at risikoviljen til å stille garantier er betraktelig redusert, og det kreves derfor høyere egenkapital fra næringslivet dersom de skal kunne stille med garantier i fondet.

Reiselivet har som kjent blitt hardt rammet av koronapandemien. Mange har vært nødt til å tære på likvidi-

tetsbeholdningen for å dekke avbestilte reiser som følge av reiserestriksjonene pålagt av myndighetene. Reiselivsaktører langs hele Norge har derfor ikke tilstrekkelig egenkapital til å dekke de nødvendige garantistillelsene som kreves for medlemskap i reisegarantifondet fra 2021. Dersom de ikke lykkes med å stille garantier vil dette også få omfattende ringvirkninger ovenfor øvrig næringsliv som markedsfører sine tjenester gjennom pakkereiser.

I henhold til pakkereiseloven er det obligatorisk å være medlem i Reisegarantifondet dersom man tilbyr pakkereiser ovenfor forbruker. Fristen for å stille garantier for 2021/2022 er satt til 1. desember. Risikoavlastning fra myndighetene må dermed på plass innen denne fristen dersom et allerede presset reiseliv skal kunne tilby pakkereiser fra årsskiftet.

Et alternativ som er skissert er blant annet at reiselivsnæringen innlemmes i ordningen med kredittforsikring som administreres av GIEK. Kredittforsikringsordningen er utformet med sikte på å midlertidig avlaste risiko som følge av koronapandemien. Dette er for øvrig en ordning som allerede er implementert ovenfor sjømat-

bedriftene. Siden reiseliv er som eksportnæring å regne vil denne ordningen også kunne være overførbart reiselivsbedriftene.

En forutsetning for å realisere denne løsningen er imidlertid at næringsdepartementet utvider garantiramene i kredittforsikringsordningen. Gjennom en slik innretning vil reiselivet få nødvendig avlastning knyttet til garantistillelser, samtidig som det muliggjør planlegging av reiselivsaktiviteter for 2021.

Svar:

Reiselivsnæringen, også pakkereisearrangørene, er i store økonomiske vanskeligheter som følge av covid-19. Bedriftene som nå sliter, er noens livsverk, de er reisearrangører som gjennom årevis med hardt arbeid har opparbeidet seg nettverk og uvurderlig kompetanse i å tilby norske og utenlandske reisende gode reiseopplevelser. Bransjens problemer medfører dessverre likevel at enkelte garantister vurderer at risikoen er for høy til at de ønsker å tilby reisegarantier. Det står de fritt til å vurdere og beslutte.

Pakkereisearrangørene har plikt til å stille garantier for pakkereisene de selger, i henhold til pakkereiseloven. Krav i denne loven følger av EUs pakkereisedirektiv. Det er flere måter de kan få stilt garantier på, enten ved å kjøpe tjenesten av en garantist, av en bank eller ved at de setter egne midler på sperret konto. Vi er kjent med at noen aktører ikke lenger ønsker å tilby denne tjenesten, men det er ikke ensbetydende med at det ikke lenger finnes et tilbud og at staten må gripe inn. Det er fortsatt flere forsikringsselskaper og garantiinstitusjoner som tilbyr denne finansielle tjenesten, men prisen vil reflektere den samlede vurderingen av risiko i bransjen og hos den enkelte bedrift.

For forbrukerne er det et gode at finansinstitusjoner ser på virksomhetene med sine profesjonelle blikk og vurderer soliditeten til de enkelte bedriftene og hvorvidt de skal få stilt garanti og til hvilken pris.

I en periode hvor vi ikke kan la turister reise til Norge uten å pålegge dem å sitte i karantene, er det få pakkereiser som blir solgt til utenlandske turister. De store aktørene som har som forretningsvirksomhet å sende nordmenn til varmere strøk, har så vidt jeg kjenner til ikke blitt varslet om at de vil få sine garantier trukket.

Noen aktører vil kunne stå uten garantist 1. desember 2020, og vil ikke kunne selge pakkereiser på lovlig vis.

Det er utfordrende å bruke samfunnets ressurser for å sette opp økonomiske tiltak for å hindre dette, i en situasjon som både er mer langvarig enn antatt, og som muliggjør skaper varige endringer i forbrukernes preferanser.

Staten bidrar imidlertid allerede til å redusere risikoen gjennom bransjerettede tiltak. Jeg viser til at regjeringen har innført og varslet betydelige tiltak overfor reiselivsnæringen. Disse inkluderer en låne- og tilskuddsordning tilgjengelig for pakkereisearrangørene, som hadde

som formål å bidra til å dekke refusjoner til kunder for reiser som ble avlyst eller avbestilt i perioden 14. mars til 14. juni 2020, en kompensasjonsordning for hele næringlivet, som er foreslått forlenget for reiselivsnæringen, en lånegarantiordning for næringlivet, halvert reiselivsmoms ut året, og en omstillingsordning for reiselivet.

Jeg har denne uken kunngjort innretningen og forvaltningen av kompensasjonsordningen for reiselivsnæringen som vil avlaste reiselivsbedriftenes økonomiske utfordringer noe. Dette er tiltak som skal bidra til at lønnsomme bedrifter skal kunne komme seg gjennom covid-19-utfordringene.

Regjeringens tiltak vil styrke bransjen som helhet og gjøre de enkelte bedriftene mer robuste, da de for eksempel kan få mulighet til å omstille seg til mer lønnsom drift. Dette vil kunne reflekteres i finansinstitusjonenes vurdering av bransjen og enkeltbedriftene, og vil også kunne bidra til å redusere risikopåslagene for garantistillelse. Sistnevnte er imidlertid en vurdering som må gjøres av garantistiller for den enkelte bedrift.

Regjeringen følger situasjonen i reiselivsnæringen fortløpende.

SPØRSMÅL NR. 144**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 20. oktober 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I en rapport fra PROBA samfunnsanalyse kommer det fram at ulike innvandrergupper, utsettes for press og kontroll i Norge, sannsynligvis fra myndigheter i deres opprinnelsesland.

Hva vil justisministeren gjøre for kartlegge dette problemet, samt gi disse gruppene tilstrekkelig beskyttelse, og vil det være aktuelt å adressere dette overfor relevante ambassader at denne form for press og kontroll ikke er akseptabelt i Norge?

BEGRUNNELSE:

I rapporten fra PROBA samfunnsanalyse (Rapport 2020 – 3) kommer det fram at ulike innvandrergupper, både eritreere, uighurer, etiopiere, tyrkere, tsjetsjenere, utsettes for press og kontroll i Norge, sannsynligvis fra myndigheter i deres opprinnelsesland. Det rapporteres om press i form av trusler og tvang til å utføre handlinger, og kontroll i form av overvåking. Denne aktiviteten medfører betydelige personlige psykiske belastninger, og er sannsynligvis også ulovlig i Norge. Et viktig funn i rapporten er også at informantenes tillit til norske samfunnsinstitusjonene svekkes, fordi de ikke opplever at norsk politi gir tilstrekkelig beskyttelse. Det er derfor interessant å vite hvordan justisministeren vil håndtere denne utfordringen.

Svar:

Jeg er kjent med rapporten som Kunnskapsdepartementet bestilte fra Proba, og som berører ansvarsområder som sorterer under flere departementer.

Retten til å leve et fritt liv er helt grunnleggende. Derfor er det alvorlig når personer i Norge opplever økonomisk, ideologisk eller religiøst press og trusler fra myndigheter i opprinnelseslandet. Slik press kan få store konsekvenser for de som rammes, og er et problem som regjeringen tar på alvor.

Press og kontroll mot diasporagrupper er et internasjonalt fenomen, og foregår i mange land. Som et tiltak i regjeringens integreringsstrategi for å få økt kunnskap om tematikken bestilte Kunnskapsdepartementet rapporten Press og kontroll. En studie av økonomisk, ideologisk eller religiøst press med utspring i opprinnelsesland, rettet mot personer med innvandrerbakgrunn i Norge, fra Proba samfunnsanalyse. Rapporten konkluderer med at noen innvandrergupper i Norge utsettes for press og kontroll, høyst sannsynlig fra myndigheter i opprinnelseslandene.

Pressmidlene som benyttes varierer mellom de ulike innvandrerguppene.

I Norge er det Politiets sikkerhetstjeneste (PST) som har ansvaret for å forebygge og etterforske det som etter straffeloven faller inn under flyktningspionasje. Politiet har ansvaret for å forebygge og etterforske andre type lovbrudd som diasporamiljøer er utsatt for. Det kan være utfordrende å skille mellom hva som er lovlig påvirkning, og hva som er ulovlig press eller kontroll.

Det er svært krevende for politiet og PST å forebygge og etterforske denne type saker, da den som utøver press og kontroll hovedsakelig oppholder seg utenfor Norge. Videre kan enkelte diasporamiljøer være lukket, og relevant informasjon tilflyter ikke alltid norske myndigheter. Som følge av dette kan det være store mørketall i forhold til forekomsten av flyktningspionasje og annen form for press og kontroll mot diasporagrupper.

Press, kontroll og rekruttering inn mot diasporamiljøer har politisk og samfunnsmessig oppmerksomhet, og vi anerkjenner utfordringene. Regjeringen jobber bredt med å forebygge ulovlig press og kontroll. Foruten oppgavene i politiet og PST har Kunnskapsdepartementet, i tråd med regjeringens integreringsstrategi, søkt å øke kunnskapen om tematikken. Å adressere dette overfor relevante ambassader faller under Utenriksministerens ansvarsområde. JD har konferert med UD, og UDs vurdering er at Norge forventer at andre lands ambassader og deres diplomater i Norge respekterer norske lover og bestemmelser, og at innhenting av informasjon om norske forhold skjer på lovlig vis. I saker der det fra politiets eller PSTs side avdekkes forhold hvor det kan være tale om brudd på norsk straffelov eller brudd på Wienkonvensjonen, er UD beredt til å følge opp slike forhold med dem dette gjelder gjennom diplomatiske kanaler.

SPØRSMÅL NR. 145**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 26. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for å be ordførerne som nå har meldt inn evne og vilje til å hjelpe, om å bosette de 16 flyktningene med spesielle behov?

BEGRUNNELSE:

Etter brannen i Moria-leiren har en rekke ordførere fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet gått ut med at de har ledig kapasitet til å bosette flyktninger.

Avisen Vårt Land hadde nylig en sak om at kommuner over hele Norge sier de kan bosette flyktninger fra Hellas og Moria-leiren, men at ingen kommuner vil ha 16 funksjonshemmede flyktninger som nå venter på bosetting.

22. september 2020 stilte undertegnede et skriftlig spørsmål til statsråden, om statsråden vil sørge for å be ordførerne som nå har meldt inn evne og vilje til å hjelpe, om å bosette flyktninger med spesielle behov som har ventet lenge i mottak. Statsråden svarte ikke på denne delen av spørsmålet. I lys av den aktuelle saken som har blitt belyst av Vårt Land, tillater undertegnede seg derfor å stille spørsmålet på nytt.

Svar:

Jeg er enig med representanten Engen-Helgheim i at det er viktig å få bosatt flyktninger med spesielle behov som har ventet lenge i mottak. Ansvaret for å be kommunene om å bosette flyktninger er delegert til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). IMDi arbeider systematisk med å bosette alle flyktninger så raskt og treffsikkert som mulig.

Kommuner som blir bedt om å bosette flyktninger velges ut etter et sett med kriterier som Kunnskapsdepartementet fastsetter. IMDi anmoder den enkelte kommune om å bosette et gitt antall personer. Kommunene fatter deretter selv vedtak om og hvor mange flyktninger de ønsker å bosette. IMDi tildeler flyktninger til kommuner som har fattet vedtak, og som har tjenestekapasitet til å bosette den enkelte flykting/flyktingfamilie.

IMDi ber i hovedsak store og mellomstore kommuner om å bosette personer som krever særskilt mye oppfølging. I enkelte tilfeller blir også små kommuner bedt om å bosette denne gruppen. Noen kommuner avgjør saken administrativt. I andre kommuner settes det i gang en egen politisk prosess for å avklare bosetting av enkeltpersoner. I enkelte tilfeller ser ikke kommuner seg i stand til å gi et tilfredsstillende tilbud, og IMDi må dermed jobbe

videre for å finne en kommune som har mulighet til å bosette. Da blir ventetiden i mottak lenger enn ønskelig.

Per 19. oktober 2020 er det 12 personer som bor i UDIs tilrettelagte botilbud i mottakssystemet. Antallet er ikke konstant, og det er bosatt fire personer i denne gruppen siden 23. september 2020. IMDi løser noen saker og nye kommer til.

Flyktninger som venter lengst har som oftest permanente, sammensatte hjelpebehov som vil kreve en betydelig ressursinnsats i kommunen de blir bosatt i. Flyktningene kan for eksempel ha behov for bosetting i bemannet bolig eller institusjon. Enkelte kan ha behov for særskilt fysisk tilrettelegging, bistand til dagliglivets aktiviteter og annet som krever ekstra ressurser.

Som representanten er kjent med har regjeringen besluttet å relokalisere 50 asylsøkere fra de greske øyene. UDI er i gang med å legge til rette for relokalisering fra Hellas til Norge. Lengeventende i mottak som bor i UDIs tilrettelagte botilbud, er en annen gruppe flyktninger enn den gruppen asylsøkere som regjeringen legger opp til å relokalisere fra Hellas.

Med tanke på fremtidig mottak av relokaliserte asylsøkere og overføringsflyktninger, og at vi har personer med oppholdstillatelse i mottak som venter på å bli bosatt, kommer det godt med at kommuner har ledig bosettingskapasitet. Jeg er derfor glad for at kommunene har varslet regjeringen om at de har evne og vilje til å bosette flyktninger. IMDi, som har ansvar for den praktiske gjennomføringen av bosettingen, jobber kontinuerlig opp mot kommunene med å finne bosettingsløsninger for hver enkelt flykting.

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 23. oktober 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for Mattilsynet sin rolle og handlinger i saken om Rema-kyllingene?

BEGRUNNELSE:

Mattilsynet lever av tillit. En forutsetning for tillit er trygghet for at det ikke foreligger bindinger og inhabilitet.

Nasjonen har avslørt at Mattilsynet har levert en rapport som er brukt i en markedsføringskampanje for Rema 1000. Det kan fremstå som utad som et samrøre mellom Rema 1000, Dyrevernalliansen og Mattilsynet. Der det også er reist spørsmål om habilitet for en ansatt i Mattilsynet som har laget en fordelaktig rapport som er brukt som en del av markedsføringen.

Den omdømmemessige siden av dette må også sees i sammenheng med skandalen i Mattilsynet som ble avdekket i Rogaland for relativt kort tid siden.

Det er ønskelig at statsråden gjør rede for de faktiske forhold i saken, de juridiske sider og de omdømmemessige forhold.

Svar:

Ifølge informasjon jeg har innhentet fra Mattilsynet, fikk en av Mattilsynets avdelinger i juni 2020 en forespørsel fra Norsk Kylling om å delta i et møte som Norsk Kylling og Animalia skulle ha med et dansk foretak, som vurderte å bytte til en saktevoksende kyllinghybrid i Danmark. Det var et ønske om at Mattilsynet i dette møtet skulle si noe om tilsynets erfaringer med hybridbyttet som var gjort ved Norsk Kylling.

Saksbehandleren som mottok invitasjonen avsto å delta på møtet, men leverte noen skriftlige punkter i stedet. I dette brevet ble det lagt vekt på bedret dyrevelferd etter hybridbyttet. Fordi brevet er brukt i tilknytning til markedsføring av god dyrevelferd hos saktevoksende kyllinger fra Solvinge, har innholdet blitt tolket slik at Mattilsynets offisielle mening er at skifte til en saktevoksende kyllinghybrid gir bedre dyrevelferd.

Brevet inneholdt observasjoner ved ett slakteri der produsentene som leverer til slakteriet byttet hybrid, men tok ikke for seg andre tiltak som har blitt gjort samtidig for å bedre dyrevelferden. Tiltak for å bedre dyrevelferden er blitt gjort både av Norsk Kylling sine produsenter og andre produsenter i den aktuelle perioden brevet omhandler. Ifølge Mattilsynet er det imidlertid ikke faglig eller vitenskapelig grunnlag for å si at byttet av hybrid

alene er årsaken til forbedret dyrevelferd i slakteriet, slik brevet fremstiller det.

Jeg viser til at det har vært stilt spørsmål ved om habilitetsregler er blitt ivarettatt på en tilstrekkelig måte i denne saken. Selv om brevet ikke er et varsel om vedtak eller et vedtak, har man kommet fram til at det foreligger et parts- og interesseforhold i saken.

Det var i utgangspunktet en god intensjon fra saksbehandlers side å takke nei til å delta på møtet, og heller skrive ned noen erfaringer som ble sendt i brev form med tanke på habilitetsutfordringer. Det ble likevel uheldig å skrive et slikt brev sett opp mot Mattilsynets rolle som uavhengig tilsyn. Dette ble enda mer tydelig da brevet ble brukt i markedsføring og tolket som Mattilsynets offisielle syn. I ettertid har Mattilsynet informert meg om at det ikke var foretatt en tilstrekkelig habilitetsvurdering.

Mattilsynet har i brev til Norsk Kylling 15.10.20 klargjort at det omtalte brevet ikke representerer Mattilsynets offisielle syn på hvilken effekt ulike kyllinghybrider har på dyrevelferden. Mattilsynet har også bedt Norsk Kylling/Solvinge om ikke å bruke brevet i sin markedsføring.

Jeg er opptatt av at Mattilsynet skal opptre som en objektiv tilsynsmyndighet som på godt faglig grunnlag sikrer regelverksetterlevelse på tilsynsområdet. Dette må skje uten at det kan stilles berettigede spørsmål ved habiliteten.

Sammen med de habilitetsvurderingene det er gjort rede for tidligere, viser dette et behov for fortsatt forbedringsarbeid og lederoppfølging i samsvar med det endringsarbeidet Mattilsynet er godt i gang med.

Jeg viser til at det som en oppfølging av den eksterne granskingen av Mattilsynet er igangsatt flere tiltak for å bedre forvaltningskvaliteten. Dette er hovedsakelig knyttet til bedre kvalitet i tilsynet, bedre kommunikasjon og veiledning, og tiltak knyttet til selve tilsynsoppgavene. Dette er alle tiltak for å styrke tilliten Mattilsynet er avhengig av, for å utføre jobben på en god måte. Mattilsynets ansatte er daglig ute på tilsyn og i kontakt med næringer og gir veiledning. Kontakten virker forebyggende, og bidrar til at flere forstår og følger regelverket. Derfor er det viktig at Mattilsynet har god og tett dialog med nærningene. Med denne kontakten følger også avveininger, slik at Mattilsynet alltid kan oppfattes som uavhengig.

Jeg har tett kontakt med Mattilsynet, særlig etter den eksterne granskingen. Jeg er opptatt av at Mattilsynet sørger for at alle som er i kontakt med dem, enten det er tilsynsobjekter eller forbrukere, blir ivarettatt på en god måte, at Mattilsynet har en god rolleforståelse i møtet

med andre, at det gis rett informasjon og utøves forvaltningsskikk av høy kvalitet. Mattilsynet skal være et tilsyn som alle har tillit til.

Tilleggssvar

Jeg viser til spørsmål fra representanten Pollestad om Mattilsynets rolle og handlinger i saken om Rema-kyllingene.

I etterkant av mitt brev til Stortinget av 23. oktober 2020 har Mattilsynet orientert meg om at de har gitt oss feil informasjon på to punkter som jeg la til grunn i mitt svar. Jeg ser derfor behov for å rette opp informasjonen som framkom.

Det fremgår av mitt svar at

“en av Mattilsynets avdelinger i juni 2020 fikk en forespørsel fra Norsk Kylling om å delta i et møte som Norsk Kylling og Animalia skulle ha med et dansk foretak, som vurderte å bytte til en saktevoksende kyllinghybrid i Danmark.”

Møtet det refereres til, som Norsk Kylling inviterte Mattilsynets inspektør til å delta på, ble avholdt 28. mai og ikke i juni som jeg opplyste om i mitt tidligere svar

til Stortinget. Brevet som Mattilsynets inspektør skrev ble sendt med e-post til Norsk Kylling 27. mai. Det ble så datert 4. juni, ferdigstilt og ekspedert av saksbehandler 8. juni og journalført 9. juni. Siden brevet er datert 4. juni 2020, regnet Mattilsynet med at møtet var i juni. Det var først da det kom konkret spørsmål fra Nationen 27. oktober om hvilken dato møtet ble avholdt, at feilen ble oppdaget.

Det har i tillegg oppstått en misforståelse fra Mattilsynets side, om hvem som skulle delta på det omtalte møtet som Norsk Kylling og Animalia skulle ha. Det viser seg at det ikke skulle delta en dansk aktør, men i dialogen mellom Norsk Kylling og Mattilsynets inspektør ble det nevnt at en dansk aktør vurderte overgang til en mer saktevoksende hybrid. Som tidligere kjent deltok ikke Mattilsynet på møtet, og var dermed heller ikke kjent med hvem som faktisk deltok.

Jeg beklager at det første svaret mitt inneholdt faktafeil.

SPØRSMÅL NR. 147

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 23. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Ved valg av plassering av bomstasjoner slår det av og til uheldig og urettferdig ut for enkelte innbyggere. Slik det gjør for beboerne i grenda Skogen i Midtre- Gauldal kommune. De blir hardt økonomisk belastet for å komme seg til og fra daglige gjøremål uten å ha nytte av ny vei.

Hva kan gjøres for å fjerne denne urettferdige, og økonomiske ekstra belastningen for beboerne i grenda?

BEGRUNNELSE:

Ny E6 forbi Soknedal er ferdigstilt med bompengerevning.

Grenda Skogen i Midtre Gauldal med 60 husstander ligger utenfor bommen, og må betale for å komme til lokalt sentrum og kommunesenteret.

Området ligger sør i MG kommune og grenser til Rennebu kommune. Nærmeste tettsted for de er henholdsvis Soknedal og Berkåk, avhengig av hvor i grenda en bor.

Når ny E6 i Vindalsliene er ferdig, og lokalveien igjen blir kjørbare, så ligger det inne bom på denne lokalveien.

Som kjent pågår en storstilt utbygging av E 6 gjennom Trøndelag. Nylig ble en strekning på 6,5 km åpnet, dels nord for, dels gjennom, og dels sør for Soknedal sentrum.

Det vil komme en bom på nevnte strekning. Den var først planlagt nord for Haukdalabrua, så ble den flyttet til Korporalsbrua, før den igjen ble flyttet til Fossumsbrua, ca. 1 km. sør for Soknedal sentrum.

Det bor vel ca. 6 300 personer i hele kommunen.

I Soknedal bor det 18-1 900 personer. Av disse berøres kun 120 av bompenger på lokal kjøring. Dette uten å ha noen nytte av ny E 6. De som kommer fra andre kanter av bygda kan kjøre rundt i hele kommunen ellers, uten å måtte betale bompenger. Dvs. at de som ikke har nytte av ny vei må betale, mens de som har nytte av den slipper å betale. Det oppfattes som ulogisk og veldig usosialt.

Dagens bom er kommet på plass. Bompenger betales med 43 kr. pr. passering (20 % rab. ved bruk av brikke). De har regnet på dette for en familie på 4, 2 voksne og to små barn. Med levering/henting barnehage, kjøring til jobb, butikker, møter, fritidsaktiviteter etc. vil det bli +/- 50 000,- kr. årlig. Dette oppleves veldig usosialt.

Når ny E 6 står ferdig opp til Ulsberg, blir ny og gammel E 6 helt adskilt. Gammel E 6 blir vår lokalvei. For å komme inn på ny E 6 må de enten kjøre på lokalveien til Soknedal eller Berkåk. Likevel ligger det i planene at de betaler bompenger på lokalveien. Dvs. at de må betale bompenger for å komme oss til bygdesenteret i Soknedal, uten at de kommer inn på ny E 6.

Grenda ber om bomfri lokalvei ned til bygdesenteret, ikke til kommunesenteret.

Svar:

Utbygging og delfinansiering med bompenger av prosjektet E6 Vindåsliene – Korporalsbrua i Trøndelag ble behandlet i Prop. 124 S (2016–2017), jf. Innst. 410 S (2016–2017). Det regionale bompengeselskapet Vegamot har etter dette stilt midler til rådighet til denne utbygging som nå står ferdig. Trøndelag fylkeskommune har garantert for bompengeselskapets låneopptak til utbyggingen.

I tråd med Stortingets behandling av saken er det lagt opp til at bompengeselskapets bidrag til utbyggingen kan dekkes gjennom bompengeneinnkreving i en bomstasjon med innkreving i begge retninger, ved Fossum bru i Midtre Gauldal kommune. Bomstasjonen ved Fossum bru innebærer innkreving på ny E6 Vindåslien-Korporalsbru. Det betyr at alle som kjører gjennom denne bomstasjonen må betale bompenger. I dette prosjektet er det likevel slik at det for de som kommer sørfra er mulig å kjøre bomfritt via lokalveier vest for E6 (kommunale veier).

Bomplasseringen er vedtatt på grunnlag av lokalpolitisk behandling i kommunene Midtre Gauldal, Melhus, Oppdal og Rennebu, samt daværende Sør-Trøndelag fylkeskommune. Alle parter har sluttet seg til bomplassering ved Fossum. I tillegg har partene åpnet for at det blir satt opp bomstasjon på lokalt veinett dersom det oppstår uønsket trafikklekkasje fra ny E6 inn på lokalt veinett.

I Prop. 1 S Tillegg nr. 2 (2016–2017) om nytt takst- og rabattsystem innen bompengesektoren, er rammene for fritaks- og rabattordninger innskjerpet mht. lokale særordninger. Det er ingen bestemmelser i retningslinjene som tilsier at enkeltpersoner skal ha bompengefri ferdsel innen kommunen. Det er nytteprisnippet som skal være førende og det er derfor viktig at bomplasseringen ivaretar dette. Statens vegvesen foreslo i utgangspunktet bomplassering ved Korporals bru overfor kommunene. En slik plassering ville være mer i tråd med nytteprinsippet. Dette fant ikke lokalpolitiske myndigheter å kunne akseptere, og fattet vedtak om bomplassering på Fossum bru.

Fritak for nye grupper kan skape nye forventninger andre steder, og dersom noen får fritak og andre ikke vil dette kunne være et brudd på likebehandlingsprinsippet. Jeg mener det er viktig å begrense bruken av fritak og særordninger utover fritaksgrunnene som står nevnt i takstretningslinjene. Dersom noen grupper får unntak eller lavere takster, må andre brukere betale mer, både for å dekke inn inntektstapet det medfører og for å dekke de økte administrative kostnadene knyttet til særordningene. Fritak etter denne type prinsipper bidrar til at andelen administrasjonskostnader øker på bekostning av å betjene bompengelån. Samferdselsdepartementet har derfor arbeidet for å bli kvitt denne type særordninger, blant annet ved innstramningen av fritaksgrunner i takstretningslinjene.

Jeg vil understreke at det i denne omgang ikke er snakk om sideveisbom i prosjektet selv om det lokalt er åpnet for dette. Dette vil først bli aktuelt å utrede nærmere om trafikkavvisningen i prosjektet gir store utfordringer for det lokale veinettet. Det vises for øvrig til at flytting av bomstasjon krever ny behandling av saken med enighet mellom lokale parter om bomplassering.

SPØRSMÅL NR. 148

Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 22. oktober 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det nå er på tide å revurdere bruken av hjemmelekser i skolen?

BEGRUNNELSE:

Forskning viser at hjemmelekser er med på å forsterke ulikheter i skolen. Samtidig viser andre studier at lekser ikke har stor effekt på læring, men derimot kan bli en ekstra belastning for elever som allerede har utfordringer.

Nå som nye læreplaner er på plass er også bruk av lekser blitt overflødig sier blant annet lekseforsker Kjersti Lien Holte ved Høgskolen i Østfold.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle barn og unge skal ha like muligheter til allsidig utvikling og læring, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Vi skal ha et utdanningssystem som bidrar til at alle kan oppleve mestring og verdien av kunnskap og fellesskap. Alle skal jobbe med de samme læreplanene med de samme kompetansemålene, men det betyr ikke at all opplæring vil være helt lik. Denne regjeringen ønsker ikke å styre lærernes pedagogiske praksis i detalj, inkludert hvorvidt skolene skal gi hjemmelekser eller ikke. Dette mener vi bør være opp til hver enkelt kommune eller skole å vurdere.

Fagfornyelsen og de nye læreplanene legger ingen føringer når det gjelder lekser, verken med hensyn til om de er overflødige eller nødvendige. I overordnet del legges det imidlertid vekt på at skolen må planlegge for en god sammenheng i elevenes læring i de ulike fagene og for at opplæringen oppleves som både overkommelig og tilstrekkelig utfordrende. Det er derfor viktig at lærerne, som er i klasserommet hver dag sammen med elevene, har et handlingsrom og mulighet til å gjøre de tilpasningene som trengs, både til klassen som helhet og til enkeltelevener.

Forskning viser at hjemmelekser kan ha både positiv og negativ virkning. Dette henger sammen med hvilke lekser barna får og hvordan de følges opp på skolen. For at elevene skal lære av leksearbeidet, må leksene oppleves som noe positivt og meningsfylt slik at det blir noe eleven er motivert for å gjøre. Gode lekser kan bidra til å videreutvikle elevenes arbeidsvaner og evner til selvstendig problemløsning.

For at ikke lekser skal virke mot sin hensikt, er det viktig at læreren følger opp elevenes leksearbeid og er gode til å tilpasse leksene til de ulike elevene. Vi vet at de elevene som får tilbakemelding på leksene fra læreren, oppnår bedre læringsresultat enn de som ikke får tilbakemelding. Men det er samtidig viktig at lærerne får tilgang til det forskningen sier om hvordan lekser kan gis på best mulig måte. Derfor vil vi utvikle et nettbasert veiledningsmaterieell for å spre kunnskap om hvordan lekser kan gis på en god måte.

Godt samarbeid med hjemmene er også viktig når det gjelder spørsmål knyttet til lekser. Noen foreldre ser på lekser som en fin anledning til å følge med på hva elevene jobber med på skolen, mens andre synes det kan være vanskelig å finne tid og ro til leksene. Noen elever har også en utfordrende hjemmesituasjon og det kan være ulikt hvor mye støtte de får hjemmefra. Da kan leksehjelp være et alternativ. I dag er kommunene pålagt å gi minimum 8 timer leksehjelp i uken, men står fritt til å beslutte hvil-

ke trinn som skal få leksehjelpen. Vi vet at hvem som gir leksehjelpen kan ha innvirkning på kvaliteten på leksehjelpen. Ved om lag halvparten av skolene har alle eller de fleste leksehjelperne pedagogisk utdanning. I Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO står det at regjeringen vil endre regelverket og gjøre leksehjelpsordningen mer fleksibel.

Generelt vil jeg anbefale å jevnlig diskutere leksepraksisen på skolen, i lærerkollegiet og med foreldrene gjennom FAU. Elevene kan også bidra i diskusjonen gjennom elevrådet. Hvis foreldrene synes det er for mye lekser, bør de ta dette opp med lærerne og rektor.

Avslutningsvis kan jeg nevne at vi nå jobber med å følge opp Opplæringslovutvalgets forslag i NOU 2019: 23 Ny opplæringslov. I sitt forslag tar ikke utvalget stilling til om lekser er bra eller ikke, men konstaterer at det er en lang tradisjon for lekser i norsk skole. Utvalget foreslår å presisere i loven at kommunene og fylkeskommunene kan pålegge elevene å gjøre oppgaver utenfor skoletiden, men slik at det må tas hensyn til at elevene har rett til både hvile og fritid. Utvalget har også forslag om endringer i bestemmelsene om leksehjelp.

NOU-en med forslag til ny opplæringslov var på høring med høringsfrist 1. juli. Jeg tar sikte på å presentere regjeringens helhetlige forslag til en ny opplæringslov i et høringsnotat våren 2021. På denne måten får høringsinstansene mulighet til å uttale seg om alle sider ved lovforslaget. Regjeringen tar sikte på å legge fram et lovforslag for Stortinget våren 2022.

SPØRSMÅL NR. 149**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 22. oktober 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Spørsmålsstiller viser til svar på spørsmål Dokument nr. 15:7 (2020-2021).

Hvilke prosjekter som ligger bak tallene og hva er investeringsbehovet for hvert prosjekt?

BEGRUNNELSE:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=81441>

Svar:

Representanten viser i spørsmålet til mitt svar den 8. oktober hvor det er opplyst samlet antall skredpunkt i høy- og middels skredfaktorgruppe og estimert kostnad for skredsikringstiltak på riksveinettet.

Bak tallene ligger det både store og små prosjekter spredt over hele landet. Det er stor variasjon i ulike typer prosjekter og investeringsbehov. Det er utarbeidet skisser og foreslått sikringstiltak på et overordnet nivå for hvert skredutsatte punkt. F.eks. tunnel, tunnelportal, skredoverbygg, omlegging av vegen, brede fanggrøfter, fangdam, ledevoll, sikringsnett, fanggjerd, snøskjerm, støtteforebygninger og/eller aktiv skredkontroll.

Det er ikke rom til å liste opp informasjon om alle skredpunktene i dette svaret. For mer informasjon om hvilke prosjekter som ligger bak tallene og investeringsbehovet for hvert enkelt prosjekt, vises det til de fem regionale rapportene «Skredsikringsbehov langs riks og fylkesveg» som er utarbeidet av Statens vegvesen som grunnlag for arbeidet med Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033. Rapportene er tilgjengelige her:

<https://www.vegvesen.no/Fag/Teknologi/Geofag/Skred/Skredsikring>

SPØRSMÅL NR. 150**Innlevert 15. oktober 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 23. oktober 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

I Granavolden erklæringen står følgende: "Regjeringen vil: Gi økonomisk støtte til ladestasjoner og ladepunkt i borettslag, sameier og garasjelag." Nå er det siste statsbudsjett forslaget lagt fram for denne stortingsperioden og fortsatt har det ikke kommet noen slik støtteordning.

Har regjeringen avlyst løftet sitt om økonomisk støtte til lading i borettslag, sameier og garasjelag?

Svar:

Regjeringa har dei siste åra gjort fleire grep i verkemiddelapparatet for å leggja til rette for lading i burettslag.

Regjeringa har nyleg foreslått ei lovendring som skal gi andelseigarar i burettslag rett til å setje opp ladepunkt for elbil og ladbar hybridbil, samt tilsvarende presiseringar i eigarseksjonslova. Når lovendringa blir vedteken på

Stortinget, vil bebuarar i burettslag og eigarseksjonar ha rett til å byggje ladepunkt, med mindre det ligg føre sakleg grunn for å nekte.

Kommunane har ei viktig rolle i utbygging av ladeinfrastruktur. Fleire kommunar har allereie stønadsordningar for ladeinfrastruktur i burettslag og sameiger. Gjennom Klimasats har regjeringa gitt økonomisk stønad til kommunal laderådgiving retta mot mellom anna burettslag. Slik rådgiving hjelper til betre vedtaksgrunnlag for generalforsamlingar som skal ta stilling til etablering av ladeanlegg. God informasjon om nye lademodellar med lågare investeringskostnadar, saman med lovendringa omtalt over, vil gjere det enklare for fleire å etablere felles ladeløysingar. I lys av den framtidige auken i elbilar, har regjeringa også signalisert at fylkeskommunane og kommunane gjennom planlegging etter plan- og bygningslova, skal sikre at det blir etablert tilstrekkeleg med

ladestasjonar. Når eit areal vert sett av til parkering, bør kommunen på bakgrunn av det ha som rutine å setje krav til etablering av ladestasjonar.

Det har den siste tida dessutan kome nye ladeløysingar på marknaden basert på abonnementsløysingar der ein tredjepart installerer og eig anlegget og leiger ut kapasitet til elbileigarane. Ei slik løysing adresserer effektivt utfordringa med høge investeringskostnadar ved å bake kostnadane inn i leiga. På denne måten betaler ein for det ein brukar, noko som gjer diskusjonar rundt kostnadsfordeling enklare. Det er verdt å merke seg at burettslag og sameiger med slike ordningar ikkje kunne fått investeringsstønad ettersom dei ikkje har investeringskostnadar.

Regjeringa vil vurdere vidare oppfølging av punktet i Granavoldenplattforma i lys av utviklinga som er gjort greie for over. For å nå dei måla regjeringa har sett for nulltsleppskøyretøy er det ein viktig føresetnad at det finst tilgjengeleg og effektiv ladeinfrastruktur i heile landet. Regjeringa sitt utgangspunkt er at utbygging av ladeinfrastruktur skal vere marknadsbasert, på same måte som for bensinstasjonar. Likevel er det stader i Norge der ein framleis manglar nødvendig ladeinfrastruktur, mellom anna fordi det ikkje løner seg for kommersielle aktørar å etablere seg. Her bidreg Enova med økonomisk stønad til nødvendig ladeinfrastruktur for å skape grunnlag for kommersiell drift. Sidan 2015 har Enova støtta utbygging av ladeinfrastruktur for elbilar med til saman om lag 136 millionar kroner. I 2020 er det gitt tilsegn om støtte på 64,5 millionar kroner til 25 nye ladestader i Troms og Finnmark.

